

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Lleis ordinàries

Llei del Codi de la circulació

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 10 de juny de 1999 ha aprovat la següent:

Llei del Codi de la circulació

Índex

Exposició de motius
Capítol I. Definicions
Capítol II. Normes generals de la circulació
Regles generals
Velocitat i distància entre vehicles
Interseccions, prioritat de pas
Avançaments
Encreuaments
Sentit de circulació
Canvi del sentit de la marxa
Passos a nivell
Vies en reparació, obstrucció de la via pública
Autorització, senyalització i precaucions en obres a la via pública o als voltants
Parada i estacionament
Immobilització, abandonament i retirada de vehicles
Operacions de càrrega i descàrrega
Senyals acústics i òptics
Parada, inici de la marxa, marxa enrere
Circulació per autopista i autovia
Circulació per ciutat
Circulació de vianants
Circulació d'animals
Accidents
Danys
Càrrega d'un vehicle
Dimensions de la càrrega
Altres normes de circulació. Portes i tancament de motor
Targetes per a minusvàlids
Transports especials
Transport de persones
Cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció
Circulació de motocicletes, ciclomotors i vehicles anàlegs
Utilització de pneumàtics de claus i equipaments especials

Limitacions de pes
Dimensions màximes dels vehicles
Capítol III. Enllumenat i senyalització òptica
Normes generals
Enllumenat de carretera
Enllumenat d'encreuament
Enllumenat ordinari o de posició
Enllumenat de boira
Enllumenat interior
Enllumenat de la placa posterior de matrícula
Senyalització de posició
Senyalització de gàlib
Senyalització de maniobra i indicadors de direcció
Senyalització d'emergència
Senyalització de frenada
Senyalització de serveis d'urgència i especials
Utilització de l'enllumenat
Variació del tipus d'enllumenat en funció de la circulació
Enlluernament
Senyalització de canvi de direcció
Avançaments
Estacionaments
Simultaneïtat d'enllumenats
Capítol IV. Senyals de la circulació
Senyals verticals de circulació
I. Senyals de perill
II. Senyals preceptius
a) De prohibició
b) D'obligació
III. Senyals informatius
a) D'indicació
b) D'orientació
c) De localització
d) Indicadors complementaris
e) Senyalització de vehicles
IV. Altres senyals
a) Marques viàries
b) Semàfors
c) Senyals dels agents de circulació
d) Senyals temporals d'obres o obstacles
e) Panells lluminosos d'informació alternativa
f) Senyalització vertical de vies i complementos
Capítol V. Permisos de conduir
Controls d'alcoholèmia, estupefaents i substàncies que alterin la capacitat d'obrar
Exàmens mèdics
Proves teòriques i pràctiques per a l'obtenció del permís de conduir

Escoles particulars de conductors de vehicles de tracció mecànica o autoescoles
Capítol VI. Matriculació de vehicles i inspeccions tècniques
Registre i matriculació de vehicles
Inscripcions al registre
Matriculació de vehicles nous
Matriculació de vehicles d'ocasió
Matriculació de vehicles d'ocasió amb matrícules prèvies temporals o turístiques, estrangeres
Transmissions de vehicles ja matriculats
Baixes de vehicles
Plaques de matrícula
Ciclomotors, motocicletes i vehicles anàlegs, fins a 125 cc
Plaques de prova
Matrícula temporal
Duplicats de documents
Certificacions d'inscripció al Registre
Modificacions de característiques del vehicle
Automòbils reconstruïts
Automòbils de museu o antics
Inspeccions tècniques de vehicles
Capítol VII. Condicions tècniques dels vehicles automòbils
Característiques generals
Frenada dels vehicles automòbils
Vehicles destinats al transport públic de passatgers
Transport escolar
Instal·lacions exteriors i interiors dels vehicles automòbils
Miralls retrovisors dels vehicles
Protecció del conductor contra el dispositiu de direcció (volant) en cas de xoc
Antirobatori dels vehicles automòbils
Resistència de panys i xarneres de les portes laterals dels vehicles automòbils
Resistència dels seients i dels seus amarratges
Paràsits radioelèctrics creats pels vehicles automòbils
Soroll produït pels vehicles automòbils
Fums produïts pels motors dels vehicles
Transport per carretera de matèries perilloses i peribles
Capítol VIII. Targetes de transport
Capítol IX. Regulació de la circulació de vehicles de transport de mercaderies i especials
Vehicles especials i agrícoles

Circulació de vehicles especials
 Circulació de quadricicles, tricicles i vehicles anàlegs. Motocicletes i automòbils de competició
 Circulació de motos de neu i vehicles anàlegs
 Capítol X. Circulació de bicicletes i vehicles anàlegs
 Capítol XI. Matriculació d'embarcacions esportives
 Capítol XII. Sancions
 Disposició addicional
 Disposicions transitòries
 Disposició derogatòria
 Disposició final
 Catàleg oficial dels senyals de circulació i marques viàries
 I. Senyals de perill
 II. Senyals preceptius
 III. Senyals informatius
 IV. Altres senyals
 Catàleg oficial de les plaques de matrícula i distintiu del Principat d'Andorra

Exposició de motius

En la sessió de data 4 de desembre de 1991, el Consell General aprovà la modificació de nombrosos articles del Codi de la circulació, a fi d'adequar les normes de la circulació i dels vehicles d'Andorra a les directrius adoptades internacionalment i, en particular, a la normativa de la CE.

De conformitat amb els criteris adoptats a la Llei de modificació esmentada, la nova Llei modifica nombroses qüestions tècniques i jurídiques, per tal d'adaptar-se a la legislació europea en aquesta matèria i a l'esperit jurídic i social prevista per la nostra Constitució.

L'automòbil, el trànsit, la seguretat viària, les especificacions tècniques, la medicina aplicada a aquest camp i gairebé totes les fonts en què es basen les normes sobre circulació, estan en evolució permanent, per tal d'adaptar-se a la millora incessant de la tècnica. Aquest fet ha portat el Consell General a considerar indispensable disposar d'una eina que permeti reaccionar de forma immediata i conseqüent davant els nous criteris que adopten tots els països de la nostra àrea geogràfica, i evitar d'aquesta manera l'ostacisme normatiu d'Andorra en un camp tan important i amb tanta vinculació per

part de tota la població com és la circulació.

A més de procedir a una revisió de l'enunciat de la majoria dels articles del Codi, aquesta Llei inclou una sèrie d'articles que podran ser objecte de revisió reglamentària, bàsicament els que afectin totes aquelles qüestions que tracten la vessant tècnica de les disposicions que s'estimen en evolució permanent.

Precisament, el naixement de nous reptes tècnics ha portat el Consell General a regular-ne l'ús quan afecten la circulació. L'ús del cinturó de seguretat a les places davanteres ha estat entès com una necessitat a Andorra, on la sinistralitat urbana és alta i la interurbana, alarmant. L'eficàcia dels dispositius de retenció està fora de tot dubte com a element bàsic per a la prevenció de lesions dels ocupants dels vehicles.

En la mateixa línia del Consell General de lluitar contra la sinistralitat per accidents de circulació, va dirigida igualment la disminució de la taxa legal màxima permesa d'alcohol a la sang, que passa de 0,8 a 0,5 g/l, pel que fa als conductors de vehicles de turisme, i de 0,5 a 0,2 g/l en el cas de conductors de vehicles de transport de mercaderies, vehicles industrials, vehicles que transportin matèries perilloses o els que efectuïn transport públic o privat de passatgers, atenent la perillositat i la sinistralitat que pot produir-se en cas d'accident.

L'ús del casc es manté per a totes les categories de motocicletes, i es regula restrictivament el transport d'infants amb aquests vehicles.

És necessari també adaptar-se als nous corrents europeus sobre permisos de conduir, i adaptar-hi totalment la normativa dels exàmens mèdics per a l'obtenció dels permisos de conduir i les seves categories. S'ha considerat necessària la creació del permís "J" (permís jove) com a primer pas de l'esforç que tota la societat, però principalment l'Administració, ha de fer per consolidar l'aprenentatge de la seguretat viària com a element indispensable en els nostres dies, i per formar el jovent en la conducció de forma gradual i pràctica.

Igualment s'ha optat per la possibilitat que un posseïdor del permís de classe

B1, que pot conduir vehicles de turisme fins a 3.500 kg pugui, si té cinc anys d'experiència, conduir motocicletes fins a 125 cc. Aquesta opció va dirigida a potenciar la conducció de motocicletes de cilindrada baixa per part d'usuaris adults en circulació, cosa que pot influir de forma important en la fluïdesa del trànsit a Andorra.

Les categories del permís de conduir han estat adaptades a la normativa comunitària, tant en l'interès exposat abans, com per la necessitat que els nostres permisos de conduir siguin considerats en termes d'igualtat en altres països, a l'efecte d'homologació. Igualment, tots els paràmetres de les característiques tècniques dels vehicles, revisions, emissions de gasos, transport de persones, de mercaderies, transport de matèries perilloses i altres qüestions tècniques que refermen l'actuació de l'Administració a l'hora de vetllar per la seguretat dels ciutadans, han estat posats al dia i dotats de les normes raonablement restrictives que imperen a Europa.

Les qüestions tècniques dels vehicles, inspeccions, condicions de seguretat, respecte al medi ambient i l'atenció especial al vianant, també han estat previstos en aquesta Llei, atenent la necessitat de crear una atmosfera com menys hostil millor entre l'home i l'automòbil.

Era imperiós també disposar d'una normativa que determinés les condicions de matriculació d'embarcacions esportives, i fer-la compatible, tenint en compte l'especificitat andorrana, amb la legislació comparada.

Ha estat necessari també, adaptar el règim de sancions a la nova normativa, posant especial interès en aquelles conductes que suposen una perillositat especial per a la seguretat viària, com la conducció sota la influència de substàncies que alteren la capacitat d'obrar de les persones, i els excessos de velocitat. Precisament en el capítol de sancions, es preveuen les competències exclusives del Servei de policia, relatius a controls de velocitat i controls d'alcoholèmia i d'altres substàncies que alterin la capacitat d'obrar de les persones.

S'han reunificat, doncs, textos i reglaments que ja havien estat publicats com a annexos al Codi, i s'hi han inclòs, man-

tenint al màxim l'estructura ja existent per tal de facilitar-ne a l'usuari l'estudi, i a la vegada facilitar als professionals la localització de totes i cadascuna de les matèries que l'integren.

Finalment, s'ha considerat que la canviant legislació comunitària imposa la necessitat de deixar una via oberta a la creació de noves normes per via de reglament, a fi de permetre que la normativa andorrana estigui permanentment actualitzada i dotada dels elements tècnics necessaris per al bon desenvolupament del trànsit i de la seguretat viària.

Capítol I. Definicions

Article 1

1.1. **Acompanyant:** Persona que ocupa una de les places d'un vehicle, sense ser-ne el conductor.

1.2. **ADR:** Legislació internacional sobre transport de matèries perilloses.

1.3. **Agent de circulació comunal:** Agent de circulació comunal als efectes d'aquesta Llei són considerades les persones d'aquestes administracions amb la formació i competència definides per Llei.

1.4. **ATP:** Legislació internacional sobre transport d'aliments i matèries perilloses.

1.5. **Autobús:** Vehicle automòbil amb capacitat per a més de nou persones, inclòs el conductor.

1.6. **Automòbil:** Tot vehicle dotat de mitjans de propulsió mecànica propis i independents de l'exterior, que pugui circular de forma idònia per la via pública, sense necessitat de carrils o altres dispositius anàlegs.

1.7. **Automòbil de turisme o turisme:** Vehicle automòbil amb una capacitat màxima de nou persones, inclòs el conductor, en què almenys dues de les places estan situades en posició perpendicular al sentit de la marxa del vehicle. En tot cas, el departament competent ha de determinar la categoria del vehicle en funció de les seves característiques tècniques.

1.8. **Autopista:** Via de circulació ràpida, destinada exclusivament a vehicles automòbils, que té calçades independents i separades per a cada sentit de

circulació, que no travessa ni és travessada al mateix nivell per cap altra via ni línia de ferrocarril o tramvia. Només s'hi pot accedir a partir de punts específics senyalitzats com a accés d'autopista.

1.9. **Autovia:** Via de circulació ràpida de calçades separades que no compleix alguna o algunes de les particularitats pròpies d'una autopista.

1.10. **Bicicleta:** Vehicle de dues rodes accionat per l'esforç del conductor mateix, tant si porta com si no porta dispositiu per al transport de persones o objectes.

1.11. **Calçada:** Part dels carrers o carreteres destinada normalment a la circulació de vehicles i animals.

1.12. **Camió:** Vehicle automòbil destinat al transport de coses o mercaderies que, amb un pes màxim autoritzat superior a 3.500 kg, té totalment separat i diferenciat el compartiment destinat a la càrrega del destinat al conductor i als acompanyants.

1.13. **Camioneta:** Vehicle automòbil destinat al transport de coses o mercaderies que, amb un pes màxim autoritzat inferior o igual a 3.500 kg, té totalment separat i diferenciat el compartiment destinat a la càrrega del destinat al conductor i als acompanyants.

1.14. **Càrrega útil:** La diferència existent entre el pes màxim autoritzat i el pes en buit.

1.15. **Carrer o via urbana:** Via pública situada dins el límit de les poblacions.

1.16. **Carretera o via interurbana:** Via pública situada fora del límit de les poblacions.

1.17. **Carril:** Qualsevol de les subdivisions de la calçada en el sentit longitudinal que tingui l'amplada suficient per permetre la circulació de vehicles.

1.18. **Ciclomotor:** Motocicleta que té la cilindrada del motor de combustió limitada a 50 cc i no pot sobrepassar en terreny pla una velocitat de 45 km/h. Es consideren ciclomotors les motocicletes proveïdes de motors elèctrics o altres que per les seves prestacions siguin equiparables a les proveïdes d'un motor de combustió de 50 cc.

1.19. **Conductor:** Persona que està al càrrec dels comandaments generals de qualsevol tipus de vehicle.

1.20. **Eix motor:** Aquell que suporta part del pes del vehicle i transmet la tracció a través de les rodes.

1.21. **Eix no motor:** El que suporta part del pes del vehicle sense transmetre la tracció.

1.22. **Encreuament:** Zona d'intersecció de dues o més vies públiques.

1.23. **Estacionament:** Immobilització per necessitats de la circulació d'un vehicle, que no es trobi en situació de parada, ni detingut accidentalment o momentàniament. Pot considerar-se estacionament la parada que tingui una durada superior a dos minuts.

1.24. **Furgó:** Vehicle automòbil destinat al transport de coses o mercaderies que, amb un pes màxim autoritzat superior a 3.500 kg, té units exteriorment i interiorment els compartiments destinats a la càrrega i al conductor i als acompanyants.

1.25. **Furgoneta:** Vehicle automòbil destinat al transport de coses o mercaderies que, amb un pes màxim autoritzat inferior o igual a 3.500 kg, té units exteriorment i interiorment els compartiments destinats a la càrrega i al conductor i als acompanyants.

1.26. **Gual:** Depressió còncaua de la vorera i la vorada destinat a l'entrada i sortida de vehicles d'immobles o altres, en que està totalment prohibit efectuar-hi cap parada o estacionament.

1.27. **Parada:** Immobilització d'un vehicle durant el temps necessari per carregar-lo i/o descarregar-lo, sense més durada que l'absolutament necessària o imprescindible a aquest efecte.

1.28. **Pas a nivell:** Lloc d'intersecció entre una via pública i una via fèrria.

1.29. **Pas de vianants:** Zona situada transversalment a la calçada, assenyalada amb bandes blanques i en alguns casos amb el fons pintat d'un color diferent del de la calçada, destinada preferentment a la circulació de persones. Si el pas de vianants és provisional, sigui per obres o treballs a la calçada, les bandes poden ser de color groc.

1.30. **Pes en buit o tara:** Pes del vehicle sense conductor, passatgers ni equipatges, però amb el carburant i els elements de dotació del vehicle necessaris per al seu funcionament.

1.31. **Pes màxim autoritzat:** Pes màxim del vehicle carregat, donat per l'autoritat oficial competent encarregada de la matriculació del vehicle, sense sobrepassar el pes màxim admissible declarat pel constructor.

1.32. **Pes total rodant:** Pes total d'un vehicle articulat o d'un conjunt de vehicles.

1.33. **Quadricicle:** Bicicleta de quatre rodes.

1.34. **Quadricicle amb motor:** Quadricicle proveït d'un motor o giny que li permet desplaçar-se de forma autònoma. A l'efecte pertinent, es diferencien els quadricicles amb motor inferior a 50 cc, dels de motor superior a 50 cc, i els que tinguin forma de turisme dels que no en tinguin.

1.35. **Motocicleta:** Vehicle automòbil de dues rodes, proveït d'un motor o giny que genera la força necessària perquè es desplaci de forma autònoma.

1.36. **Motocicleta de neu:** Vehicle especialment destinat a la circulació sobre superfícies nevades que transmet la seva tracció a través d'una banda i el seu efecte direccional té lloc mitjançant una o més guies en forma de patí o esquí.

1.37. **Remolc:** Vehicle destinat a ser arrossegat per un vehicle tractor.

1.38. **Rotonda:** Tram de via pública, de forma circular o semicircular, en la qual conflueixen dues o més vies urbanes o interurbanes.

1.39. **Semàfor:** Aparell lluminós proveït dels senyals necessaris que permet ordenar el trànsit de les vies públiques.

1.40. **Semiremolc:** Remolc acoblat de tal forma al vehicle tractor que una part del seu pes reposa sobre el vehicle i l'altra part sobre un o més eixos propis.

1.41. **Sidocar:** Cotxet lateral adossat a la motocicleta que es desplaça de forma solidària amb aquesta, i que es troba desproveït de qualsevol mitjà de funcionament autònom.

1.42. **Transport col·lectiu de persones:** Activitat que té per objectiu el transport de grups de persones amb un vehicle destinat a aquest efecte.

1.43. **Transport escolar:** Transport col·lectiu de persones, inscrites com a alumnes en una institució escolar.

1.44. **Tren de carretera:** Conjunt format per un vehicle tractor i un o més remolcs.

1.45. **Tricicle:** Bicicleta de tres rodes.

1.46. **Tricicle amb motor:** Tricicle proveït d'un motor o giny que li permet desplaçar-se de forma autònoma. A l'efecte pertinent, es diferencien els tricicles amb motor inferior a 50 cc dels de més de 50 cc i els que tinguin forma de turisme dels que no en tinguin.

1.47. **Vehicle:** En general, tot aparell guiat per l'home, proveït de motor de tracció o no, que movent-se o essent mogut pel sòl, permet de traslladar d'un lloc a un altre persones o coses.

1.48. **Vehicle antic i vehicle de museu:** Es consideren antics aquells vehicles de qualsevol categoria que tenen una antiguitat igual o superior a vint-i-cinc anys. Poden subclassificar-se, a efectes d'aquest Codi, en les categories internacionals predeterminades. Es consideren vehicles de museu els vehicles que tot i no estar inclosos en la categoria anterior gaudeixen d'unes característiques mecàniques, estètiques, tècniques, artístiques, històriques, de producció o altres assimilables que fan que tinguin un valor, a efectes d'exposició, assimilable al dels vehicles antics.

1.49. **Vehicle articulat:** Conjunt format per un vehicle tractor i un semiremolc.

1.50. **Vehicle de competició:** Qualsevol dels vehicles descrits en aquest Codi que hagi estat modificat en els elements mecànics, estructurals o aerodinàmics, amb la finalitat de destinar-lo a la competició, i que a causa d'aquestes modificacions faci inviable la destinació originària donada pel seu fabricant.

Igualment, es consideren vehicles de competició aquells que ja hagin estat fabricats inicialment per a l'ús exclusiu en competicions.

1.51. **Vehicle especial:** Vehicle que sense ser de competició, per les seves característiques, mesures o altres especificacions, no s'adapta a cap de les categories definides en aquest Codi, i mereix una regulació especial per a la seva circulació.

1.52. **Vehicle tractor:** Tot vehicle automòbil destinat a arrossegat altres vehicles.

1.53. **Via fèrria:** Espai destinat a la circulació de tramvies o trens, preparat amb els carrils necessaris per a la seva circulació.

1.54. **Vianant:** Persona que és usuària de la via pública, sense ser ni conductora ni acompanyant d'un vehicle, i que hi circula a peu.

1.55. **Via pública:** Tot espai apte per transitar-hi que cal recórrer per anar d'un lloc a un altre, sense més limitacions per a la seva utilització que les imposades per aquest Codi.

1.56. **Voral o vorera d'emergència:** Espai situat als marges de la calçada destinat a les parades d'emergència dels vehicles o a la circulació de vehicles d'emergència en servei, en cas de retencions.

1.57. **Vorera o voravia:** Zona dels carrers o les carreteres reservada a la circulació de vianants.

1.58. **Zona de càrrega i descàrrega:** Espai de la via pública destinat a la càrrega i la descàrrega de mercaderies. Només poden estacionar-hi amb la finalitat descrita aquells vehicles que gaudeixen de targeta de transport vigent.

Capítol II. Normes generals de la circulació

Regles generals

Article 2

2.1. Tots els usuaris de les vies públiques han de comportar-se correctament i de forma que no constitueixin cap perill o cap molèstia per a la circulació, i han d'evitar qualsevol dany a les persones o als béns, tant de domini públic com de propietat privada.

2.2/1. La llibertat de moviments del conductor d'un vehicle, i el seu camp de visió, no han de ser en cap cas sensible-

ment disminuïts pel nombre excessiu de passatgers o per la situació incorrecta dins el vehicle, pels objectes o pels animals transportats, o per la col·locació de coses o materials no transparents sobre els vidres.

2.2/2. No és permesa la col·locació al parabrisa i als vidres laterals de les portes davanteres de pel·lícules o dispositius destinats a limitar la influència dels raigs solars que dificultin la visibilitat.

2.2/3. El conductor d'un vehicle tampoc pot fer ús d'auriculars o d'altres dispositius similars que disminueixin la seva capacitat normal de percepció acústica en el moment de la conducció. Tampoc podrà fer ús dels aparells de so, incorporats o no al vehicle, de forma que el volum del so pugui pertorbar la capacitat de percepció acústica en el moment de la circulació.

2.2/4. Durant la circulació, no és permès l'ús de cap dispositiu de comunicació com un telèfon, un radioemissor o altres d'equiparables, que puguin provocar la limitació de moviments del conductor, que en tot cas ha de tenir les mans lliures per poder conduir el vehicle amb tota normalitat. S'exceptuen, doncs, els casos en què la utilització dels aparells esmentats no comporta limitacions dels moviments del conductor.

2.3. El conductor del vehicle és el responsable de la seguretat dels passatgers que transporta.

2.4. El conductor d'un vehicle que presenciï una infracció greu d'aquest Codi que posi en perill la seguretat de persones o coses, té el deure de comunicar-ho a l'autoritat o als seus agents.

2.5. El conductor i els acompanyants d'un vehicle que presenciïn un accident de circulació, s'han de posar al servei de l'autoritat competent per tal de prestar la col·laboració necessària per a l'esclarament dels fets.

Velocitat i distància entre vehicles

Article 3

El conductor d'un vehicle ha de prendre les mesures necessàries per dominar els seus moviments, preveure les seves reaccions i conduir-lo amb prudència. Ha de regular la velocitat en funció de l'estat de la calçada, de la visibilitat, de

les dificultats de la circulació i dels obstacles previsibles. Ha de reduir la velocitat i extremar les precaucions especialment en els casos següents:

3.1. A les aglomeracions, als camins i als llocs on hi ha habitatges pròxims a la calçada, a la proximitat de les escoles i davant la presència a la calçada d'un o més vianants.

3.2. Als encreuaments, als passos estrets, als túnels, als passos de vianants, a les rotondes i als passos a nivell.

3.3. En condicions de visibilitat insuficient o en creuar-se amb altres vehicles durant la nit.

3.4. Quan el paviment es troba nevat, gelat, mullat, en mal estat de conservació, o amb grava o fang que limitin l'adherència dels pneumàtics i puguin projectar-se sobre altres vehicles o vianants.

3.5. Avançant o creuant autobusos o altres vehicles públics en el moment de càrrega o descàrrega de passatgers.

3.6. En les baixades prolongades o de fort desnivell.

3.7. En general, davant la presència d'algun obstacle a la calçada que pugui provocar un canvi de trajectòria o de velocitat en relació amb la que es té en aquell moment.

Article 4

Es prohibeix la competència de velocitat entre tota classe de vehicles o animals quan circulin per vies públiques obertes al trànsit general.

Article 5

Per les vies urbanes no és permès circular a més de 50 km/h i per les vies interurbanes a més de 90 km/h, llevat de l'existència d'una senyalització específica que indiqui un altre límit de velocitat.

Article 6

6.1. Excepte en casos de perill imminent, no s'ha de reduir bruscament la velocitat.

6.2. No s'ha de dificultar la marxa dels altres vehicles circulant a una velocitat anormalment reduïda sense causa justificada.

6.3. El vehicle que amb motiu justificat circuli a una velocitat anormalment re-

duïda dificultant el trànsit en una via urbana o interurbana, quan sigui possible, sense crear cap situació de perill i sempre que la visibilitat ho permeti, s'ha de aturar a la seva dreta, per permetre el pas dels vehicles que el segueixen i als quals dificulta la circulació.

Article 7

7.1. El conductor d'un vehicle que circuli darrere d'un altre ha de deixar lliure una separació suficient per tal d'evitar possibles col·lisions en cas de disminució brusca de velocitat per part del vehicle que el precedeix. Aquesta separació ha de permetre igualment als altres vehicles la maniobra d'avançament. La separació de seguretat s'ha de calcular considerant les circumstàncies del moment, com pluja, neu, boira o altres, que motivin una disminució de la visibilitat o d'adherència a la calçada.

7.2. Els vehicles destinats al transport de matèries perilloses han de respectar en tota circumstància la distància de seguretat determinada en aquest Codi, d'acord amb el Reglament internacional de transports de matèries perilloses (ADR).

Interseccions, prioritat de pas

Article 8

Tot conductor que pretengui canviar de direcció ha de comprovar prèviament que pot efectuar la maniobra sense risc de col·lisió amb altres vehicles i sense obligar-los a executar maniobres sobtades, i adaptar la seva velocitat a aquest efecte.

Article 9

En canviar de direcció, s'ha d'advertir els vehicles que circulin al darrere o en sentit contrari, amb antelació suficient, amb el braç o mitjançant indicadors òptics. Per desviar-se a la dreta, el conductor ha d'aproximar-se al costat dret de la calçada; si és a la part esquerra, ho ha de fer tan a la vora com li sigui possible de l'eix central de la calçada, sense sobrepassar-lo, quan la circulació s'efectuï en ambdós sentits, o pel costat esquerre quan la circulació sigui en sentit únic.

Article 10

En tota intersecció de vies públiques, els conductors tenen l'obligació de cedir el pas als vehicles que s'aproximen per

la dreta, sempre que no hi hagi cap senyalització de trànsit que indiqui la via preferent. Se n'exceptuen els casos següents:

- a) Tenen dret de preferència de pas els vehicles que circulen per una via pavimentada davant una altra sense pavimentar i els que circulen per una carretera general davant els que ho fan per una de categoria inferior.
- b) Els vehicles que circulen sobre rails tenen preferència de pas sobre els altres usuaris.
- c) A les rotondes, llevat de senyalització específica, els vehicles que es troben dins la via circular tenen preferència de pas sobre els que pretenen accedir-hi.
- d) Els vehicles que circulen per una autopista o per una autovia tenen preferència de pas sobre els que pretenen accedir-hi.
- e) Els vehicles d'urgència en servei tenen prioritats sobre tots els altres vehicles.

Article 11

11.1. Sempre que un vehicle s'incorpora en una via pública, sigui des de l'interior d'un immoble sigui des d'una propietat pública o privada o altres, ha de fer-ho lentament i marxa endavant, i ha de cedir el pas als altres vehicles i als vianants, fins i tot quan s'incorpora després que un altre usuari s'hagi parat per facilitar-li la maniobra.

Resta expressament prohibit accedir a una via pública marxa enrere, llevat que tal accés es dugui a terme des d'un garatge o aparcament que per les seves característiques no permeti fer-ho d'una altra manera. En aquest cas, el conductor ha d'extremar les precaucions i si és possible s'ha de fer assistir per una altra persona que indiqui aquesta circumstància excepcional als altres usuaris.

11.2. A les zones urbanes, els vehicles de transport col·lectiu de persones tenen prioritats davant els altres vehicles llevat dels d'urgència en servei. A fi de facilitar la circulació dels vehicles de transport col·lectiu de persones, els conductors dels altres vehicles han de disminuir la velocitat, i si és necessari parar, per deixar-los efectuar les maniobres necessà-

ries per deturar-se o tornar a iniciar la marxa, després de les parades que tenen assenyalades.

Els conductors dels vehicles de transport regular col·lectiu de persones, després d'advertir el canvi de direcció mitjançant els indicadors òptics, han de prendre totes les precaucions necessàries per evitar tot risc d'accident.

Article 12

Tots els usuaris de les vies públiques han de deixar el pas lliure als vehicles dels serveis d'urgència, com policia, duana, bombers, assistència sanitària i altres vehicles oficials que circulin en servei d'urgència fent ús simultàniament dels senyals òptics i acústics corresponents.

Tan aviat com es percebin els senyals acústics o òptics, els conductors han d'adoptar les mesures necessàries per facilitar-los el pas, aproximant-se a les vores de la calçada i parant, si és necessari.

Els conductors dels vehicles d'urgència han d'observar, com a norma general, les regles de la circulació, fent ús de la senyalització especial únicament quan presten un servei d'urgència, i no vulnerant la prioritats de pas als encreuaments o les indicacions dels semàfors sense haver adoptat precaucions extremades, per tal d'assegurar-se que no hi ha el risc d'atropellar un vianant i que els conductors dels altres vehicles han parat el vehicle o estan disposats a fer-ho.

Igualment, els conductors de vehicles d'urgència han d'evitar els avançaments en corbes sense visibilitat, quan l'amplada de la calçada impedeix el pas a un possible vehicle que circuli en direcció contrària, i anar en contra direcció en vies d'un sentit sol de circulació.

Article 13

Encara que tingui prioritats de pas, cap conductor ha de penetrar amb el seu vehicle en una intersecció o en un pas de vianants si la situació de la circulació és tal que presumiblement pot quedar detingut, de forma que impedeixi o obstrueixi la circulació transversal.

Article 14

Tot conductor que es trobi interrompent el trànsit enmig d'una intersecció regulada per senyals lluminosos, pot evacuar-la sense esperar el senyal de pas

lliure, amb la condició de no crear cap perill ni per als altres vehicles que avancen en les direccions on la circulació és oberta, ni per a les persones que travessin la calçada en aquell indret.

Avançaments

Article 15

És obligatori, sempre que no hi hagi un obstacle que ho impedeixi, permetre l'avançament pel costat esquerre a qualsevol altre vehicle que demana pas. La maniobra d'avançament s'ha de fer observant les prescripcions següents:

15.1. Advertir clarament i amb l'antelació suficient, mitjançant els indicadors de direcció corresponents, i amb senyal acústic si escau, la maniobra que es pretén efectuar.

15.2. Assegurar-se que després de l'avançament és possible retornar al costat dret de la calçada sense perjudici de la circulació.

15.3. Assegurar-se que la velocitat relativa dels dos vehicles permet efectuar l'avançament amb la rapidesa i la seguretat suficients.

15.4. Assegurar-se que no hi ha cap risc de col·lisió amb altres vehicles, ni amb els que s'aproximen en sentit contrari, ni amb els que eventualment es trobessin estacionats al marge de la calçada o altres; es prohibeix l'avançament quan la visibilitat és insuficient i quan el vehicle que ens precedeix vol efectuar un canvi de direcció cap a l'esquerra.

15.5. No s'ha d'avançar un vehicle si aquest no deixa lliure, almenys, la meitat esquerra de la calçada i l'espai suficient per fer l'avançament, ni quan el vehicle indica la seva intenció d'avançar un tercer vehicle. Excepte en un tram de calçada amb línia longitudinal discontinua, es prohibeix avançar els vehicles que ja n'estan avançant un altre, si el conductor del tercer vehicle per efectuar la maniobra esmentada ha d'envair la part de la calçada reservada a la circulació en sentit contrari.

15.6. Després de la maniobra no es pot retornar al costat dret sense deixar una separació, respecte al vehicle avançat, del doble de la llargada d'aquest com a mínim.

15.7. A manca de senyalització en sentit contrari, no es permet avançar als ponts, als túnels, als canvis de rasant, a les corbes o als llocs sense visibilitat, excepte en el cas que tot i fer la maniobra es deixi lliure la part de la calçada situada a l'esquerra de la línia contínua longitudinal. Si es tracta d'avançar en les mateixes circumstàncies un vehicle de dues rodes o de tracció animal, es pot dur a terme la maniobra sempre que es deixi lliure la meitat esquerra de la calçada i que entre ambdós vehicles existeixi una separació lateral mínima de dos metres en el moment de fer l'avançament.

Quan en una calçada de doble sentit de circulació hi ha més de dos carrils, senyalitzats o no, els conductors han d'ocupar preferentment i llevat cas d'avançament a un altre vehicle, el carril situat completament a la dreta, segons la seva posició.

15.8. Cap vehicle no ha d'intentar avançar-ne un altre si un tercer que el segueix li ha demanat prèviament pas per avançar-lo.

15.9. Si durant la maniobra s'observa que hi ha un perill o que la velocitat és insuficient, el conductor ha de desistir d'avançar i ha de tornar a situar-se al costat dret de la calçada, sense posar en perill els altres usuaris amb aquesta maniobra.

15.10. El conductor que observi que està a punt de ser avançat s'ha d'aproximar tant com pugui a l'extrem dret de la calçada, sense augmentar la velocitat, per tal de permetre l'avançament.

15.11. L'avançament de les bicicletes o dels vehicles de dues rodes ha d'efectuar-se deixant una separació lateral mínima entre ambdós vehicles de dos metres i, en general, per a qualsevol altre vehicle, s'ha de deixar una distància suficient.

15.12. S'autoritza l'avançament per la dreta en els casos següents:

15.12/1. Quan s'avança un vehicle que pretén girar a l'esquerra i que ha minorat sensiblement la marxa per efectuar la maniobra.

15.12/2. En cas d'aglomeració, quan hi ha circulació per files i la fila de la dreta avança més ràpidament, està prohibit cir-

cular sobre les línies longitudinals assenyalades a la calçada.

15.13. No es pot avançar en un encreuament, ni immediatament abans, llevat l'únic cas en què la circulació estigui regulada per un agent de trànsit o per senyals lluminosos i aquests indiquin que la circulació de les altres vies confluents a l'encreuament està deturada, i permetin el pas dels vehicles del nostre sentit de circulació.

15.14. No es pot avançar a prop d'un pas de vianants si no és amb la velocitat que permeti parar el vehicle en el cas que un vianant creui la calçada. Tampoc es pot avançar quan el vehicle o els vehicles que ens precedeixin estiguin duent a terme la maniobra de parar-se o bé ja estiguin parats, cedint el pas als vianants.

15.15. En cap cas no es pot efectuar un avançament trepitjant una línia longitudinal amb traçat continu. Únicament i de forma excepcional es podrà dur a terme aquesta maniobra quan en un tram de via en el qual està prohibit l'avançament, es trobi immobilitzat un vehicle que, totalment o en part, ocupi el carril de sentit de la marxa. En aquest cas, i llevat que la immobilització sigui producte d'una aglomeració de trànsit, se'l pot avançar, encara que per fer-ho s'hagi d'ocupar una part del carril esquerre de la calçada, després d'haver-se assegurat que es pot realitzar la maniobra sense perill.

Encreuaments

Article 16

En arribar a un encreuament, tot conductor ha d'adequar la seva velocitat per tal de preveure les eventuais maniobres dels vehicles que circulin en ambdós sentits i a les vies confluents, deixant en tot cas les distàncies longitudinals i laterals suficients a aquest efecte.

16.1. El conductor d'un vehicle que circuli per una via principal té preferència davant els altres usuaris que circulin per vies secundàries, llevat de senyalització vertical o horitzontal en altre sentit.

16.2. En vies d'igual categoria, i llevat de senyalització específica, té preferència el vehicle que circula per la via de la dreta segons el nostre sentit de la marxa.

Article 17

A les carreteres de gran pendent, on l'encreuament presenti dificultats afegides, té preferència de pas el vehicle que circuli en sentit ascendent, sempre que les vies confluents siguin de la mateixa categoria. En vies de diferent categoria, té preferència el vehicle de la via preferent, llevat que el deturament del vehicle de la via secundària pugui crear una situació de perill evident o dificultats importants a la fluïdesa del trànsit en aquell indret.

Sentit de circulació

Article 18

Tots els vehicles i els animals han de circular per la dreta de la calçada encara que el centre es trobi lliure. És imperatiu circular per la dreta en corbes sense visibilitat, canvis de rasant i en general en qualsevol lloc on la visibilitat sigui reduïda.

Article 19

Quan al centre de les vies públiques hi hagi refugis, senyals indicadors o dispositius anàlegs, els vehicles han de circular pel costat dret corresponent al sentit de la seva marxa. S'exceptuen d'aquesta regla les vies públiques d'un sol sentit de circulació amb dos carrils o més. A les places i les interseccions de vies públiques s'ha de circular deixant el centre a l'esquerra.

Canvi del sentit de la marxa

Article 20

Abans de canviar el sentit de la marxa, i sempre que no s'adverteixi la presència d'un o més vehicles circulant en sentit contrari, el conductor ha d'advertir-ho amb l'antelació suficient als altres usuaris, i ha d'efectuar la maniobra interceptant la via el mínim temps possible, sempre que la senyalització no ho prohibeixi.

Article 21

Es prohibeix el canvi de sentit de la marxa en els casos següents:

21.1. Corbes i canvis de rasant de visibilitat reduïda, encreuaments, bifurcacions i, en general, en qualsevol circumstància en què no hi hagi visibilitat suficient.

21.2. En ponts i túnels.

21.3. En vies de calçada d'amplada inferior a 4 m.

Passos a nivell

Article 22

Tot vehicle que, en arribar a un pas a nivell, el trobi tancat, ha de quedar deturat i ocupar el costat dret de la calçada en el sentit de la seva marxa. Si durant el temps que es trobi tancat el pas a nivell arribessin altres vehicles, cada un ha de situar-se darrere dels que es trobin aturats; resta prohibida l'ocupació de la meitat esquerra de la calçada.

Article 23

Tot conductor ha de moderar la velocitat en arribar a un pas a nivell i circular a velocitat reduïda en travessar-lo.

Article 24

Si un pas a nivell no està proveït de barreres, cap conductor no pot creuar-lo sense estar segur que no s'apropa cap mena de ferrocarril.

Article 25

No pot perllongar-se indegudament la permanència d'un vehicle sobre un pas a nivell; en cas d'immobilització forçosa d'un vehicle sobre les vies, el conductor ha de desocupar-les ràpidament, i en cas d'impossibilitat ha de prendre les mesures oportunes per tal d'avisar ràpidament els operaris de la via fèrria.

Article 26

Els vianants i els conductors de vehicles tenen l'obligació de deixar lliures les vies fèrries que es trobin a la via pública.

Vies en reparació, obstrucció de la via pública

Article 27

27.1. Es prohibeix llençar, dipositar o abandonar sobre la via objectes o matèries que puguin entorpir la lliure circulació, la parada o l'estacionament fer-los perillosos o deteriorar la via o les seves instal·lacions, o produir a la mateixa via o als voltants efectes que modifiquin les condicions apropiades per circular, parar o estacionar.

27.2. Si, per alguna classe d'obstacle a la via pública, només hi ha espai per al pas d'un sol vehicle, i se n'apropen dos

que van en sentit contrari, té preferència de pas aquell que troba l'obstacle a l'esquerra.

27.3. Els que han situat voluntàriament o involuntàriament a la via pública algun obstacle o han creat algun perill, han de fer-lo desaparèixer el més aviat possible, adoptant immediatament i mentre aquells subsisteixin les mesures necessàries perquè puguin ser advertits pels altres usuaris i perquè no es dificulti la circulació. En aquest sentit, si per causa d'accident o d'avaria un o més vehicles o la seva càrrega obstaculitzen la calçada, els ocupants, després de senyalitzar-los convenientment, han d'adoptar les mesures necessàries perquè siguin retirats tan aviat com sigui possible i situar-los complint les normes d'estacionament, sempre que sigui factible.

Per advertir la presència a la via de qualsevol obstacle o perill creat, aquell que l'hagi causat ha de senyalitzar-ho de forma eficaç, tant de dia com de nit, de conformitat amb les regles següents:

En els supòsits a què es refereix el paràgraf anterior, sense perjudici d'encendre el llum d'emergència si el vehicle en porta, i quan sigui procedent els llums de posició, mentre es deixi lliure la via, tot conductor ha de fer ús dels dispositius de presenyalització de perill reglamentaris o, si no en té, d'altres elements d'eficàcia anàloga per advertir la circumstància esmentada, llevat que les condicions de la circulació no permetin efectuar-ho. Aquests dispositius o elements es col·loquen l'un al davant i l'altre al darrere del vehicle o la càrrega, com a mínim a 50 metres de distància i de forma que siguin visibles des de 100 metres, almenys, pels conductors que s'aproximen. En calçades de sentit únic, o de més de tres carrils, o si es tracta d'un vehicle de tipus turisme immobilitzat, és suficient la col·locació d'un sol dispositiu, situat com a mínim 50 metres abans, en la forma indicada anteriorment.

27.4. Es prohibeix llençar a la via o als voltants qualsevol objecte que pugui donar lloc a incendis o, en general, posar perill la seguretat viària, o la de les persones o coses en general.

Autorització, senyalització i precaucions en obres a la via pública o als voltants

Article 28

28.1. La realització d'obres o d'instal·lacions, sigui a la via pública, sigui en un lloc pròxim on pugui afectar la circulació, necessita l'autorització administrativa corresponent.

28.2. Les obres que dificultin de qualsevol manera la circulació o la seguretat viària, han de ser senyalitzades, tant de dia com de nit, i balisades lluminosament durant les hores nocturnes o quan les condicions meteorològiques o ambientals ho exigeixin, a càrrec del realitzador de l'obra, d'acord amb l'article 106 d'aquest Codi.

Parada i estacionament

Article 29

No es pot parar ni estacionar un vehicle en un lloc en què es dificulti greument la circulació.

Article 30

Les parades i els estacionaments s'han d'efectuar sempre al costat dret de la calçada, tan a prop de la vorera com sigui possible; en una via urbana de sentit únic es pot parar també al costat esquerre.

L'estacionament de vehicles a la via pública ha d'efectuar-se obligatòriament als llocs previstos a aquest efecte, determinats per les zones d'aparcament lliures destinades a vehicles, o bé per les zones d'aparcament blaves o verdes, segons correspongui. Els vehicles que dificultin la circulació o es trobin indegudament estacionats poden ser retirats de la via pública pels agents de l'autoritat.

Article 31

Els usuaris dels vehicles han d'entrar-hi i sortir-ne pel costat més pròxim a la vorera. Si, per qualsevol circumstància, s'ha de fer per la part de la calçada, s'ha d'observar que aquesta maniobra no comporti perill ni molèstia per a altres usuaris. Queda prohibit deixar les portes dels vehicles obertes sense assegurar-se que no es crea un perill per als altres usuaris de la calçada.

Article 32

No es poden efectuar parades ni estacionaments de vehicles en els casos següents:

32.1. Corbes i canvis de rasant de visibilitat reduïda, encreuaments, passos a nivell, ponts, túnels.

32.2. Prop de senyals de trànsit de manera que el vehicle parat pugui tapar-los de la vista dels conductors d'altres vehicles; als llocs on hi hagi el senyal de prohibició d'estacionament i en general a menys de 5 m dels encreuaments.

32.3. A la calçada a l'altura d'una línia longitudinal contínua si no es deixa lliure l'espai suficient perquè puguin circular els altres vehicles sense envair la zona esquerra de la calçada.

32.4. Davant els guals o davant de les entrades i sortides permanents de vehicles als immobles.

32.5. Sobre les voravies urbanes, els passos de vianants i la seva zona d'influència, que s'estén fins a 2 m dels seus extrems transversals.

32.6. En doble fila, llevat del temps necessari perquè pugin o baixin les persones transportades.

32.7. Davant de les sortides dels locals destinats a actes públics o espectacles durant les hores de celebració, llevat del temps necessari perquè pugin o baixin les persones transportades.

32.8. Als llocs destinats a les parades d'autobús o taxi, a les places d'aparcament destinades a minusvàlids, on només les persones autoritzades poden estacionar-hi, o en les zones de càrrega i descàrrega a no ser que es disposi de targeta de transport i el vehicle estigui en servei.

32.9. Excepte en cas d'absoluta necessitat, als marges o les voreres d'emergència de les carreteres o vies públiques situades fora del nucli urbà.

Resta també prohibit deixar de forma abusiva un vehicle en estacionament en una via pública situada al nucli urbà. A aquest efecte, es considera abusi l'estacionament sense interrupció d'un vehicle en un mateix lloc de la via pública o de les seves dependències durant més de set

dies, o una durada inferior segons ho determinin les autoritats competents.

32.10. En general, a qualsevol lloc quan es pertorbi greument la circulació.

Article 33

Els conductors tenen l'obligació de retirar de la via pública els objectes, senyalitzacions o altres elements utilitzats durant la parada dels seus vehicles.

Article 34

El conductor no ha d'abandonar mai el lloc de l'estacionament sense haver pres les precaucions necessàries per preveure qualsevol mena d'accident imputable a la seva absència.

Article 35

En cas d'estacionament, el conductor ha de prendre les mesures següents per evitar la posada en marxa involuntària del vehicle:

- a) Aturar el funcionament del motor.
- b) Deixar accionat el fre de mà.
- c) Col·locar la primera velocitat si estaciona el vehicle en una pujada, i la marxa enrere si és en una baixada, deixant sempre la direcció girada cap a la vorera.
- d) Si es tracta de camions o autocars, a més de deixar la direcció girada cap a la vorera, és necessari deixar-los travats sempre que es parin en pendents, col·locant-hi una trava o un altre dispositiu anàleg.
- e) En cas de transport d'un menor s'han de prendre totes les mesures esmentades, a més de retirar les claus del contacte del vehicle.
- f) Tot vehicle immobilitzat de nit en una via insuficientment il·luminada i fora d'una zona d'aparcament autoritzat, ha de fer ús dels llums de posició per indicar la seva presència.

Immobilització, abandonament i retirada de vehicles**Article 36**

Els agents de l'autoritat encarregats de vigilar i controlar la circulació urbana o interurbana, a més d'imposar les sancions monetàries previstes en aquest Codi i sense perjudici de la responsabilitat penal que sigui exigible en cada cas,

poden ordenar la immobilització immediata del vehicle al lloc més adequat a les exigències del trànsit, en els supòsits següents:

36.1. Quan el conductor no porti el permís de conduir o presenti un permís no vàlid.

En aquest cas la immobilització solament s'ha d'efectuar si de l'actitud o del comportament del conductor es dedueix de manera clara i raonable que no té els coneixements, les condicions físiques i psíquiques o l'aptitud necessària per conduir vehicles.

36.2. Quan el vehicle presenti evidents deficiències tècniques o funcionals de forma que raonablement representi un perill per a les persones, altres vehicles o béns o, en general, per a la circulació o el trànsit viari, o hagi sofert modificacions destinades a ocultar mercaderies o béns.

36.3. Quan el vehicle circuli amb una amplada o alçada d'estructura o càrrega superior a l'autoritzada per aquest Codi o, si és el cas, a la que indiqui l'autorització especial del Govern i dels serveis de policia.

36.4. Quan el vehicle circuli amb una càrrega de pes superior en un deu per cent al pes màxim autoritzat.

36.5. Quan el vehicle circuli sense pneumàtics adequats o equipaments especials pels llocs on és obligatori, o raonablement necessari segons els agents de l'autoritat competent, i també quan hi circuli per llocs on l'ús esmentat és prohibit.

36.6. Quan les possibilitats de moviment o el camp de visió del conductor del vehicle resultin sensiblement i perillosament reduïts, a causa del nombre de passatgers transportats o de les dimensions o les condicions dels objectes carregats.

36.7. Quan per no haver-se efectuat els reconeixements tècnics obligatoris, s'acordi la prohibició de circular.

36.8. Quan el conductor presenti símptomes d'embriaguesa, símptomes de trobar-se sota la influència d'estupefaents o sota els efectes de medicaments o d'altres substàncies que alteren l'estat físic o el mental apropiat per conduir sense perill.

36.9. En els supòsits dels apartats 2, 4 i 7 anteriors, els agents de l'autoritat han de prendre les mesures necessàries per garantir la seguretat del vehicle, de les persones i de la circulació, i han de lliurar una autorització provisional de circulació del vehicle fins al lloc adequat per practicar al mateix vehicle o a la seva càrrega, segons el cas, les inspeccions tècniques, reparacions o rectificacions corresponents.

36.10. Quan el conductor circula amb el vehicle donat de baixa al Registre de vehicles i/o sense l'assegurança obligatòria vigent.

36.11. Quan, tractant-se d'un vehicle comercial, industrial o de transport públic o privat de passatgers, no disposi del comprovant d'haver superat la inspecció tècnica corresponent en els terminis legalment previstos. Si el vehicle és estranger, ha de ser conduït prenent les mesures necessàries fins al servei de ITV per tal de practicar-hi la revisió corresponent. Si aquesta és positiva se li atorga l'autorització per poder circular, si resulta negativa, cal que el conductor faci practicar al vehicle les reparacions determinades per la ITV. Altrament el vehicle és conduït fora del territori andorrà.

36.12. Quan, tractant-se d'un vehicle de transport de matèries perilloses o peribles, circuli sense les autoritzacions administratives corresponents.

36.13. En general quan les condicions del vehicle o del seu conductor no són les mínimes necessàries per preveure una circulació sense perill aparent.

36.14. Quan els agents de l'autoritat controlin en zona fronterera o zona de duana, un vehicle estranger inclòs en algun dels supòsits previstos en aquest article, no han de permetre la seva circulació en territori andorrà, han de prendre les mesures oportunes per tal que sigui conduït a la frontera més pròxima.

Article 37

L'abandonament de vehicles a la via pública pot suposar un perill d'accident en alguns casos i representa sempre una molèstia per als vianants i per a l'entorn. Per evitar-ho, es prohibeix l'abandonament permanent d'un vehicle a la via pública o en altres llocs públics o privats que no siguin destinats expressament a

l'emmagatzematge de vehicles que, a conseqüència del seu estat o per qualsevol altra causa, no puguin circular d'acord amb les prescripcions d'aquest Codi.

Un vehicle pot ser retirat de la via pública i mantingut en dipòsit per les autoritats en els casos següents:

37.1. Quan un vehicle immobilitzat pels agents de l'autoritat roman més de 48 hores en les mateixes condicions que han produït la seva immobilització.

37.2. Quan el sistema d'alarma sonor contra la intrusió d'un vehicle es dispara i produeix molèsties a la població.

37.3. Quan el vehicle estigui abandonat a la via pública durant un període superior a 15 dies.

37.4. Quan el vehicle es trobi estacionat creant un perill evident a la circulació, dificultant-la greument o impedit-la.

La retirada se suspèn a l'acte si el conductor o una altra persona autoritzada fan acte de presència i adopten les mesures necessàries. El vehicle es restitueix al mateix propietari o al conductor que hagi ocasionat la infracció.

Les despeses motivades per la disposició i l'ús dels mitjans de transport del vehicle, encara que aquest no es porti a terme per la compareixença del conductor, van a càrrec d'aquest o del titular del vehicle, llevat del cas d'utilització il·legítima. Independentment de les sancions que puguin ser procedents, el pagament d'aquestes despeses és efectuat en el moment de la restitució del vehicle.

Operacions de càrrega i descàrrega

Article 38

Les operacions de càrrega i descàrrega s'han d'efectuar als llocs previstos a l'efecte a la via pública per aquells vehicles que disposen de targeta de transport vigent a Andorra, o alternativament als llocs destinats a aparcament.

Excepcionalment, quan sigui imprescindible efectuar-les a la via pública, s'han de realitzar sense ocasionar perills ni perturbacions greus al trànsit dels altres usuaris i tenint en compte les normes següents:

a) S'han de respectar les disposicions sobre les parades i els estacionaments, i a més a més, les que dictin les autoritats competents sobre les hores i el temps adequats.

b) S'han d'efectuar, sempre que sigui possible, pel costat del vehicle més pròxim a la vora de la calçada.

c) S'han de realitzar amb els mitjans suficients per aconseguir la màxima celeritat i procurar evitar sorolls i molèsties innecessaris. Queda prohibit dipositar mercaderies o qualsevol tipus d'objecte a la calçada, a la vorera i a les zones destinades als vianants.

d) Les operacions de càrrega i descàrrega de les mercaderies molestes, nocives i insalubres o perilloses, així com les que comporten especialitats en la manipulació o l'estiba, s'han de regir, a més a més, per les disposicions específiques que regulen la matèria.

e) Els vehicles proveïts de plataformes elevadores per a la càrrega i descàrrega de mercaderies han de disposar de dispositius de senyalització de la plataforma, per evitar qualsevol dany a tercers, tant en el moment de maniobrar, com en el moment en què les mercaderies estan disposades per procedir a l'operació de càrrega o descàrrega.

Senyals acústics i òptics

Article 39

L'ús de senyals acústics s'autoritza solament per advertir els altres usuaris de la via pública. Es prohibeix l'ús de sirenes o avisadors de sons múltiples fora del cas de vehicles d'urgències quan circulen en servei.

Article 40

40.1 Durant la nit els advertiments s'han de fer per senyals òptics amb l'ajuda dels llums d'encreuament i de carretera. Els senyals acústics solament s'han d'utilitzar en casos d'absoluta necessitat.

40.2. En les aglomeracions està prohibit l'ús de senyals acústics, excepte en el cas d'un perill imminent. En cas d'efectuar senyals acústics, hauran de ser tan breus com sigui possible i en cap cas poden efectuar-se senyals acústics amb motiu de comitives, desfilades o altres

causes, si no es disposa d'autorització governativa a l'efecte.

Parada, inici de la marxa, marxa enrere

Article 41

El conductor de qualsevol vehicle ha de comprovar, abans d'iniciar la marxa per incorporar-se a la via pública o de parar-se per abandonar-la, que gaudeix de temps suficient per efectuar la maniobra, sense causar cap perill o alteració al trànsit. Especialment ha de comprovar que els vehicles que s'aproximen estan a distància suficient per permetre la incorporació a la circulació o bé la parada del seu vehicle, sense causar cap mena de perturbació o perill.

La maniobra s'ha d'anunciar amb la senyalització òptica d'indicació de direcció, o estenent el braç de manera visible en el cas de les motocicletes si no es disposa d'aquest sistema.

Article 42

Quan un vehicle inicia la marxa enrere, el conductor ha de comprovar prèviament, mitjançant els retrovisors del vehicle i baixant del vehicle a comprovar-ho si és necessari, que no hi ha cap vehicle parat ni cap altre obstacle que li impedeixi la maniobra.

Es prohibeix circular marxa enrere, llevat dels casos en els quals no és possible circular endavant i sempre realitzant el recorregut mínim indispensable.

Circulació per autopista i autovia

Article 43

Es prohibeix la circulació per autopista i autovia, fora dels llocs que els puguin ser destinats, a:

- a) Vianants
- b) Bicicletes, tricicles i quadricicles
- c) Animals
- d) Vehicles de tracció no mecànica
- e) Vehicles no matriculats
- f) Vehicles especials que no puguin circular sense autorització expressa
- g) Maquinària agrícola i específica d'obres públiques
- h) Ciclomotors, tricicles i quadricicles amb motor de menys de 50 cc o equivalent

Article 44

Tot conductor que s'incorpori a la circulació d'una autopista o autovia ha de cedir el pas als usuaris que ja hi circulin, sense obligar-los a modificar bruscament la velocitat o la direcció del vehicle.

Tot conductor que desitgi sortir d'una autopista o autovia ha de circular pel carril de la dreta amb l'antelació suficient abans d'incorporar-se al carril de desacceleració.

Tota maniobra que impliqui un desplaçament lateral del vehicle, com per exemple un canvi de carril, ha de ser anunciada clarament i amb antelació suficient mitjançant els indicadors de direcció corresponents, i aquest senyal s'ha de mantenir durant tota la maniobra. Cal indicar igualment la maniobra de reincorporació al carril originari. Aquesta maniobra s'ha de dur a terme comprovant sempre que no es provoca cap situació de risc per als altres usuaris.

Quan els carrils estiguin delimitats sobre la calçada per línies longitudinals, els conductors no han de circular sobre les dites línies ni canviar de carril si existeix risc d'interceptar la marxa d'altres vehicles.

Tota disminució sensible de velocitat ha de ser indicada, si és possible, amb antelació suficient i utilitzant repetidament els llums de frenada.

Article 45

Queda prohibit als conductors que circulin per autopista o autovia:

- a) Estacionar o parar el vehicle fora dels llocs senyalats especialment, menys en cas d'absoluta necessitat. Tot conductor amb necessitat absoluta de parar el vehicle ha de procurar fer-ho fora de les vies reservades a la circulació i indicant la seva situació mitjançant els llums d'emergència
- b) Circular per les voreres d'emergència reservades a les parades d'urgència
- c) Fer mitja volta i circular en sentit contrari a l'indicat, o circular marxa enrere
- d) Canviar de calçada per circular en direcció contrària, aprofitant-se d'alguna zona on hi hagi comunicació entre ambdues calçades

e) S'exclouen de les prohibicions anteriors, els vehicles d'urgència en servei, quan no comprometin la seguretat de cap usuari de l'autopista o de l'autovia

Article 46

En autovies i autopistes s'ha de circular igualment dins els límits de velocitat reglamentaris, si bé resta prohibit circular sense motiu justificat a una velocitat anormalment reduïda.

Article 47

S'ha de circular pel carril més pròxim al costat dret de la calçada, i utilitzar els carrils de l'esquerra solament per efectuar avançaments o quan els de la dreta estiguin ocupats.

A les calçades amb més de dos carrils en la mateixa direcció, es pot circular per un dels carrils centrals sempre que no s'interrompi la marxa dels vehicles més ràpids.

Article 48

Durant la nit, a les seccions d'autopista i d'autovia il·luminades, és obligatori, com a mínim, l'ús dels llums d'encreuament.

Circulació per ciutat

Article 49

A les zones urbanes, els vianants tenen preferència davant els altres usuaris. A més de totes les disposicions contingudes en aquest Codi, són obligatòries en la circulació per ciutat les mesures següents:

49.1. Reduir la velocitat als encreuaments, als voltants d'escoles i en general en llocs on hi hagi aglomeració de persones. En cap cas és permès sobrepassar els 50 km/h.

49.2. Reduir la velocitat o aturar el vehicle, a les parades d'autobusos i de taxis, a fi de permetre el pas dels passatgers.

49.3. Quan hi hagi un pas de vianants senyalitzat a la calçada, s'ha d'actuar de la manera següent:

49.3/1. Si la circulació de vehicles està regulada per semàfors o per un agent de la circulació, els conductors han de parar abans del pas de vianants mentre els sigui prohibit el pas.

Quan puguin circular han de cedir el pas als vianants que es trobin en situació de creuar la calçada en aquell moment o a punt de fer-ho.

Si els conductors giren per entrar en un carrer a l'inici del qual hi ha un pas de vianants, han de circular lentament cedint el pas als vianants i s'han de parar, si és necessari.

49.3/2. Si la circulació dels vehicles no està regulada per semàfors ni agents de la circulació, els conductors s'han d'aproximar al pas de vianants a una velocitat suficientment moderada per poder deturar el vehicle i permetre als vianants travessar la calçada en el cas de trobar-se algun vianant sobre la superfície del de vianants.

49.4. A les vies dividides en dues calçades per jardins centrals o voreres, els vehicles han d'utilitzar la calçada de la dreta de la seva direcció. Quan hi hagi tres calçades, la central és destinada a la circulació en ambdues direccions i les laterals, a la circulació en una sola direcció.

49.5. El conductor d'un vehicle que vulgui fer mitja volta a la calçada en un lloc autoritzat, ho ha de fer efectuant una sola maniobra.

49.6. Cal respectar els senyals dels agents de circulació i dels semàfors, la senyalització vertical i horitzontal.

49.7. Cal conduir sense forçar les marxes per evitar sorolls molestos, com els que es produeixen com a conseqüència d'acceleracions innecessàries o de forçar el motor en pendents.

Article 50

Tota persona o entitat que posseeixi autorització per efectuar obres al paviment de les vies públiques, ha de comunicar a l'autoritat competent, amb un mínim de 48 hores d'anticipació, el lloc i la data en què s'iniciaran les dites obres així com la duració prevista, a fi que es puguin prendre les mesures pertinents per evitar molèsties en la circulació.

Article 51

Es prohibeix rentar qualsevol vehicle a la via pública. Tampoc és permès reparar o efectuar operacions de manteniment o manipulació de vehicles a la via pública,

fora de les reparacions d'emergència per poder continuar la marxa.

Circulació de vianants

Article 52

Els vianants han de circular sempre per les voreres i, en cas que no n'hi hagi, tan a prop com sigui possible dels costats de la calçada. A les vies sense voreres, els vianants han de circular pel marge esquerre de la calçada segons el seu sentit de la marxa.

Article 53

Els vianants que portin objectes de grans dimensions, excepcionalment i durant el termini més breu possible, poden ocupar la calçada si la seva circulació per les voreres provoca molèsties importants als altres vianants.

Article 54

Els grups de vianants que formin comitiva poden circular per la calçada, però en cas de poca visibilitat o de gran intensitat de circulació, han de circular tant com sigui possible en una sola fila, i si circulen de nit ho han de fer amb llanternes portàtils per senyalitzar la seva presència.

Article 55

Els vianants han de creuar la calçada de manera prudent, fent ús obligatori dels passos per a vianants quan n'hi hagi a menys de 50 m del lloc per on es pretén creuar.

a) Per creuar la calçada per un pas de vianants, s'ha d'actuar de la manera següent:

Si el pas està equipat de semàfor per a vianants, se n'han de respectar les indicacions.

Si el pas no està equipat de semàfor per a vianants, però sí de semàfor per a vehicles o hi ha un agent de la circulació que regula el trànsit, els vianants no han d'accedir a la calçada mentre el semàfor o la indicació de l'agent permetin el pas als vehicles.

Als passos no regulats per semàfors o agents, els vianants, fent ús de la prudència indicada anteriorment i malgrat la prioritat reflectida a l'article 49, no han d'accedir a la calçada precipitadament sense tenir en compte la distància

i la velocitat dels vehicles que s'aproximen.

b) Per creuar la calçada fora d'un pas de vianants, els vianants s'han d'assegurar que poden accedir a la calçada sense pertorbar la circulació dels vehicles. Han de creuar la calçada perpendicularment.

c) En tot cas, els vianants no han d'efectuar parades ni pèrdues de temps innecessàries mentre creuen la calçada.

Les places no poden ser creuades si no tenen cap pas de vianants; per consegüent, han de ser voltades per les voreres.

Circulació d'animals

Article 56

El trànsit per carretera d'animals guiats o en ramat s'ha d'efectuar de forma que no impedeixi la circulació i que permeti el seu avançament en condicions satisfactòries. S'ha de procurar especialment no pertorbar la visibilitat dels altres usuaris en encreuaments, corbes i en general en altres llocs on la visibilitat sigui difícil.

Article 57

Durant la nit i circulant per carreteres insuficientment il·luminades, els conductors d'animals han de portar llanternes suficients per indicar la situació i les dimensions del ramat; han de ser de color blanc o groc el llum de davant i vermell el de darrere.

Article 58

Es prohibeix deixar animals abandonats o lligats a les vies públiques de tal forma que puguin envair la calçada.

Article 59

Els ramats tan sols poden creuar la calçada als encreuaments amb camins o carreteres o a les zones convenientment senyalitzades per a aquest fi.

Accidents

Article 60

60.1. El conductor i els acompanyants d'un vehicle que assisteixin a un accident de circulació a resultes del qual hi hagi persones ferides, han de prestar si cal, en la mesura de les seves possibilitats, de forma cautelar i prudent, la primera ajuda

a les víctimes, i sol·licitar immediatament la presència dels serveis mèdics necessaris.

En tot cas, davant la presència d'un accident els conductors han de parar-se quan els sigui possible i evitar tot perill per a la circulació adoptant les mesures següents:

- a) Intentar restablir o mantenir la seguretat de la circulació al lloc de l'accident.
- b) Si hi ha ferits o morts, evitar, sempre que no es posi en greu perill la seguretat de la circulació, la modificació de l'estat de les coses que puguin ser útils per a la determinació de les responsabilitats.
- c) Avisar l'autoritat o els serveis sanitaris si hi ha persones mortes o ferides, a més de romandre al lloc de l'accident fins a que arribin. No és necessària la permanència si els ferits no són greus i si cap persona implicada en l'accident no ho demana.

60.2. Els implicats en un accident de circulació que a resultes de l'accident no hagin sofert lesions que limitin la seva capacitat d'obrar, a més d'adoptar les mesures especificades als paràgrafs anteriors, han de:

- a) Donar part de l'accident a la seva companyia d'assegurances en el termini màxim de 8 dies naturals.
- b) Sotmetre's a les proves que indiquin els agents de l'autoritat per comprovar l'eventual grau d'alcoholèmia a la sang o una altra circumstància que pugui modificar la conducta.
- c) Sotmetre's a les proves complementàries que els agents de l'autoritat indiquin, per a l'esclariment de les circumstàncies de l'accident.

En cas que hagin sofert ferides que limitin la seva capacitat d'obrar, han de procedir a efectuar les disposicions anteriors, quan estiguin suficientment establerts per fer-ho.

Danys

Article 61

Tota persona que causa danys materials a un vehicle estacionat sense conductor, a un immoble o a un equipament

públic de senyalització, d'enllumenat, de protecció o d'altres, està obligada a identificar-se per tal de fer-se càrrec dels desperfectes ocasionats.

En el cas d'un vehicle estacionat, ho ha de fer mitjançant una nota escrita on ha de constar la seva identitat completa, el seu domicili i les dades del seu vehicle (la marca i el número de matrícula), i en els altres casos, ha de posar el fet en coneixement de l'autoritat competent de forma immediata.

Càrrega d'un vehicle

Article 62

La càrrega que transporti un vehicle ha de ser dipositada de tal manera que no pugui:

- 62.1. Posar en perill les persones o danyar les propietats públiques o privades.
- 62.2. Disminuir la visibilitat del conductor o comprometre l'estabilitat o la conducció del vehicle.
- 62.3. Provocar sorolls, pols o altres incomoditats evitables.
- 62.4. Ocultar els fars, els llums de frenada, els indicadors de direcció, els catadiòptrics o la matrícula del vehicle.
- 62.5. En especial, els vehicles que portin sorra, terra, grava o altres materials, han d'estar degudament tancats per les parts anterior, posterior i laterals de la caixa i coberts amb una vela o similar, per evitar que la càrrega pugui desprendre's durant el trajecte.
- 62.6. Els conductors han de prendre les mesures adequades per no embrutar la calçada amb terra, sorra o altres materials enganxats a les rodes del seu vehicle. Especialment, els vehicles agrícoles, de transport de desmuntats o altres similars que efectuïn servei a les obres, tant si són públiques com privades, abans d'incorporar-se a la via pública han de netejar les rodes de manera que no embrutin la calçada per la qual circulin.

Dimensions de la càrrega

Article 63

63.1. La càrrega no ha de sobrepasar la projecció en planta del vehicle, excepte en els casos i les condicions previstos als apartats següents.

63.2. En els vehicles destinats exclusivament al transport de mercaderies, si es tracta de càrregues indivisibles, i sempre que es compleixin les condicions establertes per a l'estiba i el condicionament, poden sobresortir:

A. En el cas de les bigues, els pals, els tubs o altres càrregues de longitud indivisible:

- a) En els vehicles de longitud superior a 5 m, 2 m per la part anterior i 3 m per la part posterior.
- b) En els vehicles de longitud igual o inferior a 5m, el terç de la longitud del vehicle per cada extrem anterior i posterior.

B. En el cas que la dimensió menor de la càrrega indivisible sigui superior a l'amplada del vehicle, pot sobresortir fins a 0,40 m per cada costat lateral, sempre que l'amplada total no sigui superior a 2,55 m i que les característiques tècniques del vehicle ho permetin. Si l'amplada de la càrrega i el vehicle és superior als 2,55 m, es considera a tots els efectes un transport especial i es regeix per les normes específiques determinades en aquest Codi.

63.3. En els vehicles d'amplada inferior a 1 m, la càrrega no ha de sobresortir lateralment més de 0,50 m a cada costat de l'eix longitudinal. No pot sobresortir per l'extrem anterior, ni més de 0,25 m pel posterior.

63.4. Quan la càrrega sobresurt de la projecció en planta del vehicle, sempre dins dels límits dels apartats anteriors, s'han d'adoptar totes les precaucions convenients per evitar danys o perills als altres usuaris de la via pública i ha d'anar resguardada, a l'extrem sortint per minvar els efectes d'una rascada o d'un xoc possibles.

63.5. En tot cas, la càrrega que sobresurt pel darrere dels vehicles de què fa esment l'apartat 2 d'aquest article, ha de ser senyalitzada per mitjà d'un panell de 50 per 50 centímetres de dimensió, pintat amb franges diagonals alternes de color vermell i blanc. El panell s'ha de col·locar a l'extrem posterior de la càrrega de forma que ha de quedar constantment perpendicular a l'eix del vehicle. Quan la càrrega sobresurt longitudinalment tota l'amplada de la part posterior del vehicle,

s'han de col·locar transversalment dos panells de senyalització, cadascun en un extrem de la càrrega o de l'amplada del material que sobresurt.

Quan el vehicle circula entre la posta i la sortida del sol, sota condicions meteorològiques o ambientals que disminueixen sensiblement la visibilitat, la superfície del panell, quan no és de material reflectant, ha de tenir en cada cantonada un dispositiu reflectant de color vermell, i la càrrega ha d'anar senyalitzada, a més, amb un llum vermell no incorporat a la placa. Quan la càrrega sobresurt per davant del vehicle, la senyalització ha d'efectuar-se per mitjà d'un llum blanc i d'un dispositiu reflectant de color blanc.

63.6. Les càrregues que sobresurten lateralment del galib del vehicle, de tal forma que l'extrem lateral es trobi a més de 0,40 m de la vora exterior del llum davanter o darrer de posició del vehicle, han d'estar entre la posta i la sortida del sol, així com quan hi ha condicions meteorològiques o ambientals que disminueixen sensiblement la visibilitat, respectivament, senyalitzades en cadascuna de les seves extremitats laterals; per la part davantera de la càrrega, per mitjà d'un llum blanc i d'un dispositiu reflectant de color blanc, i per la part del darrer per mitjà d'un llum vermell i d'un dispositiu reflectant de color vermell.

Altres normes de circulació. Portes i tancament de motor

Article 64

64.1. Està prohibit dur les portes del vehicle obertes, obrir-les abans que estigui completament immobilitzat i obrir-les o baixar del vehicle sense haver comprovat prèviament que això no implica cap perill o obstacle per als altres usuaris.

64.2. Com a norma general, s'ha d'entrar i s'ha de sortir del vehicle pel costat més pròxim a la vorera, i només quan el vehicle està aturat.

Article 65

65.1. Tot conductor que es troba obligat a romandre amb el seu vehicle aturat a l'interior d'un túnel o d'un altre lloc tancat durant un període de temps superior a 2 minuts, ha d'interrompre el fun-

cionament del motor fins que hagi de reprendre la marxa i ha de tenir encès l'enllumenat de posició, i si escau el d'urgència.

65.2. Per carregar combustible al dipòsit d'un vehicle, s'ha de parar el motor. Els propietaris o empleats dels aparells distribuïdors de combustibles líquids o els seus dipositaris, poden no facilitar la càrrega dels combustibles si el motor no està parat i si no estan apagats els llums o els altres dispositius elèctrics dels vehicles.

65.3. Qualsevol vehicle en situació d'estacionament ha de romandre amb el motor parat.

Targetes per als minusvàlids

Article 66

Les persones que tenen una incapacitat que els ocasiona greus problemes de mobilitat i que els impossibilita o els dificulta la utilització del transport col·lectiu, poden disposar de la targeta d'aparcament en les condicions que estableix la Llei d'accessibilitat vigent.

Transports especials

Article 67

Quan es transportin peces o màquines indivisibles de dimensions tals que el vehicle sobrepassi les dimensions o els pesos indicats als articles 76, 77 i 78, per circular s'ha de demanar una autorització administrativa de transport especial. L'interessat ha d'informar a més el Servei de policia a fi que s'adoptin les disposicions necessàries.

Aquestes autoritzacions s'han de demanar amb una antelació mínima de 48 hores.

El vehicle ha d'anar senyalitzat per la part davantera amb una placa quadrada de color groc de 20 cm d'amplada. A la nit, la placa s'ha d'il·luminar o ser reflectora.

Article 68

El transport de tota classe de residus i matèries la naturalesa o l'olor dels quals puguin molestar o posar en perill la salut pública, solament pot efectuar-se en vehicles o recipients hermèticament tancats i impermeables. En cap cas poden parar

a la via pública més temps del necessari per efectuar la càrrega i la descàrrega.

Article 69

El transport de materials en pols i d'altres que puguin desprendre's, s'ha d'efectuar cobrint-los totalment i eficaçment amb veles de mesures adequades.

Article 70

En tot el referent a tipus de vehicle, dimensions, especificacions i altres qüestions no compreses en aquest article, cal atènyer-se al que es disposa en els articles 203, 204 i 205 del capítol IX d'aquest Codi, referent a la regulació de la circulació de vehicles de transport de mercaderies i especials.

Transport de persones

Article 71

Es prohibeix transportar les persones de forma diferent de la que es determina en el present article.

71.1. El nombre de persones que transporta un vehicle no pot ser superior al de les places que té autoritzades, i en cap cas pot sobrepassar-se entre els passatgers i l'equipatge el pes màxim autoritzat per a cada vehicle.

71.2. A l'efecte del còmput del nombre de persones transportades:

- a) El menor d'edat compta una plaça.
- b) En els automòbils autoritzats per al transport escolar i d'infants, s'aplica el que estableix l'article 188.

71.3. Es prohibeix el transport dels infants de menys de deu anys als seients davanters d'un vehicle que disposi de més seients posteriors. nicament s'autoritza aquest supòsit en els vehicles que no tinguin coixí de seguretat o que tinguin el dispositiu de desconnexió del coixí de seguretat activat, i utilitzant seients de seguretat per als menors o d'altres dispositius especialment concebuts per a ells i que estiguin degudament homologats pel departament competent o per les autoritats competents de qualsevol estat membre de la Unió Europea.

Els menors de 10 anys d'estatura inferior a 1,5 m, han d'utilitzar un seient de seguretat o d'altres dispositius especialment concebuts per la seva retenció per ells adaptats a la seva talla i al seu pes, i

que estiguin degudament homologats per qualsevol estat membre de la Unió Europea o pel departament competent.

Els infants menors de deu anys transportats en vehicles que no tinguin seients posteriors, han de ser transportats amb les màximes mesures de seguretat.

En tots els casos, els sistemes de retenció han de ser almenys equivalents a les disposicions del Reglament núm. 44 annex a l'Acord de Ginebra, de 20 de març de 1958.

71.4. Està prohibit transportar persones en emplaçaments diferents dels destinats i condicionats per a elles als vehicles. No es poden transportar persones a les caixes dels camions, de les camionetes o en altres llocs no destinats al transport de persones. Tampoc es poden transportar persones als remolcs ni als semiremolcs, si no estan específicament construïts amb aquesta finalitat. En tot cas, aquest tipus de transport necessita autorització especial del departament competent, i el sol.licitant ha de prede-terminar el recorregut que ha d'efectuar el vehicle. Aquests tipus de vehicles només poden circular a una velocitat inferior a 40 km/h, en calçades el pendent de les quals sigui inferior al 5 % i sempre que el trajecte permeti unes condicions òptimes de maniobrabilitat i seguretat.

71.5. Els vehicles autoritzats a transportar simultàniament persones i mercaderies, han d'anar proveïts d'una protecció adequada a la càrrega que transporten, de forma que no ha de destorbar els ocupants ni poder danyar-los en cas que sigui projectada.

Cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció

Article 72

El conductor i els passatgers dels seients davanters dels vehicles de menys de 3.500 kg tipus turisme, furgoneta, camioneta o altres assimilables, llevat dels vehicles agrícoles, han d'utilitzar, mentre circulin per qualsevol via pública d'Andorra, el cinturó de seguretat o altres sistemes de retenció d'efecte equivalent, correctament lligats, homologats per qualsevol estat membre de la Unió Europea o pel departament competent. Els criteris d'homologació aplicats a Andorra són equivalents en matèria de seguretat

als que aplica qualsevol estat membre de la Unió Europea.

Tots els conductors dels vehicles esmentats anteriorment, tenen l'obligació d'assegurar-se en el moment del transport d'infants menors de deu anys, asseguts en la plaça davantera o a les posteriors, de la utilització de sistemes de retenció per a infants adaptats a la seva estatura i pes o del cinturó de seguretat homologats per qualsevol estat membre de la Unió Europea o pel departament competent.

Es recomana l'ús dels cinturons de seguretat o d'un sistema de retenció equivalent als passatgers dels seients posteriors. El responsable de l'aplicació correcta d'aquesta norma és el conductor del vehicle.

S'exceptuen de l'obligatorietat de l'ús del cinturó de seguretat o d'altres sistemes de retenció homologats:

a) Les dones embarassades quan disposen d'un certificat mèdic, en el qual consti la seva situació.

b) Les persones proveïdes d'un certificat mèdic d'exempció. Aquest certificat d'exempció ha d'especificar obligatòriament la seva durada.

Els certificats que s'esmenten als apartats b) i c) han de ser presentats a qualsevol agent de l'autoritat encarregada del trànsit que ho sol.licita.

c) Els conductors i acompanyants de vehicles d'urgència en servei.

d) Els conductors de taxis o vehicles de menys de 3.500 kg destinats al transport de persones, únicament quan aquests estiguin en servei.

e) Els conductors i acompanyants de vehicles comercials de menys de 3.500 kg, mentre efectuïn operacions de distribució de mercaderia i circulin en zona urbana.

Circulació de motocicletes, ciclomotors i anàlegs

Article 73

73.1. Només poden circular per la via pública les motocicletes, els ciclomotors, els tricicles o els quadricicles que estiguin degudament matriculats.

73.2. Les motocicletes, els ciclomotors, els tricicles o els quadricicles de qualsevol cilindrada han de circular sempre, per ciutat i/o carretera, amb el llum d'encreuament encès a fi que els conductors d'altres vehicles puguin adonar-se més fàcilment de la seva presència.

73.3. Els usuaris de motocicletes, ciclomotors, tricicles o quadricicles de qualsevol cilindrada, tant si són conductors com si són passatgers, han de circular sempre equipats de manera obligatòria i continuada amb casc de protecció personal degudament cordat.

73.4. El tipus i de les característiques del casc de protecció, resistència mecànica (tracció, torsió, compressió, flexió i impacte) i als adhesius protectors, s'han d'ajustar a les normes vigents per a aquesta matèria en qualsevol dels estats membres de la Unió Europea.

73.5. Està prohibit, en motocicletes, ciclomotors, tricicles o quadricicles amb motor, el transport de persones, objectes o materials que puguin dificultar la conducció, posar en perill l'estabilitat del vehicle, causar risc a la seguretat dels usuaris o d'altres persones i béns o pertorbar la circulació urbana o interurbana.

73.6. S'autoritza el transport de passatgers en tot tipus de ciclomotors o motocicletes, sempre i que aquestes estiguin fabricades de forma que puguin transportar passatgers amb tota seguretat. A aquest efecte, el departament competent pot demanar, en el moment de la matriculació, la certificació acreditativa del fabricant, que inclogui l'homologació del vehicle per poder transportar passatgers. En tot cas, els serveis competents del departament corresponent han de comprovar que el vehicle compleix les mesures de seguretat exigides per la normativa del país de la seva fabricació. Els ciclomotors i les motocicletes amb capacitat per transportar passatgers han de tenir instal.lats de forma obligatòria, tant els reposapeus destinats de forma exclusiva al passatger, com el sistema que li permeti durant la circulació poder sostenir-se sobre la motocicleta de forma independent del conductor.

73.7. En cap cas els ciclomotors i les motocicletes conduïts per persones de menys de 16 anys no poden transportar passatgers.

73.8. El transport de més d'un passatger en motocicletes o vehicles anàlegs pot ser autoritzat quan es tracti de models de vehicles especialment preparats pel fabricant i que tinguin, visada pel departament competent, la corresponent homologació administrativa al país de construcció del vehicle.

73.9. Els passatgers de motocicletes menors de dotze anys han de ser transportats amb rigoroses mesures que assegurin la seva indemnitat física, sempre al darrere del conductor i únicament quan la distància existent entre el seient del passatger i els reposapeus previstos per a aquest sigui adequada a la seva estatura. En cap cas es poden transportar menors de cinc anys en motocicletes.

Utilització dels pneumàtics de claus i equipaments especials

Article 74

74.1. La utilització de pneumàtics de claus està autoritzada a partir del dia 1 de novembre i fins al 15 de maig de cada any. Si les condicions climàtiques ho exigeixen, es poden modificar les dates del període citat anteriorment, mitjançant edicte del Govern. Les dimensions i la forma dels claus poden ser determinades pel departament competent.

74.2. En vehicles de tracció d'un sol eix, la utilització d'equipaments especials, com cadenes de neu, dispositius anàlegs o pneumàtics especials, és obligatòria en situacions on la calçada estigui totalment o parcialment nevada, i és obligatori circular a una velocitat extremadament moderada. Resta prohibit circular amb cadenes o mecanismes anàlegs quan la calçada estigui neta de neu.

74.3. Els agents de l'autoritat poden immobilitzar els vehicles que, atenent l'estat nevat o gelat de la calçada, l'estat o les característiques dels pneumàtics, o les pròpies del vehicle, puguin raonablement representar un perill per a la circulació o un factor de congestió del trànsit.

Limitacions de pes

Article 75

El pes amb càrrega d'un vehicle no pot superar en cap cas el pes màxim autoritzat. També es prohibeix la circulació

d'un conjunt de vehicles amb pes total rodant superior al màxim autoritzat.

Article 76

A part del que s'indica en l'article anterior, s'estableixen les limitacions de pes següents:

Pes per eix:

Eix simple

El pes màxim admissible per eix és el següent:

Eix motor: 11,5 t

Eix no motor: 10,0 t

Eix doble o tàndem

Es considera eix doble o tàndem el conjunt de dos eixos que tinguin una distància entre els seus centres inferior a 1,8 m.

a) Dels vehicles amb motor

El pes màxim per eix doble o tàndem és, segons la separació entre els dos eixos, el següent:

Inferior a 1 m: 11,5 t

Superior o igual a 1 m i inferior a 1,3 m: 16 t

Superior o igual a 1,3 m i inferior a 1,8 m: 18 t

En el cas anterior si l'eix motor va equipat amb pneumàtics dobles i suspensió pneumàtica o reconeguda com a equivalent, o si els dos eixos motors van equipats amb pneumàtics dobles i el pes màxim per eix no supera les 9,5 t: 19 t

b) Dels remolcs o semiremolcs. Si la separació dels eixos és:

Inferior a 1 m: 11 t

Superior o igual a 1 m i inferior a 1,3 m: 16 t

Superior o igual a 1,3 m i inferior a 1,8 m: 18 t

Eix triple o tàndem de tres:

Es considera eix triple o tàndem de tres el conjunt de 3 eixos, en el qual cap de les distàncies entre centres d'eixos contigus és superior a 1,4 m.

La suma màxima dels pesos per eix ha de ser:

Quan la separació entre eixos contigus sigui igual o inferior a 1,30 m: 21 t

Quan la separació entre eixos contigus sigui superior a 1,30 m i inferior o igual a 1,40 m: 24 t

Pes màxim autoritzat:

a) Dos eixos

Vehicle de motor de 2 eixos: 18 t

Remolc de 2 eixos: 18 t

b) Tres eixos

Vehicle de motor de 3 eixos: 25 t

Quan l'eix motor vagi equipat amb pneumàtics dobles i suspensió automàtica o reconeguda com a equivalent, o si els 2 eixos motors van equipats amb pneumàtics dobles i el pes màxim de cada eix no supera les 9,5 t: 26 t

Remolc de 3 eixos: 24 t

Autobusos articulats de 3 eixos: 28 t

Vehicle de motor de 3 eixos amb semiremolc de 2 o 3 eixos, i contenidor ISO de 40 peus en transport combinat: 44 t

c) Quatre eixos:

Vehicle rígid de 4 eixos amb 2 de direccionals, suspensió pneumàtica o reconeguda com a equivalent, o si els dos eixos motors van equipats amb pneumàtics dobles i el pes màxim de cada eix no supera les 9,5 t: 32 t

Altres vehicles rígids de 4 eixos: 31 t

Trens de carretera de 4 eixos, compostos per un vehicle motor de 2 eixos i un remolc de 2 eixos: 36 t

d) Cinc o més eixos:

Trens de carretera de 5 o més eixos: 40 t

Vehicle articulat de 4 eixos, compost per un vehicle motor de 2 eixos, equipat a l'eix motor amb rodes bessones i suspensió pneumàtica o reconeguda com a equivalent i amb el semiremolc que tingui una distància entre eixos superior a 1,8 m: 38 t

Vehicles articulats de 4 eixos compostos per un tractor de 2

eixos i un semiremolc de 2 eixos més: 36 t

Vehicles articulats de 5 o més eixos: 40 t

Vehicle motor de 3 eixos amb semiremolc de 2 o 3 eixos, i contenidor ISO de 40 peus en transport combinat: 44 t

Especificacions

En els trens de carretera la distància entre l'eix posterior del vehicle amb motor i el davanter del remolc no pot ser inferior a 3m.

El pes suportat per l'eix motor o els eixos motors d'un vehicle o conjunt de vehicles no pot ser inferior al 25 % del pes total amb càrrega del vehicle o conjunt de vehicles.

El pes màxim en t autoritzat en un vehicle amb motor de 4 eixos no pot ser superior a 5 vegades la distància en metres compresa entre els centres dels eixos extrems del vehicle.

Dimensions màximes dels vehicles

Article 77

77.1. L'amplada total dels vehicles buits o carregats, mesurada considerant tots els elements de la seva estructura, ha de ser, en qualsevol secció transversal, inferior o igual a 2,55 m.

77.2. Per excepció a la norma de l'aparat anterior, les estructures dels vehicles frigorífics amb paret gruixuda (igual o superior a cinc centímetres) poden tenir una amplada total màxima de 2,60 m. Les estructures de caixa tancada, furgó, isotèrmic i frigorífic amb paret estreta han de ser de 2,55 m.

77.3. En tot cas, per determinar i, eventualment, comprovar l'amplada màxima dels vehicles, no s'han de computar:

Els miralls retrovisors

Els llums indicadors de posició i indicadors de direcció, els quals només poden sobrepassar l'amplada màxima en 5 cm per cada costat del vehicle.

L'altura màxima total del vehicle, inclosa la càrrega, no pot ser superior a 4 m.

Article 78

La longitud màxima no ha de sobrepassar els valors següents:

Vehicles amb motor i remolcs, independentment del nombre d'eixos: 12 m

Autobusos: 15 m

Vehicles articulats, excepte autobusos: 16,5 m

a) En els semiremolcs, la distància màxima entre l'eix del piu d'enganxament i un punt qualsevol de la part posterior del semiremolc no pot ser superior a: 12 m

b) La distància entre l'eix del piu d'enganxament i un punt qualsevol de la part davantera del semiremolc, horitzontalment, no pot ser superior a: 2,04 m

Autobusos articulats: 18 m

Tren de carretera: 18,75 m

En els trens de carretera la suma de longituds de les zones de càrrega del vehicle motor i del remolc no pot sobrepassar els 15,65 m.

A més, la longitud existent entre el límit anterior de la zona de càrrega del vehicle motor i el límit posterior de la zona de càrrega del remolc un cop acoblats, no pot excedir 16,40 m.

En tot cas, resta prohibida la circulació de trens de carretera en els quals la distància existent entre el centre de l'eix posterior del vehicle motor i el centre de l'eix anterior del remolc sigui inferior a 3 m (fig. núm. 1).

Capítol III. Enllumenat i senyalització òptica

Article 79

79.1. Hi ha els tipus d'enllumenat següents:

- a) Enllumenat de carretera
- b) Enllumenat d'encreuament
- c) Enllumenat ordinari
- d) Enllumenat de boira
- e) Enllumenat interior
- f) Enllumenat de placa posterior de matrícula

79.2. Hi ha els sistemes de senyalització següents:

- a) Senyalització de posició
- b) Senyalització de galib
- c) Senyalització de maniobra i indicadors de direcció
- d) Senyalització d'emergència
- e) Senyalització de frenada
- f) Senyalització de serveis d'urgència i especials

Normes generals

Article 80

Els llums de la part davantera del vehicle han de ser de color blanc o color groc, i els de la part posterior de color vermell, llevat de les excepcions que més tard es veuran.

No es poden instal·lar en els vehicles més llums que els autoritzats en el present Codi i es prohibeix l'ús de pintures o dispositius lluminosos o reflectors no autoritzats. Els llums que, tot i ser dobles, tinguin la mateixa finalitat, han de ser iguals en color i intensitat i han d'estar situats simètricament respecte al pla longitudinal de simetria del vehicle.

Tots els llums han de ser de situació i d'intensitat fixes exceptuats els de maniobra i els de serveis d'urgència i especials, que són intermitents.

Es poden agrupar diversos llums en un mateix dispositiu d'il·luminació sempre que cada un compleixi les prescripcions tècniques establertes d'acord amb la seva finalitat.

(fig núm.1)

Enllumenat de carretera**Article 81**

Tot automòbil capaç de sobrepassar en pla la velocitat de 40 km/h ha de portar enllumenat de carretera, constituït per un o dos projectors simètrics per a les motocicletes i vehicles anàlegs, i un nombre parell de projectors no superior a quatre per als altres automòbils, el llum dels quals ha de ser de color blanc o groc selectiu i ha d'il·luminar a la calçada eficaçment de nit, amb temps clar, una zona de longitud mínima de 100 m davant del vehicle i amb la intensitat màxima total que es determini reglamentàriament.

El centre del projector en les motocicletes i els vehicles anàlegs o la línia que uneix els seus centres, en els altres automòbils, ha d'estar a una altura sobre el sòl compresa entre 0,50 i 1,20 m.

Les vores exteriors de la superfície il·luminativa dels projectors de carretera dels automòbils (amb excepció de les de les motocicletes i els vehicles anàlegs) no han d'estar situades, en cap cas, més a prop de les vores exteriors del vehicle que les vores exteriors de la superfície il·luminativa dels projectors d'encreuament.

Enllumenat d'encreuament**Article 82**

Tot automòbil capaç de sobrepassar en pla la velocitat de 10 km/h ha de disposar d'enllumenat d'encreuament constituït per un projector en les motocicletes i els vehicles anàlegs, i solament per dos en els altres automòbils, que no enlluernin els conductors dels vehicles que circulin en sentit contrari ni els altres usuaris de la via pública. Aquests projectors, el llum dels quals ha de ser de color blanc o groc selectiu, han d'il·luminar eficaçment la calçada de nit en temps clar, en una zona de 40 m de longitud davant del vehicle.

El centre del projector en les motocicletes i els vehicles anàlegs o la línia que uneix els seus centres en els altres automòbils, ha d'estar a una altura sobre el sòl compresa entre 0,50 i 1,20 m.

En les motocicletes i els vehicles anàlegs, la projecció lluminosa de l'enllumenat d'encreuament no ha d'elevant-se per damunt del pla horitzontal que passa pel centre dels projectors; en els altres auto-

mòbils la meitat esquerra de la projecció lluminosa en el seu sentit de marxa no ha d'elevant-se per damunt del pla horitzontal que uneix els centres dels projectors, i la meitat dreta no ha de formar un angle major de 15 graus amb aquell pla horitzontal.

Si algun punt de la part lluminosa dels projectors d'encreuament no es troba a menys de 0,40 m de l'extrem del vehicle, els fanals de posició s'han d'encendre al mateix temps que els d'encreuament.

Enllumenat ordinari o de posició**Article 83**

83.1. Els automòbils han de portar dos llums blancs o grocs a la part davantera i dos més de vermells o grocs a la posterior, visibles de nit, en temps clar, a una distància mínima de 300 m que no enlluernin ni molestin indegudament els altres usuaris de la via pública. Les vores exteriors de la seva superfície il·luminativa han d'estar situades tan a prop com sigui possible de les vores exteriors del vehicle i, en tot cas, a menys de 0,40 m d'aquestes.

El color groc selectiu és admissible en els llums davanterers quan els projectors de carretera i els d'encreuament emetin llum de color groc selectiu.

Quan l'amplada d'un remolc o semiremolc sobrepassi en més de 0,20 m l'amplada del vehicle al qual està unit o en més de 0,80 m la distància entre els punts més allunyats dels fars de posició del vehicle, el remolc ha de portar a la part anterior dos llums de posició col·locats tan a prop com sigui possible dels extrems. Aquests llums s'han d'encendre conjuntament amb els fars de posició, de carretera, d'encreuament, o de boira del vehicle tractor. Han d'estar situats a una altura respecte al sòl compresa entre 0,40 m i 1,55 m.

83.2. Les bicicletes, les motocicletes i els vehicles anàlegs han de portar un llum de color blanc a la part davantera i un altre de vermell a la part posterior, visibles de nit, en temps clar, a una distància mínima de 300 m, que no enlluernin ni molestin els altres usuaris de la via pública. Ambdós han d'estar situats en el pla longitudinal de simetria del vehicle.

El color groc selectiu és admissible en el llum davanter quan els projectors de carretera i els d'encreuament emetin llum de color groc selectiu.

Les motocicletes amb sidecar han de portar en aquest sidecar un llum a la part davantera i un altre a la posterior, que compleixin les condicions de color i visibilitat imposades als de la motocicleta. És una excepció a la regla de simetria indicada a l'article 80.

83.3. Els vehicles de tracció animal han de portar almenys un llum que projecti color blanc o groc cap endavant i vermell cap enrere i que al mateix temps il·lumini la placa de matrícula.

Si la forma o les dimensions del vehicle o la seva càrrega impedeixen la visibilitat del llum únic, i en tot cas, si la longitud del vehicle amb la seva càrrega excedeix 6 m, han de portar dos llums, un de blanc o groc a la part davantera i un altre de vermell a la part posterior, situats tots dos al costat esquerre de la direcció. Si porten llums als dos costats, han de ser iguals i simètrics.

Enllumenat de boira**Article 84**

Tot vehicle automòbil, amb excepció de les bicicletes, les motocicletes i els vehicles anàlegs, amb o sense sidecar, pot portar solament dos projectors utilitzables únicament en casos de boira, neu o pluja intensa, sempre que compleixin les condicions següents:

- a) S'han d'instal·lar simètricament en relació amb l'eix longitudinal mitjà.
- b) Cap punt de la seva superfície il·luminativa ha de trobar-se damunt del punt més alt de la superfície il·luminativa dels projectors d'encreuament ni a menys de 0,25 m del sòl.
- c) La vora exterior de la superfície il·luminativa ha d'estar tan a prop com sigui possible de la vora exterior del vehicle, i en tot cas a menys de 0,40 m d'aquesta.
- d) Han d'emetre llum de color groc selectiu.
- e) L'encesa dels projectors antiboira ha d'interrompre automàticament l'enllumenat de carretera i el d'encreuament o, en cas d'encesa simultània amb l'en-

llumenat d'encreuament, en entrar en servei ho ha d'indicar un dispositiu de color verd al quadre de comandament.

f) Han d'il·luminar simultàniament amb l'enllumenat ordinari.

S'autoritza igualment l'enllumenat posterior de boira en tots els vehicles.

Aquest enllumenat pot consistir en un o dos llums posteriors; si són dos han de complir la condició de simetria; si és un sol llum s'ha de col·locar a la part posterior esquerra.

El llum ha de ser de color vermell i el seu funcionament ha d'anar senyalat en el quadre de comandament del vehicle per un indicador de color groc encès permanentment.

Aquest enllumenat posterior únicament es pot encendre simultàniament amb l'enllumenat anterior de boira en el cas que hi hagi els dos tipus d'enllumenat.

La distància entre aquest enllumenat i els llums de senyalització de frenada ha de ser com a mínim de 0,10 m. Igualment, la superfície d'il·luminació ha d'estar a una altura sobre el sòl d'entre 0,25 i 1 m.

Enllumenat interior

Article 85

En els vehicles automòbils destinats al servei públic de passatgers i en els de lloguer amb o sense conductor, és obligatori disposar d'enllumenat interior de tal manera que no produeixi enlluernament ni molesti els altres usuaris de la via pública.

Enllumenat de la placa posterior de matrícula

Article 86

Els vehicles automòbils i els remolcs han de portar un dispositiu d'il·luminació de la placa de matrícula que, sense ser enlluernador per als altres usuaris de la via pública, permeti llegir de nit les inscripcions de la placa, en temps clar, a una distància de 20 m quan el vehicle estigui parat.

L'enllumenat de la placa de matrícula ha d'entrar en servei sempre que el vehicle hagi de tenir encès l'enllumenat de carretera, el d'encreuament o l'ordinari.

Senyalització de posició

Article 87

87.1. Automòbils. Per a la senyalització d'aquests vehicles en els casos establerts en aquest Codi, s'ha d'utilitzar l'enllumenat de posició. Els automòbils han de portar, a més, dos catadiòptrics vermells, de forma no triangular, a la part posterior, visibles de nit, en temps clar, a una distància mínima de 100 m quan els il·luminin els llums de carretera d'un altre vehicle. Les vores exteriors de la superfície il·luminativa d'aquests catadiòptrics han de ser tan a prop com sigui possible de les vores exteriors del vehicle i com a màxim a 0,40 m d'aquestes. Els catadiòptrics han de ser a una distància del sòl compresa entre 0,40 i 0,80 m i en un pla vertical perpendicular al pla longitudinal de simetria del vehicle.

87.2. Remolcs. Per senyalitzar-los correctament, s'han d'utilitzar els llums d'enllumenat ordinari. A més, han de portar a la part posterior dos catadiòptrics vermells, en forma de triangle equilàter amb un vèrtex a la part superior i el costat oposat horitzontal; el costat ha de mesurar entre 0,15 i 0,20 m. No ha d'instal·lar-se cap llum a l'interior del triangle, el qual ha de complir la condició de visibilitat del paràgraf 1 d'aquest article.

87.3. Bicicletes, motocicletes i vehicles anàlegs. Per senyalitzar-los s'han d'utilitzar els llums d'enllumenat ordinari. A més han de portar a la part posterior un catadiòptic vermell de forma no triangular, que compleixi la condició de visibilitat del paràgraf 1 d'aquest article.

Senyalització de gàlib

Article 88

Els vehicles de més de 2,10 m d'amplada o de longitud igual o superior a 6 m han de portar dos llums blancs o grocs a la part davantera i dos llums vermells a la posterior, tan pròxims als extrems transversals del vehicle com sigui possible i en un pla superior al dels llums d'enllumenat ordinari tan amunt com ho permeti l'estructura del vehicle. Quan la càrrega sobresurti més d'1 m per davant o per darrere del vehicle, han de portar, a més, un llum blanc o groc a la part del davant i un de vermell al darrere, que han d'indicar els extrems de la càrrega.

Senyalització de maniobra i indicadors de direcció

Article 89

89.1. Indicadors de direcció. Tot vehicle automòbil o remolcable ha d'anar proveït de dispositius indicadors de canvi de direcció, els quals han de complir les condicions següents:

89.1/1. Llevat dels vehicles de tracció animal, bicicletes, ciclomotors i vehicles anàlegs, n'han de portar un nombre mínim de quatre. En tot cas el nombre ha de ser sempre parell.

89.1/2. Han d'estar disposats simètricament respecte al pla longitudinal mitjà del vehicle i tan a prop de les seves vores exteriors com sigui possible; en tot cas, a menys de 0,40 m dels extrems.

89.1/3. Han de ser de posició fixa i de llum intermitent, amb cadència no inferior a 60 ni superior a 120 pulsacions per minut.

89.1/4. Han d'emetre llum que no enlluerni, de color blanc o groc cap endavant i taronja o vermell cap enrere.

89.1/5. Els seus senyals han de ser visibles davant i darrere del vehicle, tant de dia com de nit. En vehicles llargada dels quals sigui superior a 6 m cal que els senyals que emetin els llums de senyalització de maniobra siguin visibles lateralment.

89.1/6. Han de produir un senyal òptic sobre el quadre de comandament quan estan en servei.

89.1/7. No s'exigeixen aquests dispositius en remolcs les dimensions dels quals no impedeixen la visibilitat dels indicadors de direcció del vehicle tractor a qualsevol conductor que circuli al darrere.

89.2. Llum de marxa enrere. Els vehicles automòbils i els seus remolcs, amb excepció de les motocicletes, poden portar al darrere un o dos llums de color blanc o bé groc selectiu, que no enlluernin, visibles tant de dia com de nit, que han de funcionar en situar-se la palanca de canvi en posició de marxa enrere i estar connectat el contacte d'arrencada, fins i tot amb el motor parat. La seva potència màxima és de 25 W si es tracta d'un sol llum, i de 15 W cada un si hi ha dos fanals.

Si el vehicle porta un sol llum indicador de marxa enrere, aquest ha d'estar situat a la part posterior esquerra del vehicle, en la direcció de la marxa, i si en porta dos, cal situar-los simètricament.

Senyalització d'emergència

Article 90

Els vehicles automòbils i els remolcs, llevat de les motocicletes i els vehicles anàlegs, han de portar un dispositiu de senyalització d'emergència que ha de posar en servei simultàniament tots els indicadors de direcció. L'engegada d'aquest dispositiu s'assenyala al quadre de comandament del vehicle per l'encesa d'un llum intermitent i utilitzar-lo no exigeix el conductor de complir allò que disposa l'article 27.3. en cas de manca de visibilitat.

Senyalització de frenada

Article 91

Els vehicles automòbils i els seus remolcs, llevat de les motocicletes amb o sense sidecar, o els vehicles anàlegs, han d'estar proveïts de dos llums vermells situats a la part posterior, simètricament respecte a l'eix del vehicle i tan a prop dels costats exteriors com sigui possible. Aquests llums s'han d'encendre així que es faci ús del fre de servei i la seva intensitat, sense ser enlluernadora, ha de ser superior als corresponents a l'enllumenat ordinari.

Els vehicles poden disposar a més d'un llum vermell addicional de frenada posterior, situat a la part central superior del vehicle. Aquest llum ha de tenir la mateixa intensitat que els altres llums de frenada del vehicle i no pot emetre senyal cap a la part davantera ni pot emetre cap senyal intermitent.

Senyalització de serveis d'urgència i especials

Article 92

Els vehicles automòbils dels serveis de policia, de duana, d'extinció d'incendis, d'assistència sanitària i els altres vehicles oficials que circulen en servei de caràcter urgent, han d'indicar la seva presència amb un llum intermitent o giratori situat a la part davantera del pla superior del vehicle. Aquest llum intermitent ha de ser de color blau en els vehicles del servei de

policia, servei d'extinció d'incendis i salvament, ambulàncies i control de duana, i taronja o vermell en els vehicles de serveis comunals i en els d'altres serveis oficials.

La maquinària agrícola, d'obres públiques, les grues que remolquen altres vehicles i els camions quan treballen en obres de senyalització, d'operacions de neteja i en general, de conservació o reparació de vies públiques, han d'indicar la seva presència amb un llum intermitent o giratori de color groc auto, situat a la part davantera del pla superior del vehicle, si la seva situació a la calçada, la seva velocitat o altres circumstàncies anàlogues imposen precaucions especials per als altres usuaris.

Es pot afegir un segon llum intermitent quan el descrit anteriorment no és visible des de la part posterior del vehicle.

Els vehicles no oficials que, a causa de les seves característiques, dimensions o tipus de servei prestat, tinguin necessitat d'una senyalització especial, s'han d'adreçar al departament competent per sol·licitar l'autorització que correspongui.

L'autorització ha de precisar les característiques de la senyalització i les condicions requerides per al seu ús.

Aquesta autorització ha de portar-se al vehicle i exhibir-se a petició de les autoritats competents.

Utilització de l'enllumenat

Article 93

Durant la nit i quan no hi hagi visibilitat suficient per manca de llum, s'han de seguir les normes generals d'utilització de l'enllumenat següents:

93.1. A les vies urbanes, tant si estan prou il·luminades com si no, i als túnels, les autopistes i les autovies suficientment il·luminats s'ha de fer ús de l'enllumenat d'encreuament.

93.2. A les vies interurbanes, als túnels, les autopistes i les autovies insuficientment il·luminats s'ha d'utilitzar l'enllumenat de carretera, llevat de les situacions en les quals hagi de ser substituït pel d'encreuament, segons s'indica més endavant. Tant en vies urbanes com interurbanes i en circumstàncies en les quals

minvi sensiblement la visibilitat, com en casos de boira, pluja intensa, neu o pas per túnels, encara que estiguin il·luminats, s'ha d'utilitzar l'enllumenat d'encreuament i/o el de boira, si se'n disposa.

93.3. Si per inutilització o avaria irreparable en ruta de l'enllumenat corresponent, s'ha de circular amb un enllumenat d'intensitat inferior s'ha de reduir la velocitat i tan aviat com sigui possible procedir a la reparació de l'enllumenat avariats.

Si l'avaria afecta l'enllumenat d'encreuament i només es disposa de l'enllumenat de carretera, de forma excepcional i fins a poder ser reparat, s'han de prendre les mesures adequades per no enlluernar els altres usuaris.

Variació del tipus d'enllumenat en funció de la circulació

Article 94

Cal substituir l'enllumenat de carretera pel d'encreuament tan bon punt com s'adverteixi la possibilitat d'enlluernar els conductors de vehicles que circulin en sentit contrari encara que aquests vehicles no compleixin aquesta prescripció, i no s'ha de restablir l'enllumenat de carretera fins a ultrapassar, en l'encreuament, la posició del conductor del vehicle creuat.

S'ha de guardar la mateixa precaució respecte als vehicles que circulin en el mateix sentit i quan els seus conductors puguin ser enlluernats pels miralls retrovisors; no s'ha d'utilitzar l'enllumenat de carretera quan el vehicle que precedeix es trobi a menys de 150 m de distància.

Enlluernament

Article 95

En cas d'enlluernament es redueix la velocitat tant com calgui, si convé fins a la detenció total, per tal d'evitar qualsevol topada amb els vehicles o els vianants que circulin en el mateix sentit. La maniobra s'ha de dur a terme evitant en tot cas provocar cap situació de perill per als altres usuaris.

Senyalització de canvi de direcció

Article 96

S'ha d'utilitzar l'indicador de direcció de l'esquerra, no solament abans de girar

cap a aquest costat en sortir de la calçada per la qual circula, sinó sempre que el vehicle hagi de prendre una altra via cap a aquest costat, per avançament o per qualsevol altra causa anàloga.

S'ha d'utilitzar l'indicador de direcció de la dreta, no solament abans de girar cap a aquest costat en sortir de la calçada per la qual circula, sinó en el cas de tractar de prendre una altra via cap a la dreta, i també quan, circulant a una velocitat superior a 50 km/h, el vehicle es disposi a parar o a reduir la velocitat, i això, amb antelació suficient abans d'accionar el fre.

Els indicadors de direcció s'han d'utilitzar de la mateixa forma, sigui de dia o de nit, i s'han d'apagar o han de ser tornats a la seva posició de repòs tan aviat com acabi la maniobra que adverteixen.

Avançaments

Article 97

En cas d'intentar avançar un altre vehicle durant la nit, i únicament amb la finalitat d'advertir el seu conductor de l'inici de la maniobra, es poden fer senyals utilitzant alternativament l'enllumenat de carretera i el d'encreuament. El conductor del vehicle al qual es pretengui avançar pot indicar, una vegada avisat i sempre que l'avançament previst sigui possible i no posi en perill la circulació, que permet l'avançament mitjançant senyals emesos amb l'indicador de direcció de la dreta, tant de dia com de nit.

Estacionaments

Article 98

Qualsevol vehicle parat o estacionat de nit a la calçada o a la vorera d'emergència d'una via insuficientment il·luminada, i fora de zona d'aparcament, ha de tenir encès l'enllumenat ordinari d'acord amb l'article 36 d'aquest Codi, però si per qualsevol causa l'estacionament pot crear alguna dificultat als altres usuaris, s'ha de connectar la senyalització d'emergència.

En vies urbanes, llevat de les travesses, no és obligatòria la senyalització dels vehicles estacionats quan la il·luminació permeti als usuaris distingir-los a una distància suficient.

Simultaneïtat d'enllumenats

Article 99

Els fars de carretera i els d'encreuament poden estar encesos simultàniament en els casos en els quals l'ús dels llums de carretera estigui autoritzat.

Els llums de posició es poden encendre simultàniament amb els d'encreuament i els de carretera, i s'han d'il·luminar obligatòriament al mateix temps que els antiboira.

Capítol IV. Senyals de la circulació

Article 100

100.1. Respecte als senyals.

Tots els usuaris de les vies públiques estan obligats a obeir els senyals de circulació inclosos en aquest Codi que estableixin obligació o prohibició, i han d'adaptar el seu comportament al missatge de la resta dels senyals que es troben a les vies per les quals circulen.

Llevat de circumstàncies especials justificades, els usuaris han d'obeir les prescripcions indicades pels senyals, encara que sembli que es contradiguin amb les normes de comportament en la circulació.

Els usuaris han d'obeir les indicacions dels semàfors i dels senyals verticals de circulació situats immediatament a la seva dreta, damunt la calçada o damunt del seu carril, i si no són en aquests llocs i volen girar cap a l'esquerra o seguir endavant, els situats immediatament a la seva esquerra.

Si hi ha semàfors o senyals verticals de circulació amb diferents indicacions a la dreta i a l'esquerra, els que volen girar cap a l'esquerra o continuar endavant només han d'obeir els situats immediatament a la seva esquerra o damunt el seu carril.

100.2. Prioritat dels senyals.

L'ordre de prioritat entre els diferents tipus de senyals de circulació és el següent:

100.2/1. Els senyals i les ordres dels agents de circulació.

100.2/2. La senyalització d'abalissament o circumstancial que modifica el règim normal d'utilització de la via.

100.2/3. Els semàfors.

100.2/4. Els senyals verticals de circulació.

100.2/5. Les marques viàries.

En el cas que les prescripcions indicades per diferents senyals semblin estar en contradicció entre si, preval el prioritari, segons l'ordre que determina l'apartat anterior, o el més restrictiu, si es tracta de senyals del mateix tipus.

100.3. Catàleg oficial dels senyals de circulació i de les marques viàries.

Aquest Codi, inclou el Catàleg oficial dels senyals de circulació i de les marques viàries, el qual especifica la forma, els símbols, el color, el disseny i el significat dels senyals així com les seves dimensions, en funció de cada tipus de via i els seus sistemes de col·locació.

Els senyals i les marques viàries que es poden emprar a les vies objecte de la legislació sobre el trànsit, la circulació de vehicles de motor i la seguretat viària, han de complir les normes i les especificacions que s'estableixen en aquest Codi d'acord amb el Catàleg oficial dels senyals de circulació i de les marques viàries.

100.4. Classificació dels senyals de la circulació

Senyals verticals de la circulació:

I. Senyals de perill.

II. Senyals preceptius.

a) De prohibició

b) D'obligació

III. Senyals informatius.

a) D'indicació

b) D'orientació

c) De localització

d) Indicadors complementaris

e) Senyalització de vehicles

IV. Altres senyals:

a) Marques viàries

b) Semàfors

c) Senyals dels agents de circulació

d) Senyals temporals d'obres o obstacles

e) Panells lluminosos d'informació alternativa

f) Senyalització vertical de vies i complements

Senyals verticals de circulació**I. Senyals de perill****Article 101**

101.1/1. Forma. Els senyals de perill tenen la forma d'un triangle equilàter amb base horitzontal i el vèrtex oposat a la part superior, llevat del senyal de "cediu el pas", en el qual la posició del triangle està invertida amb el vèrtex a la part inferior.

101.1/2. Colors. Les plaques tenen el contorn de color vermell i el fons blanc o groguenc, si escau reflectant, amb símbols o lletres de color negre o blau fosc. Hi pot haver senyals de perill lluminosos el contorn de les quals és vermell, amb el fons negre i els símbols o les lletres, blancs o grocs. Aquests senyals lluminosos poden funcionar alternativament de forma fixa o intermitent, segons correspongui.

101.1/3. Dimensions. Els senyals poden tenir tres tipus de dimensions:

0,60 m de costat, a les vies urbanes, o a les d'un o dos carrils en carreteres que no tinguin vorera d'emergència.

0,90 m de costat, a les vies de dos o més carrils que tinguin vorera d'emergència.

1,20 m de costat, en vies ràpides, autopistes, autovies o quan les circumstàncies de visibilitat així ho exigeixin.

101.1/4. Col·locació. Els senyals es col·loquen en un pla sensiblement perpendicular a la direcció de la circulació i al seu costat dret; es poden repetir a l'altre costat de la calçada. L'altura de la vora inferior sobre la calçada és, normalment, d'1 m, i pot augmentar-se fins a 2,20 m quan sigui necessari per facilitar-ne la visibilitat, o a fi de no entorpir el pas dels vianants.

101.2. Situació de perill. El senyal de situació de perill és un triangle de color vermell, amb el fons buit i amb captafars als seus tres vèrtexs, situat entre 150 i 50 m abans del lloc del perill. El senyal de situació de pas a nivell sense barreres és una creu de sant Andreu amb els braços pintats amb bandes vermelles i blanques. Els senyals d'aproximació a un pas a nivell o un pont mòbil són campers rectangulars blancs, amb 3, 2 o 1 bandes vermelles inclinades, situats a la distància

total, a dos terços i a un terç, respectivament, des del senyal fins al perill.

101.3. Tipus de senyals. Els tipus de senyals, llevat de les addicions o les modificacions que en el futur puguin ser adoptades, són els que a continuació es relacionen amb la nomenclatura i el significat:

I.1a, I.1b i I.1c. Gual o canvi de rasant. Perill per gual, canvi bruscat de rasant o paviment irregular.

I.2. Corba. Corba aïllada perillosa a la dreta.

I.3. Corba. Corba aïllada perillosa a l'esquerra.

I.4. Corbes. Corbes perilloses pròximes entre si; la primera cap a l'esquerra.

I.5. Corbes. Corbes perilloses pròximes entre si; la primera cap a la dreta.

I.6. Encreuament. Perill per encreuament o entroncament en carretera o carrer, on tenen prioritat de pas els vehicles que vénen per la dreta.

I.7. Pas a nivell amb barreres. Perill per proximitat d'un pas a nivell proveït de barreres o semibarreres.

I.8. Pas a nivell sense barreres. Perill per proximitat d'un pas a nivell desproveït de barreres o semibarreres.

I.9. Situació de pas a nivell sense barreres. Perill per la presència immediata d'un pas a nivell sense barreres.

I.10. Situació de pas a nivell sense barreres amb doble via. Perill per la presència immediata d'un pas a nivell sense barreres amb doble via.

I.11a i I.11b. Baixada o pujada perillosa. Descens i ascens perillós, respectivament, amb pendent fort. La xifra indica el pendent en percentatge.

I.12a. Pas estret. Perill per la proximitat d'estretall anormal de la calçada.

I.12b. Perill per la proximitat d'estretall de la calçada per la dreta.

I.12c. Perill per la proximitat d'estretall de la calçada per l'esquerra.

I.13. Pont mòbil. Perill per la proximitat d'un pont de tauler mòbil que pot ser apujat o girat, i pot interrompre temporalment la circulació.

I.14. Obres. Perill per la proximitat d'un tram de via en obres.

I.15. Calçada lliscant. Perill per la proximitat d'una zona amb paviment lliscant de manera permanent o en determinades circumstàncies d'humitat, glaç, etc.

I.16. Pas per a vianants. Perill per la proximitat d'un pas senyalitzat per a vianants o per la possibilitat de circulació de vianants per la calçada.

I.17. Nens. Proximitat d'escoles o establiments similars i possibilitat de circulació d'infants per la calçada.

I.18a. Animals en ramat. Perill per la proximitat d'un lloc amb la possibilitat de trobar a la calçada animals en ramat.

I.18b. Animals lliures. Perill per la proximitat d'un lloc amb la possibilitat de trobar a la calçada animals lliures.

I.19. Encreuament amb prioritat. Perill per la proximitat d'un encreuament amb una via en què els usuaris han de cedir el pas.

I.20. Doble circulació. Perill per la proximitat d'una zona de la calçada on la circulació es realitza provisionalment o permanentment en els dos sentits.

I.21. Perill indefinit. Precaució en general i indicació de qualsevol perill diferent dels indicats pels senyals especials.

I.22. Situació de perill. Senyal utilitzat generalment per a la indicació d'un perill per la proximitat d'un vehicle avariament, que efectua treballs o estacionat a la via pública i que ocupa una part de la calçada.

I.23. Cediu el pas. Obligació de cedir el pas als vehicles que circulen en sentit contrari o a l'encreuament immediat.

I.24a. Incorporació per la dreta d'una carretera no preferent. Perill per la proximitat d'una incorporació per la dreta d'una via els usuaris de la qual han de cedir el pas.

I.24b. Incorporació per l'esquerra d'una carretera no preferent. Perill per la proximitat d'una incorporació per l'esquerra d'una via els usuaris de la qual han de cedir el pas.

I.24c. Entroncament. Intersecció per l'esquerra d'una carretera no preferent.

I.24d. Entroncament. Intersecció per la dreta d'una carretera no preferent.

I.25. Intersecció amb circulació giratòria. Perill per la proximitat d'una intersecció on la circulació s'efectua de forma giratòria en el sentit de les fletxes. Els vehicles que s'aproximin a la intersecció han de cedir el pas als vehicles en circulació giratòria.

I.26. Encreuament regulat per semàfor. Perill per la proximitat d'una intersecció aïllada o tram amb la circulació regulada per semàfor.

I.27. Vol rasant. Perill per la proximitat d'un lloc on freqüentment volen aeronaus a baixa altura sobre la via.

I.28. Vent transversal. Perill per la proximitat d'una zona on hi ha freqüentment vent fort en direcció transversal.

I.29. Projecció de grava. Perill per la proximitat d'una via on hi ha perill que es projecti grava en passar els vehicles.

I.30. Eslavissada. Perill per la proximitat d'una zona amb desprendiments freqüents i la possible presència consegüent d'obstacles a la calçada.

I.31. Ciclistes. Perill per la proximitat d'un pas per a ciclistes o d'un lloc on freqüentment els ciclistes surten a la via o la travessen.

I.32a. Proximitat d'un pas a nivell o pont mòbil (costat dret). Indica, al costat dret, la proximitat del perill senyalitzat d'un pas a nivell o pont mòbil. Aquesta balisa va sempre acompanyada del senyal I.7, I.8 o I.13.

I.32b. Aproximació a un pas a nivell o pont mòbil (costat dret). Indica, al costat dret, l'aproximació a un pas a nivell o pont mòbil que és a una distància de dos terços de la que hi ha entre aquest senyal i el d'advertència de perill.

I.32c. Atansament d'un pas a nivell o pont mòbil (costat dret). Indica, al costat dret, la proximitat d'un pas a nivell o d'un pont mòbil que és a una distància d'un terç de la que hi ha entre aquest senyal i el d'advertència de perill.

I.32d. Proximitat d'un pas a nivell o pont mòbil (costat esquerre). Igual que el senyal I.32a, però al costat esquerre.

I.32e. Aproximació a un pas a nivell o pont mòbil (costat esquerre). Igual que el senyal I.32b, però al costat esquerre.

I.32f. Atansament d'un pas a nivell o pont mòbil (costat esquerre). Igual que el senyal I.32c, però al costat esquerre.

I.33. Encreuament de tramvia. Perill per la proximitat d'un encreuament amb una línia de tramvia que té prioritat de pas.

I.34. Graó lateral. Perill per un desnivell al llarg de la via, i al costat indicat en el símbol.

I.35. Moll. Perill perquè la via té sortida a un moll o tall brusc.

I.36. Congestió. Perill per la proximitat a un tram en què la circulació es troba detinguda o dificultada per la congestió del trànsit.

I.37. Obstrucció a la calçada per vehicle motoritzat. Perill per la proximitat a un lloc en què hi ha vehicles que obstrueixen la via per avaria, accident o per altres causes.

I.38. Visibilitat reduïda. Perill per la proximitat a un tram en què la circulació es veu dificultada per una pèrdua notable de visibilitat per causa de boira, pluja, neu, fum, etc.

I.39. Paviment lliscant per gel o neu. Perill per la proximitat a un tram de la via el paviment del qual pot resultar especialment lliscant a causa de gel o neu.

I.40. Proximitat de barrera. Perill per la proximitat d'una barrera que pot tallar la circulació.

101.4. Els senyals de perill poden portar sota la base rètols indicadors complementaris referents a la classe de perill o la distància a la qual es troba.

II. Senyals preceptius

Article 102

102.1. Els senyals preceptius són aquells que indiquen una prohibició o una obligació, i tenen la forma d'un disc col.locat en un pla sensiblement perpendicular a la direcció de la marxa i situat normalment a la dreta d'aquesta, llevat dels casos especials en els quals, perquè es vegin o s'entenguin millor, poden col.locar-se al centre sobre refugis, fanals, etc.

El diàmetre del senyal ha de tenir les mesures següents:

0,40 m a les vies urbanes, o les d'un o dos carrils que no tinguin vorera d'emergència.

0,60 m a les vies de dos o més carrils que tinguin vorera d'emergència.

0,90 m a les vies ràpides, autopistes, autovies o quan les circumstàncies de visibilitat ho exigeixin.

L'altura de la vora inferior sobre la calçada ha de ser d'entre 1 i 2,20 m.

a) De prohibició

102.2. Els senyals de prohibició tenen una orla roja amb el fons blanc i el símbol en color negre, llevat de les excepcions que se citen i amb reserva de les addicions o modificacions que en el futur puguin ser adoptades; el tipus de senyals són aquells que es relacionen a continuació:

II.A.1. Circulació prohibida. Sense símbols. Pas prohibit en totes direccions.

II.A.2. Direcció prohibida. Fons vermell i banda horitzontal blanca. Pas prohibit en la direcció de la marxa.

II.A.3a, II.A.3b, II.A.3c i II.A.3d. Gir prohibit. Barra inclinada vermella creuant el símbol. Gir prohibit a la dreta, a l'esquerra, en ambdues direccions, volta prohibida.

II.A.4a, II.A.4b. Avançament prohibit. Siluetes d'automòbil vermella i negra. Prohibit avançar altres vehicles. La silueta vermella de camió indica la prohibició solament per a camions.

II.A.5a, II.A.5b, II.A.5c, II.A.5d, II.A.5e, II.A.5f, II.A.5g, II.A.5h, II.A.5i, II.A.5j i II.A.5k. Pas prohibit. Siluetes descriptives del que es prohibeix.

II.A.6. Amplada limitada. Xifres en metres amb cotes horitzontals. Pas prohibit als vehicles de més amplada que la indicada.

II.A.7. Altura limitada. Xifres en metres amb cotes verticals. Pas prohibit als vehicles de més altura que la indicada.

II.A.8a i II.A.8b. Pes limitat. Xifres en tones. Pas prohibit als vehicles de més pes que l'indicat.

II.A.9. Pes limitat per eix. Xifres en tones sobre silueta en un eix. Pas prohibit

als vehicles amb algun eix de més pes que l'indicat.

II.A.10. Llargada limitada. Xifres en metres. Pas prohibit als vehicles de més llargada que la indicada.

II.A.11. Llargada limitada. Xifres en metres amb cotes horitzontals. Pas prohibit als vehicles específics, de més llargada que la indicada.

II.A.12. Velocitat limitada. Xifres en km o xifres aïllades. Prohibit circular a més velocitat que la indicada en km per hora.

II.A.13. Separació mínima. Prohibició de circular sense mantenir amb el vehicle precedent una separació igual o més gran que la indicada en el senyal.

II.A.14. Circulació prohibida a vehicles que transportin matèries perilloses.

II.A.15. Circulació prohibida a vehicles que transportin matèries explosives o inflamables.

II.A.16. Circulació prohibida a vehicles que transportin matèries contaminants de l'aigua.

II.A.17a, II.A.17b, II.A.17c, II.A.17d i II.A.17e. Fi de la limitació. Disc blanc amb barra inclinada negra. Significa el final de la prohibició o la limitació anterior. Eventualment pot estar pintat sobre el dors del senyal situat en sentit contrari. Si les limitacions són diverses significa el final de la prohibició o la limitació que s'hi indica. Mai cap indicació significa via lliure.

II.A.18a i II.A.18b. Parada a l'encreuament. Triangle vermell invertit, inscrit en una circumferència amb la paraula "STOP". Parada absoluta abans de reprendre la marxa a l'encreuament. També es pot utilitzar un senyal octogonal amb un fons vermell i contorn blanc amb la paraula "STOP".

II.A.19. Parada obligatòria. Banda horitzontal negra, amb indicació en lletra del seu motiu: duana, policia, controls, etc.

II.A.20a, II.A.20b, II.A.20c, II.A.20d, II.A.20e, II.A.20f, II.A.20g, II.A.20h, II.A.20i, II.A.20j, II.A.20k, II.A.20l, II.A.20m i II.A.20n. Estacionament prohibit. Fons de color blau creuat per una barra vermella. Indica: llocs en els quals està prohibit l'estacionament, reservat a

un tipus de vehicles, a unes dates concretes o a una durada limitada.

II.A.21. Parada prohibida. Fons de color blau creuat per una aspa de color vermell. Indica els llocs on és prohibit parar i estacionar.

Llevat de les indicacions contràries, els senyals de prohibició d'estacionament o parada s'apliquen al costat de la via on estan col·locats, des de la seva vertical fins a la pròxima desembocadura d'una altra via.

Les inscripcions en blanc poden referir-se als casos següents:

Les hores del dia o la duració màxima de la parada que s'autoritza

La distància fins al senyal en què s'estableix la prohibició

Les excepcions referents a determinades classes de vehicles. Aquestes inscripcions es fan normalment utilitzant les abreviatures següents:

a) Hores	h minúscula
b) Metres	m minúscula
c) Minuts	min minúscula
d) Dies parells = II	

Dies senars = I

II.A.22. Zona d'estacionament amb durada limitada.

II.A.23. Fi de zona d'estacionament amb durada limitada.

II.A.24. Prohibit fer ús dels senyals acústics. Clàxon creuat per una banda vermella.

II.A.25. Prioritat a la direcció contrària. Dues fletxes verticals negra i vermella, en sentit oposat. Obligació de donar pas als vehicles que vénen en direcció contrària.

b) D'obligació

102.3. Els senyals d'obligació han de tenir el fons blau i els símbols de lletres en color blanc, i els tipus dels senyals, llevat d'addicions o modificacions que puguin ser adoptades, són els següents:

II.B.1a, II.B.1b, II.B.1c i II.B.1d. Direcció obligatòria. La fletxa indica la direcció i el sentit que els vehicles han de seguir.

II.B.2. Pas obligatori. La fletxa indica el costat del refugi o l'obstacle pel qual els vehicles han de passar obligatòriament.

II.B.3a, II.B.3b i II.B.3c. Úniques direccions permeses. Les fletxes indiquen els únics recorreguts que els vehicles poden fer.

II.B.4. Gir obligatori. Les fletxes indiquen la direcció i el sentit del gir obligatori que els vehicles han de seguir.

II.B.5. Calçada obligatòria per a automòbils, llevat de les motocicletes sense sidecar.

II.B.6. Calçada obligatòria per a motocicletes de 2 rodes sense sidecar.

II.B.7. Calçada obligatòria per a camions, independentment del seu pes, la inscripció d'una xifra de tonatge sobre el símbol del vehicle o en una placa suplementària significa que l'obligació només s'aplica quan el pes màxim autoritzat del vehicle o conjunt de vehicles supera aquesta xifra.

II.B.8. Calçada obligatòria per a ciclistes.

II.B.9. Calçada obligatòria per a vehicles de tracció animal.

II.B.10. Calçada obligatòria per a animals de muntura.

II.B.11. Calçada obligatòria per a viants.

II.B.12. Ús obligatori de cadenes o equipaments especials. Indica que els vehicles que circulin per la via sols poden prosseguir la marxa equipats amb cadenes o equipaments especials per a neu almenys en dues de les rodes motrius.

II.B.13. Velocitat mínima obligatòria. Obligació de circular a una velocitat en km/h igual o superior a la indicada.

II.B.14. Fi de velocitat mínima obligatòria.

II.B.15. Llum d'encreuament. Obligació de circular amb enllumenat d'encreuament amb independència de les condicions de visibilitat i il·luminació de la via, des del lloc en què està situat el senyal fins a un altre de fi d'aquesta obligació.

II.B.16. Calçada obligatòria per a vehicles que transportin mercaderies perilloses.

II.B.17. Calçada obligatòria per a vehicles que transportin productes contaminants de l'aigua.

II.B.18. Calçada obligatòria per a vehicles que transportin mercaderies explosives o inflamables.

II.B.19. Ús obligatori del cinturó de seguretat.

III Senyals informatius

Article 103

103.1. Els senyals informatius són aquells que indiquen l'existència d'establiments o d'instal·lacions de servei i socors, així com determinades circumstàncies o característiques de les vies públiques. En aquests senyals s'inclouen els d'orientació als entroncaments o encreuaments.

a) D'indicació

103.2. Els senyals indicadors tenen forma quadrada o rectangular amb la base horitzontal de 0,60 m i una altura de 0,60 a 0,90 m segons correspongui, amb fons blau i lletres o símbols de color blanc.

103.3. Els tipus dels senyals indicadors, amb reserva d'addicions o modificacions que puguin adoptar-se, són els següents:

III.1a i III.1b. Estacionament. Senyal quadrat amb lletra P majúscula, que pot anar acompanyat d'inscripcions complementàries sobre el nombre, la classe de vehicles o sobre el temps autoritzat.

III.2. Hospital. Senyal rectangular amb lletra H majúscula i la menció HOSPITAL. Indica la proximitat d'un establiment sanitari, a la vora del qual s'han d'evitar sorolls i preveure la circulació d'ambulàncies i persones.

III.3a i III.3b. Lloc de socors. Senyal rectangular amb la Creu Roja (o mitja lluna roja). Indica l'existència d'un establiment sanitari o lloc de socors oficialment reconegut. Eventualment, el senyal pot indicar la distància fins al lloc.

III.4. Taller de reparacions. Senyal rectangular amb silueta de clau de cargol. Indica l'existència d'un taller de reparacions i pot indicar-ne la distància.

III.5a i III.5b. Telèfon. Senyal rectangular amb silueta de telèfon. Indica l'existència d'un telèfon al lloc del senyal o a

la distància inscrita sota el senyal. També pot anar acompanyat de la inscripció en lletres "SOS" per indicar que es tracta d'un telèfon de socors.

III.6a i III.6b. Estació de subministrament de carburants. Senyal rectangular amb silueta de sortidor de gasolina. Aquesta pot anar acompanyada d'una silueta addicional de la mateixa forma, però de color verd, que indica el subministrament de gasolina sense plom. Indica situació pròxima o bé s'especifica la distància inscrita sota el senyal.

III.7. Taller de reparació i subministrament de carburants. Senyal rectangular amb silueta de taller de reparacions i de sortidor de carburants.

III.8. Parada de taxi. Senyal quadrat reservat a llocs destinats a l'estacionament de taxis, lliures i en servei.

III.9. Parada d'autobús. Senyal rectangular reservat a la parada d'autobusos.

III.9.a. Parada d'autobús. Senyal quadrat format per les inscripcions en blanc sobre fons taronja, del número i nom de la parada, i el símbol d'autobús, en blanc sobre fons blau.

III.10. Parada de tramvia. Senyal rectangular reservat a la parada de tramvies.

III.11. Prioritat. Senyal quadrat amb diagonal vertical, fons blanc i quadrat inscrit groc. Indica que la via en la qual es troba comença a tenir prioritat de pas als encreuaments.

III.12. Fi de prioritat. Senyal de prioritat creuat amb barra negra. Significa que la via pública en la qual es troba deixa de tenir prioritat de pas als encreuaments, des del lloc d'emplaçament o a la distància que indiqui el senyal.

III.13. Prioritat en pas estret. Dues fletxes, blanca i vermella en sentit oposat. Té prioritat el sentit de la marxa sobre el contrari.

III.14. Fi de doble sentit de circulació, via lliure. Fletxa aïllada, blanca, sobre fons blau. Indica via lliure, fi d'un doble sentit de circulació.

III.15a. Autopista. Senyal rectangular amb fons de color blau i símbol de color blanc. Indica el lloc a partir del qual són aplicables les regles especials de circulació que s'han d'observar a l'autopista.

III.15b. Fi d'autopista. Senyal rectangular igual que l'anterior però creuat per una barra vermella. Indica el lloc a partir del qual deixen d'aplicar-se les regles especials de circulació que han d'observar-se a l'autopista.

III.16a. Autovia. Senyal rectangular amb fons de color blau i símbol i lletres de color blanc. Indica el lloc a partir del qual són aplicables les regles especials de circulació que s'han d'observar a l'autovia.

III.16b. Fi d'autovia. Senyal rectangular igual que l'anterior però creuat per una barra vermella. Indica el lloc a partir del qual deixen d'aplicar-se les regles especials de circulació que han d'observar-se a l'autovia.

III.17a. Via ràpida. Senyal rectangular amb fons de color verd i símbol de color blanc. Indica el lloc a partir del qual són aplicables les regles especials de circulació que s'han d'observar en una via ràpida.

III.17b. Fi de via ràpida. Senyal rectangular igual que l'anterior però creuat per una barra vermella. Indica el lloc a partir del qual deixen d'aplicar-se les regles especials de circulació que han d'observar-se en una via ràpida.

III.18. Via per a automòbils. Senyal rectangular amb fons de color blau i símbol de color blanc. Indica el lloc a partir del qual són aplicables les regles especials de circulació per a aquest tipus de via.

III.19. Fi de via per a automòbils. Senyal rectangular igual que l'anterior, però creuat per una barra vermella. Indica el lloc a partir del qual deixen d'aplicar-se les regles especials de circulació que han d'observar-se en aquest tipus de via.

III.20. Carril per a vehicles lents. Rètol rectangular amb fons de color blau que indica el carril addicional que ha d'utilitzar tot vehicle que no ultrapassi la velocitat mínima indicada pel senyal inscrit.

III.21. Situació d'un pas de vianants. Indica la situació d'un pas de vianants.

III.22. Circulació paral·lela. Senyal quadrat, amb fons blau i amb dues fletxes del mateix sentit de color blanc.

III.23. Fi de circulació paral·lela. Senyal quadrat igual que l'anterior, però creuat per una barra negra.

III.24. Volta permesa. Senyal quadrat amb una fletxa en sentit de gir.

III.25. Canvi de sentit a nivell diferent. Senyal quadrat indicant la forma del gir.

III.26a, III.26b i III.26c. Aproximació a una sortida. Senyal rectangular, amb fons blau i una o més barres inclinades de color blanc, depenent dels metres que falten per arribar a la sortida, així com la inscripció d'aquests en lletres de color blanc.

III.27. Direcció per corba.

III.28a, III.28b, III.28c i III.28d. Carretera tallada. Senyal rectangular amb una línia blanca acabada en un extrem per un traç vermell amb fons blau.

III.29. Zona de frenada d'emergència. Indica la situació d'una zona d'emergència a la calçada, condicionada perquè un vehicle s'hi pugui parar en cas que li falli el sistema de frenada.

III.30a, III.30b, III.30c. Carril tancat a la circulació. Presenyalitza el carril que deixarà de ser utilitzable, indicant el canvi de carril precís.

III.31a, III.31b, III.31c i III.31d. Incorporació d'un carril addicional per a la circulació. Senyal rectangular, amb fons blau i fletxes blanques que indiquen la forma del carril addicional. També s'hi poden incorporar les limitacions màximes de velocitat permeses en cada carril, en un cercle blanc contornejat en vermell, amb les xifres a l'interior de color negre.

III.32a, III.32b, III.32c, III.32d i III.32e. Indicació dels carrils en funció de la velocitat dels vehicles. Senyal rectangular, amb fons blau i fletxes blanques, indicant la direcció i posició dels carrils, i inscripcions, en xifres de color blanc, indicant la velocitat mínima obligatòria al carril ràpid.

III.33a, III.33b, III.33c, III.33d, III.33e, III.33f i III.33g. Bifurcació d'un o més carrils en el sentit indicat per les fletxes. Senyal rectangular o quadrat amb fletxes, tantes com carrils, de color blanc que indiquen el nombre de carrils i la direcció en què es bifurcaran.

III.34. Fletxes de preselecció de carrils.

III.35. Itinerari que s'ha de seguir per efectuar el gir.

III.36a. Pas superior per a vianants. Indica la situació d'un pas superior per a vianants.

III.36b. Pas inferior per a vianants. Indica la situació d'un pas inferior per a vianants.

III.37. Velocitat màxima aconsellable. Senyal quadrat amb xifres que indica la velocitat aconsellable, amb fons blau i xifres de color blanc.

III.38. Fi de velocitat màxima aconsellable. Senyal quadrat igual que l'anterior, però creuat per una barra vermella.

III.39. Interval aconsellable de velocitat. Recomana mantenir la velocitat entre els valors indicats, sempre que les condicions meteorològiques i ambientals de la via i de la circulació siguin bones.

III.40. Fi d'interval aconsellable de velocitat. Indica el lloc des d'on deixa de ser aplicable el senyal anterior.

III.41. Fi d'obligació d'enllumenat d'encreuament. Indica el final d'un tram en què és obligatori l'enllumenat d'encreuament i recorda la possibilitat de prescindir-ne sempre que ho imposin les circumstàncies de visibilitat, l'horari o la il·luminació de la via.

III.42. Prohibició d'entrar a l'encreuament, encara que els semàfors ho permetin, si la circulació està obstruïda de forma que existeixi el risc de quedar immobilitzat al centre de l'encreuament i s'impedeixi el pas transversal dels vehicles.

III.43. Túnel. Indica l'inici i, eventualment, el nom d'un túnel o d'un tram de via que s'hi equipari.

III.44. Fi de túnel. Indica el final d'un túnel o d'un tram de via que s'hi equipari.

III.45. Hotel o motel.

III.46. Restaurant.

III.47. Cafeteria.

III.48. Terreny per a tendes de campanya o caravanes.

III.49. Terreny per a caravanes.

III.50. Càmping.

III.51. Font d'aigua potable o no potable.

III.52. Berenador. Indica el lloc que pot utilitzar-se per al consum de begudes i aliments.

III.53. Punt de sortida per a excursions a peu. Indica un lloc apropiat per iniciar excursions a peu.

III.54. Lloc pintoresc.

III.55. Carril reservat a autobusos. Prohibeix la utilització del carril als vehicles que no siguin de transport públic. Els taxis també poden utilitzar aquest carril, si hi ha la menció de taxi.

Als trams on la línia longitudinal que delimita el carril sigui discontinua, es permet la utilització general del carril només per efectuar maniobres que no siguin d'avançament i sempre que es doni prioritat als vehicles de transport públic.

III.56. Parc nacional.

III.57. Monument nacional.

III.58. Servei d'inspecció tècnica de vehicles.

III.59. Alberg juvenil.

III.60. Vedat de pesca.

III.61. Pesca.

III.62. Tren.

III.63. Autobús.

III.64. Aeroport.

III.65. Heliport.

III.66. Parc.

III.67. Museu.

III.68. Castell.

III.69. Camp de futbol.

III.70. Poliesportiu.

III.71. Bicicletes.

III.72. Teatre.

III.73. Parc d'atraccions.

III.74. Telefèric.

III.75. Funicular.

III.76. Zona per a vianants.

III.77. Zona de nens.

III.78. Cementiri.

III.79. Zona industrial.

- III.80. Hipermercat.
- III.81. Lloguer de cotxes.
- III.82. Rentat de cotxes.
- III.83. Centre vila.
- III.84. Farmàcia.
- III.85. Glaç o neu.
- III.86. Lavabos.
- III.87. Sortida.
- III.88. Carretera amb vorera d'emergència.
- III.89. Carretera sense vorera d'emergència.
- III.90. Població.
- III.91. Centre d'informació turística.
- III.92. Horari de serveis religiosos. Indica els dies i les hores dels serveis religiosos de la localitat.
- III.93. Senyal genèric per a qualsevol altre servei, que s'inscriu al requadre blanc.
- III.94. Àrea de descans.
- III.95. Estacionament amb parquímetre.
- III.96. Tipus de zona d'estacionament amb parquímetre. Indica que l'estacionament no és gratuït. El senyal indica la situació de la màquina pertinent per realitzar el pagament. Existeixen 2 zones de pagament diferenciades pel color del dibuix del senyal: dibuix blau sobre fons blanc, o dibuix verd sobre fons blanc, en funció de la ubicació.
- III.97. Freqüències de ràdio.
- III.98. Perill d'incendi.
- III.99a, III.99b, III.99c i III.99d. Transibilitat en tram o port de muntanya. Senyal rectangular de color blau amb la inscripció, en lletres de color blanc, del tram o port de què es tracta. Està format per tres panells. El panell 1 pot portar una de les dues indicacions "obert" o "tancat". El panell 2 pot anar en blanc i per tant no prescriure res, o bé indicar si l'ús de cadenes és obligatori o recomanat. Quan el panell 1 indiqui "tancat", el panell 3 pot estar en blanc o indicar el lloc fins on la carretera és transitable amb les condicions que indiqui el panell 2.

III.100. Limitacions de velocitat. Senyal quadrat de color blau dividit en tres panells. El panell 1 conté la silueta representativa d'una vila, dibuix negre sobre fons blanc, i la indicació de velocitat màxima permesa, és a dir 50 km/h. El panell 2 conté tres siluetes que defineixen el següent: carretera amb vorera d'emergència, carretera sense vorera d'emergència i via ràpida, la indicació de velocitat màxima és de 90 km/h. El panell 3 conté dues siluetes: autopista i autovia, i indica en aquest cas com a velocitat màxima permesa els 120 km/h.

III.101a. Entrada a Andorra. Senyal quadrat, amb fons blau i inscripcions en color blanc, amb el nom ANDORRA encerclat per estels. Indica que s'ha entrat en territori andorrà per una carretera procedent d'un altre país.

III.101b. Confirmació de país. Senyal quadrat amb fons blau i inscripcions de color blanc, amb el nom d'ESPANYA o FRANÇA encerclat per estels, complementat en la seva part inferior per una inscripció de color negre sobre fons blanc, on hi figura una distància expressada en quilòmetres. Indica el nom del país on es dirigeix la carretera per la qual es circula. La xifra inferior, indica la distància a que es troba la frontera amb el país determinat.

b) D'orientació

103.4. Els senyals d'orientació indiquen la direcció a la qual es troben diferents localitats als encreuaments o entroncaments, i n'hi ha de tres tipus:

- a) Cartell croquis. Senyal rectangular, que indica la situació relativa de les direccions en un entroncament.
- b) Fletxa de direcció. Senyal rectangular, amb punta en fletxa i la direcció que indica inscrita.
- c) Confirmació de ruta. Senyal rectangular, amb una o dues inscripcions dels nusos o entroncaments importants situats en la direcció de la marxa. Sobre el senyal s'indica el número i tipus de carretera.
- d) Direcció d'interès general. Senyal rectangular, de color blanc, amb les inscripcions, en negre, del destí que indica la fletxa.

e) Direcció d'interès comercial. Senyal rectangular, de color groc o taronja, amb les inscripcions, en negre del destí que indica la fletxa.

f) Informació d'àmbit comunal. Senyal rectangular, de color marró, amb les inscripcions, en blanc, del destí que indica la fletxa.

c) De localització

103.5. Els senyals de localització poden classificar-se en:

a) De població: indica el lloc des d'on comencen a regir les normes de circulació i comportament pròpies de les poblacions. Es tracta d'un senyal rectangular amb el nom de la població.

A la sortida de la població se situa el mateix senyal creuat per una banda vermella transversal.

b) Plaques de ruta: plaques quadrades de 40 x 40 cm de costat amb la numeració de la carretera i la indicació del punt quilomètric.

d) Indicadors complementaris

103.6. Els indicadors complementaris són aquells indicadors que poden complementar qualsevol dels senyals detallats en aquest Codi. Són de fons blanc amb indicacions o lletres en negre.

a) Distància fins a l'inici del perill o la prescripció. Indica la distància on es fa efectiu el perill o la prescripció del senyal al qual s'adjunta.

b) Longitud de tram perillós. Indica la longitud en què existeix perill o en què s'aplica la prescripció.

c) Franja horària. Indica l'interval horari en què s'aplica la prohibició o la prescripció del senyal al qual s'adjunta.

d) Recordatori.

e) STOP. Indica parada absoluta abans de reprendre la marxa, tant si es troba sol com si s'adjunta a un altre senyal. Pot indicar la distància en què es fa efectiva la prohibició.

f) Negació de prioritat.

g) Itinerari amb prioritat. Panell complementari del senyal III.11 que indica gràficament l'itinerari amb prioritat.

e) Senyalització de vehicles

103.7. La senyalització de vehicles té per objecte informar sobre les seves característiques, les dimensions, la càrrega que es transporta, el pes, etc. Els senyals són els següents:

- a) Precaució per vehicle amb remolc. Indica que el vehicle arrossega una part articulada degudament enganxada.
- b) Precaució per vehicle lent. Indica que el vehicle no pot superar la velocitat indicada en els senyals.
- c) Vehicle autoritzat per sobrepassar el pes o les dimensions màximes.
- d) Vehicle que transporta matèries inflamables o perilloses.
- e) Vehicle de llargada superior a 12 metres.
- f) Vehicle amb càrregues que sobresurten. Indica que el vehicle transporta càrregues de dimensions tals que sobrepassen les dimensions previstes per al transport.
- g) Transport de mercaderies perilloses.
- h) Transport escolar.
- i) Conductor novell. Indica que el conductor del vehicle disposa d'un permís de conduir recent.
- j) Vehicle d'autoescola.
- k) Conductor permís J. Indica que el conductor del vehicle és una persona que disposa del permís J.

IV Altres senyals**a) Marques viàries****Article 104**

Les marques viàries, tenen per objecte regular la circulació, advertir i guiar els usuaris de les vies públiques. Poden presentar-se soles o acompanyades d'un altre tipus de senyalització amb la finalitat de reforçar o precisar les seves indicacions.

104.1. Línia contínua.

Una línia contínua aïllada no ha de ser ultrapassada per cap vehicle. Quan separa dos sentits de la circulació, en cap cas s'ha de circular per l'esquerra de la línia.

104.1/2. Línia discontinúta.

Una línia discontinúta longitudinal està destinada a delimitar els diferents carrils de circulació.

En els punts de transició en què una línia discontinúta es converteix en contínua, la separació entre els trams de la línia discontinúta és més curta.

La llargada dels traços de línia i la separació entre ells és proporcional a la velocitat màxima permesa en cada via de circulació.

Hi ha tres distincions:

- a) Vies amb velocitat màxima inferior o igual a 60 km/h.
- b) Vies amb velocitat màxima entre 60 i 100 km/h.
- c) Vies amb velocitat màxima superior a 100 km/h.

Aquesta línia pot ser ultrapassada a fi d'avançar altres vehicles si la circulació, la visibilitat i les condicions geomètriques de la calçada ho permeten, i sempre que no hi hagi altra senyalització vertical que la contradigui. Normalment, els vehicles han de circular per la via o el carril situat més a la dreta de la seva direcció i després d'efectuar qualsevol tipus de maniobra, han de tornar a aquesta via tan aviat com sigui possible. En cap cas s'ha de circular conservant la línia entre les rodes.

104.1/3. Línia doble discontinúta.

Les línies dobles discontinútes que delimiten un carril per ambdós costats signifiquen que el dit carril és reversible, és a dir, que la circulació hi pot estar reglamentada en un o altre sentit mitjançant semàfors de carril o altres mitjans.

Hi ha dos distincions per la llargada dels traços de línia i la separació entre ells:

- a) Vies amb velocitat màxima superior a 60 km/h (traços llargs).
- b) Vies amb velocitat màxima inferior a 60 km/h (traços curts).

104.1/4. Línies longitudinals adossades.

Tenen la significació de la més pròxima al vehicle al moment d'iniciar la maniobra. No han de ser ultrapassades si la

línia contínua està al costat de la marxa. Si la línia discontinúta és la més pròxima, poden ésser ultrapassades i solament durant el temps que duri la maniobra.

La línia contínua ha d'ocupar l'eix de separació entre carrils.

Hi ha 2 distincions per la llargada dels traços de línia discontinúta i la separació entre ells.

a) Vies amb velocitat entre 60 i 100 km/h (traços llargs).

b) Vies amb velocitat inferior a 60 km/h (traços curts).

104.2. Marques blanques transversals.**104.2/1. Línies contínues.**

Una línia contínua transversal que ocupa l'amplada d'un o diversos carrils indica que cap vehicle o la seva càrrega pot ultrapassar-la mentre hi hagi l'obligació de parada imposada per un semàfor, senyal o marca de detenció obligatòria.

104.2/2. Línia discontinúta.

Una línia discontinúta transversal que ocupa l'amplada d'un o diversos carrils indica que cap vehicle o la seva càrrega pot ultrapassar-la quan hagi de cedir el pas d'acord amb el que indiqui la senyalització existent o per simple aplicació de les normes de prioritat.

104.2/3. Pas de vianants.

Una sèrie de línies de gran amplada disposades en bandes longitudinals a l'eix de la calçada i constituint un conjunt transversal a la calçada, indica un pas per a vianants. Pot tenir també fons vermell o verd, segons correspongui. Els conductors de vehicles han de cedir sempre el pas als vianants que desitgin travessar la calçada per un pas de vianants.

104.2/4. Pas o carril per a ciclistes.

Una marca consistent en dues línies transversals discontinútes i paral·leles que pot tenir fons de color verd, indica un pas per a ciclistes.

104.3. Altres marques blanques.**104.3/1. Fletxes de selecció de carril.**

Una fletxa situada en un carril delimitat per línies longitudinals, indica al conductor que ha de seguir la direcció de la dita fletxa o canviar de carril si la senyalització ho permet.

104.3/2. Fletxa de retorn al carril dret.

Una fletxa apuntant cap a la dreta i situada aproximadament a l'eix d'una calçada de doble sentit de circulació anuncia la proximitat d'una línia contínua que implica la prohibició de circular a l'esquerra i indica al conductor que ha de dirigir-se cap al carril de la dreta.

104.3/3. Cediu el pas.

Un triangle marcat sobre la calçada amb el vèrtex oposat al costat menor, dirigit cap al vehicle que s'aproxima, indica al conductor l'obligació de cedir el pas en el pròxim encreuament.

De la mateixa forma el símbol o la paraula "STOP" pintada a la calçada indica al conductor l'obligació de parar el vehicle i cedir el pas en la pròxima intersecció.

104.3/4. Línies d'estacionament.

Delimiten els llocs o les zones que poden ocupar els vehicles estacionats.

104.3/5. Línies obliqües.

a) Delimitades per línies contínues.

Una zona de la calçada marcada amb franges obliqües emmarcades per una línia contínua, significa que cap conductor ha d'entrar amb el seu vehicle dins de la dita zona.

b) Delimitades per línies discontinúes.

La mateixa zona de línies obliqües, quan està delimitada per línies discontinúes permet als conductors entrar al seu interior únicament per efectuar maniobres que no comportin cap perill i que tinguin com a finalitat travessar la calçada per entrar en una via transversal.

104.4. Marques d'altres colors.

104.4/1. Línia groga en ziga-zaga.

Una línia groga en ziga-zaga significa que estan prohibits la parada i l'estacionament a la zona que ocupa.

Les parades d'autobús han de senyalitzar-se obligatòriament mitjançant aquestes línies.

104.4/2. Línia groga contínua.

Una línia contínua de color groc situada longitudinalment en un dels extrems de la calçada significa que la parada i l'estacionament estan prohibits o sotme-

sos a alguna restricció temporal, indicada per senyals, tot al llarg de la línia i al mateix costat en què aquesta està situada.

104.4/3. Línia groga discontinúa.

Una línia discontinúa de color groc situada longitudinalment en un dels extrems de la calçada significa que l'estacionament està prohibit o sotmès a alguna restricció temporal indicada per senyals situats tot al llarg de la línia i al mateix costat en què aquesta està situada.

104.4/4 Línies grogues acompanyades de senyal de realització d'obres o treballs.

Signifiquen senyalització temporal per motiu d'obres o treballs a la calçada. Van sempre acompanyades del senyal tipus I.14.

104.4/5. Marques verdes o blaves.

Les línies que delimiten la situació d'estacionament autoritzat dels vehicles, quan són blaves o verdes indiquen que en certs períodes del dia la durada de l'estacionament està sotmesa a pagament.

104.4/6. Superfícies vermelles.

Indiquen el carril o la part de la calçada especialment reservats a maniobres. Van acompanyades obligatòriament de marques blanques de senyalització indicatives de les maniobres que s'hi poden efectuar.

104.4/7. Superfícies amb línies grogues en forma de quadrícula.

Indiquen zones que no poden traspasar-se, si hi ha la possibilitat de quedar immobilitzat. En cap cas s'hi pot estacionar.

b) Semàfors

Article 105

105.1. Semàfors per a vianants.

Llum vermell circular o en forma de vianant immòbil.

Indica que els vianants no poden començar a creuar la calçada.

Llum verd circular o en forma de vianant en marxa.

Indica als vianants que poden començar a creuar la calçada amb pas normal. Si és intermitent indica que el temps durant el qual poden travessar la calçada està a punt d'acabar.

105.2. Semàfors per a vehicles.

105.2/1. Llum vermell circular.

105.2/1.1. Llum vermell circular fix.

Prohibeix temporalment el pas, mentre el llum està encès els vehicles no poden ultrapassar el semàfor, en el cas que existeixi una línia contínua transversal, els vehicles s'han d'aturar sense ultrapassar la dita línia.

105.2/1.2. Llum vermell circular intermitent.

Un llum vermell circular intermitent o dos llums vermells circulars intermitents i simultanis prohibeixen temporalment el pas als vehicles davant un pas a nivell, un pont mòbil, una sortida de bombers o altres circumstàncies especials.

105.2/2. Llum groc circular.

105.2/2.1. Llum groc circular fix.

Un llum groc circular fix significa que el vehicle ha de parar en les mateixes condicions que si es tractés d'un llum vermell circular fix, llevat que, quan el llum s'encengui, el vehicle es trobi tan pròxim al lloc de la parada que no pugui efectuar la detenció en condicions de seguretat suficients.

105.2/2.2. Llum groc circular intermitent.

Un llum groc circular intermitent o dos intermitents simultàniament, no prohibeixen el pas però exigeixen al conductor que extremi la precaució.

105.2/3. Llum verd circular.

El llum verd circular permet el pas llevat del cas en què per motius de congestió del trànsit hi hagi el risc que el vehicle resti immobilitzat al mig de la intersecció, i impedeixi el pas dels vehicles que circulin transversalment.

105.2/4. Llums verds suplementaris.

Quan un semàfor tricolor disposa d'un o diversos llums verds suplementaris amb una o diverses fletxes, l'encesa d'aquestes fletxes autoritza els vehicles a seguir la direcció que indiquen indepen-

dentment de la fase en què es trobi la indicació del semàfor tricolor.

105.2/5. Fletxes.

105.2/5.1. Una fletxa negra sobre llum vermell fix o sobre llum groc no canvia el significat dels dits llums, però el limita exclusivament al moviment efectuat en la direcció que indica la fletxa.

105.2/5.2. Fletxa verda.

Una fletxa verda indica que els vehicles poden seguir la direcció i el sentit de la fletxa, independentment del llum que simultàniament estigui encès en el mateix semàfor o en un altre de contigu.

El mateix significat té una fletxa verda sobre fons verd. Qualsevol vehicle que, quan una fletxa d'aquest tipus està encesa, es trobi situat en un carril reservat exclusivament per a la circulació en la direcció i el sentit indicats per la fletxa o que sense estar-hi reservat sigui el que aquesta circulació hagi d'utilitzar, ha d'avançar obligatòriament en aquella direcció o sentit.

Els vehicles que avancin seguint la indicació de la dita fletxa ho han de fer amb precaució, deixant circular els vehicles que ja ho facin pel carril al qual s'han d'incorporar i sense posar en perill els vianants que estiguin creuant la calçada.

105.2/6. Semàfors quadrats de carril.

Aquests semàfors afecten únicament els vehicles que circulen pel carril sobre el qual els semàfors estan situats.

Un llum vermell en forma d'X indica la prohibició d'ocupar el carril sobre el qual es troba el semàfor. Els conductors que es trobin en un carril sobre el qual s'encén aquest llum han d'abandonar-lo al més aviat possible quan ho permeti la seguretat de la circulació. Una fletxa verda sobre el carril indica via lliure.

c) Senyals dels agents de circulació

105.3. Situat l'agent de cara o d'esquena a la circulació, la posició dels seus braços indica:

Via lliure: braços en repòs al llarg del cos. S'entén que l'agent situat de perfil no para la marxa.

Alto: Als vehicles que vénen de cara, braç enlaire amb el palmell cap endavant. Als vehicles que vénen per darrere,

braç estès del costat de la circulació que ha de parar-se. A tots els vehicles en les dues direccions, un braç enlaire i l'altre estès.

Parar tocant la vora: El vehicle ha de parar-se i esperar instruccions de l'agent. Braç estès obliquament cap avall, indicant la vora de la calçada.

Eventualment, els agents poden fer senyals amb la mà per fer avançar els vehicles.

Els senyals dels agents de circulació són sempre executius i prevalen sobre qualsevol altre de fix o intermitent. Igualment tot senyal preval davant de les normes de circulació.

d) Senyals temporals d'obres o obstacles

Article 106

106.1. Generalitats

106.1/1. Les carreteres obertes al trànsit estan ocasionalment afectades per obstacles temporals que comporten un perill per a la circulació.

La senyalització temporal d'aquests obstacles té per objecte advertir i prevenir l'usuari de la via pública a fi de salvar la seva seguretat, la del personal que eventualment estigui treballant i afavorir la seguretat de la circulació rodada i dels vianants.

106.1/2. Tota obra o activitat que presenti un obstacle per a la circulació normal en una via pública, ha de ser senyalitzada segons el què es preveu en aquestes normes. No hi ha cap excepció en funció de les característiques de la persona o l'empresa que efectua les obres, estatal, paraestatal, comunal o privada.

106.1/3. La senyalització temporal ha d'adaptar-se a les circumstàncies de cada cas. En el moment de definir els mitjans a emprar per a la senyalització, s'ha de tenir en compte els aspectes següents:

Naturalesa i importància de les obres que perjudiquin la circulació.
Importància de la via pública afectada.
Durada previsible de les obres.
Horari de realització de les obres.

106.1/4. En cas que una senyalització temporal pugui donar indicacions dife-

rents de les de la senyalització permanent, els senyals permanents han d'ocultar-se provisionalment a fi d'evitar contradiccions.

106.1/5. A fi que els usuaris de la via pública donin una credibilitat adequada a la informació, és imprescindible que la senyalització sigui eliminada tan aviat com hagin desaparegut els motius que la van fer necessària.

106.1/6. Les despeses de senyalització van a càrrec de l'empresa que efectui les obres.

106.1/7. Les autoritats locals o el Govern poden exigir, abans d'iniciar-se els treballs, que l'empresa presenti els esquemes i els mitjans de senyalització que ha previst per a l'execució de les obres.

106.1/8. La senyalització ha d'estar totalment finalitzada abans d'iniciar-se les obres. L'execució dels treballs sense disposar de la deguda senyalització és objecte de sancions administratives.

106.1/9. L'empresari és responsable dels danys o lesions que puguin ocasionar-se a conseqüència de deficiències en la senyalització.

Naturalesa dels senyals

106.2. Material fix

La senyalització temporal ha de ser constituïda per elements de tipus i dimensions d'acord amb el que es preveu en aquest Codi. Tot senyal ha de ser reflectant, sempre que la naturalesa del material amb el qual està constituït ho permeti. També hi ha senyals lluminosos.

El fons del senyal ha de ser de color groc. En els lluminosos ha de ser de color negre. La indicació o el missatge és vermell o blanc segons es tracti d'un senyal no lluminós o lluminós respectivament.

La senyalització vertical emprada temporalment pot estar constituïda pels elements següents:

106.2/1 Triangle de situació de perill I.22, emprat per a indicar la presenyalització d'un vehicle avariats o accidentat.

106.2/2. Senyals de perill:

I.1a, I.1b i I.1c Canvi de rasant.

I.2 i I.3 Corba perillosa.

I.12a, I.12b i I.12c Estretall de la calçada.

I.14 Obres.

I.15 Calçada lliscant.

I.20 Doble circulació.

I.22 Perill divers, amb el subrètol necessari que indiqui, en cada cas, la naturalesa del perill.

I.26 Anunci de proximitat de semàfors.

I.29 Grava solta.

I.30 Despreniments o esllavissada.

106.2/3. Senyals d'obligació, de prohibició o de simple informació, dels tipus IIA, IIB i III, que es preveuen en el Codi de la circulació.

106.2/4. Panells i dispositius específics que s'indiquen a continuació:

IV.1. Bandera vermella que anuncia un obstacle temporal de poca importància o que complementa una senyalització més completa.

IV.2. Barreres de diferents tipus, per senyalar la posició de treballs o obstacles.

IV.3. Senyalització de posició dels límits dels obstacles, constituïda per:

- Cons.
- Piquets.
- Balises d'alineament.
- Sacs reflectants.

IV.4. Panells per a indicacions diverses.

IV.5. Senyals de posicionament d'una desviació o d'un estretall temporal.

IV.6. Senyals per regular manualment la circulació.

IV.7. Llums fixos o intermitents de color groc.

IV.8. Garlandes que materialitzen la delimitació d'una obra.

IV.9. Panells de presenyalització de desviaments.

106.3. Material mòbil.

Els vehicles que treballin normalment a la via pública han d'estar pintats de colors clars i han de disposar de franges reflectants vermelles i blanques a les parts laterals i posterior.

Els vehicles que, per necessitats del seu servei, hagin de desplaçar-se lentament o s'estacionin freqüentment a la calçada, han d'estar dotats d'enllumenats especials i emetre llum groga.

Tipus de senyalització

106.4 Senyalització fixa

106.4/1. La senyalització temporal se subdivideix en diverses categories:

- Senyalització de proximitat.
- Senyalització de posició.
- Senyalització de fi de prescripció.
- Senyalització de jalonnement.

A. Senyalització de proximitat:

En el cas més complet la senyalització es pot compondre de:

- Presenyalització.
- Senyalització avançada.
- Senyalització intercalada.

A.1. Presenyalització.

Realitzada amb senyals rectangulars, s'utilitza principalment per desviar la circulació cap a altres vies o bé per canviar de calçada.

Es realitza normalment amb senyals del tipus IV.4 i IV.9.

Les obres de llarga durada que comportin molèsties importants per als usuaris de la via pública, han d'estar presenyalitzades per un cartell indicador de la seva naturalesa.

A.2. Senyalització avançada.

Aquesta senyalització és imprescindible en tots els casos, únicament pot deixar de ser necessària quan es tracti de perills temporals de molt poca importància on una senyalització de posició sigui suficient.

Es realitza principalment amb senyals triangulars I.14 (obres) o I.21 (perills diversos); situats fora de la calçada i a una distància mínima de 150 m de l'obra. Aquesta distància pot ser reduïda a 30 m en aglomeracions urbanes.

Aquesta senyalització es pot completar amb senyals triangulars de perill del grup I.1 a I.30. També es poden preveure banderoles tipus IV.1.

A.3. Senyalització intercalada.

Aquesta senyalització es pot fer servir únicament quan s'hagi realitzat una senyalització avançada.

Està constituïda per senyals circulars de prescripció, situats abans de la senyalització de posició.

Principalment està constituïda pels senyals II A.4. (prohibició d'avançar) o II A.12. (limitació de velocitat).

106.4/2. Senyalització de posició:

Aquesta senyalització és imprescindible en tots els casos i se situa per delimitar el punt o la zona on s'estan efectuant els treballs o hi ha el perill.

La delimitació es fa frontalment i lateralment; en general, s'utilitzen els senyals següents:

- IV-2 Barreres de diferents tipus.
- IV-3 Cons, piquets o balises d'alineament.
- IV-5 Senyals de posicionament d'una desviació.

106.4/3. Senyalització de fi de prescripció:

Situada entre 50 i 100 m després de l'acabament de les obres o de la zona de perill, indica la fi de les prescripcions imposades per la senyalització anterior.

106.4/4. Senyalització de jalonnement:

Quan hi ha una desviació de la circulació, cal fer una senyalització de jalonnement, particularment en les interseccions.

Quan el perill es trobi en llocs poc il·luminats durant la nit, la senyalització de posició i la senyalització avançada han de ser reforçades amb llums fixos o intermitents del tipus IV.7.

Els llums també es posen en funcionament quan les circumstàncies climàtiques disminueixen notablement la visibilitat (pluja, boira, neu, etc.).

Aquests llums han de ser alimentats per bateries i en cap cas per tensions superior a 24 volts.

106.5. Senyalització mòbil.

Un treball mòbil es caracteritza per una velocitat mitjana de desplaçament que pot variar d'un centenar de metres a diversos quilòmetres per hora. En ser aquesta velocitat molt inferior a la de la

majoria dels vehicles, els treballs mòbils representen un perill per a la circulació.

Com a exemple d'aquests tipus de treballs es poden considerar:

Treballs de neteja, manteniment o pintura de la calçada.

Instal·lació de xarxes diverses.

Localització d'avaries en xarxes o reparacions.

Treballs d'enquitranament.

La senyalització de posició és obligatòria per a aquests treballs, com també la senyalització avançada, que pot estar constituïda per un senyal I.14 completat amb tres llums intermitents si les condicions de visibilitat ho exigeixen.

Aquest senyal s'ha d'anar desplaçant en funció de la situació del treball. En tot cas la senyalització s'ha de trobar entre 150 i 500 m de l'obra i en llocs que la facin visible per als conductors amb antelació suficient.

La senyalització avançada també pot estar constituïda per una senyalització mòbil situada sobre un vehicle d'acompanyament.

La senyalització, en aquest cas, és la mateixa que la indicada anteriorment. El vehicle ha d'evitar les immobilitzacions en zones de poca visibilitat per als conductors que es dirigeixen cap a la zona dels treballs.

Si s'aproxima a una zona de visibilitat reduïda (ex. corbes), s'ha de parar i no s'ha de tornar a posar en marxa fins que la situació dels treballs permeti que la pròxima immobilització es pugui efectuar en una zona segura. En tot cas s'ha d'evitar que la separació entre el vehicle i els treballs no sigui superior a 500 m.

e) Panells lluminosos d'informació alternativa

A més dels tipus de senyalització descrits anteriorment, poden situar-se a la part superior, a la part dreta o a la part esquerra de la calçada, segons correspongui, panells lluminosos d'informació alternativa, per complementar la senyalització existent a l'indret.

Aquests panells poden també donar informació als usuaris sobre les condicions de la calçada, del trànsit, o altres

que puguin ser necessàries per a la seguretat viària.

f) Senyalització vertical de vies i complements

Aquest tipus de senyalització té per finalitat orientar i delimitar les vies de circulació advertint la forma, la disposició i les característiques de la calçada on es troben.

Capítol V. Permisos de conduir

Article 107

Queda prohibit conduir vehicles automòbils per les vies públiques a tota persona que no estigui legalment autoritzada mitjançant el corresponent permís o la llicència de conduir vigent.

Article 108

Tot conductor d'un vehicle automòbil en circulació ha de portar la llicència o el permís de conduir i presentar-lo quan li ho demanin l'autoritat o els seus agents. S'exceptuen els aprenents, els quals hauran d'anar acompanyats d'un instructor legalment autoritzat.

Les fotocòpies legalitzades d'un permís de conduir no poden substituir en cap cas el permís original.

S'admet la possibilitat que un aspirant al permís de conduir no estigui inscrit a cap autoescola i efectui l'examen amb un vehicle no predisposat per a l'ensenyament; no obstant això, aquest vehicle ha de tenir el comandament del fre de mà en un lloc accessible per a l'acompanyant. Igualment, aquest vehicle ha de disposar d'una ampliació en la pòlissa d'assegurança, de manera que hi estiguin previstes totes les responsabilitats en cas d'accident durant l'examen.

Article 109

Són vàlids per conduir per les vies públiques els permisos i les llicències següents:

a) Els expedits pel Govern d'Andorra.

b) Els internacionals expedits de conformitat amb l'annex núm. 10 de la Convenció de Ginebra, de 19 de setembre de 1949, acompanyats del permís de conduir nacional del titular, d'acord amb les categories autoritzades.

c) Els internacionals expedits de conformitat amb l'annex núm. 7 de la Convenció de Viena, de 8 de novembre de 1968, acompanyats del permís de conduir nacional del titular, d'acord amb les categories autoritzades.

d) Els nacionals d'altres països que siguin conformes al model de l'annex núm. 9 de la Convenció de Ginebra o al model de l'annex núm. 6 de la Convenció de Viena, o que difereixin d'aquests únicament en l'addició de rúbriques suplementàries.

e) Els nacionals d'altres països amb els quals el Govern hagi atorgat el corresponent conveni bilateral d'homologació de permisos de conduir.

Article 110

La validesa dels permisos enumerats queda condicionada al període de vigència consignat en els mateixos permisos.

Article 111

Perquè siguin considerats vàlids els permisos indicats als apartats b), c), d) i e) de l'article 109, és condició indispensable que els titulars tinguin la seva residència habitual fora d'Andorra.

Article 112

112.1. Els estrangers que siguin titulars d'una autorització de residència a Andorra de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat dels que disposin d'un document provisional per a la obtenció d'una autorització esmentada anteriorment, poden obtenir el permís nacional de conduir.

112.2. Els estrangers que resideixen legalment a Andorra i que ja són titulars d'un permís de conduir expedit per un estat estranger, queden obligats a substituir-lo per un d'andorrà, un cop homologat pels serveis del departament competent, dins del termini màxim de sis mesos comptats a partir de la data de la seva autorització de residència. Si l'homologació se sol·licita després del termini d'un any a comptar de la data d'obtenció de la residència o equivalent, el sol·licitant ha d'iniciar un expedient d'obtenció del permís de conduir, en les condicions expressades en l'article 117 d'aquest Codi, a excepció de l'existència de tractats bilaterals sobre homologació i renovació de permisos de conduir amb

l'estat expedidor del permís de conduir del sol·licitant.

112.3. Les persones que vulguin homologar un permís de conduir estranger, a més de complir els requisits de l'article 117 d'aquest Codi, han de lliurar el seu permís de conduir estranger al departament competent del Govern. Obtinguda l'homologació, es retornarà a l'interessat el permís de conduir estranger amb la menció "Canviat per homologació", excepte que un conveni bilateral d'homologació prevegi un altre procediment.

112.4. Són objecte d'homologació sense exigència d'aprovar cap mena d'examen previ els permisos següents:

- a) Els permisos i les llicències de conduir estrangers expedits per qualsevol estat membre de la Unió Europea, d'acord amb la Convenció de Viena, de 8 de novembre de 1968, sempre i que amb aquells estats s'hagi establert i sigui vigent un conveni bilateral sobre homologació de permisos i llicències de conduir, o hi hagi criteris de reciprocitat en relació a l'homologació dels permisos de conduir d'ambdós estats.
- b) Els permisos i les llicències vigents que hagin estat expedits per estats amb legislació sobre tipus de permisos, llicències i proves per obtenir-los equivalent a l'andorrana, o amb els quals hi hagi reciprocitat en els criteris d'homologació.
- c) Els permisos i les llicències vigents que hagin estat expedits per estats amb els quals s'hagi establert un conveni bilateral d'homologació de permisos de conduir que ho prevegi així.

112.5. Per a l'homologació de permisos de conduir estrangers no esmentats a l'apartat anterior, el departament competent pot exigir a l'interessat el compliment dels requisits següents:

- a) Aportació a l'expedient d'homologació de la traducció completa del text del permís segellada per un consolat de l'estat corresponent.
- b) Aportació a l'expedient d'un certificat d'autenticitat del permís nacional presentat, lliurat per la mateixa autoritat expedidora.

c) Aportació a l'expedient d'un certificat d'equivalència de categories per a l'homologació, lliurat per l'autoritat expedidora del permís nacional del sol·licitant.

d) La realització d'un examen pràctic, segons el programa oficial de proves de maniobres i circulació.

112.6. En tot cas, per homologar un permís de conduir estranger és indispensable que sigui vigent el dia que es presenti al registre la petició d'homologació i que no hagi estat obtingut mentre l'interessat tingui la seva residència al Principat.

Article 113

Els permisos de conduir expedits pel Govern poden ser de les categories següents:

A1: Motocicletes d'una cilindrada màxima de 125 cc, una potència màxima d'11 quilowatts (kW) i una relació potència/pes no superior a 0,11 quilowatts/quilogram (kW/kg).

A2: Motocicletes o altres vehicles de tres o quatre rodes que no siguin de tipus turisme, d'una potència màxima de 25 quilowatts (kW) i una relació potència/pes no superior a 0,16 quilowatts/quilogram (kW/kg).

A3: Motocicletes de qualsevol cilindrada, amb o sense sidecar, i altres vehicles de tres o quatre rodes que no siguin de tipus turisme, amb pes màxim en buit de 400 kg.

B1: Automòbils de qualsevol cilindrada, amb un pes màxim autoritzat de 3.500 kg i amb un nombre màxim de nou seients, inclòs el del conductor.

Els automòbils compresos en el permís B1 poden portar enganxat un remolc, amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

Igualment s'autoritza a conduir amb el permís B1 un conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís esmentat i un remolc, sempre que el pes màxim autoritzat del conjunt no excedeixi 3.500 kg i el pes màxim autoritzat del remolc no excedeixi el pes en buit del vehicle tractor.

B2: Turismes de servei públic, servei de policia, extinció d'incendis i assistèn-

cia sanitària, amb un pes màxim autoritzat de 3.500 kg i amb un nombre màxim de nou seients inclòs el conductor.

Els automòbils compresos en el permís B2 poden portar enganxat un remolc, amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

Igualment s'autoritza a conduir amb el permís B2 un conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís esmentat i un remolc, sempre que el pes màxim autoritzat del conjunt no excedeixi 3.500 kg i el pes màxim autoritzat del remolc no excedeixi el pes en buit del vehicle tractor.

B1 i B2 + E: Conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritzen a conduir els permisos de la classe B1 i B2 i un remolc, amb un pes màxim autoritzat superior a 750 kg, sempre que el conjunt no pugui ser conduït amb un permís dels esmentats anteriorment.

C1: Automòbils amb un pes màxim autoritzat entre 3.500 kg i 7.500 kg, i amb un nombre màxim de nou seients, inclòs el del conductor. Dits automòbils poden portar enganxat un remolc, amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

C1 + E: Conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís de la classe C1 i un remolc, amb un pes màxim autoritzat superior a 750 kg, sempre que el pes màxim autoritzat del conjunt així format no excedeixi 12.000 kg i que el pes màxim autoritzat del remolc no sigui superior al pes en buit del vehicle tractor.

C2: Automòbils de qualsevol pes màxim autoritzat destinats al transport de mercaderies, amb un nombre màxim de nou seients, inclòs el del conductor.

Aquests vehicles poden portar enganxat un remolc, amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

C2 + E: Conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís de la classe C2 i un remolc, amb un pes màxim autoritzat superior a 750 kg.

D1: Automòbils destinats al transport de persones amb un nombre mínim de seients superior a nou i màxim de disset, inclòs el del conductor.

Aquests vehicles poden portar enganxat un remolc, amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

D1 + E: Conjunt de vehicles acoblats, compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís de la classe D1 i un remolc, amb un pes màxim autoritzat superior a 750 kg sempre que:

D'una banda, el pes màxim autoritzat del conjunt no excedeixi 12.000 kg i el pes màxim autoritzat del remolc no sigui superior al pes en buit del vehicle tractor.

D'altra banda, que el remolc no s'utilitzi per al transport de persones.

D2: Automòbils destinats al transport de persones, amb un nombre de seients, inclòs el del conductor, superior a nou. Aquests automòbils poden portar enganxat un remolc amb un pes màxim autoritzat de 750 kg.

D2 + E: Conjunt de vehicles acoblats compost per un vehicle automòbil dels que autoritza a conduir el permís de la classe D2 i un remolc amb un pes màxim autoritzat superior a 750 kg.

J: Permís jove o d'acompanyament. El poden obtenir els majors de 16 anys i menors de 18, per poder circular en les condicions establertes en el present Codi, d'acord amb l'article següent.

Article 114

El permís de la categoria J només autoritza a conduir en territori andorrà o en altres països amb els que s'hagi signat un conveni de reciprocitat en aquest sentit, vehicles automòbils compresos en la categoria B1 que tinguin una relació potència/pes inferior a 0,073 kW/kg per persones majors de 16 anys i menors de 18. Les condicions d'obtenció del permís de referència són les previstes en l'article 117 d'aquest Codi.

A més, cal incorporar a la sol·licitud una autorització lliurada pel pare, la mare o el tutor, la qual és facilitada pel departament competent assenyalat pel Govern. Aquesta sol·licitud determina les persones que poden acompanyar el titular del permís. En cas que es vulgui que els acompanyants siguin el pare, la mare o tutors, aquests han de ser titulars com a mínim del permís de la categoria B1, i haver-lo obtingut cinc anys abans de la data de la sol·licitud. Si l'acompanyant o

els acompanyants no són cap de les persones indicades anteriorment, han de ser persones que, tenint vigent com a mínim el permís de categoria B1, l'hagin obtingut com a mínim deu anys abans de la data de l'autorització a què es fa referència anteriorment.

En cap cas, poden ser autoritzades simultàniament més de tres persones per dur a terme l'acompanyament, i les seves dades han de figurar en el permís. No s'autoritza l'acompanyament a aquelles persones que hagin estat condemnades per un tribunal a la retirada del permís de conduir en més d'una ocasió durant els quatre darrers anys abans de la data de la sol·licitud.

Els conductors que hagin obtingut el permís de categoria J han de complir les condicions següents per poder conduir per la via pública:

Tenir contractada i vigent amb una companyia d'assegurances legalment establerta a Andorra, o bé una pòlissa d'assegurança personal suficient per respondre de les responsabilitats derivades de la seva conducció, o bé un suplement de pòlissa d'assegurança del vehicle que condueixin, suficient per respondre de les responsabilitats derivades de la seva conducció, sempre d'acord amb la normativa vigent.

Conduir sempre acompanyats d'una de les persones autoritzades esmentades anteriorment que vagi al seient davanter corresponent.

Portar en lloc visible del vehicle el senyal corresponent indicador de conductor de permís J.

Els titulars del permís de categoria J poden ser requerits pel departament competent per tal d'efectuar les proves de control de la conducció i els coneixements de circulació que s'assenyalin, sense que aquestes proves puguin ser més de tres durant el període de vigència del permís. Si el titular no supera alguna de les proves esmentades, el Govern pot procedir a la retirada del permís esmentat. En aquest cas, si el seu titular desitja obtenir-lo novament, ha d'iniciar novament l'expedient de sol·licitud de permís de conduir, i superar les proves teòriques i pràctiques previstes en aquest Codi.

Un cop assolits els 18 anys, si el titular desitja obtenir les altres categories de permís de conduir establertes, ha de superar les proves de maniobra per les categories A1, A2 i A3, de teòrica i de maniobra per les altres categories a l'excepció de la categoria B1.

El permís de categoria J, atenent el seu caràcter formatiu, té una vigència màxima de tres anys.

Els titulars del permís J estan sotmesos al règim de sancions previst en aquest Codi, amb la particularitat, però, que en cas d'una acumulació de més de tres sancions durant el termini d'un any, els és retirat el permís de conduir, i per tant, tampoc tindran la possibilitat d'obtenir-ne un d'una altra categoria, per un període no inferior a sis mesos. En cas d'una nova sanció, la retirada és definitiva fins que el titular del permís assoleixi l'edat i les condicions per poder obtenir qualsevol permís de les altres categories establertes en aquest Codi.

Article 115

115.1. Per conduir tractors i màquines agrícoles cal el permís de la categoria B1 com a mínim. Els vehicles especials s'han de conduir amb el permís corresponent en funció del pes total que figura al permís de circulació.

Per conduir vehicles grua que remolquen altres vehicles, és necessari el permís corresponent al vehicle tractor, complementat amb el de la classe E, sempre que el vehicle tractor o el conjunt de vehicles acoblats superin els pesos previstos en la categoria de permís corresponent al vehicle tractor, d'acord amb el que s'especifica en els articles anteriors.

115.2. L'obtenció dels permisos de conduir que s'indiquen a continuació implica la concessió dels següents:

- La del permís de la classe A2 implica la concessió del de la classe A1. La del permís de la classe A3 implica la de les classes A1 i A2.
- La del permís de la classe C2 implica la concessió del de la classe C1; la del de la classe D2 la concessió del de la classe D1.
- La del permís de les classes C1+E, C2+E, D1+E o D2+E implica la concessió del de la classe B2+E.

d) La del permís de la classe C1+E implica la concessió del de la classe D1+E només quan el seu titular posseeixi el de la classe D1.

e) La del permís de la classe C2+E implica la concessió del de la classe C1+E.

f) La del permís de la classe C2+E implica la concessió dels de les classes D1+E i D2+E només quan el seu titular posseeixi el de les classes D1 o D2.

g) La del permís de les classes D1+E o D2+E implica la concessió del de la classe C1+E només quan el seu titular posseeixi el de la classe C1.

h) La del permís de la classe B1 implica, en el supòsit especificat en l'apartat 115.4 d'aquest article, la concessió del de la classe A1.

115.3. L'obtenció dels permisos de conduir que s'indiquen a continuació no implica la concessió dels següents:

a) La del permís de les classes B2, B2+E, C1, C1+E, C2, C2+E, D1, D1+E, D2 o D+E no implica la concessió del de les classes A1, A2 o A3.

b) La del permís de les classes D1 o D2 no implica la concessió del de les classes C1 i C2.

c) La del permís de les classes D1+E o D2+E no implica la concessió del de la classe C2+E encara que el seu titular posseeixi el de la classe C2.

115.4. El permís de les classes B1, B1+E, B2, B2+E, C1, C1+E, C2, C2+E, D1, D1+E, D2 i D2+E no autoritza a conduir motocicletes de dues rodes, amb o sense sidecar, superiors a 49 cc. Excepcionalment, els titulars de qualsevol de les categories esmentades anteriorment poden obtenir el permís de la classe A1 per conduir motocicletes amb una cilindrada màxima de 125 cc, si han obtingut el permís de categoria B1 cinc anys abans.

En aquest supòsit, no cal efectuar cap prova ni teòrica ni pràctica, però cal lliurar el permís vigent al departament competent, el qual verifica la idoneïtat temporal abans esmentada per poder concedir el permís A1.

115.5. Per conduir vehicles automòbils destinats al transport de mercaderies en els quals, excepcionalment, s'autoritzi el transport de persones en nombre supe-

rior a nou, inclòs el conductor, es requereix, a més del permís requerit per al vehicle de què es tracta, el de la classe D2 o D1 segons que, respectivament, el nombre de persones transportades, inclòs el conductor, sigui o no sigui superior a disset.

115.6. Per conduir vehicles especials no agrícoles o conjunts d'aquests vehicles la velocitat màxima autoritzada dels quals no excedeixi quaranta quilòmetres per hora, es requereix un permís de la classe B1. Quan la velocitat màxima autoritzada dels dits vehicles excedeixi quaranta quilòmetres per hora, es requereix el permís que correspongui al seu pes màxim autoritzat.

Per conduir vehicles especials no agrícoles o conjunts d'aquests vehicles que transportin persones es requereix un permís de la classe B1 quan el nombre de persones transportades, inclòs el conductor, no és superior a nou; de la classe D1, quan és superior a nou i inferior o igual a disset, i de la classe D2, quan és superior a disset.

115.7. Els vehicles especials agrícoles autopropulsats o els conjunts d'aquests vehicles, el pes o les dimensions màximes autoritzades dels quals no excedeixin els límits establerts pels vehicles ordinaris, es poden conduir amb el permís de la classe B1, si el nombre de persones transportades no és superior a cinc, inclòs el conductor.

Per conduir vehicles especials agrícoles autopropulsats o conjunts d'aquests vehicles que tinguin un pes o unes dimensions màximes autoritzades superiors als indicats en el paràgraf anterior o que transportin persones en nombre superior a cinc, es requereix un permís de la classe C1 quan el nombre de persones transportades, inclòs el conductor, no és superior a nou; el de la classe D1 quan és superior a nou i inferior o igual a disset, i el de la classe D2 quan és superior a disset.

115.8. Els ciclomotors i els vehicles per a persones amb mobilitat reduïda (cotxes per a minusvàlids), es poden conduir amb permís de les classes A1, A2, A3 i B1 o amb la llicència de conduir a què es refereix l'article 117 d'aquest Codi, en funció de la seva cilindrada i les seves dimensions.

Article 116

Els permisos de conduir lliurats pel Govern són conformes al model de l'annex 6 de la Convenció de Viena, de 1968, i al model aprovat pel Consell de les Comunitats Europees.

Hi han de constar les mencions indicades a continuació:

Pàgina núm. 1. Cognoms, nom, data i lloc de naixement, domicili, fotografia i signatura del titular. A més, hi ha d'haver el número del permís, la data d'expedició i la signatura de l'autoritat que l'expedeix.

Pàgina núm. 2. Categoria o categories per a les quals és vàlid el permís, segons la descripció continguda en l'article núm. 113, i la data d'inici o renovació del permís.

Pàgina núm. 3. Data en la qual caduca el permís de conduir en cada categoria i l'espai reservat a observacions o restriccions.

Revers. Pàgina de presentació del permís i espai per a observacions addicionals.

Qualsevol variació en les dades corresponents al domicili del titular del permís de conduir ha de ser comunicada al departament competent dins dels 15 dies següents a la data en què es produeixi.

Article 117

117.1 Per obtenir un permís de conduir cal:

117.1/1. Haver complert els 16 anys per obtenir les categories A1 i J, els 18 anys per a les categories A2 i B1; i els 21 anys per a les categories C2 i D1. Per a l'obtenció del permís A3, cal haver obtingut com a mínim dos anys abans el permís de la classe A2. Per a l'obtenció del permís de classe B2, cal haver obtingut com a mínim un any abans el permís de la classe B1.

117.1/2. No tenir més de 65 anys, llevat que hom ja sigui titular d'un permís de la mateixa categoria o una de superior a la del sol·licitat.

117.1/3. El permís de la categoria C1, només pot expedir-se a aquells conductors que ja siguin titulars de la categoria B2. Els permisos de les categories C2 i D1, només poden expedir-se a aquells

conductors que ja siguin titulars de la categoria C1 amb una antiguitat d'un any. El permís de la categoria D2, només pot expedir-se a aquells conductors que ja siguin titulars de la categoria D1, amb una antiguitat mínima d'un any.

Per a obtenir el permís de la categoria E que complementa les altres categories, cal ser titular de la categoria de permís que desitja complementar amb una antiguitat mínima d'un any.

117.1/4. Presentar un certificat de residència lliurat per l'organisme competent o una autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei. No s'admeten les residències temporals.

117.1/5. Presentar la sol·licitud oficial corresponent acompanyada de la documentació següent:

- a) Per als residents estrangers de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat dels temporers, certificat o autorització de residència.
- b) Certificat mèdic oficial per a les categories A1, A2, A3, B1, J, i llicència per ciclomotors o certificat mèdic oficial especial per a les categories B2, C1, C2, D1, D2 i E (vàlides: 3 mesos).
- c) Dues fotografies recents en color tipus carnet (35 x 40 mm).
- d) Les persones menors d'edat han de presentar una autorització dels pares o tutors. Els menors emancipats n'han de presentar els documents justificatius.

117.1/6. Ser declarat apte en les proves teòriques i pràctiques corresponents.

L'aspirant, a més de reunir les condicions físiques necessàries per poder obtenir el permís de conduir, ha de saber llegir i escriure en català.

Per conduir ciclomotors i motocicletes d'una cilindrada inferior a 50 cc, no cal el permís de categoria A1; no obstant això, és necessari disposar d'una llicència de conduir per a l'obtenció de la qual s'han de reunir els requisits següents:

- a) Haver complert els 14 anys.
- b) Superar un examen teòric sobre senyals i normes de circulació i un examen pràctic de circulació.

c) Presentar la documentació descrita al paràgraf 5 d'aquest article.

L'examen no evita la necessitat de realitzar un nou examen teòric i pràctic per a l'obtenció del permís de conduir de les categories superiors. Els vehicles de tres o quatre rodes tipus turisme, equipats amb motor de cilindrada igual o inferior a 50 cc no destinats a minusvàlids, han de ser conduïts per persones posseïdores del permís de classe B1 o superior.

Les persones que siguin titulars d'un permís de conduir de qualsevol categoria no necessiten llicència per conduir ciclomotors de fins a 50 cc.

Article 118

118.1. Cada sol·licitud de permís de conduir dóna dret a l'interessat a presentar-se com a màxim a tres convocatòries d'examen per realitzar les proves exigides per a la seva concessió. Excepte en casos de força major degudament justificats, aquest dret caduca en el termini de tres mesos comptats a partir de la data de registre administratiu de la sol·licitud.

118.2. Les proves que han de realitzar els aspirants segons la classe del permís de conduir, així com les modalitats de superació de les diferents proves s'especifiquen en l'article 132. Les proves per a l'obtenció de cada permís es realitzen en les dates que estableixi a l'efecte el departament competent.

118.3. La declaració d'aptitud de la prova teòrica, té un termini de caducitat de sis mesos, comptat a partir de la declaració indicada.

Article 119

La llicència de conduir de ciclomotors i els permisos de les classes A1, A2, A3 i B1 tenen una validesa de 10 anys fins que el titular compleixi els 70 anys i de 2 anys a partir d'aquesta edat. El permís de la classe J té una validesa màxima de tres anys. Els permisos de conduir de les classes B2, C1, C2, D1, D2 i corresponents E, tenen un termini de validesa de 5 anys, mentre el titular no compleixi els 50 anys; de 3 anys si els supera sense passar dels 60, i de 2 anys a partir d'aquesta edat fins als 70. A partir dels 70 anys no tenen validesa.

No obstant el que preveu l'apartat anterior, el termini normal de validesa de

les diferents classes dels permisos pot reduir-se si en el moment de concessió o renovació es comprova que el titular té una malaltia, anomalia o limitació susceptible d'agreujar-se que pugui impedir la conducció normal.

Article 120

La renovació del permís de conduir es pot sol·licitar amb 90 dies d'antelació, com a màxim abans de l'expiració del seu termini de validesa. El termini de validesa del nou permís es computa a partir de la data de caducitat del permís anterior.

Aquesta sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació següent:

- Certificat mèdic oficial o oficial especial, segons correspongui.
- Dues fotografies recents en color tipus carnet (35 X 40 mm.)
- Els residents no andorrans, a més, han d'adjuntar-hi una autorització o certificat de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal.

Article 121

Si la sol·licitud de renovació s'efectua tres mesos després de la data de caducitat del permís que es pretén renovar, se satisfà l'equivalent al doble de l'import percebut normalment per aquest servei.

El titular d'un permís caducat que desitgi renovar-lo, només pot sol·licitar la renovació quan el termini transcorregut des de la data d'expedició de l'últim permís caducat sigui inferior al doble del termini de validesa de la categoria que pretén renovar. Si el termini és superior el sol·licitant ha de superar novament les proves de maniobres, circulació i complementàries que li siguin indicades pel departament competent.

Article 122

Per a l'expedició d'un duplicat de permís de conduir, el sol·licitant, si és de nacionalitat andorrana, ha de presentar, segons el cas, el permís original en mal estat o un certificat de pèrdua o de robatori lliurat pel Servei de policia, i en ambdós casos una fotografia i, si es tracta d'una persona resident, ha de presentar a més, un certificat o una autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal.

Article 123

El titular d'un permís de conduir al qual se li ha lliurat un duplicat, està obligat a retornar-lo, en el cas de retrobar l'original, al departament competent.

Controls d'alcoholèmia, estupefaents i substàncies que alterin la capacitat d'obrar

Article 124

Es prohibeix conduir amb una taxa d'alcohol a la sang superior a 0,5 g/l excepte en el cas dels conductors dels vehicles especials, els industrials, els de transport de mercaderies, els de transport de matèries perilloses i els de transport públic o privat de passatgers, atenant a la superior perillositat o sinistralitat potencial en cas d'accident, la taxa d'alcohol a la sang és de 0,2 g/l.

Article 125

Les infraccions a aquest article són objecte de sanció, amb possibilitat de la suspensió del permís de conduir, sense perjudici de les responsabilitats penals en què es pugui incórrer. Només els agents del Servei de policia o els que oportunament designi el Govern, poden sotmetre els conductors a controls d'alcoholèmia en les circumstàncies següents:

- a) Quan es vegin implicats en un accident.
- b) Quan presentin símptomes evidents d'estar sota la influència de l'alcohol, o d'una altra substància que alteri el seu comportament o limiti la seva capacitat d'obrar.
- c) Quan hagin comès una infracció de trànsit.
- d) Quan es procedeixi a un control preventiu ordenat per l'autoritat governativa competent.

Les proves s'han de realitzar mitjançant la utilització d'alcoholímetres o aparells anàlegs.

Si el conductor es mostra disconforme amb el resultat donat per aquest aparell o no accepta ser sotmès a la prova esmentada, pot sol·licitar que se li efectui una anàlisi de sang al centre clínic més pròxim.

L'anàlisi ha de ser efectuada pel personal mèdic competent. En el cas que el conductor, una vegada al centre clínic, no permeti l'extracció de sang, el personal mèdic ha d'emetre un informe sobre aquest fet, el qual, juntament amb l'emès per l'agent de l'autoritat, ha de servir de base perquè l'autoritat judicial dicti la resolució pertinent.

Tota persona que refusi la prova d'alcoholèmia i el seu trasllat al centre clínic més pròxim, pot ser denunciada davant l'autoritat judicial pels presumptes delictes de desacatament, també de conducció en estat d'embriaguesa.

Article 126

Es prohibeix conduir sota la influència d'estupefaents o sota els efectes de medicaments o d'altres substàncies que alteren l'estat físic o el mental per conduir sense perill.

El conductor pot ser sotmès als controls d'estupefaents o similars en els supòsits previstos als apartats a i c de l'article 125 i, quan presenti símptomes aparents d'estar sota la influència d'estupefaents o similars.

Exàmens mèdics**Article 127**

Els candidats al permís de conduir i les persones que han de renovar-lo amb la periodicitat indicada a l'article núm. 119, han de ser sotmesos a un examen mèdic per comprovar que no tenen cap malaltia o incapacitat física o psíquica incompatible amb el lliurament o la renovació del permís de conduir.

S'han de sotmetre a una revisió mèdica, després d'un informe previ del Servei de policia i a requeriment del Ministeri d'Interior, els conductors implicats en un accident de circulació, els quals hagin donat símptomes d'una afecció o defecte incompatible amb la conducció, que hagin estat adquirits o detectats posteriorment a l'obtenció del permís de conduir.

Article 128

Quan el Ministeri d'Interior, mitjançant el Servei de policia, la Batllia o un altre organisme públic o privat, tingui coneixement de l'existència d'una afecció de qualsevol mena en un conductor que impossibiliti la conducció o la dificulti suficientment, el requereix per tal que se

sotmeti a les proves mèdiques oportunes per tal de comprovar-ho.

En ambdós supòsits, i en espera de la resolució definitiva, es pot decretar la retenció temporal del permís de conduir de la persona afectada.

No obstant això, el Ministeri d'Interior pot trametre testimoni de l'expedient a l'òrgan judicial competent per tal que després de fer les diligències que calguin, dicti resolució motivada sobre la suspensió o no del permís de conduir.

Article 129

Els aspirants a la llicència per a ciclomotors i a les categories, A1, A2, A3, B1, B2, J, C1, C2, D1, D2 i E corresponent, han de ser sotmesos, entre altres, a un examen psicotècnic, independentment de si escau estendre certificat mèdic oficial o oficial especial.

Article 130

Les revisions mèdiques i l'examen psicotècnic s'efectuen als centres autoritzats pel Govern.

Les revisions mèdiques per als aspirants a l'obtenció i/o renovació del permís de conduir de les categories A1, A2, A3, B1, J i llicències per ciclomotors, poden ser realitzades pels metges generalistes acreditats pel Govern. Les revisions mèdiques per als aspirants a l'obtenció i/o la renovació del permís de conduir de les categories B2, C1, C2, D1, D2 i a la categoria E corresponent, únicament poden ser realitzades per l'organisme oficial determinat pel Govern per a tal finalitat.

Article 131

En les revisions mèdiques són observats el sentit de la vista i de l'oïda, el sistema nerviós, l'estat mental, la mobilitat, el sistema cardiorcirculatori i el renal, el sistema respiratori, les malalties abdominals i metabòliques, i els trastorns relacionats amb substàncies que alterin la capacitat d'obrar.

Quan es tracta d'aspirants a permisos de conduir de les classes A1, A2, A3 o de llicències per conduir ciclomotors, ha de posar-se atenció especial en l'aplicació de tot el que fa referència a l'equilibri o la integritat anatòmica funcional dels membres superiors.

Les malalties o els defectes que anul·len o impedeixen l'obtenció i/o la

renovació de la llicència per a ciclomotor i les categories A1, A2, A3, B1 i J (grup I) i B2, C1, C2, D1, D2 i la categoria E corresponent (grup II) són les següents:

1. Sentit de la vista

Si per assolir l'agudesa visual requerida és necessària la utilització de vidres correctors o lents de contacte ha d'expressar-se a l'informe, així com l'obligació del seu ús durant la conducció i de portar ulleres de recanvi. Les lents intraoculars no es consideren com a lents correctores. S'entén per visió monocular tota pèrdua anatòmica o funcional ambliopia o la manca d'un ull, així com qualsevol agudesa visual igual o inferior a 1/10 en un ull amb o sense correcció.

1.1. Agudesa visual:

Grup I

S'ha de tenir visió en un ull no inferior a 8/10, de l'escala de Vecker, si es té visió monocular. Si es té visió en els dos ulls s'ha d'arribar a un mínim de 6/10 en el millor i 3/10 en el pitjor, s'entén amb o sense correcció.

Grup II

S'ha de posseir amb o sense correcció òptica una agudesa visual almenys de 8/10 i 5/10 per l'ull amb millor i pitjor agudesa respectivament. No s'admet la visió monocular.

Per a la renovació: ha de tenir una visió global mínima o bé igual a 13/10 en l'escala de Vecker. L'agudesa visual de l'ull pitjor no pot ser inferior a 4/10. No s'admet la visió monocular.

1.2. Camp visual:

Grup I

Si la visió és binocular s'ha de tenir un camp visual binocular normal.

Si la visió és monocular, el camp visual no pot ser inferior a 120 graus en el pla horitzontal ni tampoc hi pot haver reduccions significatives en cap dels meridians del camp.

Grup II: No s'admet la visió monocular.

1.3. Visió nocturna:

Grups I-II: No es pot tenir hemeralopia.

1.4. Mobilitat del globus ocular:

Grup I:

No s'admeten diplopies.

Grup II:

No s'admeten les limitacions del moviment ni tant sols quan no s'acompanyen de diplopia.

1.5. Motilitat palpebral:

Grup I:

No s'admeten lagofàlmies ni ptosis palpebrals.

Grup II:

No hi ha d'haver lagofàlmies ni ptosis, ni tan sols unilaterals.

1.6. Reflexos pupil·lars:

Grup I:

No s'admeten trastorns bilaterals del reflex pupil·lar a la llum.

Grup II:

No s'admeten trastorns del reflex pupil·lar a la llum encara que siguin unilaterals.

1.7. Afàquies:

Grups I-II:

No s'admeten les monolaterals ni les bilaterals.

1.8. Adaptació a l'enlluernament:

Grup I:

No ha de ser superior a 70 seg.

Grup II:

No ha de ser superior a 50 seg.

1.9. Deteriorament progressiu de la capacitat visual:

Grups I-II:

Les malalties progressives que no permetin arribar als nivells fixats de l'apartat 1.1 a l'apartat 1.9 ambdós inclosos, impedeixen tant l'obtenció com la renovació del permís de conduir.

2. Sentit de l'oïda

Quan per arribar a l'agudesa auditiva mínima requerida en l'apartat 2.1 sigui necessària la utilització d'audífon, ha

d'expressar-se l'obligació de fer-lo servir durant la conducció.

2.1. Agudesa auditiva:

Grup I:

No s'admeten hipoacúsies de més del 45% de pèrdua combinada, amb o sense audífon, detectades mitjançant una audiometria tonal.

Per a la renovació, els afectats d'hipoacúsia combinada de més de 45%, amb o sense audífon, tenen l'obligació de col·locar en el vehicle que utilitzin retrovisors bilaterals exteriors i interior panoràmic.

Grup II:

No s'admeten, amb o sense audífon, pèrdues combinades de més de 35% detectades amb audiometria tonal.

2.2. Vertigen:

Grups I-II:

No s'admeten sensacions vertiginoses o de vertigen permanents o paroxístiques, sigui quina sigui la causa, la intensitat o la freqüència.

No s'admet cap trastorn del mateix sentit detectat en proves vestibulars, ni l'existència de nistagmus aural.

3. Sistema nerviós i muscular

No s'admeten malalties del sistema nerviós i muscular que produeixin pèrdua o disminució de les funcions motores, sensorials o de coordinació que incideixin involuntàriament en el control del vehicle.

3.1. Malalties encefàliques, medul·lars i del sistema nerviós perifèric:

Grups I-II:

No s'admeten:

Malalties del sistema nerviós central o perifèric que produeixin pèrdua o disminució de les funcions motores, sensorials o de coordinació.

Episodis sincopals.

Tremolors de grans oscil·lacions.

Espasmes que produeixin moviments amplis del cap, el tronc o els membres.

Tremolors i/o espasmes que incideixin involuntàriament en el control del vehicle.

3.2. Epilèpsies i crisis convulsives d'altres etiologies:

Grup I:

No es permeten quan hagin existit crisis epilèptiques convulsives o crisis amb pèrdua de la consciència durant l'últim any.

En cas de crisis durant el son s'ha de constatar que almenys ha transcorregut un any, tan sols amb aquesta simptomatologia.

En cas de tractar-se de sacsejades mioclòniques que poden afectar la seguretat en la conducció, ha d'haver transcorregut un període mínim de tres mesos sense tenir cap crisi.

Els afectats d'epilèpsia amb crisis convulsives o amb crisis amb pèrdua de la consciència, han d'aportar un informe favorable d'un neuròleg, on consti el diagnòstic, el compliment del tractament i la freqüència de les crisis, i s'especifiqui expressament que el tractament farmacològic prescrit no impedeix la conducció.

El període de vigència del permís o la llicència és de dos anys com a màxim.

En cas d'absència de crisis durant els tres últims anys, el període de vigència del permís de conduir és de cinc anys com a màxim.

En cas de crisis durant el son, el període de vigència del permís o la llicència és com a màxim d'un any, amb informe d'un especialista en neurologia en el qual es faci constar el diagnòstic, el compliment del tractament i l'absència d'altres crisis convulsives, a més de certificar expressament que el tractament farmacològic prescrit no impedeix la conducció.

En cas de tractar-se de sacsejades mioclòniques que puguin afectar la seguretat en la conducció, ha d'aportar-se un informe favorable d'un neuròleg en el qual es faci constar el diagnòstic, el compliment del tractament si escau i la freqüència de les crisis convulsives, a més de certificar que el tractament farmacològic prescrit no impedeix la conducció. El període de

vigència del permís és de dos anys com a màxim.

Grup II:

Tan sols es permeten quan no es necessiti tractament ni s'hagin produït crisis durant els cinc últims anys.

En cas de crisis durant el son, s'ha de constatar que almenys ha transcorregut un any solament amb aquesta simptomatologia.

En cas de tractar-se de sacsejades mioclòniques que puguin afectar la seguretat en la conducció, ha d'haver transcorregut un període sense sacsejades almenys de dotze mesos.

Els afectats d'epilèpsies han d'aportar un informe favorable d'un neuròleg en el qual s'acrediti que no han necessitat tractament ni han patit crisis durant els cinc últims anys. El període de vigència del permís és de dos anys com a màxim.

En cas de crisis durant el son, el període de vigència del permís és com a màxim d'un any, amb informe d'un especialista en neurologia en el qual es faci constar el diagnòstic, el compliment del tractament i l'absència d'altres crisis convulsives, a més de certificar expressament que el tractament farmacològic prescrit, si escau, no impedeix la conducció.

En cas de tractar-se de sacsejades mioclòniques que puguin afectar la seguretat en la conducció ha d'aportar-se un informe favorable d'un neuròleg en què es faci constar el diagnòstic, el compliment del tractament i si escau la freqüència de crisis convulsives, a més de certificar expressament que el tractament farmacològic prescrit no impedeix la conducció. El període de vigència del permís és d'un any com a màxim.

3.3. Alteracions de l'equilibri:

Grups I-II:

No s'admeten alteracions de l'equilibri (vertigen, inestabilitat, mareig) permanents, evolutius o intensos, ja siguin d'origen auditiu o d'un altre tipus.

3.4. Trastorns musculars:

Grups I-II:

No s'admeten trastorns musculars que produeixin deficiència motora.

3.5. Accident isquèmic transitori:

Grups I-II:

No s'admeten els atacs isquèmics transitoris fins que hagin transcorregut almenys sis mesos sense símptomes neurològics.

Els afectats han d'aportar informe favorable d'un especialista en neurologia en el qual es faci constar l'absència de seqüeles neurològiques.

Quan, excepcionalment i amb dictamen favorable previ d'un neuròleg, les seqüeles neurològiques no impedeixin l'obtenció o la pròrroga, el període de vigència del permís és com a màxim d'un any.

3.6. Accidents isquèmics recorrents:

Grups I-II:

No s'admeten accidents isquèmics recorrents.

4. Sistema cardiovascular

4.1. Insuficiència cardíaca:

Grup I:

No s'admeten les de caràcter greu, si guí quina sigui la seva causa.

Es valora el nivell de gravetat segons la classificació de la NYHA (New York Heart Academy). Es consideren aptes els estadis I i II, i no aptes els III i IV.

Estadi I: Cap limitació de l'activitat física.

Estadi II: Dispnea d'esforç, palpitations i simptomatologia de fatiga.

Estadi III: Dispnea d'esforços mitjans i per l'activitat habitual.

Estadi IV: Dispnea al mínim esforç i en repòs.

Grup II:

No s'admet cardiopatia que origini simptomatologia corresponent a un dels nivells II, III i IV.

4.2. Trastorns del ritme:

Grup I:

No s'admet trastorn del ritme cardíac que pugui originar una pèrdua de tensió o síncope en el conductor. No s'admeten pròtesis valvulars cardíques o marca-passos, excepte un cop transcorreguts tres mesos des de la seva aplicació i amb informe favorable d'un especialista en cardiologia. En aquest cas, tant per a l'obtenció com per a la renovació, el permís ha de tenir un període de vigència igual o inferior a dos anys.

No s'admet bradicàrdia intensa per bloqueig auriculoventricular.

Grup II:

Igual que el grup I, excepte pel que fa al termini, que ha de ser de 6 mesos a comptar de la col·locació de la pròtesi valvular i amb informe favorable de l'especialista en cardiologia.

En aquest cas, tant per a l'obtenció com per a la renovació, el permís té un període de vigència igual o inferior a un any.

No s'admet arítmia completa, ni flúter auricular ni extrasistòlies ventriculars intenses; tampoc taquicàrdia sinusal permanent superior a 120 pulsacions per minut ni taquicàrdia paroxística.

4.3. Coronariopaties:

Grup I:

No s'admeten antecedents d'infart agut de miocardi durant els últims tres mesos.

No s'admet angina inestable ni angina estable o malaltia que produeixi crisi anginoide sense anomalia electrocardiogràfica, fins que hagi transcorregut un any sense crisis i es demostrï la curació clínica. En aquest cas, el període de vigència del permís, tant per a l'obtenció com per a la renovació, és d'un any.

Grup II:

No s'admet l'existència d'antecedents de més d'un infart de miocardi. En cas d'haver patit un infart de miocardi, el període de vigència del permís, tant per a l'obtenció com per a la renovació, és d'un any.

No s'admet angina inestable ni angina estable o malaltia que produeixi crisi anginoide sense anomalia electrocardiogràfica fins que hagi transcorregut un any sense crisis i s'acrediti la curació clínica.

4.4. Pericarditis:

Grups I-II:

No s'admeten pericarditis agudes i cròniques que s'acompanyin de trastorns funcionals greus.

4.5. Hipertensió arterial:

Grup I:

En les hipertensions de caràcter permanent, no s'admet una tensió arterial mínima superior a 120 mmHg i/o amb complicacions oculars, vestibulars o cardiovasculars encara que s'estigui amb tractament farmacològic.

Grup II:

No s'admeten les hipertensions de caràcter permanent quan la màxima sigui superior a 200 mmHg o la mínima de 120 mmHg.

4.6. Hipotensió arterial:

Grups I-II:

No s'admeten hipotensions arterials quan s'acompanyin d'estats sincopals de qualsevol origen.

4.7. Aneurismes:

Grup I:

No s'admeten els aneurismes cardíacs i arterials de vasos grans. S'admet la correcció quirúrgica d'aneurismes, sempre que el resultat sigui satisfactori i no hi hagi quadre clínic d'isquèmia cardíaca.

Quan les característiques de l'aneurisme no impliquin un risc elevat de ruptura ni s'associïn a un quadre clínic d'isquèmia cardíaca, amb informe favorable d'un cardiòleg o cirurgià vascular, es pot obtenir o prorrogar el permís de conduir per un període de vigència màxim d'un any, prorrogable.

Grup II:

No s'admeten els aneurismes cardíacs i arterials de vasos grans. S'admet la correcció quirúrgica d'aneurismes, sempre que el resultat sigui satisfactori i no hi hagi quadre clínic d'isquèmia cardíaca.

4.8. Arteriopaties perifèriques:

Grups I-II:

No s'admeten les de caràcter obliterant que produeixin trastorns clínics impor-

tants amb oscil·lometries molt disminuïdes.

4.9. Malalties venoses:

Grup I:

No s'admeten trombosis venoses profundes.

Grup II:

No s'admeten varius voluminoses als membres inferior ni tromboflebitis.

5. Sistema renal

5.1. Nefropaties:

Grup I:

No es permeten les que presentin un grau d'insuficiència renal avançat.

Els malalts sotmesos a programes de diàlisi, amb la presentació d'un informe favorable d'un nefròleg, poden obtenir o prorrogar el permís de conduir per un període de vigència màxim de dos anys, prorrogable.

Grup II:

No es permeten les que presentin un grau d'insuficiència renal avançat.

5.2. Trasplantament renal:

Grups I-II:

No s'admet el trasplantament renal, excepte amb la presentació d'un informe favorable d'un nefròleg, després que hagin transcorregut sis mesos sense problemes derivats d'aquest trasplantament. En aquest cas, es pot obtenir o prorrogar el permís de conduir per un període de tres anys per al grup I d'un any pel grup II, ambdós prorrogables.

6. Aparell locomotor

L'avaluació de la incapacitat física ha de basar-se essencialment en les consideracions que permeten determinar si la incapacitat constatada és un impediment per realitzar una maniobra eficaç, ràpida i difícil per al maneig dels comandaments en qualsevol circumstància i sobretot en cas d'urgència.

En cas que la persona necessiti una adaptació del vehicle, aquesta ha de ser controlada pel metge i per un tècnic de la ITV, que controla l'aptitud per conduir de manera no perillosa. En cas necessari

es pot realitzar una avaluació conjunta medicotècnica.

Grup I:

6.1. Extremitats superiors:

No s'admet cap defecte, mutilació, malaltia o lesió traumàtica o paralítica ni que sigui unilateral que impedeixi al conductor conservar en tot moment un normal maneig del volant de direcció.

6.1.1. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals que afecten a tota l'extremitat des de l'espatlla comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.1.1.A) Membre dret:

a) Caixa de canvi automàtic, selector automàtic de velocitat de la caixa de canvi al peu esquerre o manual amb sensor.

b) El fre de mà, els llums, els intermitents, l'avisador acústic, la posada en marxa del motor, etc, s'han de situar al costat de l'extremitat vàlida.

c) Pom al volant per a l'extremitat vàlida.

6.1.1.B) Membre esquerre:

a) Caixa de canvi automàtic, selector automàtic de velocitat de la caixa de canvi al peu dret o manualment amb sensor.

b) El fre de mà, els llums, els intermitents, l'avisador acústic, la posada en marxa del motor, etc, s'han de situar al costat de l'extremitat vàlida.

c) Pom al volant per a l'extremitat vàlida.

En els casos de l'apartat 6.1.1 la velocitat màxima es limita a 80 km/h en el cas del canvi automàtic, i a 70 km/h en la resta dels casos.

6.1.2. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals que afecten l'extremitat superior però que permeten determinades maniobres en les quals el colze pot intervenir, comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.1.2.A) Membre dret:

a) Caixa de canvi automàtic o bé una prolongació de la palanca de velocitats de la caixa de canvi manual amb cassoleta.

b) Fre de mà, llums, intermitents, posada en marxa del motor, etc. situats al costat de l'extremitat vàlida.

c) Pom al volant a l'extremitat vàlida.

6.1.2.B) Membre esquerre:

a) Caixa de canvi automàtic, selector automàtic de velocitats de la caixa de canvi al peu esquerre o manualment amb sensor.

b) Fre de mà, llums, intermitents, avisador acústic, posada en marxa del motor, etc. situats al costat de l'extremitat vàlida.

c) Pom al volant per a l'extremitat vàlida.

En els casos de l'apartat 6.1.2 la velocitat màxima és limitada a 90 km/h.

6.1.3. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals de la porció distal de l'extremitat superior o absència total o parcial dels mateixos que impossibilita accions de pinça, comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.1.3.A) Membre dret:

a) Cassoleta amb palanca de canvis si falta la mà.

b) Fre de mà, llums, intermitents, avisador acústic, posada en marxa del motor, etc, situats al costat de l'extremitat vàlida.

c) Pom al volant per al membre vàlid.

6.1.3.B) Membre esquerre:

a) Pom al volant per al membre vàlid o bé forquilla protegida.

b) Fre de mà, llums, intermitents, avisador acústic, posada en marxa del motor, etc. situats al costat del membre vàlid.

En els casos de l'apartat 6.1.3 A i B la velocitat màxima és limitada a 90 km/h.

6.1.3.C) Ambdós membres:

a) Cassoleta a la palanca de canvis.

b) Pom al volant o bé forquilla protegida.

c) Fre de mà amb nansa especial, amb bloqueig.

d) Llums, intermitents, avisador acústic, posada en marxa del motor, etc.

accionables amb qualsevol dels membres.

En els casos de l'apartat 6.1.3.C la velocitat màxima és limitada a 80 km/h.

6.2. Extremitats inferiors:

No s'admet cap amputació a l'altura del maluc, la cuixa o el genoll si impedeix la posició assegurada normal o produeix inseguretats en conduir.

6.2.1. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals a l'extremitat inferior des del maluc en direcció perifèrica de forma que el genoll resulti inoperant -s'inclouen en aquest grup paraplegies, artrodesis i anquilosis de genoll en posició vertical, comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.2.1.A) Membre dret:

a) Caixa de canvi automàtic o servoembragatge amb control manual, semiautomàtic o embragatge manual.

b) Accelerador al peu esquerre. El pedal esmentat així com el de l'embragatge han de ser escamotejables.

c) Eventual adaptació del seient, en cas d'artrodesi o anquilosi.

d) O bé també:

A1 Fre de servei manual preferentment bloquejant.

B1 Accelerador al volant.

C1 Eventual adaptació del seient, en cas d'artrodesi o anquilosi.

6.2.1.B) Membre esquerre:

a) Caixa de canvi automàtic o bé servoembragatge amb control manual, semiautomatitzat o automàtic, o embragatge manual.

b) Eventual adaptació del seient en cas de paraplegia, artrodesi o anquilosi.

En els casos dels apartats 6.2.1 A i B no hi ha limitació de velocitat específica amb embragatge automàtic, i la velocitat màxima és limitada a 90 km/h per a la resta.

6.2.1.C) Ambdós membres:

a) Caixa de canvi automàtic o bé servoembragatge amb control manual, semiautomatitzat o automatitzat.

b) Accelerador al volant.

c) Fre de servei manual, preferentment bloquejant.

d) Eventual adaptació del seient en cas de paraplegia artrodresi o anquilosi.

En els casos de l'apartat 6.2.1.C la velocitat màxima és limitada a 80 km/h amb embragatge automàtic i a 70 km/h per a la resta.

6.2.2. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals de l'extremitat inferior localitzades per sota del genoll sense retropeu, comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.2.2.A) Membre dret:

a) Caixa de canvi automàtic o servoembragatge amb control manual, semiautomatitzat o automatitzat, o bé embragatge manual.

b) Accelerador al peu esquerre. El pedal de l'accelerador i el d'embragatge corresponent han de ser escamotejables.

En els casos de l'apartat 6.2.2.A no hi ha limitació de velocitat específica amb embragatge automàtic i la velocitat màxima és de 70 km/h per a la resta.

6.2.2.B) Membre esquerre:

a) Caixa de canvi automàtica o servoembragatge amb control manual, semiautomatitzat o automatitzat.

b) Accelerador al volant.

c) Servofrè de servei manual, preferentment bloquejant.

En els casos de l'apartat 6.2.2.B la velocitat màxima és limitada a 80 km/h amb embragatge automàtic i a 70 km/h per a la resta.

6.2.3. Les pèrdues o les carències anatòmiques o funcionals de l'extremitat inferior localitzades per sota del genoll amb retropeu, comporten les adaptacions del vehicle següents:

6.2.3.A) Membre dret:

a) Accelerador al volant.

En els casos de l'apartat 6.2.3.A la velocitat màxima és limitada a 90 km/h.

6.2.3.B) Membre esquerre:

No es necessita cap adaptació del vehicle i no hi ha limitació de velocitat específica.

6.2.3.C) Ambdós membres:

a) Accelerador al volant.

En els casos de l'apartat 6.2.3.C la velocitat màxima és limitada a 90 km/h.

6.3. Deficiències mecàniques, motrius i posturals del cap, el coll i el tronc:

Quan hi ha afectació de l'estabilitat del tronc és imprescindible la utilització d'una ortesi apropiada i en aquest cas, cinturó de seguretat tipus arnès i/o de miralls retrovisors adequats.

En els casos de l'apartat 6.3 la velocitat màxima és de 90 km/h.

6.4. Anquilosis articulars:

No s'admeten les de maluc o genoll que impedeixin la posició asseguda normal, així com les generalitzades de la columna, articulacions lumbosacra i sacroiliaques.

6.5. Escurçament del membre inferior:

No s'admeten les de 4 cm i les aparents per deformitat o obliquïtat pèlvica.

6.6. Peu deforme:

No s'admet si són els dos o el dret, corresponent al costat de l'accelerador, quan l'articulació tibiotarsiana no conservi el joc íntegre.

6.7. Membres superiors o inferiors:

No s'admet la carència total, anatòmica o funcional d'un membre superior i un altre inferior, tant si són homolaterals com si són de diferent costat.

6.8. Columna vertebral:

No s'admeten les rigideses ni les deformitats que impedeixen la rotació i flexió normal de la columna vertebral.

Grup II

6.9. Membres superiors:

No s'admet cap defecte, mutilació, malaltia o lesió permanent, encara que sigui unilateral, que impedeixi un maneig del volant i els comandaments i una oposició eficaç del polze als dits índex, mitjà o anular.

6.10. Membres inferiors:

No s'admet cap disminució de força o motilitat de les articulacions tibiotarsiana, subastragalina o mesotarsiana, corresponent al costat de l'accelerador ni cap amputació, a part de la dels dits o del metatars si hi ha motilitat i força completes, a l'articulació tibiotarsiana del costat de l'accelerador.

6.11. Anquilosis articulars:

No s'admeten les del maluc, el genoll, l'articulació tibiotarsiana del costat de l'accelerador ni les articulacions lumbosacres i les de la columna vertebral.

6.12. Peu deforme:

No s'admet tenir cap peu deforme.

6.13. Talla:

No pot ser inferior a 1,50 m.

6.14. Força muscular:

No s'admet un índex de robustesa superior a 20 (segons la fórmula de Pignet) i una força muscular a les mans inferior a 40 kg segons l'escala de pressió amb el dinamòmetre de Collin.

7. Sistema respiratori

7.1. Dispnees:

Grup I:

No s'admeten dispnees permanents en repòs o d'esforç lleu.

Grup II

No s'admeten dispnees amb petits esforços ni paroxístiques de cap etiologia.

7.2. Trastorns del son:

Grups I-II:

No es permet la síndrome d'apnea obstructiva del son, els trastorns relacionats amb el son, ni altres causes d'excessiva somnolència diürna, excepte amb un informe favorable de l'especialista en què constati que s'està seguint tractament i control de simptomatologia diürna. En aquest cas, es pot obtenir o prorrogar el permís de conduir per un període de vigència màxim de dos anys per al grup I i un any per al grup II.

7.3. Altres afeccions:**Grups I-II:**

No s'admeten trastorns pulmonars, pleurals, diafragmàtics i mediastínic que determinin incapacitat funcional. S'ha de valorar el trastorn i l'evolució de la malaltia, tenint especialment en compte l'existència o la possibilitat d'aparició de crisis de dispnea paroxística, dolor toràcic intens o una altra alteració que pugui influir en la seguretat de la conducció.

8. Trastorns mentals i de conducta**8.1. Delirium, demència, trastorns amnèsics i altres trastorns cognitius:****Grup I:**

No s'admet delirium ni demència, tampoc s'admeten casos de trastorns amnèsics o altres trastorns cognitius que suposin un risc en la conducció, excepte amb un informe favorable de l'especialista que no desaconselli l'obtenció o la pròrroga del permís. En aquest cas el període de vigència del permís és d'un any com a màxim, prorrogable.

Grup II:

No s'admet cap tipus de trastorn.

8.2. Esquizofrènia i d'altres trastorns psicòtics:**Grup I-II:**

No s'admet esquizofrènia ni trastorns delirants o altres trastorns psicòtics que presentin incoherència o pèrdua de la capacitat associativa, idees delirants, al·lucinacions o conducta violenta que impliquin risc per a la seguretat en conducció, excepte amb un informe favorable de l'especialista que no desaconselli l'obtenció o la pròrroga del permís. En aquest cas el període de vigència del permís és d'un any com a màxim, renovable.

8.3. Trastorns de l'estat d'ànim:**Grups I-II:**

No s'admeten trastorns greus de l'estat d'ànim que comportin una probabilitat alta de conductes de risc per a la pròpia vida o la dels altres.

8.4. Trastorns del control dels impulsos:**Grups I-II:**

No s'admeten casos de trastorns explosius intermitents o greus que suposin risc per a la seguretat viària.

8.5. Trastorns del desenvolupament intel·lectual:**Grup I:**

No s'admet retard mental amb un coeficient intel·lectual inferior a 50. En els casos en què el coeficient intel·lectual estigui entre 50 i 70 s'ha d'aportar un certificat favorable de l'especialista.

Grup II:

No s'admet retard mental amb un coeficient intel·lectual inferior a 70.

9. Trastorns relacionats amb substàncies

Són objecte d'atenció especial els trastorns de dependència, abús o trastorns provocats per qualsevol tipus de substància. En els casos en què es presenten antecedents de dependència o abús, es pot obtenir o prorrogar el permís o la llicència de conduir sempre que la situació de dependència o abús s'hagi extingit després d'un període acreditat d'abstinència, i no hi hagi seqüeles irreversibles que suposin risc per a la seguretat viària.

Per determinar aquests supòsits es requereix un dictamen favorable d'un psiquiatre, un psicòleg o d'ambdós, depenent del tipus de trastorn.

9.1. Abusos d'alcohol:**Grups I-II:**

No s'admet l'abús d'alcohol ni cap patró d'ús en el qual el subjecte no pugui dissociar conducció i consum d'alcohol.

Tampoc s'admeten casos d'antecedents d'abús en els quals la rehabilitació no estigui degudament acreditada. En el cas d'existir antecedents d'abús amb informe favorable a l'obtenció o pròrroga, es pot reduir el període de vigència del permís o la llicència segons criteri facultatiu.

9.2. Dependència d'alcohol:**Grups I-II:**

No s'admet l'existència de dependència d'alcohol, ni tampoc casos d'antecedents de dependència en els quals la rehabilitació no estigui degudament acreditada.

En cas de tenir antecedents de dependència d'alcohol, amb la presentació d'un informe favorable abans de l'obtenció o la pròrroga, es pot obtenir o prorrogar el permís amb un període de vigència reduït segons criteri facultatiu.

9.3. Trastorns provocats per l'alcohol:**Grups I-II:**

No s'admeten trastorns provocats per l'alcohol, com abstinència, delirium, demència, trastorns psicòtics i altres que suposin un risc per a la seguretat viària. Tampoc s'admeten casos d'antecedents de trastorns conseqüència de l'alcohol en els quals la rehabilitació no estigui degudament acreditada.

En cas de tenir antecedents de trastorns provocats per l'alcohol, amb la presentació d'un informe abans de l'obtenció o la pròrroga, es pot obtenir o prorrogar el permís amb un període de vigència reduït segons criteri facultatiu.

9.4. Consum habitual de drogues i medicaments:**Grups I-II:**

No s'admet el consum habitual de substàncies que comprometin l'aptitud per conduir sense perill, ni el consum habitual de medicaments que individualment o en conjunt produeixin efectes adversos greus en la capacitat per conduir.

Quan, excepcionalment i amb informe mèdic favorable, el medicament o els medicaments no influeixin de manera negativa en el comportament viari de l'interessat, es pot obtenir o prorrogar el permís segons criteri facultatiu.

9.5. Abús de drogues o medicaments:**Grups I-II:**

No s'admet l'abús de drogues ni de medicaments. Si hi ha antecedents d'abús, la rehabilitació ha d'acreditar-se degudament.

En els casos de tenir antecedents d'abús de drogues o de medicaments, amb la presentació d'un informe favorable abans de l'obtenció o la pròrroga, es pot obtenir o prorrogar el permís amb un període de vigència reduït segons criteri facultatiu.

9.6. Dependència de drogues i medicaments:

Grups I-II:

No s'admet la dependència de drogues o medicaments. Si hi ha antecedents de dependència, la rehabilitació ha d'acreditar-se degudament.

En els casos de tenir antecedents de dependència de drogues o de medicaments, amb la presentació d'un informe favorable abans de l'obtenció o la pròrroga, es pot obtenir o prorrogar el permís amb un període de vigència reduït segons criteri facultatiu.

10. Malalties abdominals

Es valora el trastorn funcional i la seva evolució tenint especialment present l'existència o la possibilitat de complicacions, com ara evisceracions, perforacions o trencament de vísceres, hemorràgies profuses o dolors intensos que influeixin en les condicions d'aptitud i seguretat en conduir.

11. Malalties metabòliques

Grup I

11.1. Afeccions del canvi hidrocarbonat:

No s'admet la diabetis sacarina, si cursa amb acidosi o complicacions incloses en alguns dels apartats següents i els quadres d'hipoglucèmia aguda.

Tot diabètic que necessita més de 50 u d'insulina en una sola injecció subcutània és apte temporalment per conduir i ha de revisar el permís cada any.

11.2. Malalties de recanvi iònic:

No s'admeten les que s'acompanyen de símptomes cerebrals, cardíacs o musculars.

Grup II

11.3. Afeccions del canvi hidrocarbonat:

No s'admet la diabetis sacarina quan no sigui compensada simplement amb la dieta o amb hipoglucèmians orals.

11.4. Diabetis insípides:

No s'admeten si s'acompanyen de símptomes diencefàlics.

Proves teòriques i pràctiques per a l'obtenció del permís de conduir

Article 132

132.1. Les proves que han de realitzar els aspirants al permís de conduir són teòriques i pràctiques.

Les primeres, en llengua catalana, versen sobre coneixement de normes, senyals de circulació, seguretat viària, conducció dels vehicles i, quan escaigui, sobre mecànica de l'automòbil i reglamentació específica aplicable a conductors i vehicles segons el permís que se sol·liciti. Les segones comprenen les de conducció en circuit tancat i, si és el cas, les de circulació en circuit obert.

132.2. Les proves teòriques es refereixen als temes següents:

132.2/1. Normes de circulació: requisits administratius per circular conduint un vehicle. Ús de les vies públiques. Velocitat. Normes generals sobre realització de maniobres. Iniciació de la marxa. Avançaments. Canvis de direcció. Canvi de sentit de la marxa. Parades. Estacionament. Preferència de pas. Separació entre vehicles. Marxa en caravana organitzada. Circulació en vies saturades. Obstacles a la calçada. Limitacions de pes i dimensions dels vehicles. Transport de persones en vehicles de mercaderies. Càrrega. Prohibicions especials. Enllumenat i senyalització d'automòbils. Senyalització de les maniobres. Senyals especials en els vehicles. El nombre de preguntes és d'un mínim de 15 i un màxim de 30.

132.2/2. Senyals de circulació: generalitats. Senyalització vertical. Senyalització horitzontal. Senyals lluminosos. Senyals dels agents de circulació. El nombre de preguntes és d'un mínim de 15 i un màxim de 30.

132.2/3. Seguretat viària: normes relatives a la seguretat viària aplicables als

conductors: reglamentació tècnica relativa a la seguretat dels vehicles en circulació. Principals factors d'accidents. Conducció en condicions meteorològiques o ambientals que disminueixen l'adherència o la visibilitat. Comportament respecte als altres usuaris de la via i en particular les persones d'edat avançada, els minusvàlids i els nens. Comportament en cas d'accident. Conducció econòmica i circumstàncies de contaminació de l'ambient. Preparació i desenvolupament d'un viatge. El nombre de preguntes és d'un mínim de 10 i un màxim de 30.

132.2/4. Mecànica de l'automòbil: motor. Alimentació. Encesa. Part elèctrica. Mecanisme de distribució. Lubrificants i refrigeració. Mecanismes de transmissió. Suspensió. Direcció. Frens. El nombre de preguntes és d'un mínim de 30 i un màxim de 70.

132.2/5. Reglamentació específica aplicable als conductors i als vehicles, segons la classe de permís que sol·licitin i que a continuació s'indiquen: Dels serveis d'urgència i transports de passatgers en vehicles lleugers. De transport de mercaderies. De transport col·lectiu de passatgers. El nombre de preguntes és d'un mínim de 15 i un màxim de 42.

132.3. Les proves a què es refereixen els apartats 1, 2 i 3 dels paràgrafs anteriors, han d'efectuar-les tots els sol·licitants de permís o llicència de conduir.

Les proves especificades en els apartats 4 i 5, les han de realitzar els aspirants als permisos de les classes B2, C1, C2, D1, D2 i les E corresponents.

Igualment, queden exempts de realitzar la part de les proves teòriques que correspongui als aspirants que siguin titulars d'un permís de conduir en vigor per a l'obtenció del qual hagi estat necessari superar les proves esmentades.

132.4. Per a la realització de les proves teòriques, es facilita a l'aspirant un qüestionari en català, el qual ha de ser contestat per escrit, assenyalant la solució correcta entre les diferents solucions proposades per a cada pregunta. El temps per realitzar cadascuna de les proves és el determinat pel departament competent en funció de les que s'hagin de realitzar.

Les preguntes de la prova teòrica se subdivideixen en els apartats genèrics següents, a més dels apartats específics per a cada categoria que siguin assenyalats pel departament competent:

- Normes de circulació.
- Senyals de circulació.
- Seguretat viària.
- Mecànica de l'automòbil.

L'examinador nomenat pel departament competent és qui té la direcció de les proves, i qualsevol qüestió sobre el desenvolupament de la prova ha d'anar dirigida a ell en primera instància.

132.5. La qualificació d'aquestes proves és d'apte o no apte.

El nombre de respostes errònies admissibles en les proves teòriques per considerar apte al candidat, són els que es detallen tot seguit:

132.5/1. Llicència de ciclomotor: el nombre màxim d'errors permesos és de 3 (2 en normes i 1 en senyals).

132.5/2. Permis de les categories A1, A2, B1 i J: el nombre màxim d'errors permesos és de 5 (2 en normes, 1 en senyals i 2 en seguretat viària).

132.5/3. Permis de les categories B2, C1 i D1: el nombre màxim d'errors permesos és de 6 en mecànica de l'automòbil.

132.5/4. Teòrica específica corresponent a les categories A1, A2, B2, C1, C2, D1, D2 i pel que fa a les quatre darreres els corresponents E: el nombre màxim d'errors permesos és de 3.

Per ser admès a la realització de les proves pràctiques, és indispensable haver superat les proves teòriques específiques de cada categoria de permís de conduir.

132.6. Per als permisos de les classes B1, B2 i J, el nombre de maniobres a realitzar en la pràctica de conducció en circuit tancat és de quatre i les ha de determinar en cada convocatòria el departament competent entre les que s'indiquen a continuació:

Grup I

- a) Aparcament en línia obliqua o perpendicular: aparcar en línia, en un espai d'una vegada i mitja la longitud del

vehicle, a la dreta o a l'esquerra, i sortir-ne per col·locar-se de nou en ruta. Ultrapassat l'espai destinat a aparcament, s'ha d'iniciar l'exercici de la marxa enrere fins a col·locar el vehicle dintre de l'espai esmentat, paral·lelament a la vorera i a no més de 30 cm d'aquesta, comptant des de la vora exterior dels pneumàtics. Cal efectuar l'exercici en un màxim de dues maniobres cap endavant i una cap enrere (sense comptar la maniobra inicial d'entrada), sense desplaçar cap element d'abaliment ni pujar amb les rodes a la vorera.

L'aparcament oblic o perpendicular s'ha d'efectuar en espais marcats a l'efecte, d'una amplada equivalent a la d'una vegada i mitja la del vehicle, i una longitud equivalent a una vegada i mitja la d'aquell, i es poden realitzar com a màxim tres maniobres.

Grup II

b) Arrencada, acceleració i frenada en pas estret: s'inicia la maniobra partint de la situació de repòs, amb el motor parat. S'ha de seleccionar la primera marxa, s'ha d'augmentar progressivament la velocitat fins a arribar a la tercera marxa, i reduir posteriorment per frenar i detenir el vehicle dins la zona delimitada, sense ultrapassar la línia de detenció. L'arrencada ha de ser suau, sense brusquedats; l'acceleració àgil i progressiva; la detenció suau i igualment progressiva, sense calar el motor, que ha de quedar en marxa i amb la palanca de canvis en punt mort.

La longitud del carril ha d'estar compresa entre 70 i 100 m. L'amplada del carril ha de ser de 2,40 m, els jalons que delimiten el carril han d'estar separats entre si 10 m com a màxim.

c) Arrencada en rampa: s'ha de parar el vehicle en una rampa amb un desnivell del 7 % i, seguidament, arrencar i continuar pujant fins a ultrapassar el cim. En entrar a la rampa, s'ha de parar, posar-lo en punt mort (embragatge lliure) davant d'un senyal indicador situat al final del primer terç de la rampa; a continuació s'ha d'arrencar sense brusquedats i pujar fins a assolir el cim de la rampa. No s'han de produir retro-

cessos superiors a 50 cm ni calar el motor més d'una vegada.

Grup III

d) Marxa enrere, en recta i en corba: circulant per una calçada simulada, s'ha d'ultrapassar àmpliament un accés lateral i parar el vehicle a 1 m de la vorera i a uns 10 m de la intersecció. Per retrocedir en marxa enrere, s'ha de donar el tomb a la cantonada i continuar, en igual condició de marxa, uns 10 m abans de parar el vehicle. La marxa enrere s'ha de fer seguint un règim uniforme de marxa, sense brusquedats, parades ni desviacions importants en la direcció.

e) Entrada en un garatge marxa enrere: s'han d'ultrapassar perpendicularment els jalons que simulen l'entrada d'un garatge, en una distància aproximada a la longitud del vehicle; la maniobra de marxa enrere s'ha d'iniciar amb canvi de direcció per entrar-hi, i s'ha de fer un gir de 90 graus i deixar el vehicle sensiblement centrat; es tolera un moviment de rectificació cap endavant.

Dimensions del garatge simulat i del seu accés:

Longitud:	5 m
Amplada de l'accés:	2,5 m
Longitud de la via transversal:	mínim 9 m a cada costat del garatge

Amplada de la via transversal: de 3 a 3,5 m

Grup IV

f) Volta amb maniobra: cal canviar el sentit de la marxa del vehicle en un carrer estret que, per les seves dimensions, no permeti de fer-ho en un gir directe i obligui a maniobrar marxa enrere.

La maniobra s'ha de fer entre les vorades que delimiten l'amplada del carrer (entre 5 i 10 m segons les dimensions del vehicle) i la llargada suficient que permeti completar la maniobra. El vehicle, una vegada realitzada la maniobra, ha de sortir per on havia entrat. Cal fer-la en un sol moviment de retrocés i sense tocar les voreres.

g) Ziga-zaga en primera velocitat o en marxa enrere: partint de la posició de repòs, cal descriure una sèrie de corbes i contracorbes de radi curt en sentit alternatiu, a la dreta i a l'esquerra, entre un conjunt de 4 jalons espaiats a una distància d'una vegada i mitja la longitud del vehicle. La prova s'ha de fer en primera velocitat o en marxa enrere. La maniobra pot iniciar-se per la dreta o l'esquerra indistintament i ha d'efectuar-se a una velocitat moderada i amb règim uniforme de marxa, sense detencions i sense fer caure cap dels jalons.

La distància entre la posició inicial i el primer jaló, i entre l'últim i la posició final ha de ser d'una vegada i mitja la longitud del vehicle.

Els jalons que delimiten els accessos de la posició inicial i final han de tenir una separació entre si de 3 m.

Per a la prova de zig-zag en marxa enrere, les dimensions de l'espai han de ser les següents:

La distància entre jalons: 2 vegades la longitud del vehicle.

La distància entre la posició inicial i el primer jaló, i entre l'últim i la posició final ha de ser també de 2 vegades la longitud del vehicle.

Els jalons que delimiten els accessos de la posició inicial i final han de tenir una separació entre si de 4 m.

132.7/1. Proves de conducció en circuit tancat per a l'obtenció de la llicència de ciclomotor i els permisos A1, A2 i A3: les maniobres que s'indiquen a continuació s'han de descriure seguint el croquis que figura tot seguit:

a) Corbes i contracorbes de radi curt: partint de la posició de repòs, cal descriure una sèrie de corbes successives de radi curt, en sentit alternatiu, a la dreta i a l'esquerra, entre un conjunt de jalons espaiats a una distància de 3,50 m entre si.

b) Traçat del trèvol: sortint de la maniobra anterior i sense parar, s'ha de descriure el traçat del trèvol indicat al croquis.

c) Circulació sobre una franja d'amplada limitada: a la sortida del trèvol i sense parar, s'ha de circular sobre una

franja de 0,15 m d'amplada i 6 m de llarg.

A continuació, cal descriure una corba a l'esquerra, de 90 graus, a una velocitat sostinguda i uniforme.

d) Circulació per un passadís estret: s'ha de passar a través del passadís delimitat per 8 jalons, quatre a cada costat, disposats i separats entre si tal com s'indica al croquis; l'amplada del passadís ha de ser d'1 metre.

e) Acceleració i frenada d'urgència: sortint del passadís s'ha d'accelerar a una marxa superior i frenar bruscament però amb precisió, entre les dues línies marcades al paviment.

c) Marxa enrere en recta i en corba: especificades al paràgraf d) de l'apartat 132.6.

d) Volta amb maniobra: especificada a l'apartat f) de l'apartat 132.6.

e) Arrambar la part posterior del vehicle a un moll: partint de la posició de repòs, s'ha de col·locar el vehicle en perpendicular al moll i a uns 10 m, comptats des de la part posterior del vehicle, iniciant la marxa enrere fins a arrambar la part posterior al moll, deixant-lo sensiblement centrat i a una distància màxima de 40 cm del moll sense arribar a tocar-lo.

132.9. Per a l'obtenció del permís de conduir de la classe C2 és necessari superar els requisits següents:

132.9/1. Els aspirants que no siguin titulars del permís de conduir de la classe C1 que autoritza a conduir camions d'un pes màxim autoritzat de 7.500 kg, amb caràcter previ a les maniobres que s'indiquen en l'apartat següent, han de fer les establertes en l'apartat 132.8 anterior. Per fer-les, s'ha d'utilitzar un vehicle que compleixi els requisits de l'apartat corresponent de l'article 132.11 per a l'obtenció del permís de conduir de la classe C2.

132.9/2. Tots els aspirants a l'obtenció d'un permís de la classe C2 han de fer les maniobres que s'especifiquen a continuació:

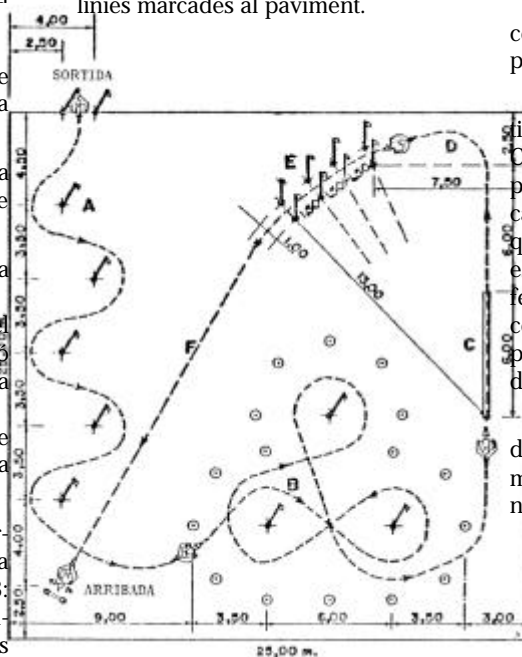
a) Canvi de direcció marxa endavant: partint de la situació de repòs, situat el vehicle a 15 m de la intersecció, s'ha de circular per efectuar un canvi de direcció a la dreta o a l'esquerra i continuar circulant uns altres 15 m fins a parar-se.

b) Estacionar prop de la vorera, en marxa enrere i en línia recta: partint de la posició de repòs, situat el vehicle sensiblement centrat a la via, s'ha d'iniciar la marxa enrere i aproximar-se a la vorera fins a deixar-lo estacionat a la dreta o a l'esquerra en forma paral·lela i pròxima a aquesta.

Amplada de la via: 7 m.

Longitud: una vegada i mitja la longitud del vehicle.

c) Sortida d'aparcament en línia: partint de la posició de repòs i amb el conjunt situat a menys de 0,30 m de la

Croquis de la prova de maniobra per a llicència de ciclomotor i categories A1, A2 i A3

132.7/2. Per a la pràctica de la prova de la categoria A3, les distàncies del croquis anterior, poden ajustar-se pels responsables del servei competent del Govern, a la tipologia i la maniobrabilitat del vehicle.

132.8. Per a l'obtenció del permís de la classe C1, s'han de realitzar les proves següents:

a) Aparcament en línia: especificat al paràgraf a) de l'apartat 132.6.

b) Arrencada en rampa: especificada al paràgraf c) de l'apartat 132.6.

vorera a la part davantera d'un aparcament d'una vegada i mitja la longitud del vehicle, s'ha d'iniciar la sortida fent marxa enrere, i posteriorment amb un moviment cap endavant col.locar-se en el sentit de la marxa.

d) Canvi de sentit en espai limitat: entrant per la dreta en l'espai limitat, s'ha de canviar el sentit de la marxa directament d'un gir, per sortir per la dreta i en sentit invers al d'entrada.

Longitud de l'espai limitat: 15 m com a mínim.

Amplada: 1,50 m més el radi de gir del vehicle tractor.

132.10. Per a l'obtenció del permís de conduir de la classe D1 és necessari superar els requisits següents:

132.10/1. Els aspirants que no siguin titulars de la classe C2 en vigor, amb caràcter previ a les maniobres que s'indiquen a l'apartat següent, han de realitzar les establertes a l'apartat 132.9/2.

Per a la realització d'aquestes maniobres s'ha d'utilitzar un vehicle de les característiques que s'especifiquen a l'apartat 132.11 per obtenir el permís de la classe D1.

132.10/2. Tots els aspirants a l'obtenció del permís de conduir de la classe D1 han de realitzar les maniobres que s'especifiquen a continuació:

a) Aparcament en línia: especificat al paràgraf a) de l'apartat 132.6.

b) Arrencada en rampa: especificat al paràgraf c) de l'apartat 132.6.

c) Marxa enrere, en recta i en corba: especificat al paràgraf d) de l'apartat 132.6.

d) Entrada en garatge en marxa enrere: especificat al paràgraf e) de l'apartat 132.6.

Dimensions del garatge i accés simulat:

Longitud: 10 m.

Amplada de l'accés: 2,30 m.

Longitud via transversal: 20 m a cada costat de l'entrada simulada.

Amplada de la via transversal: 5 m.

132.10/3. Tots els aspirants a l'obtenció del permís de la classe D2 han de fer les

maniobres que s'especifiquen a continuació:

a) Canvi de direcció marxa endavant: partint de la situació de repòs, situat el vehicle a 15 m de la intersecció, s'ha de circular per efectuar un canvi de direcció a la dreta o a l'esquerra i continuar circulant uns altres 15 m fins a parar-se.

b) Estacionar prop de la vorera, en marxa enrere i en línia recta: partint de la posició de repòs, situat el vehicle sensiblement centrat a la via, s'ha d'iniciar la marxa enrere i aproximar-se a la vorera fins a deixar-lo estacionat a la dreta o a l'esquerra en forma paral.lela i pròxima a aquesta.

Amplada de la via: 7 m.

Longitud: una vegada i mitja la longitud del vehicle.

a) Sortida d'aparcament en línia: partint de la posició de repòs i amb el conjunt situat a menys de 0,30 m de la vorera en la part davantera d'un aparcament d'una vegada i mitja la longitud del vehicle, s'ha d'iniciar la sortida fent marxa enrere, i posteriorment amb un moviment cap endavant col.locar-se en el sentit de la marxa.

b) Canvi de sentit en espai limitat: entrant per la dreta en l'espai limitat, s'ha de canviar el sentit de la marxa directament d'un gir, per sortir per la dreta i en sentit invers al d'entrada.

Longitud de l'espai limitat: 15 m com a mínim.

Amplada: 1,50 m més el radi de gir del vehicle tractor.

132.10/4. Per a l'obtenció del permís de classe E s'ha de realitzar la prova següent:

Maniobrar marxa enrere amb remolc: marxar cap enrere amb remolc enganxat, en recta i en corba, per acabar situant-lo arribat a la vorada d'una vorera o a un accés lateral. Amb el remolc de la classe corresponent enganxat al vehicle tractor, hom s'ha de situar a la zona destinada a aquest exercici on ha de fer marxa enrere en un tram recte i corb, i acabar deixant el conjunt situat paral.lelament a la vorada d'una vorera a menys de 0,50 m o a l'interior d'una entrada lateral.

132.11. Els vehicles utilitzables per realitzar les proves pràctiques han de ser del tipus d'ús corrent, sense modificacions que alterin les seves condicions normals d'utilització, i a més han d'estar proveïts si escau, de doble fre, embragatge i canvi de velocitats no automàtic ni semiautomàtic, excepte per les proves de la categoria A1 i llicència de ciclomotor, havent de respondre a les característiques següents:

132.11/1. Per als permisos de la classe A1, s'han d'utilitzar motocicletes sense sidecar, d'una cilindrada mínima de 125 cc.

132.11/2. Per als permisos de la classe A2, s'han d'utilitzar motocicletes d'una cilindrada mínima de 125 cc i amb una relació potència/pes superior a 0'16 kW/kg i per als de la classe A3, motocicletes amb una relació potència/pes superior a 0,20 kW/kg.

Durant la realització de les proves de ciclomotor o motocicleta, els aspirants han d'utilitzar un casc homologat, degudament cordat.

132.11/3. Si es tracta dels permisos de la classe B1 o J, s'han d'utilitzar automòbils de turisme de carrosseria tancada, quatre portes i d'una longitud mínima de 3,45 m.

132.11/4. Per al permís de la classe B2, s'han d'utilitzar automòbils de turisme de carrosseria tancada, quatre portes i una longitud mínima de 4 m.

132.11/5. Per al permís de la classe C1, que autoritza a conduir vehicles d'un pes màxim autoritzat de 7.500 kg, s'han d'utilitzar camions rígids amb un pes màxim autoritzat inferior a 11.000 kg i superior a 5.500 kg en els quals no estigui permesa la visibilitat cap al darrere mitjançant el mirall retrovisor interior, que disposin a la cabina de seients per a almenys tres persones, que tinguin una longitud mínima de 5 m i la caixa una altura superior a 0,60 m; han de transportar, a més, una càrrega del 50 per 100 del seu pes en buit.

132.11/6. Per al permís de la classe C2, que autoritza la conducció de vehicles amb pes màxim autoritzat superior als 7.500 kg, s'ha d'utilitzar un vehicle rígid amb un pes màxim autoritzat no inferior a 11.000 kg i una longitud mínima de 7 m. Les condicions relatives a visibilitat,

càrrega, seients i altura de la caixa són les especificades al paràgraf anterior.

132.11/7. Per al permís de la classe D1, s'ha d'utilitzar un autobús d'una llargada igual o superior a 5,50 m. Per al permís de la classe D2, s'ha d'utilitzar un autobús d'una llargada igual o superior a 7 m i una capacitat mínima de 30 places.

132.11/8. Per obtenir el permís de la classe E que complementi els de les categories B1, B2, C1, C2, D1 i D2, s'ha d'utilitzar un remolc o un semiremolc, les característiques mínimes dels quals han de correspondre a les exposades en el quadre següent:

Categoria de permís	pes kg	amplada m	longitud m	nbre. eixos	pes total rodant kg
B1 i B2	1.000	1,70	2,50	1	
C1	2.500	2,20	4,00	1	max. 12.000
C2 (R)	2.500	2,20	4,00	2	12.000
C2 (SR)	21.000		12,00	1	
D1	2.500	2,20	4,00	1	max. 12.000
D2	2.500	2,20	4,00	1	

(SR) = semiremolc (R) = remolc

132.12. El departament competent i l'organisme oficial determinat pel Govern, segons l'article 130, han de dictaminar i verificar l'adaptació necessària i adequada del vehicle que utilitzin les persones que pateixin malaltia o defecte orgànic o funcional, ja sigui en la realització de les proves d'aprenentatge, ja sigui en les proves d'obtenció del permís de conduir.

132.13. L'examinador pot verificar si els vehicles presentats per a la realització de la prova responen a les normes de seguretat necessàries i ha de prohibir la seva utilització en cas contrari.

132.14. La qualificació de les manobres s'ha de fer valorant el compliment dels diferents requisits exigits en els apartats 6, 7, 8, 9 i 10 de l'article 132 d'aquest Codi, i en defecte d'aquests, pels criteris determinats pel departament competent per a la seva realització, a més de l'habilitat i la seguretat en el maneig coordinat dels òrgans de govern i maniobra del vehicle.

Es declara no apte l'aspirant que realitzi dues d'aquestes maniobres deficientment o evidènci, en qualsevol d'elles, imperícia o manca de domini del vehicle.

En aquest moment s'ha d'interrompre la prova i l'aspirant queda eliminat.

132.15. Per ser admès a la prova de circulació en circuit obert, prova que estan obligats a realitzar els aspirants al permís de conduir de les classes B1, B2, C1, C2, D1, D2 i J, cal haver superat la de maniobres en circuit tancat.

132.16. La prova de circulació en circuit obert s'ha de dur a terme sobre un recorregut prèviament seleccionat, en vies obertes a la circulació ordinària. Aquest recorregut ha de comprendre trams rectes, corbes a la dreta o a l'esquerra, interseccions de diferents tipus i desnivells i, en alguna de les seves seccions, ha de permetre d'assolir una velocitat de 50 km/hora com a mínim.

132.17. Per realitzar aquesta prova, ha d'anar al doble comandament del vehicle l'instructor o la persona legalment habilitada per conduir-lo, que ha de tenir cura de la seguretat en la circulació. L'examinador s'ha de situar en un seient posterior o lateral, segons el tipus de vehicle utilitzat.

L'instructor, o persona encarregada de tenir cura de la seguretat en la circulació, no ha d'intervenir en el decurs de la prova, ni donant instruccions (amb signes o paraules) ni exercint acció directa en els aparells de comandament del vehicle, si no és en cas d'emergència.

En aquest cas, la prova se suspèn i l'aspirant queda desqualificat.

132.18. Durant la pràctica de la prova de circulació, són objecte d'atenció per part de l'examinador el maneig dels mecanismes de comandament, l'ús adequat de les velocitats, l'atenció al trànsit i als senyals que el regulen, la senyalització de les maniobres, la utilització de la calçada, els avançaments, les preferències de pas, el comportament en les interseccions, els canvis de direcció i els girs i, en general, les aptituds del conductor i la seva forma de conduir.

Per als permisos de les classes C1, C2, D1 i D2, s'ha d'observar, a més, la reducció de velocitat en descens, la pràctica del

doble embragament i especialment, per al permís de les classes D1 i D2, la suavitat i la progressió del maneig del fre i l'embragatge a les parades i arrencades del vehicle. Durant el decurs d'aquesta prova, l'aspirant al permís de conduir de les classes D1 i D2, ha de ser sotmès a la realització de les maniobres especificades en l'apartat 132.10.

132.19. Per qualificar aquesta prova, es valora objectivament la forma en què l'aspirant condueix el vehicle, el seu comportament en la circulació i les seves condicions com a conductor, i es contrasta la seva actuació amb les dificultats que se li puguin presentar en un règim de circulació normal de tipus mitjà, i amb aquest fi s'han d'anar anotant en un full d'observacions els errors comesos i les anomalies observades amb referència a les seves condicions com a conductor, per ser declarat finalment apte o no apte.

Escoles particulars de conductors de vehicles de tracció mecànica o autoescoles

Locals i terrenys de pràctiques

Article 133

133.1. Les escoles particulars de conductors, s'han d'instal·lar en locals que reuneixin les degudes condicions d'habitabilitat, higiene i netedat, que tinguin bona ventilació i que disposin de serveis sanitaris.

No poden ser dedicats a aquest fi els habitatges ni els locals desproveïts d'accés directe des del carrer o dels elements comuns de l'edifici.

133.2/1. Aquests locals han de tenir, com a mínim, un despatx per al director de l'escola, un lloc adequat per a informació al públic i una aula de 20 m² com a mínim, dels quals el vint-i-cinc per cent, almenys, han de ser destinats a la instal·lació de material pedagògic i de corredors, i la resta als alumnes, a raó d'un metre quadrat per a cada un. Aquestes dependències, la distribució de les quals no ha de destorbar el desenvolupament normal de les activitats docents, han d'estar constituïdes per peces separades ubicades a la mateixa planta, o en plantes immediates i comunicades interiorment entre si.

133.2/2. Les escoles d'ensenyament de conductors han de disposar d'un o més terrenys on els alumnes puguin dur a terme les classes pràctiques que no comportin circulació per la via pública.

Els terrenys han de ser adequats a les necessitats de l'ensenyament i han de tenir les característiques i els dispositius necessaris per a l'ensenyament de la conducció.

Material didàctic

133.3. El material didàctic mínim del qual han de disposar les escoles particulars de conductors és el següent:

133.3/1. Col·lecció completa de senyals de circulació de dimensions suficients per tal que, en ser mostrats, resultin clarament visibles des de qualsevol punt de l'aula.

133.3/2. Un semàfor amb els llums reglamentaris i els addicionals possibles.

133.3/3. Una maqueta mural magnètica o taula de circulació, amb els elements necessaris per plantejar a l'alumne, de forma que resultin clarament visibles, les diferents situacions que puguin presentar-se en la circulació.

133.3/4. Diapositives, films o altres elements projectables adequats per a l'ensenyament de les normes de circulació, de la mecànica de l'automòbil i de la tècnica de la conducció, i els aparells projectors necessaris.

133.3/5. Un motor seccionat o construït amb material transparent, un embragatge i una caixa de canvis, tots de dimensions naturals o reduïts a dimensions suficients per a la seva clara comprensió.

133.3/6. Una col·lecció de làmines murals, per a l'explicació de l'automòbil i els seus òrgans.

133.3/7. Una pissarra o un dispositiu que la substitueixi.

133.3/8. Un dispositiu que, presentant les parts davantera i posterior d'un turisme, disposi, almenys, dels sistemes de l'enllumenat i la senyalització òptica següents: enllumenat de carretera, d'encreuament, ordinari i de boira; senyalització de posició, d'indicació de direcció, d'emergència i de frenada.

Un dispositiu que reproduïx els circuits elèctrics de l'automòbil amb els seus elements essencials.

133.3/9. Una bibliografia, preferentment en català, suficient perquè els alumnes puguin consultar els dubtes que se'ls plantegin.

133.3/10. Els apartats 133.3/5 i 133.3/6 són únicament indispensables per a les autoescoles que es dediquen a l'obtenció de permisos de les classes C1, C2, D1 i D2.

133.4/1. Les autoescoles han de disposar almenys d'un vehicle de la categoria adequada a cadascuna de les classes de permís de conduir a les quals estan autoritzades, excepte les escoles que imparteixen l'ensenyança per a l'obtenció dels permisos de les classes B1, B2 i J, que han de tenir almenys dos vehicles. S'exceptuen els vehicles necessaris per a l'aprenentatge de la conducció dels permisos de les classes C1, C2, D1, D2 i E, que poden no estar inscrits a nom del titular de l'autorització, sempre que pertanyin a una agrupació d'autoescoles, creada únicament per a aquesta finalitat.

133.4/2. Aquests vehicles han d'estar inscrits a nom del titular de l'autorització i no poden dedicar-se a cap altra activitat lucrativa.

133.5/1. Els vehicles als quals fa referència l'article anterior, han de reunir els requisits següents:

- a) S'han d'ajustar a les condicions que, amb caràcter general, s'estableixen en el Codi de la circulació.
- b) Han de ser del tipus d'ús corrent, sense modificacions que alterin les seves condicions normals d'utilització o que facilitin la visibilitat.
- c) Han d'estar proveïts d'embragatge i canvi de velocitat no automàtic ni semiautomàtic i, en general, han de permetre l'accionament manual dels òrgans principals.

133.5/2. Excepte les motocicletes, aquests vehicles han d'estar proveïts de:

- a) Doble comandament de frenada i embragatge amb prou eficàcia perquè el monitor, en qualsevol circumstància pugui dominar-los amb absoluta independència de l'alumne.

b) Un dispositiu que, acoblat als pedals del doble comandament, acusi qualsevol utilització d'aquests pedals, mitjançant un senyal acústic i un altre d'òptic, de color vermell visible en el quadre d'instruments. Aquest dispositiu ha de tenir, a més, un llum addicional, de color verd, que es mantingui encès quan el dispositiu estigui connectat.

c) Dos miralls retrovisors exteriors i dos d'interiors, encara que aquests últims poden suprimir-se en els camions, furgons i autobusos.

d) Un dispositiu lluminós que permeti distingir des de l'interior del vehicle si s'ha accionat l'indicador de direcció de la dreta o el de l'esquerra.

133.5/3. Excepcionalment, per a l'ensenyament d'aspirants als permisos de conduir que pateixin alguna malaltia o defecte orgànic o funcional que els incapaciti per efectuar les proves amb un vehicle amb comandaments normals, poden utilitzar-se vehicles especials proveïts de dispositius automàtics o adaptats a la deficiència de la persona que els hagi de conduir. Aquests vehicles han de complir la resta de les prescripcions contingudes en els apartats anteriors i poden formar part del material de l'escola o poden ser aportats pel mateix alumne.

133.6. Els vehicles destinats a l'ensenyament de la conducció, quan circulin en servei d'ensenyament, han d'estar senyalitzats a la part superior del vehicle amb un rètol que indiqui el nom de l'autoescola, visible pel davant i pel darrere.

Elements personals

133.7/1. Constitueixen els elements personals d'una escola particular de conductors:

- a) El titular
- b) El personal directiu i docent
- c) Si escau, el personal administratiu i subaltern

Titulars

133.8. Són titulars d'escoles particulars de conductors les persones naturals o jurídiques i les comunitats de béns que obtinguin la corresponent autorització administrativa d'obertura i funcionament d'autoescola.

Monitors

133.9. Tota escola de conductors ha de disposar, com a mínim, de dos monitors. Un d'ells ha de ser el titular permanent, i ha de poder disposar d'un substitut que actuï com a segon monitor i que exerceixi la seva tasca en absència del primer o quan les condicions de treball ho requereixin.

133.10. Per exercir com a monitor, és necessària l'autorització pertinent lliurada pel Govern.

Aquesta autorització faculta a impartir les classes teòriques necessàries per a l'obtenció de qualsevol classe de permís i exclusivament les classes pràctiques per a l'obtenció del permís o dels permisos que el monitor posseeix.

Un monitor no pot exercir simultàniament en més d'una autoescola.

133.11. Per obtenir l'autorització a la qual fa referència l'article anterior, cal:

- a) Haver complert vint-i-un anys.
- b) Disposar del diploma de batxillerat del sistema educatiu andorrà, l'equivalent d'altres sistemes d'ensenyament o el de formació professional de 2n grau.
- c) Parlar i escriure correctament el català.
- d) Ser titular, amb més de 2 anys d'antiguitat, del permís de conduir de la classe B1.
- e) No patir cap malaltia infectocontagiosa i superar l'examen mèdic oficial especial.
- f) Haver obtingut el certificat d'aptitud de monitor.
- g) No tenir antecedents penals o de conducta que, valorats racionalment, aconsellin la denegació de l'autorització.
- h) No haver passat sense exercir en una escola de conductors més de 3 anys, comptats des de la data d'obtenció del certificat d'aptitud o des de la data en la qual es deixà d'exercir per última vegada. Aquest requisit pot suplir-se superant un curs de perfeccionament i les proves corresponents.
- i) Tenir una autorització de residència i treball a Andorra, no temporal.

j) Haver superat el primer grau del curs de primers auxilis impartit per la Creu Roja Andorrana, o acreditar coneixements equivalents.

133.12. A la sol·licitud d'autorització per exercir com a monitor, s'ha d'adjuntar:

- a) El certificat d'antecedents penals expedit per la Batllia.
- b) El certificat o l'autorització de residència, amb permís per treballar a Andorra. No s'admeten les autoritzacions de residència temporals.
- c) El certificat mèdic oficial especial.
- d) El certificat acreditatiu d'haver efectuat els estudis equivalents al diploma de batxillerat del sistema educatiu andorrà o de formació professional de 2n grau.

El Govern, després d'haver estudiat la sol·licitud, ha de convocar el candidat a examen en les condicions que s'indiquen a l'article 133.15.

133.13. Aquells que exerceixin com a monitors estan obligats a:

- a) Complir les disposicions d'aquest reglament.
- b) Impartir l'ensenyament eficaçment, seguint les instruccions del director de l'autoescola i d'acord amb els programes autoritzats i amb les normes que es dictin per al seu desenvolupament.
- c) Portar sempre, quan exerceixin les seves funcions, l'autorització corresponent i exhibir-la a requeriment de l'autoritat.
- d) Col·laborar amb els funcionaris del Govern en les inspeccions que es practiquin a l'autoescola en la qual estiguin adscrits i en la realització de les proves d'aptitud per a l'obtenció del permís de conduir, i respectar aquests funcionaris i les seves decisions, sense perjudici de poder formular queixes posteriorment davant els seus superiors jeràrquics.
- e) Tractar amb respecte i consideració els seus alumnes.

133.14. L'autorització per exercir pot ser suspesa en cas de manca d'aptitud professional; abans de decretar-se la suspensió, es pot acordar que l'interessat se

sotmeti a les proves que es considerin pertinents dins el termini que s'estableixi per a aquest fi, i si no es presenta a la realització d'aquestes proves o no les supera, es decreta la suspensió de l'autorització fins que el titular demostrï haver superat un curs de perfeccionament.

La revocació o la suspensió de l'autorització impedeix al seu titular d'obtenir-ne una altra, mentre no desapareguin les causes que varen motivar aquella revocació o mentre no es compleixi el termini de la suspensió.

La competència per suspendre o revocar l'autorització per exercir com a monitor correspon al Govern.

133.15. Per obtenir el certificat d'aptitud de monitor és necessari superar les proves següents:

133.15/1. Proves escrites:

Prova	Duració	Observacions
a) Sobre senyalització	1 h 30 min	Explicació d'un o diversos articles del Codi considerant les regles de prudència i sociabilitat que han de seguir els conductors.
b) Sobre normes de la circulació	1 h	
c) Sobre el Codi de la circulació	1 h 30 min	
d) Sobre mecànica de l'automòbil	1 h 30 min	

133.15/2. Proves orals i pràctiques:

Prova	Duració	Observacions
a) Conducció personal	1 h	Conducció en zona urbana i en carretera
b) Pedagogia: lliçó de normes de circulació a classe	1 h	
c) Pedagogia: lliçó pràctica de conducció al vehicle	1 h	

Les proves b) i c) estan destinades a apreciar les qualitats pedagògiques del candidat.

El candidat és declarat apte si respon erròniament menys del 10% de pregun-

tes, sempre que no cometi cap error en les proves dels paràgrafs b) i c) de l'apartat 133.15/2. Igualment es valoren els eventuals errors en qüestions primordials en el coneixement de les normes de circulació i dels senyals de trànsit.

Si el candidat és declarat no apte en les proves dels paràgrafs anteriors, no pot presentar-se a una nova prova fins al cap de tres mesos.

133.15/3. Per a l'homologació d'un títol forà de monitor d'autoescola a Andorra, cal presentar al departament competent la documentació que acrediti la titulació i que aquesta titulació no ha estat revocada o suspesa per l'autoritat del país expedidor. Si la documentació presentada ha estat expedida per un país amb el qual Andorra té conveni bilateral atorgat a l'efecte, o bé manté una relació de reciprocitat sobre l'homologació de títols de monitor d'autoescola i es reuneixen les condicions establertes en l'article 133.11, es procedeix a lliurar al sol·licitant la documentació expedida pel Govern que acredita la seva titulació com a monitor a Andorra.

Són considerats vàlids els certificats d'aptitud lliurats en altres països sempre que s'acompanyin de la documentació pertinent demostrant que s'ha exercit la professió i que no fa més de tres anys que no s'exerceix.

Si el sol·licitant aporta documentació d'un país amb el qual no hi ha conveni bilateral o tracte de reciprocitat, té suspesa l'activitat de monitor pel país expedidor del títol o no reuneix les condicions expressades en l'article 133.11, cal que efectui les proves esmentades en l'article 133.15 i se subjecti al disposat per a l'obtenció del títol de monitor en aquest Codi.

Règim de funcionament

Qüestionaris i programa

133.16. El cicle complet d'ensenyament per a la formació de conductors de vehicles de motor comprèn els grups següents:

Grup primer: ensenyament teòric sobre normes i senyals reguladors de la circulació, impartit per un monitor a un nombre d'alumnes per classe no superior a 20.

Grup segon: ensenyament teòric de la mecànica de l'automòbil, impartit per un monitor a un nombre d'alumnes per classe no superior a 10.

Grup tercer: ensenyament pràctic de la conducció, que es divideix en les fases següents:

Primera: constitució, funcionament i maneig dels aparells de comandament i dels elements essencials del vehicle, impartits per un monitor a un sol alumne per classe.

Segona: pràctiques de realització de maniobres en zones adequades, impartits per un monitor a un sol alumne per classe.

Tercera: pràctiques de conducció i circulació en vies obertes al trànsit, impartides per un monitor a un sol alumne per classe.

133.17. Les escoles de conductors han de programar els ensenyaments ajustant-se a les normes d'aquest Codi i a les directrius que amb aquesta finalitat dicti el Govern.

133.18. El cicle complet d'ensenyament ha de comprendre, com a mínim, 20 classes per al grup primer, i 10 per al segon i per al tercer, les quals, segons la classe de permís de què es tracti, es determinen en la taula següent:

Grup tercer: Ensenyament pràctic

Classe de permís o llicència	Nombre de pràctiques
A1, A2, A3 i ciclomotors	6
B1, J	25
B2	5
C1	20
C2	10
D1	20
D2	10
E (complementari de qualsevol classe)	5

Les classes han de ser com a mínim de 60 minuts de duració.

133.19/1. Els alumnes que, després d'haver realitzat un cicle complet, no hagin assolit, segons el parer del director de l'escola, la preparació necessària per presentar-se a realitzar les proves d'aptitud o no les hagin superat, poden seguir cicles reduïts. És obligació del director de l'escola organitzar aquests cicles, amb

independència dels normals i adequar-los a les necessitats dels seus alumnes; com a norma general, els cicles han de ser de cinc classes.

133.19/2. Si, pel fet de demanar-ho l'interessat, alguna escola es veu obligada a tramitar la documentació i presentar a les proves alumnes que no consideri suficientment preparats per obtenir el permís sol.licitat, l'escola ha de consignar aquesta circumstància en la targeta de l'alumne a la qual fa referència l'article núm. 133.23/1.

133.20/1. En tots els grups i fases de l'ensenyament, la durada de cada classe ha de ser d'una hora, amb un mínim de 50 minuts d'activitat docent.

133.20/2. Cap alumne no ha de rebre més d'una classe diària corresponent a cada un dels tres grups als quals fa referència l'article 133.16.

133.21. El nombre d'alumnes màxim en cada classe que s'imparteixi sobre els ensenyaments compresos entre els grups primer i segon, queda determinat per la capacitat de l'aula, tal com s'estableix en l'article 133.2 d'aquest Codi, sense que en cap cas pugui excedir el nombre de vint.

133.22. El nombre màxim d'alumnes que diàriament poden rebre els ensenyaments compresos en el grup tercer, queda determinat pel nombre de vehicles i monitors adscrits a l'escola, sense que en cap cas hi pugui haver més de 10 alumnes per cada monitor. En cap cas, però, es pot impartir una classe d'aquest grup amb més d'un alumne per vehicle.

133.23/1. Per a cada alumne, l'autoescola ha de disposar d'una targeta en la qual es detalla l'ensenyament que ha rebut; s'hi han d'anotar les assistències a classe teòrica i pràctica i, diàriament, les vicissituds oportunes.

133.23/2. Els monitors estan obligats a tenir a mà la targeta esmentada mentre l'alumne estigui rebent l'ensenyament, així com a exhibir-la quan ho requereixin els agents de l'autoritat o el personal del Govern, i s'ha de conservar a l'escola, a disposició del departament competent, durant el termini d'un any comptat a partir de la data en la qual l'alumne hagi deixat de ser-ho.

Autoritzacions administratives

Concessió

133.24. L'autorització per a l'obertura i el funcionament de les escoles per impartir l'ensenyament necessari per a l'obtenció del permís de conduir és concedida pel Govern.

Per obtenir l'autorització esmentada, a més de complir la normativa de caràcter general per a la inscripció en el Registre de Comerç, cal acompanyar la sol.licitud de demanda d'obertura i funcionament de la documentació obligatòria següent:

- Relació del personal directiu i docent que té l'autoescola o la seva sucursal.
- Relació dels vehicles que té l'autoescola o la seva sucursal, especificant-ne les característiques essencials.
- Documentació acreditativa de tenir en règim de propietat o d'arrendament, els locals i terrenys adequats per realitzar les pràctiques i que reuneixen les condicions idònies per a l'ensenyament de la conducció.
- Plànol o plànols signats pel sol.licitant on s'ha d'especificar la situació dels locals i dels terrenys, així com dels seus accessos, la ventilació i la distribució interior, consignant la superfície de cada peça i tots els aclariments que es considerin pertinents.

A la vista de la documentació presentada, s'autoritza o es denega la sol.licitud i s'inscriu l'autoescola o la sucursal al Registre de Comerç. Un cop inscrita l'autoescola en el Registre esmentat, el ministre titular del departament competent emet la resolució pertinent relativa a l'autorització de funcionament per impartir els coneixements de les diferents categories de permisos de conduir. Aquesta autorització s'atorga si es reuneixen els elements personals i materials obligatoris per a l'impartiment de classes.

133.25. El departament competent efectua una primera visita d'inspecció, a fi de comprovar que els locals i el material didàctic de l'escola s'ajusta al que s'estableix en la normativa vigent i al que es preveu en la petició. Igualment, el departament competent pot dur a terme inspeccions periòdiques per tal de com-

provar l'adequació d'aquest Codi de les instal·lacions i del material emprat.

133.26. No es pot concedir l'autorització d'obertura i funcionament si la denominació de l'escola proposada en la sol·licitud coincideix o porta a confusió amb una altra ja existent, o no compleix els requisits exigits en el Reglament del Registre de Comerç.

Extinció i revocació

133.27. Les autoritzacions de funcionament són vàlides per un temps indefinit. Poden ser revocades quan manqui durant un termini superior a dos mesos algun dels elements materials o personals mínims als quals fa referència el capítol primer.

El titular de l'autorització, o en el seu nom el director de l'autoescola, està obligat a comunicar aquesta mancança al Govern en el termini màxim de 10 dies des que en tingui coneixement.

Es poden revocar igualment les autoritzacions a les autoescoles que presentin de forma reiterada candidats a les proves especificades en aquest Codi, desproveïts de la mínima preparació raonablement exigible per superar-les.

Suspensió d'activitats

133.28/1. Dins de cada any natural, les autoescoles poden suspendre la seva activitat durant un temps no superior a 30 dies naturals.

133.28/2. Per suspendre l'activitat durant un temps superior a 30 dies és necessària una autorització del Govern, el qual la concedeix sempre que no sigui superior a 6 mesos per any i sempre que no se'n derivin perjudicis per als alumnes inscrits a l'escola.

133.28/3. La suspensió d'activitats durant un temps superior a 6 mesos per any s'ha de sol·licitar al Govern, amb al·legació de les causes en les quals es pretén fonamentar.

El Govern estudia el cas considerant les causes al·legades i el possible perjudici a l'ensenyament; la resolució pot ser positiva o negativa, segons sigui procedent.

Inspecció

133.29. La inspecció de les autoescoles és competència del Govern, el qual pot realitzar-la en qualsevol moment i tantes vegades com ho estimi convenient, encara que les escoles solament estan obligades a abonar la taxa d'inspecció una vegada cada any.

Sancions i amonestacions

133.30. Les infraccions a les normes generals i particulars que regulin les escoles de conductors poden ser objecte de sanció econòmica.

Igualment, aquelles autoescoles que presentin de forma reiterada candidats sense la suficient preparació teòrica o pràctica poden ser objecte d'amonestació per part del Govern.

L'acumulació de tres amonestacions en un trimestre, cinc en un semestre o vuit en un any, pot comportar la suspensió temporal de l'activitat docent. L'acumulació de tres suspensions temporals en un termini inferior a dos anys, pot comportar la suspensió definitiva de l'activitat docent de l'autoescola afectada.

Capítol VI. Matriculació de vehicles i inspeccions tècniques

Registre i matriculació de vehicles

Article 134

El ministre titular del departament competent assumeix la direcció i la responsabilitat del Registre de Vehicles. És competència exclusiva d'aquest departament l'aplicació de les disposicions legislatives i reglamentàries relatives a la matriculació i les inspeccions tècniques de vehicles.

Article 135

Tot tipus de vehicle automòbil que es trobi en circulació pel territori andorrà i sigui propietat d'un resident, andorrà o estranger, ha de ser obligatòriament inscrit al Registre de Vehicles, sempre que es reuneixin les condicions requerides per la legislació vigent; altrament, ha de ser reexportat fora d'Andorra.

Els vehicles automòbils matriculats a l'estranger propietat de residents, estrangers que gaudeixin d'autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, o andorrans, poden

circular amb matrícula estrangera pel territori andorrà durant el període màxim de 6 mesos. Un cop transcorregut aquest termini provisional, queden subjectes a allò que disposa el paràgraf anterior.

El termini esmentat anteriorment, comença a comptar des del moment en què l'autoritat competent efectuï el primer control. Els residents estrangers, de qualsevol de les categories previstes per la llei, independentment de la data del control dels agents de l'autoritat a què es fa referència anteriorment, no poden circular amb vehicles de matrícula estrangera després de 12 mesos comptats a partir de la data en què hagin obtingut l'autorització de residència.

Inscripcions al Registre

Article 136

136.1. Poden inscriure vehicles al seu nom:

- a) Les persones de nacionalitat andorrana o els estrangers legalment residents al Principat d'Andorra, llevat dels que gaudeixin únicament d'autorització de sojorn i treball temporal.
- b) Les societats, fundacions i altres persones jurídiques autoritzades i inscrites legalment als registres corresponents del Govern.
- c) Les associacions esportives, les culturals o d'altres inscrites degudament al Registre d'Associacions del Govern.
- d) Les autoritats que emanen dels prínceps.
- e) Els membres del cos diplomàtic acreditats a Andorra i els de les missions estrangeres inscrites com a tals al Ministeri de Relacions Exteriors.

136.2. Un estranger que trasllada el seu domicili a Andorra i té una autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal, té la possibilitat de fer inscriure al Registre un sol automòbil de turisme que estigui prèviament matriculat al seu nom en el lloc d'anterior residència, que tingui una antiguitat superior a tres anys i inferior a cinc. Igualment pot inscriure també un vehicle tipus remolc, especialment habilitat per a càmping, o una motocicleta. En tot cas, el sol·licitant ha d'acreditar la titularitat al seu favor, durant un període

de igual o superior a sis mesos, dels vehicles que desitgi inscriure. En cap cas, els vehicles poden tenir una antiguitat superior a 5 anys.

136.3. Per poder matricular vehicles comercials o de transport de mercaderies o de passatgers, les persones físiques o jurídiques han de ser titulars d'un establiment legalment autoritzat i que, per la naturalesa de les seves activitats, requereix disposar de vehicles destinats a ús comercial o industrial. No es pot efectuar el transport públic o privat amb els vehicles esmentats sense les autoritzacions pertinents que fixa la legislació vigent en matèria de transport.

Article 137

El Govern disposa d'un Registre de Vehicles, on figuren les dades dels vehicles, les persones que han procedit a inscriure'ls i els posteriors canvis de titularitat.

Per procedir a la inscripció d'un vehicle en el Registre, a més de la documentació expressada en aquest capítol, el titular pot delegar una altra persona perquè faci la inscripció, mitjançant delegació lliurada pel departament competent. Aquesta delegació no s'accepta si es tracta d'una primera inscripció.

A l'efecte d'aquest Registre, les persones jurídiques són representades per qui exerceixi la seva representació o per qui hagi estat apoderat a l'efecte pel seu òrgan de govern.

Les inscripcions de vehicles amb matrícula temporal queden regulades pel que es preveu a l'article 158.

Assegurances

Article 138

138.1. De conformitat amb la legislació vigent en matèria d'assegurances, tot vehicle automòbil matriculat a Andorra, sigui quina sigui la seva classe, ha d'estar obligatòriament assegurat en una de les companyies legalment autoritzades a operar en aquest àmbit a Andorra. S'exceptuen els vehicles propietat del cos diplomàtic acreditat a Andorra o les missions estrangeres degudament acreditades al Ministeri de Relacions Exteriors, els quals poden tenir contractada la pòlissa d'assegurança al seu país originari.

Igualment, els vehicles matriculats a l'estranger que circulin per Andorra han d'estar coberts per una pòlissa d'assegurança que com a mínim cobreixi les responsabilitats derivades de la seva conducció que s'exigeixen per als vehicles andorrans.

L'assegurança obligatòria ha de cobrir com a mínim els danys a tercers i a ocupants, amb responsabilitat il·limitada, i ha de tenir una vigència mínima d'un any. Excepcionalment, pel que fa als vehicles amb matrícula temporal, la pòlissa d'assegurança pot tenir la mateixa vigència que la matrícula.

Els agents de l'autoritat poden sol·licitar al conductor de qualsevol vehicle la presentació del comprovant de l'assegurança. Pel que fa als vehicles matriculats a Andorra, és necessari presentar el rebut de l'assegurança, on consti la vigència. Pel que fa als vehicles no matriculats a Andorra, s'ha de presentar la corresponent carta verda.

138.2. Les companyies d'assegurances, en causar baixa l'assegurança d'un vehicle, sigui pel motiu que sigui, han de comunicar-ho al Govern, trametent una còpia del certificat de la baixa corresponent al Registre de Vehicles, des d'on s'envia immediatament al Servei de policia als efectes oportuns.

Anotacions marginals al registre

Article 139

Al Registre de Vehicles s'han d'inscriure en nota marginal les reserves de domini que gravin els vehicles registrats. Igualment la menció RD ha de figurar en el certificat de matriculació del vehicle afectat pel gravamen.

En el cas de finançament per la compra d'un vehicle, els establiments de compravenda de vehicles, les companyies financeres o les entitats bancàries han d'aportar al Registre l'original del contracte de compravenda finançada, del qual s'extraurà còpia en aquell acte per incorporar-la a l'expedient.

Els particulars que desitgin inscriure una reserva de domini sobre un vehicle registrat, han d'aportar una còpia autèntica de l'escriptura pública de constitució d'hipoteca mobiliària sobre el vehicle en

qüestió, per tal que aquesta s'incorpori a l'expedient corresponent.

Les reserves de domini poden ser retirades en qualsevol moment amb la presentació per part del titular del vehicle del document acreditatiu de la cancel·lació del gravamen del qual hagi estat objecte.

Les reserves de domini quedaran anul·lades automàticament del Registre de vehicles per a tots els vehicles fins i tot els matriculats abans de l'entrada en vigor d'aquest Codi, en la data contractual prevista en el document corresponent de reserva de domini.

Matriculació de vehicles nous

Article 140

Per a la matriculació d'un vehicle nou, es necessita la documentació següent:

- a) El document acreditatiu d'haver abonat l'impost de mercaderies indirecte (IMI), d'acord amb allò que estableixen les disposicions vigents.
- b) La factura de compra d'origen, segellada pel Servei de Duana i, si escau, la factura de venda del representant, del concessionari o del venedor a favor del comprador.
- c) El certificat justificatiu conforme el vehicle està assegurat en les condicions previstes en aquest Codi.
- d) El facsímil del número de xassis del vehicle amb el model oficial que determini el departament competent.
- e) El certificat de la data de fabricació del vehicle expedit pel fabricant, si el vehicle supera els 3.500 kg de pes màxim autoritzat. Si el servei de ITV ho considera necessari, pot sol·licitar aquest certificat per la matriculació de vehicles de menys de 3.500 kg de pes màxim autoritzat.
- f) La documentació suplementària que assenyali el departament competent conforme el vehicle compleix les diverses reglamentacions i les especificacions tècniques que figuren en aquest Codi i a les normes internacionalment adoptades referents a les mesures de seguretat dels vehicles.
- g) Per als residents estrangers que tinguin autorització de residència de

qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal, certificat o autorització de residència.

Matriculació de vehicles d'ocasió

Article 141

Amb caràcter general queda prohibida la matriculació i inscripció al Registre de tota mena de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs, tant de transport de persones com de càrrega en general, la fabricació dels quals sigui anterior a tres anys naturals comptats a partir de la data en què es pretén la importació a Andorra.

De forma excepcional es poden matricular vehicles d'antiguitat superior a l'especificada anteriorment, a condició que compleixin els requisits següents:

I) Complir les condicions que assenya la l'article 165, relatiu a automòbils antics i de museu.

II) Superar, si escau, la inspecció tècnica de vehicles, d'acord amb el que especifica l'article 167.

Igualment, el ramader que justifiqui la necessitat d'un vehicle per a ús exclusivament ramader (camió, furgó o similar i remolc per portar bestiar) per als seus treballs, pot obtenir l'autorització de matriculació, després de presentar una sol·licitud al departament competent. En cap cas aquesta excepció no pot ser invocada per obtenir la matriculació de vehicles tipus tot terreny, camioneta, furgoneta, camions o similars l'ús dels quals no sigui exclusivament ramader.

En tot cas, un cop matriculat el vehicle en qüestió, només pot ser traspassat a una altra persona que dugui a terme activitat ramadera, la qual ha de ser justificada davant el departament competent. En tot cas, la menció "ÚS EXCLUSIU RAMADER" ha de figurar en la carta groga del vehicle.

Article 142

Per matricular vehicles d'ocasió importats, és obligatòria la presentació de la documentació següent:

a) Original o fotocòpia de la factura de compravenda de l'antic propietari a favor de l'importador, segellada pel Servei de Duana.

b) Original o fotocòpia legalitzada del certificat de matriculació que equival a la carta groga. Si en aquest document no hi figura l'any de fabricació, s'ha de demanar un original o una fotocòpia legalitzada del certificat de fabricació del vehicle o un document equivalent lliurat pel fabricant. Aquest certificat és obligatori per a la matriculació de vehicles industrials o de transport de persones de més de 3.500 kg de pes màxim autoritzat.

c) Document justificatiu d'haver abonat el corresponent impost de mercaderies indirecte (IMI), d'acord amb el que estableixen les disposicions vigents en matèria d'importació de vehicles.

d) Certificat justificatiu conforme el vehicle està assegurat d'acord amb el que es preveu en aquest Codi.

e) Certificat oficial lliurat pel departament competent, justificatiu del resultat favorable de la inspecció tècnica del vehicle realitzada efectivament, abans de la sol·licitud de matriculació.

f) Per als residents estrangers no temporers, de qualsevol altra de les categories previstes per la llei, certificat o autorització de residència.

Article 143

En el certificat de matriculació o carta groga, hi han de constar les dades següents:

El nom, els cognoms i el domicili del titular.

La marca, el model, la forma i el color del vehicle.

El número de xassís, el carburant, la cilindrada i la potència fiscal.

El pes en buit (tara), la càrrega útil, el pes total màxim, el pes total rodant, el nombre de places, l'any de construcció, el número de matrícula, el de registre i el número de cens que li correspon.

Al certificat de matriculació poden efectuar-se les inscripcions marginals corresponents a les restriccions en l'ús, o menció dels gravàmens que afectin el vehicle, mitjançant la inscripció corresponent.

La circulació d'un vehicle que incompleixi qualsevol de les característiques o de les inscripcions marginals especificades al certificat de matriculació pot ser objecte de sanció.

Matriculació de vehicles d'ocasió amb matrícules prèvies temporals o turístiques estrangeres

Article 144

Quan una persona o una societat que reuneixi les condicions indicades en l'article 136 vulgui matricular un vehicle amb matrícula temporal o turística estrangera, el procediment emprat ha de ser el de vehicles nous, sempre que l'antiguitat del vehicle referida a la data de primera matriculació sigui inferior o igual a 6 mesos. A partir d'aquest temps, el vehicle rebrà el tractament de vehicle d'ocasió.

Transmissions de vehicles ja matriculats

Article 145

Són aplicables a les transmissions de vehicles ja matriculats al Principat les disposicions següents:

145.1. Únicament s'autoritzen les transmissions a favor de persones, físiques o jurídiques, que tinguin la capacitat jurídica i administrativa per obtenir la inscripció de vehicles.

145.2. És requisit indispensable, previ a la inscripció de la transmissió, la presentació del certificat que acrediti haver superat les proves de la inspecció tècnica realitzada pels serveis del departament competent, i de la certificació d'assegurança prevista en aquest Codi.

145.3. El propietari d'un vehicle inscrit al Registre que vulgui procedir a la seva transmissió, ha de lliurar a l'adquirent un certificat de compravenda, segons el model oficial.

145.4. L'adquirent disposa d'un termini de quinze dies hàbils, comptats des de la data que figuri en el certificat de matriculació, per efectuar les gestions necessàries de regularització administrativa de la transmissió del vehicle.

145.5. Una vegada transcorregut el termini de regularització administrativa, si l'adquirent no ha procedit efectivament

al canvi de nom, pot ser-li immobilitzat el vehicle, i ha d'evitar per tant la circulació del vehicle mentre continuï a nom de l'antic propietari. En tot cas, el nou propietari és el responsable davant de l'antic, de l'Administració i davant de tercers de les taxes, arbitris, sancions o reclamacions que siguin formulades per actes administratius o fets ocorreguts a partir de la data que consti a la carta groga.

145.6. El transmissor, per la seva banda, pot sol·licitar la cancel·lació de la seva titularitat en el Registre si, un cop acabat el termini de regularització, la persona que adquireix el vehicle no ha dut a terme les gestions necessàries per al canvi de titularitat del vehicle.

145.7. Els vehicles han de portar sempre la mateixa matrícula. Resta prohibit, per tant, traslladar plaques de matrícula d'un vehicle a un altre, encara que la propietat d'un mateix vehicle sigui transferida successivament a propietaris diferents.

145.8. En les inscripcions registrals dels vehicles pot formalitzar-se, després d'una ordre escrita dels batlles o tribunals, l'anotació marginal declarativa de prohibició de la transmissió. Aquestes anotacions han de ser cancel·lades mitjançant la corresponent ordre escrita del batlle o tribunal competent, revocadora de la prohibició de traspàs.

145.9. Les anotacions de reserva de domini a favor d'un tercer han de ser cancel·lades pel venedor en el moment previ a la transmissió, llevat de pacte exprés en sentit contrari entre comprador i venedor.

Baixes de vehicles

Article 146

Per donar de baixa un automòbil inscrit en el Registre, el seu titular ha de procedir a fer un lliurament del joc de plaques de matrícula a l'Automòbil Club d'Andorra, el qual expedeix un certificat justificatiu que l'interessat trameta al Registre juntament amb la carta groga, un certificat de pèrdua o robatori d'aquesta carta lliurat pel Servei de policia, o bé una declaració jurada del propietari conforme el vehicle li pertany.

És obligatori per a tothom donar de baixa del Registre tot vehicle automòbil que, deixi de circular definitivament a causa del seu mal estat.

Els vehicles donats de baixa que no hagin estat exportats poden ser donats d'alta novament pel seu últim titular registral, acollint-se a les prescripcions de l'article 145. En aquest cas, el titular ha de presentar una declaració jurada de la propietat del vehicle i si compleix les condicions ja esmentades satisfer novament les taxes o arbitris determinats per a la matriculació de vehicles.

Els vehicles donats de baixa del Registre per canvi de residència del seu titular, poden ser novament matriculats a Andorra, malgrat que en el moment de la seva rematriculació tinguin una antiguitat superior a tres anys, sempre que entre la baixa i la rematriculació no hagi transcorregut més d'un any.

Plaques de matrícula

Article 147

Després que li sigui presentat el certificat de matriculació, l'Automòbil Club d'Andorra lliura al titular un joc de plaques de matrícula, corresponent al número de matrícula concedit pel Registre, i el distintiu nacional AND.

Les matrícules i el distintiu AND lliurats per l'Automòbil Club d'Andorra, s'han de portar obligatòriament al vehicle. Resta prohibit portar un altre distintiu nacional que no sigui l'andorrà, com també inscripcions a l'entorn immediat de les plaques de matrícula.

Les plaques de matrícula s'han de situar als llocs previstos pel fabricant i el distintiu AND s'ha de situar a la part posterior del vehicle tan a prop de la matrícula com sigui possible. No s'accepten plaques situades en llocs no protegits o poc visibles. No és permès circular amb plaques diferents a la part del davant de la del darrere del vehicle. Tampoc és permès circular amb un remolc o semiremolc acoblat a un vehicle amb matrícula andorrana, que porti una placa de matrícula d'un país que no sigui Andorra o amb el qual no s'hagi establert el conveni bilateral corresponent que autoritzi aquest tipus de circulació.

Les persones que vulguin obtenir un joc nou de plaques de matrícula a causa del mal estat de les que posseeixen, s'han d'adreçar al departament competent per lliurar-hi el joc de plaques en mal estat.

En cas de pèrdua o robatori, l'interessat ha d'obtenir el certificat corresponent de pèrdua o robatori, lliurat pel Servei de policia. Aquest certificat ha de ser lliurat al departament competent en el moment de demanar el nou joc de plaques de matrícula.

Aquest Codi inclou el catàleg de plaques de matrícula vigents a Andorra. No obstant això, el Govern pot modificar o afegir altres modalitats de matrícula, d'acord amb la disposició addicional primera.

Ciclomotors, motocicletes i vehicles anàlegs, fins a 125 cc

Article 148

Aquests vehicles, de 2 o més rodes, s'han d'inscriure obligatòriament en el Registre de Vehicles.

Article 149

Per a la inscripció, s'ha de presentar la documentació següent:

Factura de compra lliurada pel venedor.

Certificat o document del fabricant on figurin les característiques més importants del vehicle, i on hi hagi la indicació de la cilindrada.

Rebut conforme ha estat abonat l'impost de mercaderies indirecte (IMI).

Certificat justificatiu que el vehicle està assegurat com a mínim en règim a tercers i ocupants, amb responsabilitat il·limitada i per una duració mínima d'un any.

Per als estrangers residents, certificat o autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal.

Article 150

Les motocicletes i ciclomotors de menys de 125 cc han de disposar d'un certificat de matriculació, segons el model oficial, el qual ha de ser lliurat juntament amb la placa de matrícula que li correspongui.

Plaques de prova

Article 151

Les plaques de prova tenen com a missió permetre la circulació dins el territori andorrà de vehicles nous o d'ocasió, per tal de facilitar-ne la compravenda.

La utilització de les plaques de prova s'ha de sotmetre a les disposicions següents:

a) El Registre de Vehicles lliura a les persones esmentades a l'apartat c) que ho sol·licitin un permís de circulació vàlid per a un any natural, el qual permet la circulació de vehicles a prova per l'interior del Principat.

Les plaques han d'anar correctament fixades al lloc previst pel fabricant.

El vehicle que sigui conduït per un particular, sense anar acompanyat del representant del titular de la placa de prova, ha de portar una autorització del titular de la placa, que no pot ser superior a 48 hores. En tot cas, aquesta eventualitat ha d'estar degudament coberta per la pòlissa d'assegurança de cada matrícula de prova.

b) Conjuntament amb el permís esmentat al paràgraf anterior, es lliuren al seu titular dues plaques de matrícula de prova, que han de situar-se a la part davantera i posterior del vehicle en cada ocasió. Les plaques han de contenir la menció "PROVA", han de portar gravat un número d'ordre i l'any del seu lliurament, que també és l'any de validesa.

Cada permís de circulació correspon a un únic joc de plaques de matrícula de prova de la mateixa numeració.

El permís de circulació i les plaques de matrícula de prova han de renovar-se anyalment, en el decurs del mes de desembre.

c) El permís de circulació i les plaques de matrícula únicament es lliuren als representants o concessionaris de marques de vehicles, als venedors de vehicles nous o d'ocasió i als garatges legalment establerts i inscrits al Registre de Comerç i Indústria.

d) L'interessat ha de presentar al Registre de vehicles un certificat al seu nom justificatiu de tenir contractada una pò-

lissa d'assegurança per una duració mínima d'un any, el qual té tots els efectes legals equivalents a la pòlissa de responsabilitat civil il·limitada de danys a tercers.

Article 152

Als titulars de les plaques de prova que circulin amb matrícules caducades, se'ls imposa una sanció, que es determina en l'apartat corresponent.

Matrícula temporal

Article 153

La matrícula temporal (MT) es reserva als vehicles que circulin temporalment per Andorra i l'estranger, i siguin propietat de no residents al Principat. La fabricació dels vehicles ha de ser anterior als tres anys a comptar de la data en què es pretengui la seva importació a Andorra.

Article 154

Es poden matricular amb matrícula temporal vehicles tipus turisme, turisme comercial, furgoneta càmping o familiar, caravanes o remolc per a turisme i vehicles de 2 o més rodes, les característiques dels quals estiguin establertes en aquest Codi.

Article 155

155.1. El termini de validesa d'aquesta matrícula temporal és com a mínim d'un mes i com a màxim d'un any. Transcorregut el seu termini de validesa, si no es procedeix a la renovació, el vehicle queda sense matrícula i, llevat del cas que sigui importat novament a Andorra i matriculat d'acord amb les normes generals d'aquest Codi, és considerat com a vehicle estranger.

155.2. D'acord amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 159, el titular no pot efectuar la transmissió del vehicle a tercers durant el termini de validesa de la matrícula temporal, si la matriculació anterior era una matrícula temporal estrangera.

155.3. La renovació de la matrícula temporal no comporta el pagament per segona vegada de l'impost de mercaderies indirecte (IMI). En cas de transmissió de la titularitat del vehicle o de fer-ne una matriculació ordinària, s'ha de presentar un certificat justificatiu d'haver abonat

l'IMI, d'acord amb allò que estableixen les disposicions vigents.

Article 156

En les plaques de matriculació temporal, hi han de constar les lletres MT, seguides del número d'ordre, del mes i de l'any en curs.

Els vehicles que circulin a l'empara d'aquest règim han de dur, a més de les plaques de matrícula ja esmentades, la placa ovalada AND.

Article 157

En el certificat de matriculació o carta groga hi ha de figurar la inscripció matrícula temporal (MT) i la data de caducitat, a més de les dades personals i del vehicle que es determinen a l'article 143.

Article 158

Per a l'obtenció o la renovació d'una matrícula temporal (MT), s'admeten procuracions o poders.

Les renovacions de les matrícules temporals poden dur-se a terme també per correu, a través de l'Automòbil Club d'Andorra, sempre que no hi hagi alteració de les dades del vehicle i el titular. La tramesa de documents s'ha de fer per correu certificat, i en tot cas, el titular n'és responsable fins que l'Automòbil Club d'Andorra hagi rebut la documentació pertinent.

La documentació renovada, quan és tramesa al seu titular tampoc no és responsabilitat de l'Automòbil Club d'Andorra ni del mateix Govern des del moment en què li és tramesa. Prèviament al lliurament de la documentació, es pot sol·licitar al titular el pagament de les taxes o arbitris que hagin estat ocasionats amb motiu de la renovació de la matrícula.

El període de renovació de la matrícula no comporta de forma automàtica el manteniment de les condicions administratives de la matrícula que es pretén renovar. En tot cas, el titular és responsable davant tercers de l'ús del vehicle durant aquest període.

Els poders o les procuracions atorgats a l'estranger a efectes d'aquest article han de fer-se davant notari, o autoritat consular competent.

Article 159

159.1. Les matrícules temporals o turístiques estrangeres són convertibles en matrícules temporals andorranes, sempre que concorrin les circumstàncies següents:

- a) Que el vehicle sigui propietat d'un estranger no resident al Principat.
- b) Que la matrícula temporal estrangera estigui caducada o manqui per a la seva caducitat un termini inferior o igual a trenta dies naturals.

159.2. Per sol·licitar aquest tipus de matriculació del vehicle, cal presentar una sol·licitud, que lliura l'Automòbil Club d'Andorra, acompanyada de la documentació següent:

- a) Original del certificat de matriculació del vehicle al país d'origen a nom del titular de la documentació.
- b) Original de la factura de compra del vehicle al país d'origen a nom del titular de la documentació.
- c) Certificat justificatiu d'haver abonat l'impost de mercaderies indirecte (IMI), d'acord amb allò que estableixen les disposicions vigents.
- d) Certificat justificatiu d'haver contractat a Andorra l'assegurança del vehicle per una durada mínima igual a la durada de la validesa de la matrícula. El certificat ha d'anar a nom de la persona que vulgui matricular el vehicle al Principat i ha de tenir tots els efectes que es determinen a l'article 138 d'aquest Codi.
- e) Certificat de la resolució favorable de la inspecció tècnica del vehicle realitzada pels serveis del departament competent.

159.3. Resta prohibida la transmissió de vehicles registrats amb matrícula temporal andorrana vigent, provinents de matrícules temporals estrangeres, durant el primer any de vigència de la matrícula temporal andorrana.

Duplicats de documents**Article 160**

S'expedeixen duplicats de documents a causa de robatori, pèrdua o deterioració dels originals o dels duplicats anteriors.

Per obtenir el duplicat és indispensable, en els dos primers casos, efectuar la sol·licitud del document adjuntant-hi la corresponent declaració de robatori o de pèrdua lliurada pel Servei de policia.

En el cas de recuperar el document perdut, s'ha de retornar el duplicat a l'autoritat que l'ha lliurat.

Cada vegada que se sol·liciti un duplicat per pèrdua, el sol·licitant ha de satisfer els imports següents:

Primer duplicat: import normal del document

Segon duplicat: doble de l'import normal

Tercer duplicat: triple de l'import normal

Quart duplicat: quàdruple de l'import normal

Certificacions d'inscripció al Registre**Article 161**

Podran expedir-se certificacions de la situació registral dels vehicles inscrits a qui ho sol·liciti, després que hagi adreçat una petició al departament competent. El caràcter públic del Registre permet a tota persona interessada efectuar les consultes que estimi oportunes. Les consultes s'han d'efectuar personalment, i el Registre no facilita cap dada via telefònica.

El Govern pot posar a disposició dels usuaris un sistema de comunicació informàtic a les dependències del Govern, per a l'accés a les dades del Registre de Vehicles.

Modificacions de característiques del vehicle**Article 162**

162.1. Normes sobre transformació de vehicles.

162.1/1. Qualsevol transformació, modificació o reparació estructural o funcional realitzada en un vehicle i que comporti l'alteració de les dades que figurin en el permís de circulació o carta groga, ha de sol·licitar-se prèviament per escrit al departament competent. Els serveis d'aquest departament han d'efectuar la inspecció tècnica corresponent a fi de determinar i comprovar-ne les modificacions, i lliurar a l'interessat, si escau, el nou permís de circulació.

162.1/2. Quan la transformació, modificació o reparació afecti o pugui afectar el xassis, els frens, els grups motopropulsors o qualsevol altre element que pugui alterar les condicions de seguretat, quinze dies abans de començar els treballs necessaris, s'ha d'informar amb detall i mitjançant un escrit el departament competent de la situació i dels canvis.

162.1/3. Els serveis del departament competent, a la vista de l'escrit esmentat, han de determinar en cada cas les condicions tècniques de tota mena que han de respectar-se rigorosament en la realització dels treballs, així com els documents que ha de lliurar l'empresa que efectui la transformació, modificació o reparació.

162.1/4. En tot cas, és indispensable que l'escrit a què es refereixen els dos apartats anteriors vagi acompanyat d'una memòria descriptiva i de plànols de les modificacions que es pretenguin efectuar i de l'autorització o, si escau, la certificació de l'empresa fabricant del vehicle donant conformitat a les operacions de modificació que es pretenen efectuar. Tota aquesta documentació ha d'anar signada i visada, sota la seva responsabilitat, per un representant, apoderat o delegat de l'empresa que ha fabricat el vehicle, o, si és el cas de transformacions estructurals, per un enginyer competent i autoritzat.

En el cas particular d'un vehicle sense carrosseria feta pel constructor o quan es pretengui modificar la carrosseria existent, s'ha de presentar degudament omplert el document oficial denominat certificat de carrosseria.

162.1/5. Un cop autoritzada la modificació, transformació o reparació, d'acord amb les normes tècniques dictades pel departament competent, i realitzats els treballs corresponents, el propietari del vehicle està obligat a presentar-lo, dins dels quinze dies següents, a la inspecció tècnica de vehicles per efectuar les proves i comprovacions corresponents.

162.1/6. Quan el treball de reparació que calgui realitzar al vehicle consisteixi exclusivament en la substitució d'un element estructural d'origen per un altre de nou o d'ocasió corresponent a la mateixa marca i model de vehicle no cal informar prèviament el departament competent.

162.1/7. El carrossatge d'estructures sobre xassis de vehicles industrials, s'ha de realitzar d'acord amb les normes de carrossatge del fabricant del vehicle. Els equipaments específics de la carrosseria (grues, plataformes elevadores, etc.) han de complir les normatives comunitàries específiques de seguretat, o si no n'hi ha, les normes espanyoles o franceses.

162.1/8. La càrrega útil ha de ser com a mínim d'un terç del pes total màxim autoritzat del vehicle. Queden exceptuats aquells vehicles sobre els quals s'hagin practicat reformes importants, de manera que per les noves condicions d'utilització no es destinin al transport de càrrega, o que si s'hi destinen, aquest transport s'efectuï en una proporció mínima comparativament amb la tara, com per exemple els vehicles següents:

- Vehicles de bombers
- Grues
- Ambulàncies
- Ginys electrògens
- Vehicles de suport publicitari o divulgació
- Vehicles taller o laboratori
- Vehicles llavaneu
- Vehicles de càmping
- Vehicles blindats
- Vehicles de serveis mèdics
- Bombes de formigó o anàlogues
- Vehicles frigorífics de paret gruixuda (càrrega mínima 15% del pes total màxim autoritzat)

162.2. Normes sobre vehicles greument accidentats.

162.2/1. En el cas que un vehicle, com a conseqüència d'un accident de circulació, tingui danys importants en l'estructura o en el funcionament i no pugui circular sense risc de perillositat per a la seguretat de les persones, els béns o el trànsit, els agents de l'autoritat han de retirar el permís de circulació del vehicle accidentat i enviar-lo al departament competent.

162.2/2. Els agents de Duana tenen la mateixa obligació de l'apartat anterior pel que fa als vehicles andorrans greument accidentats quan passen pels controls duaners.

162.2/3. Les actuacions administratives regulades en els dos apartats anteriors d'aquest article s'estableixen sense per-

judici de la competència judicial dels batlles en l'exercici de les seves funcions jurisdiccionals.

162.2/4. Un cop reparat el vehicle, la restitució del permís de circulació al seu titular resta condicionada al resultat favorable de la inspecció tècnica del vehicle, realitzada pels serveis competents del departament competent.

162.2/5. En tot cas, un cop transcorregut un any des de la retirada del permís de circulació sense que s'hagi efectuat la reparació o s'hagin superat favorablement les proves de la inspecció tècnica, el vehicle pot ser donat de baixa del Registre.

162.2/6. Quan, a causa d'un accident o del mal estat del vehicle, s'ha de procedir a la substitució d'un xassis o d'alguna altra estructura, s'apliquen les normes següents:

- a) Únicament es poden utilitzar xassis, estructures, elements o peces que corresponguin a la marca i model del vehicle objecte de la reparació, sempre i que se segueixin els procediments i les normes del fabricant per a cada vehicle en concret.
- b) El xassis, l'estructura, les peces o els elements han de ser nous. El compliment d'aquest requisit s'ha de demostrar presentant al departament competent la documentació necessària.
- c) Una vegada efectuada la substitució, que ha de deixar el vehicle en perfecte estat, sense que s'observin soldadures susceptibles de debilitar-ne la resistència, el departament competent ha de procedir a estampar al lloc corresponent el número de xassis o estructura que correspongui al vehicle reparat.
- d) L'antic xassis o l'antiga estructura han de ser destruïts o inutilitzats en presència de personal dels serveis del departament competent, el qual n'ha d'estendre l'acta corresponent.
- e) En el cas que per dur a terme la reparació fos necessari procedir a la substitució de la peça o l'element del vehicle on figura gravat el número de xassis, el titular del permís de circulació i el representant de l'empresa que

faci la reparació, dins dels vuit dies abans de l'acabament de la reparació, han de sol·licitar per escrit aquest fet al departament competent, per tal que procedeixi a estampar el número en la forma establerta en el paràgraf anterior d'aquest apartat.

Article 163

No s'accepten modificacions sobre el xassis o l'estructura autoportant d'un vehicle quan aquestes comportin soldadures o bé allargaments que sobrepassin les mides màximes autoritzades pel constructor.

Resten prohibides les transformacions de qualsevol tipus de vehicle, existents i matriculats a Andorra, per destinar-los al transport de matèries perilloses, quan la seva antiguitat sigui superior a 3 anys, comptats des de la data de la seva fabricació.

Resten també prohibides les transformacions de qualsevol tipus de vehicle matriculat a Andorra, per destinar-lo al transport públic de passatgers.

El muntatge d'eixos supletoris només s'autoritza en el cas que el constructor ho tingui previst i sempre que s'efectuï en vehicles que tinguin menys de tres anys d'antiguitat.

No s'autoritza l'augment del pes total amb càrrega d'un vehicle, llevat que el fabricant autoritzi aquesta transformació indicant, eventualment, les mesures o les modificacions que cal efectuar-hi.

La disminució del pes total amb càrrega autoritzat pel constructor només s'accepta quan es vulgui reduir el pes a 3.500 kg i en les circumstàncies següents:

- a) Que s'hagin efectuat reformes importants en el vehicle, de forma que les noves condicions d'utilització no el destinin al transport de càrrega o que en el cas de poder transportar càrrega aquest transport s'efectuï en una proporció mínima comparativament amb la tara, com per exemple:

- Vehicles de bombers
- Grues
- Ambulàncies
- Ginys electrògens
- Vehicles de suport publicitari o divulgatiu
- Tallers o laboratoris

Màquines llevaneu
Vehicles de càmping
Vehicles blindats

b) Que la tara del vehicle transformat més la càrrega a transportar normalment no superi els 3.500 kg, i la càrrega útil representi com a mínim el 30% del pes total màxim.

Automòbils reconstruïts

Article 164

164.1. En cap cas no pot ser autoritzada la matriculació de vehicles construïts fora de l'activitat industrial d'una empresa nacional o estrangera legalment establerta al seu país i autoritzada per a la fabricació de vehicles.

164.2. Tampoc no pot ser autoritzada la matriculació de vehicles de qualsevol classe, construïts o modificats a partir de kits o transformacions, per convertir-los en un tipus diferent de l'original, o reconstruïts mitjançant reparacions, transformacions o modificacions d'un o més models originals. Tampoc aquells vehicles que provenguin de transformacions de la mateixa o distinta marca de fabricació o muntatge.

164.3. El serveis del departament competent han de rebutjar les sol·licituds de matriculació dels vehicles reconstruïts, sigui quin sigui l'origen de les peces o els elements utilitzats, que no compleixin el que s'especifica tot seguit.

164.4. Com a excepció als tres apartats anteriors, poden ser matriculats aquells vehicles muntats a partir de kits, transformats, modificats o reconstruïts que ho hagin estat mitjançant procediments, peces o elements degudament homologats pel país fabricant, o per algun dels estats membres de la Unió Europea, sempre que el vehicle resultant gaudeixi dels elements de seguretat bàsics i estigui comprès en una de les categories d'aquest Codi.

Automòbils de museu o antics

Article 165

165.1. A l'efecte d'aquest Codi, es consideren vehicles antics els automòbils de tot tipus i les motocicletes que tinguin una antiguitat de fabricació igual o superior a vint-i-cinc anys, sigui quina sigui la data de la matriculació a Andorra o a

l'estranger. Es consideren automòbils de museu aquells que, independentment de la seva data de fabricació, tenen unes característiques mecàniques, estètiques, tècniques, artístiques, històriques, de producció o altres assimilables, que fan que aquell vehicle tingui un valor a efectes d'exposició, assimilat als vehicles antics.

165.2 Per a la protecció pública dels vehicles antics o de museu, que es consideren com una manifestació històrica d'un patrimoni cultural comú, el Govern dicta les disposicions reglamentàries que complementin o modifiquin el que s'especifica en aquest Codi, pel que fa a la matriculació, classificació, registre administratiu, exposició pública, transmissió onerosa o gratuïta, importació, exportació i conservació d'aquest tipus de vehicles, que no hagin estat previstes en aquest Codi.

Els vehicles antics o de museu que s'adscriuïn al fons del Museu Nacional de l'Automòbil per ser exhibits al mateix museu durant més de tres anys, tenen la consideració de béns que serveixen per a finalitats culturals d'acord amb l'article 5.8 de la llei de l'Impost de mercaderies indirecte.

Per acollir-se a l'exempció que estableix l'article 5.8 de la Llei de l'Impost de mercaderies indirecte, és obligatori presentar al moment de la importació un document que acrediti que el vehicle està adscrit al Fons del Museu Nacional de l'Automòbil durant més de tres anys.

165.3. La sol·licitud de matriculació dels vehicles antics ha d'anar acompanyada de la documentació que s'exigeix per a la resta de vehicles d'importació, a més del certificat oficial relatiu a la determinació de la classificació del vehicle segons es determina en aquest article, especificant que compleix els apartats 2 i 3 del títol II de l'annex K del Codi esportiu internacional de la Federació Internacional d'Automobilisme, o reglamentació anàloga vigent.

165.4. Quan l'antiguitat del vehicle faci impossible l'aportació de determinats documents exigits per l'article 142 d'aquest Codi, poden ser substituïts per certificacions o documents oficials o tècnics relatius al vehicle i lliurats per les autoritats competents del país exporta-

dor o pel fabricant originari. En defecte d'aquests, el departament competent, després de valorar les dificultats per a la seva obtenció, i després de les recerques tècniques que corresponguin, accepta o denega la sol·licitud de matriculació.

165.5. Els vehicles antics poden ser matriculats sense la superació de la inspecció tècnica de vehicles, a causa de la seva antiguitat i tècnica. En aquest cas, el permís de circulació dels vehicles antics té validesa únicament a l'efecte de la seva participació en exhibicions, fires, demostracions, competicions i altres esdeveniments públics autoritzats exclusivament per a vehicles d'aquesta naturalesa.

165.6. Els vehicles antics que superin la inspecció tècnica de vehicles poden ser matriculats al Registre de Vehicles segons especifica l'article 141 d'aquest Codi, disposant així de l'autorització de circulació en altres circumstàncies que les especificades en l'apartat anterior. El Govern pot destinar en exclusiva als vehicles compresos en aquest apartat unes plaques de matrícula específiques, diferenciades de les que s'utilitzen per als vehicles actuals. Aquestes plaques no tenen el tipus de numeració actual i solament tenen números per a la seva identificació.

165.7. L'Automòbil Club d'Andorra, com a Federació Andorrana d'Automobilisme, o qualsevol altre organisme degudament autoritzat pel Govern efectua la valoració del vehicle a l'efecte de determinar, si escau, l'import de l'impost de mercaderies indirecte (IMI).

165.8. Els vehicles antics que no hagin superat la inspecció tècnica de vehicles i que s'acullin al règim de circulació limitat especificat a l'apartat 5, han de portar unes matrícules especials segons el model oficialment aprovat:

Fons vermell, lletres i números negres amb les inscripcions següents:

A la part superior, "Vehicles antics"
A la part inferior, "Principat d'Andorra"
A l'esquerra de la placa hi consta l'escut del Principat.

165.9. El número de matrícula és el que determini l'Automòbil Club d'Andorra, atenent la classificació del període de construcció del vehicle segons l'annex "K" del Codi esportiu internacional de la

Federació Internacional d'Automobilisme o la reglamentació anàloga vigent.

165.10. En el cas que un vehicle antic amb circulació limitada hagi de circular per la via pública, l'interessat ha de lliurar a l'Automòbil Club d'Andorra, almenys tres dies abans de la data de circulació, un exemplar del document denominat "Declaració de circulació de vehicles antics" degudament emplenat.

L'Automòbil Club d'Andorra subministra els impresos de "Declaració de circulació de vehicles antics".

165.11. Per a la determinació de la classificació del vehicle han de complir-se estrictament els apartats 2, "Determinació de la classificació i de l'elegibilitat" i 3, "Classificació de tipus", del títol 2 de l'annex "K" del Codi esportiu internacional de la Federació Internacional d'Automobilisme, o de la reglamentació anàloga vigent.

165.12. No es poden matricular els vehicles que no compleixin les condicions de seguretat especificades per a cada tipus, ni tampoc aquells als quals s'hagin efectuat modificacions o transformacions no autoritzades.

En el cas de motocicletes s'apliquen els principis generals establerts en els apartats 3.2 i 3.3 de la reglamentació esmentada.

165.13. La determinació de la classificació del vehicle, prèvia a la matriculació, ha de ser efectuada per una comissió de la qual formin part:

El ministre titular del departament competent o una persona delegada.

El president de l'Automòbil Club d'Andorra o una persona delegada.

El president del Comitè Tècnic del Museu Nacional de l'Automòbil.

El cap de Servei de la Inspecció Tècnica de Vehicles.

165.14. La comissió especificada a l'apartat anterior o la inspecció tècnica de vehicles, a més de l'especificat en aquest article, poden imposar la instal·lació en el vehicle de mesures complementàries referents als sistemes de senyalització i d'il·luminació o altres que es considerin imprescindibles per a la seguretat viària.

El compliment d'aquestes mesures és requisit indispensable per procedir al lliurament del permís de circulació o carta groga i a la inscripció corresponent al Registre amb matrícula de vehicle antic. Igualment, a proposta de la Comissió, s'han d'assenyalar en el permís de circulació o carta groga les possibles condicions restrictives d'utilització del vehicle.

165.15. A causa del progrés tècnic que incideix en les condicions de seguretat, únicament es poden matricular amb placa ordinària els vehicles antics de la classe històric "A" o posteriors, fabricats a partir de l'1 de gener de 1950, segons la Federació Internacional de l'Automobilisme, denominats habitualment al Principat d'Andorra "clàssics esportius".

En aquest cas, la determinació de la classificació del vehicle i la inspecció tècnica s'efectuen segons el que s'especifica en aquest article i, amb caràcter subsidiari, d'acord amb el que determina aquest Codi per a la inspecció tècnica de vehicles.

Inspeccions tècniques de vehicles

Article 166

L'òrgan competent per efectuar les inspeccions tècniques de vehicles és el Servei d'Inspecció Tècnica de Vehicles.

166.1. Tots els vehicles amb matrícula andorrana vigent, sigui quina sigui la seva categoria o les seves funcions, han de ser sotmesos periòdicament als controls i les proves de la inspecció tècnica de vehicles, d'acord amb aquest article.

166.2/1. No obstant això, estan exempts de l'obligatorietat de les inspeccions tècniques periòdiques els ciclomotors, els remolcs de menys de 750 kg de pes màxim autoritzat, els vehicles especials destinats a obres o serveis i els vehicles la velocitat màxima dels quals sigui inferior a vint-i-cinc quilòmetres per hora, així com els tractors i altres vehicles especials utilitzats exclusivament per a les activitats agrícoles.

166.2/2. No obstant l'apartat anterior, els vehicles especificats en aquest apartat de més de 2.000 kg han de portar permanentment, i en tot cas han de tenir a disposició del departament competent, el llibre de revisions i verificacions periòdiques previstes pel fabricant, deguda-

ment segellat, on es comprovi que han estat acomplertes les verificacions i revisions necessàries per al seu funcionament correcte.

166.3 Independentment de les inspeccions periòdiques reglamentàriament establertes, és obligatòria una inspecció tècnica específica en qualsevol moment en els casos següents:

a) Vehicles en les característiques dels quals s'hagin efectuat modificacions, transformacions o reparacions i aquells que hagin sofert greus danys per accident, segons l'article 162 d'aquest Codi, sempre que els treballs efectuats afectin qualsevol element estructural o funcional relacionat amb la seguretat del vehicle.

b) Vehicles d'ocasió importats a Andorra i aquells altres procedents de matrícules temporals o turístiques estrangeres que es pretenguin matricular segons els articles 142 i 145, respectivament.

c) Vehicles ja matriculats que, segons l'article 145 d'aquest Codi, hagin de ser objecte de transmissió.

d) Vehicles antics, en el supòsit previst en l'article 141 i en l'apartat 6 de l'article 165 d'aquest Codi.

e) Vehicles en general respecte dels quals els agents de l'autoritat o els funcionaris dels departaments d'Interior, Duanes o Indústria i Transports tinguin dubtes raonables que permetin deduir que no reuneixen les condicions tècniques exigibles per a circular normalment, que posin en perill la seguretat del trànsit viari o hagin sofert modificacions per ocultar mercaderies o béns.

166.4. Obtingut, com a resultat dels controls i de les proves, un dictamen oficial favorable al bon estat del vehicle, es lliura el distintiu de la inspecció tècnica de vehicles o targeta ITV, la qual s'ha de portar en un lloc que no dificulti la visibilitat, a la part interior del parabrisa davanter.

Article 167

167.1. Si el resultat dels controls i les proves del vehicle és desfavorable, el Servei d'inspecció tècnica de vehicles concedeix al seu titular un termini per

esmenar els defectes o modificacions observats, tenint en compte la seva naturalesa, al final del qual s'ha de presentar el vehicle a una nova inspecció. En aquests casos, el Servei d'inspecció tècnica de vehicles ha de retenir el distintiu ITV i facilitar al titular una còpia del full de revisió on s'especifica el termini assenyalat.

167.2 En els casos en què del resultat d'una inspecció rutinària o especial efectuada pels inspectors dels departaments d'Interior, Duanes o Indústria i Transports, es detecti defectes en el vehicle que afecten greument les condicions de seguretat o modificacions per ocultar mercaderies o béns, aquests retindran el permís de circulació del vehicle fins que aquest hagi estat arranjat dels defectes detectats o eliminats definitivament amb suficient garantia, els espais destinats a ocultar mercaderies o béns.

167.3. En les inspeccions previstes en el punt e) de l'apartat 3 de l'article 166, no s'aplica tarifa a aquest servei si, com a conseqüència de la inspecció, no s'aprecien deficiències en el vehicle. A petició de l'interessat, són vàlides com a inspeccions periòdiques.

167.4. Les inspeccions previstes en el punt c) de l'apartat 3 de l'article 166, es realitzen quan la transmissió s'efectua entre persones físiques o jurídiques, excepte en el cas que l'adquirent sigui una empresa dedicada a compravenda de vehicles, i el vehicle en qüestió estigui destinat a la venda. En aquest cas, la inspecció tècnica s'efectua abans de procedir a la transmissió del vehicle entre l'empresa de compravenda i un tercer.

Les empreses de compravenda de vehicles han d'estar degudament inscrites en el Registre de Comerç i Indústria per exercir aquesta activitat.

167.5. És requisit indispensable per a l'obtenció o la renovació de la targeta de transport haver superat favorablement la ITV.

167.6. Els titulars dels vehicles són responsables davant de les autoritats competents del manteniment al dia dels distintius ITV, mitjançant la presentació dels vehicles a la inspecció dins els terminis establerts. L'incompliment d'aquesta obligació dona lloc a la im-

sició de les sancions previstes en les normes vigents de tipificació d'infraccions i règim de sancions administratives corresponents al Codi de la circulació.

167.7. La inspecció tècnica periòdica dels vehicles es fa amb la freqüència següent:

A) Motocicletes.

Antiguitat:

Fins a cinc anys: exempt.

De cinc a nou anys: biennal.

De més de nou anys: anyal.

B) Vehicles autocaravanes, furgonetes, camionetes o similars: anyal.

C) Vehicles particulars dedicats al transport privat de persones, exclosos els definits en els apartats anteriors, amb una capacitat màxima de nou places, inclòs el conductor:

Antiguitat:

Fins a cinc anys: exempt.

De cinc a nou anys: biennal.

De més de nou anys: anyal.

D) Vehicles de transport públic, excepte els que tenen una capacitat màxima de nou places inclòs el conductor (taxis)

Fins a quinze anys: cada 6 mesos.

De més de quinze anys: cada tres mesos.

E) Vehicles de transport de mercaderies:

Fins a quinze anys: anyal.

De més de quinze anys: cada sis mesos.

F) Vehicles d'autoescoles, de lloguer sense xofer, taxis, grues, ambulàncies, d'assistència sanitària i anàlegs: anyal.

G) Vehicles antics, matriculats d'acord amb l'article 165: biennal. Els vehicles antics dipositats al Museu Nacional de l'Automòbil estan exempts de la inspecció tècnica de vehicles fins al moment en què se sol·liciti l'autorització de circulació.

En tots els casos, l'antiguitat del vehicle es computa a partir de la data de la seva fabricació, o la que consti en document equivalent en el cas de vehicles matriculats amb anterioritat a l'estranger.

167.8. Sense perjudici de les inspeccions tècniques voluntàries, que poden

ser considerades vàlides com a inspeccions tècniques periòdiques, en què es computa la data de venciment del distintiu ITV a partir de la data d'inspecció del vehicle com a norma general, els vehicles poden passar la inspecció un mes abans de la data de venciment. En aquest cas, el termini de la següent inspecció es computa a partir de la data en què el vehicle havia estat inspeccionat, d'acord amb la data de venciment assenyalada en la targeta ITV.

167.9. Les inspeccions periòdiques dels taxis són independents de les revisions dels taxímetres que assenyalen la legislació vigent, i també de les revisions que han de realitzar-se quan es produeixi un canvi d'aparell o de tarifes.

167.10. Els controls i les verificacions d'inspecció mínimes que ha d'efectuar el Servei d'Inspecció Tècnica de Vehicles per a l'obtenció del distintiu ITV, són els següents:

Controls mínims

Punts de control	Defectes més importants o habituals (No limitatius)
1. Plaques matrícula	Qualsevol defecte.
2. Núm. xassis	Qualsevol defecte.
3. Documentació	Caducada o inexistent. Acc. exterior
4. Estat pneumàtics	Pneumàtics diferents en un mateix eix Profunditat de dibuix inferior a 1'6 mm. Diferència de profunditat de dibuix de dos pneumàtics un mateix eix superior a 5 mm. Deformacions, soldadures o forats ovals. Pneumàtic recautxutat en eix direccional. Pneumàtics que sobresurtin el pas de roda.
5. Miralls exteriors	Absència de retrovisors. Retrovisor trencat que no permeti una bona visibilitat. Fixació incorrecta i/o no retràctils.
6. Vidres, parabrisa	Tota modificació que comporti una disminució sensible de la visibilitat del conductor. Parabrisa estellat. No homologats.
7. Portes, finestres	Possibilitat d'obertura intempestiva o impossibilitat de tancament. Qualsevol defecte. Indicatiu de portes obertes.
8. Estreps, agafadors	Qualsevol defecte. Sortir més de 3 cm de la carrosseria.
9. Eixugaparabrises	Qualsevol defecte.
10. Arestes exteriors	Possibilitat de produir danys a les persones.
11. Para-xocs	No n'hi ha. Mal fixat o trencat de manera que pot produir danys a les persones. Manca de dispositiu para-xocs. No homologats pel fabricant del vehicle o per organisme autoritzat. Soldadures.
12. Dispositiu antiencastament	Qualsevol defecte. Condicionament interior.
13. Mirall retrovisor, visibilitat	Qualsevol defecte.
14. Cinturons de seguretat, barres	Comprovar estat i fixacions.
15. Avisador acústic	Absència. No funcionament. Tipus no autoritzat.
16. Timbres	Absència. No funcionament.

17. Neteja, conservació	Estat general.
18. Seient conductor	Absència de fixacions. Fixacions defectuoses. Qualsevol defecte.
19. Seients passadissos	Oxidacions, deformacions o obstacles fixos que puguin provocar danys a les persones. Distàncies entre seients no reglamentàries.
20. Arestes exteriors	Parts que sobresurten d'elements de carrosseria o d'ornaments.
21. Cronotaquígraf, comptaquilòmetres, limitadors de velocitat	Absència. Qualsevol defecte. Revisió periòdica caducada.
22. Extintors	Absència. Condicions inadequades de funcionament. Caducats.
23. Eines, recanvis	Absència.
24. Triangle, falca	Absència.
25. Placa nombre seients	Absència. Dades incorrectes.

Enllumenat**Punts de control**

	Defectes més importants o habituals
26. Carretera, encreuament	Qualsevol defecte. No autoritzats.
27. Ordinari, boira	Qualsevol defecte. No autoritzats.
28. Interior, taxímetre	Qualsevol defecte. No autoritzats.
29. Matrícula, lliure	Qualsevol defecte. No autoritzats.

Senyalització**Punts de control**

	Defectes més importants o habituals
30. Posició, gàlib	Qualsevol defecte. No autoritzats.
31. Maniobra	Qualsevol defecte. No autoritzats.
32. Avaria	Qualsevol defecte. No autoritzats.
33. Frenada	Qualsevol defecte. No autoritzats.

34. Urgència	Qualsevol defecte. No autoritzats.
Direcció	
Punts de control	
35. Caixa, suports	Defectes més importants o habituals Fissures i elements de subjecció en mal estat. Pèrdues d'oli o líquids. Qualsevol tipus d'escalfament.
36. Timoneria, suports	Deformacions, esquerdes o soldadures en palanques, varetes, suports i els seus elements de fixació. Qualsevol tipus d'escalfament.
37. Ròtules, articulacions	Absència de la part elàstica de la ròtula o articulacions. Desgast important de les parts elàstiques de la ròtula o articulacions. Qualsevol tipus d'escalfament.
Suspensió	
Punts de control	
38. Fixacions, topalls	Defectes més importants o habituals Deformacions, soldadures, escalfament o defectes importants de les fixacions. Joc.
39. Ballestes, molles	Fulles, caputxí, o qualsevol altre element trencat o amb defectes.
40. Amortidors, estabilitzadors	Trencaments, deformacions o aixafaments Manca d'eficàcia (mínima 60%). Diferència màxima entre rodes d'un mateix eix 20%. Pèrdues d'oli.
Frenada	
Punts de control	
41. Fre servei	Desequilibri excessiu entre rodes d'un mateix eix. Manca d'eficàcia i desequilibri no superior al 30% en un mateix eix. Qualsevol defecte.
42. Fre de socors	Manca d'eficàcia, desequilibri no superior al 30% en un mateix eix. Qualsevol defecte.
43. Fre de mà	Inexistència o ruptura de varetes o cables. Manca d'eficàcia.
44. Fre retardador elèctric	Manca d'eficàcia.
45. Ruptura automàtica	Qualsevol defecte.
46. Pèrdua d'aire	Possibles fuites. Qualsevol defecte de vàlvules.

47. Calderins, conductes	Possibles fuites. Qualsevol defecte.
Xassís	
Punts de control	Defectes més importants o habituals
48. Fixacions carrosseria	Totes les deterioracions que afecten la rigidesa. Corrosions dels punts d'ancoratge. Deformacions importants. Soldadures.
49. Estat general, baixos	Totes les deterioracions que afecten la rigidesa. Corrosions dels punts d'ancoratge. Deformacions importants. Corrosió d'elements estructurals.
Altres	
Punts de control	Defectes més importants o habituals a constatar
50. Dipòsit combustible, canonada	Fuites carburant. Fixacions defectuoses del recipient. Mal estat de les canalitzacions. No s'admeten soldadures o reparacions.
51. Tub d'escapament	No original. Perforat. Manca de catalitzador. Manca d'elements del sistema d'escapament. Sorolls excessius.
52. Transmissió	Pèrdues líquid, juntes, protectors. Jocs. Coixinets.
53. Fums, contaminants	Qualsevol defecte.
54. Oli, carburant	Fuites.
55. Transport escolar	Equipament específic de transport escolar.

167.11/1. Els vehicles de transport de matèries perilloses, a més de complir els controls i les verificacions definits en l'article anterior, han de superar els especificats en la reglamentació internacional de transport de matèries perilloses (ADR).

167.11/2. Els vehicles refrigerants, isotèrmics o de temperatura controlada, a més de complir els controls i verificacions definits en l'article anterior, han de superar els especificats en la reglamentació internacional de mercaderies peribles (ATP).

Capítol VII. Condicions tècniques dels vehicles automòbils

Característiques generals

Article 168

168.1. Els vehicles automòbils, els remolcs i els semiremolcs que es preten guin matricular, han de complir les reglamentacions diverses i les especificacions tècniques que figuren en aquest Codi de la circulació, i les normes internacionalment adoptades referents a les mesures de seguretat i de protecció del medi ambient en els vehicles. El departament competent pot requerir, quan ho estimi oportú, la presentació dels assaigs i les comprovacions oportunes referents al seu compliment, efectuats per un laboratori o una escola d'enginyers degudament acreditats.

168.2. Com a cas excepcional, únicament els vehicles destinats a la competició que no compleixin totalment els requisits tècnics que estableix aquest Codi, que no obstant això han de ser identificats, poden disposar del permís de circulació en les condicions que especifica l'article 143.

168.3. Atenent a la particular orografia del territori d'Andorra i els pendents obligats de les carreteres que comporta, en cap cas s'autoritza la circulació en ús normal de vehicles tipus turisme, la potència dels quals sigui inferior a 15 kW i amb una relació potència/pes superior a 0,0285 kW/kg. Els vehicles que gaudeixin d'una relació potència/pes inferior a la descrita, poden no obstant això ser matriculats com a vehicles especials i han de regir-se per la normativa que regula la circulació d'aquest tipus de vehicle.

Article 169

Els vehicles automòbils de totes les categories, així com els remolcs i semiremolcs, tot i posseint-los, no poden circular sense el certificat de matriculació o carta groga, i el certificat de l'assegurança. En cas que es tracti de vehicles sotmesos a inspeccions tècniques, segons l'especificat en l'article 167, han de portar el distintiu de la inspecció tècnica de vehicles.

Article 170

170.1. El motor dels vehicles i en particular els recipients i conductes que continguin matèries inflamables, han de ser construïts i protegits de manera que durant el funcionament i la utilització no puguin representar un perill d'incendi o d'explosió.

170.2. El Govern ha de desenvolupar per via de Reglament les condicions d'utilització com a combustible dels vehicles automòbils dels gasos líquids derivats del petroli (GLP) o gas natural o derivat.

Article 171

La conducció d'escapament dels gasos de la combustió ha d'estar disposada de manera que no sigui possible la penetració dels gasos a l'interior del vehicle i que no desemboquin a l'alçada de les portes. Igualment l'orifici d'accés al dipòsit del combustible ha d'estar situat a l'exterior del recinte destinat als ocupants.

Es prohibeix la circulació, tant per vies urbanes com interurbanes, de vehicles amb escapament totalment o parcialment lliure, també es prohibeix la circulació amb tubs d'escapament incomplets, deteriorats o que no corresponguin a models previstos pel fabricant del vehicle, o que no tinguin la corresponent homologació del seu fabricant, segons les normes de la Unió Europea.

No és permesa la instal·lació de dispositius que permetin, des del lloc de conducció o d'una altra forma prevista, anul·lar el sistema silenciador.

Les mesures de control del soroll produït per vehicles en circulació queden regulades a l'article 196.

Article 172

172.1. Tot vehicle de 3 o 4 rodes i de més de 400 kg de pes total màxim ha

d'anar dotat d'un dispositiu que, accionat mecànicament o elèctricament, permeti la marxa enrere.

172.2. Tot vehicle capaç de circular a una velocitat superior a 40 km/h ha d'estar dotat d'un indicador de velocitat.

Article 173

Els pneumàtics han de ser de tipus homologat i estar en bon estat, de forma que han de presentar el dibuix de la banda rodada en la seva totalitat i de manera uniforme, i no s'hi han de poder observar deformacions ni talls. En cap punt dels pneumàtics el gruix del dibuix no ha de ser inferior a 1,6 mil·límetres.

Article 174

Tot automòbil ha de portar unes proteccions a les rodes o parafrangs per evitar que durant la marxa puguin produir-se esquitxos a les plaques de matrícula, als dispositius de l'enllumenat del propi vehicle i als altres vehicles. Es permet la instal·lació en vehicles de turisme de faldons específics que evitin la projecció d'aigua o altres elements als altres vehicles. En tot cas els faldons han de tenir unes dimensions que no presentin cap risc o perill per a la seguretat de les persones i/o les coses i han de ser homologats.

En els vehicles industrials de més de 3.500 kg és obligatori l'ús de faldons, amb les dimensions que determini el departament competent.

Article 175

El dispositiu de direcció de tot vehicle automòbil ha d'oferir les garanties de seguretat quant a la seva resistència, estabilitat i absència de joc excessiu, desgast o altres defectes que puguin comprometre la seguretat de funcionament. El volant i els comandaments principals dels vehicles industrials, comercials, els destinats a transport de persones i en tot cas els de més de 3.500 kg, han d'anar situats a la part davantera esquerra del vehicle i ha de ser possible manipular-los des de la part davantera esquerra del vehicle segons el seu sentit de la marxa.

Article 176

El material constitutiu del parabrisa ha de tenir la transparència suficient, inalterable en tot temps, i no pot produir de-

formacions en els objectes vistos per transparència.

En cas de trencar-se el parabrisa, la visió del conductor ha de ser suficient i la possibilitat de lesions corporals mínima. Igualment, cap vidre utilitzat com a element de separació a l'interior del vehicle no pot ser susceptible de provocar lesions greus en cas de ruptura.

Article 177

Els materials per als vidres destinats a ser utilitzats en els vehicles de motor i en els seus remolcs han de complir el Reglament núm. 43 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU o la directriu comunitària vigent en el moment de la matriculació del vehicle. En cas de substitució, el nou parabrisa ha de complir la redacció última de qualsevol de les normatives esmentades anteriorment.

Les làmines transparents adhesives han de complir la normativa especificada a l'apartat anterior, conjuntament amb el vidre, i en cap cas poden instal·lar-se en el parabrisa davanter o els vidres laterals davanters fins a l'altura del muntant de les portes anteriors.

Únicament per als vehicles de disseny no convencional o els vehicles antics, i en casos justificats degudament, el departament competent pot autoritzar la instal·lació de vidres que no compleixen els requisits establerts als apartats anteriors.

Tot vehicle de més de 400 kg proveït d'un parabrisa davanter ha de disposar igualment d'un dispositiu eixugaparabrisa eficaç.

Article 178

178.1. Tot automòbil de tipus turisme, així com aquells altres de pes màxim autoritzat no superior a 3.500 kg que conserven les característiques essencials dels turismes i que estan adaptats per al transport de persones i de mercaderies, ha d'anar proveït de cinturons de seguretat als seients de davant i als de darrere, en nombre igual al de places d'ocupants.

178.2. Tot vehicle destinat al transport de mercaderies amb un pes màxim autoritzat no superior a 3.500 kg i els vehicles destinats al transport de passatgers que tenen, a més del seient del conductor, més de vuit places, amb un pes màxim

autoritzat que no superi els 8.000 kg, han d'anar proveïts de cinturons de seguretat als seients davanters.

178.3. Els cinturons de seguretat i els sistemes de retenció, així com els ancoratges dels cinturons de seguretat, han de ser conformes a les condicions tècniques especificades als reglaments núm. 14 i 16 respectivament de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU o de la directriu de la Comunitat Econòmica Europea que correspongui, segons la redacció vigent en el moment de la matriculació del vehicle.

178.4. Els vehicles de més de 3.500 kg destinats a transport de mercaderies o els de més de nou places inclòs el conductor destinats al transport públic de persones, han de complir les directrius 92/6 i 92/24 de la Comunitat Econòmica Europea, referents a l'obligatorietat de la utilització de limitadors de velocitat.

Article 179

Tot vehicle ha de ser construït de manera que el camp de visió del conductor cap endavant i cap als costats sigui suficient per permetre una conducció segura.

Article 180

Tot vehicle ha d'estar proveït d'un aparell productor de senyals acústics per ser utilitzat pel conductor sense abandonar el volant de direcció. El so d'aquest dispositiu no pot ser estrident, ni multís, ni similar al produït per altres vehicles dels serveis d'urgència. Els aparells de senyals acústics que s'instal·lin en un vehicle, en substitució dels d'origen, han d'estar degudament homologats per un dels països de la Unió Europea.

Article 181

Tot vehicle que circuli per la via pública ha de portar dues plaques de matrícula de forma plana i rectangular, perfectament visibles i llegibles. Una ha d'estar col·locada a la part davantera i l'altra a la part posterior. S'exceptuen d'aquesta obligació les motocicletes, les quals han de portar únicament una placa de matrícula a la part posterior.

No s'hi poden inscriure o fixar ornaments o altres motius diferents dels reglamentaris. No es poden utilitzar plaques de matrícula que no siguin les lliurades

per l'Automòbil Club d'Andorra, llevat de les que hagin d'instal·lar-se en vehicles que per la seva forma no tenen lloc per posar-hi la placa homologada. En aquest cas, la placa que es pretengui col·locar al vehicle i el lloc de col·locació han de tenir la conformitat del departament competent.

Article 182

Tot vehicle ha de portar gravat o encunyat el seu número de xassís en un lloc visible i fàcilment accessible. Els vehicles de pes total amb càrrega superior a 3.500 kg o que tinguin més de 9 places inclosa la del conductor, han de portar a més una placa del constructor amb indicació del tipus i el model així com de les principals característiques del vehicle.

Queda prohibit efectuar modificacions en aquest número sense autorització del Govern, que, en cas que fos necessari, seria l'únic organisme autoritzat per fer la nova gravació.

Article 183

Tots els vehicles automòbils han de portar la dotació següent d'accessoris, eines i peces de recanvi:

Un joc de bombetes dels llums davanters i posteriors en bon estat.

Una roda de recanvi en bon estat amb les eines necessàries per canviar-la.

Un triangle de senyalització de perill.

Els vehicles destinats al transport públic de passatgers i els d'ús comercial o industrial de més de 3.500 kg de pes màxim autoritzat, han de portar, a més:

Un extintor en bon estat.

Una falca adequada al vehicle.

Un llum portàtil amb cable de connexió a la bateria.

Un triangle suplementari de senyalització de perill.

Si el vehicle porta rodes de diferents tipus, se n'ha de portar una de recanvi per cada tipus utilitzat.

Article 184

Les disposicions relatives als remolcs són les següents:

184.1. Els automòbils de turisme no poden arrossegar remolcs, semiremolcs o altres vehicles el pes amb càrrega dels

quals sigui superior al doble del pes en buit del vehicle tractor.

184.2. Les motocicletes, els ciclomotors i les bicicletes no poden arrossegar remolcs o semiremolcs de cap tipus, excepte, en el cas de les motocicletes, que el fabricant hagi previst la seva instal·lació i la seva homologació en els països de la Unió Europea.

184.3. Els remolcs han de tenir un dispositiu d'enganxament que obligui les rodes a seguir aproximadament la mateixa trajectòria del tractor. Igualment han de disposar d'unes cadenes o cables metàl·lics de seguretat als dos costats de l'enganxall, que puguin resistir les traccions derivades d'un desenganxament accidental en qualsevol condició de marxa, llevat el cas que per les característiques del remolc sigui necessària l'existència d'un fre automàtic que actuï en el moment del desenganxament.

184.4. Tot vehicle que arrossegui un remolc ha de portar a la part davantera un senyal quadrat de 20 cm de costat, de color blau, amb un triangle inscrit de color groc.

184.5. Els remolcs i semiremolcs han de complir l'especificat en l'article 186 relatiu als dispositius i les condicions de frenada.

184.6. Els remolcs construïts de forma artesana, que no tinguin homologació del seu país de fabricació, poden ser matriculats, sempre i que la seva construcció sigui conforme a les següents característiques tècniques:

- a) Tots els elements, materials i components utilitzats per a la construcció del remolc han de ser nous.
- b) L'eix o els eixos han de ser de tipus homologat, i han de poder suportar un pes total màxim no inferior a 1,15 vegades el pes total màxim del remolc.
- c) L'esforç vertical al centre del dispositiu d'acoblament de l'enganxament del remolc, ha de ser com a mínim de 25 kg i com a màxim de 100 kg.
- d) L'amplada total màxima del remolc ha de ser d'1,70 m.
- e) El pes total màxim autoritzat ha de ser de 750 kg.

f) En cap cas els remolcs d'aquest tipus es poden dedicar a ús comercial o industrial.

184.7. No obstant això, els remolcs de pes total màxim superior a 500 kg i/o una amplada superior a 1,70 m tot i que compleixin les especificacions de pesos i dimensions màximes determinades en aquest Codi, a més de complir els punts a, b i c, per poder ser matriculats han de presentar al departament competent un estudi tècnic justificatiu dels càlculs d'estructura, estabilitat, pesos i dimensions màximes admissibles, signat per un enginyer especialitzat.

Article 185

Les persones físiques que utilitzin automòbils destinats específicament al remolcament de vehicles avariats o accidentats, o les persones jurídiques que tinguin aquest tipus d'automòbils al seu servei, han de sol·licitar al departament competent l'autorització pertinent. Aquest expedeix, si escau, l'autorització, en la qual s'ha de fer constar el termini de duració i totes les limitacions i mesures que es considerin necessàries als efectes de seguretat.

185.1. Els vehicles destinats a remolcar-ne d'altres que no puguin circular normalment, han de portar en el pla superior de la carrosseria una rampa de llums giratoris de color taronja, que han d'estar permanentment encesos durant l'operació de remolcatge.

El vehicle remolcat ha de portar a la part posterior la inscripció "ATENCIÓ, VEHICLE REMOLCAT" amb lletres negres dins un rectangle de 16 X 90 cm en fons blanc. Aquest senyal ha d'anar vorejat per una línia de color negre. El vehicle remolcat únicament pot ser ocupat pel conductor.

El dispositiu de senyalització d'avaría descrit en l'article 90 corresponent al vehicle remolcat ha d'estar en funcionament durant tota la duració del trajecte.

185.2. Tot vehicle automòbil o remolcat que tingui en buit una altura lliure igual o superior a 70 cm ha d'estar proveït, a una distància màxima de 60 cm del seu extrem posterior, d'un dispositiu de protecció contra el risc d'encastament d'un vehicle que provingui del seu darrere.

Aquest dispositiu ha de ser construït i muntat sòlidament i ha de respondre a les condicions següents:

- a) L'altura respecte al terra de la part inferior no pot excedir de 70 cm.
- b) Les parts més allunyades del pla longitudinal medial del vehicle no s'han de trobar a més de 46 cm dels seus extrems.
- c) Si el dispositiu té diverses parts, la màxima separació que es permet entre elles és de 60 cm.
- d) La roda de recanvi o tot altre element resistent del vehicle és considerat com a element vàlid als efectes del present apartat sempre i que reuneixi les condicions esmentades anteriorment.

No estan obligats a disposar d'aquesta protecció contra el risc d'encastament aquells vehicles on sigui incompatible amb les condicions d'utilització, com és el cas de tractors per a semiremolcs o de bolquets.

Frenada dels vehicles automòbils

Article 186

Estan sotmesos a les disposicions del present apartat els vehicles automòbils, remolcs, semiremolcs, vehicles articulats i conjunts de vehicles.

Els sistemes de frenada dels vehicles esmentats han de complir el que s'especifica en el reglament núm. 13 de les Nacions Unides, o a les reglamentacions comunitàries referents a frenada de vehicles.

186.1. Vehicles automòbils

- a) Tot vehicle automòbil ha d'estar dotat de dos dispositius de frenada: un dispositiu principal i un d'emergència, amb comandaments diferents i fàcilment accessibles.
- b) Quan actuïn aquests dispositius, les rodes frenades han de quedar repartides simètricament amb relació al pla longitudinal medial del conjunt de rodes.
- c) El dispositiu principal ha d'actuar sobre el conjunt de les rodes o trens de rodament. S'ha de poder accionar sense que el conductor abandoni el volant de direcció.

d) El dispositiu de socors ha d'actuar sobre les rodes o trens de rodament que suportin, amb càrrega repartida a vehicle parat, almenys el 40% del pes total.

e) En els vehicles destinats al transport públic de passatgers, d'un pes total superior a 8 t i en els vehicles destinats al transport de mercaderies de pes total superior a 16 t, el dispositiu principal de frenada ha de ser disposat de manera que un defecte en la transmissió a les rodes davanteres no suposi igualment la falta de frenada en les rodes de l'eix o els eixos posteriors.

Aquesta disposició no és obligatòria en els casos següents:

1) Vehicles de pes total inferior a 16 t, en els quals en cas de defecte de la font de l'energia que alimenta el dispositiu principal, l'accionament d'aquest fre posi en acció el fre de socors.

2) Tractors per a semiremolcs de pes en buit inferior a 16 t.

f) Quan el dispositiu de socors actui per mitjà d'un fluid, tots els components que el formen, excepte els mecanismes que actuen directament sobre els frens, han de ser absolutament diferents dels òrgans corresponents al dispositiu principal.

g) Hi ha d'haver un dispositiu de frenada d'estacionament maniobrable pel conductor sense abandonar el volant de direcció. Aquest dispositiu pot restar bloquejat en absència del conductor i mantenir el vehicle parat amb la càrrega màxima normalment repartida en un pendent del 18%, sobre carretera seca i amb el canvi de marxes en posició de punt mort. Els elements actius del fre de mà han de quedar accionats per un dispositiu purament mecànic. Si el funcionament d'aquest fre necessita una font d'energia diferent de la muscular, el dit funcionament ha d'estar assegurat fins i tot en cas de falta d'aquesta energia.

El fre de mà pot ser considerat a més com a fre de socors.

h) La interposició, entre les superfícies frenades i les rodes, d'òrgans deformables com cardants i trens d'engranatges, és admesa únicament si aquests

òrgans poden suportar per construcció, sense ruptura ni deformació permanent durant la vida del vehicle, els esforços màxims que es poden transmetre accionant el dispositiu.

i) El desgast desigual dels frens pot compensar-se fàcilment per reglatge o automàticament.

j) Si un dispositiu de frenada està accionat per un o diversos acumuladors d'energia, cal que hi hagi un advertidor òptic i/o acústic perfectament perceptible pel conductor, que indiqui qualsevol defecte en la reserva d'energia. L'advertidor ha de funcionar mentre l'energia existent sigui insuficient per poder garantir una frenada normal. Aquest advertidor ha de començar a funcionar quan la quantitat d'energia és encara suficient per permetre una frenada correcta.

k) En cas d'un dispositiu de frenada que comporti una transmissió mitjançant un fluid líquid, el conductor ha de ser advertit, per un senyal perfectament perceptible, de tota disminució de la reserva de fluid susceptible de comprometre el bon funcionament dels frens.

Si no hi ha aquest senyal, el recipient que conté la reserva de fluid ha de ser construït i disposat en el vehicle de manera que permeti un control fàcil del nivell de la reserva.

Els vehicles destinats al transport públic de passatgers, i els destinats al transport de mercaderies amb pes total igual o superior a 3,5 t han de posseir el dispositiu advertidor.

1) Els serveis auxiliars de què disposi el vehicle no poden en cap cas obtenir l'energia de forma que a causa del seu funcionament es pugui produir una disminució sensible en la reserva d'energia destinada a la frenada.

2) Els vehicles automòbils que puguin arrossegar un remolc o semiremolc amb fre, han de disposar d'un comandament específic que permeti al conductor, sense abandonar el volant de direcció, l'accionament dels frens del remolc.

No és necessari aquest comandament si, accionant el dispositiu principal de frenada, es produeix simultàniament la

frenada del tractor i del remolc. S'admet que el fre del remolc actui lleugerament abans que el tractor; en cap cas pot actuar després.

186.2. Remolcs

a) Tot remolc que pesi amb càrrega més de 750 kg ha d'anar proveït d'una instal·lació de frenada que com a mínim compregui:

Un dispositiu de frenada de servei que actui sobre un nombre de rodes tal que suportin com a mínim el 50% del pes total del remolc, considerada la càrrega normalment repartida.

Aquest fre ha de ser continu, és a dir, ha de permetre, una vegada connectat amb el vehicle tractor, la transmissió de la frenada simultàniament a tots els vehicles que puguin constituir el "conjunt de vehicles".

Un dispositiu de frenada per mantenir immòbil el remolc parat (fre de mà).

b) Aquests frens han de complir les condicions següents:

1) El fre de servei ha de complir les condicions especificades en aquest article i ha d'assegurar, en cas de ruptura de l'enganxall, la parada ràpida del vehicle i la immobilització en un pendent del 18%.

2) El fre de mà ha de poder restar bloquejat en absència del conductor i permetre la immobilitat del remolc en un pendent del 18%. Els elements actius d'aquest fre han de romandre en posició serrada mitjançant un dispositiu d'acció purament mecànica. Aquest fre s'ha de poder maniobrar en els vehicles separats del vehicle tractor per una persona des de terra.

La disposició relativa a la parada automàtica del remolc en cas de ruptura de l'enganxall, no és obligatòria per als remolcs de càmping i d'equipatges que carregats tinguin un pes total inferior a 1.250 kg, sempre i que aquests remolcs disposin, a més de l'enganxall principal, d'un enganxall de socors constituït per cadenes o cables metàl·lics.

c) Els remolcs que carregats superin un pes total superior de 3,5 t i els destinats al transport de passatgers, han de tenir també un dispositiu de frenada accio-

nat pel comandament del fre de socors del vehicle tractor. La transmissió del fre de socors ha de ser independent de la transmissió del fre principal.

Aquest fre ha d'actuar sobre les rodes que suportin almenys un 40% del pes total de la càrrega màxima, normalment repartida en vehicle parat.

d) El dispositiu de frenada per inèrcia no es pot considerar com a reglamentari per als remolcs que tinguin un pes total amb càrrega igual o superior a 3.500 kg.

186.3. Semiremolcs

Per als semiremolcs que tinguin un pes total amb càrrega superior a 750 kg són aplicables les disposicions esmentades en els apartats a, b i c d'aquest article amb la condició que el fre de servei actui obligatòriament sobre la totalitat de les rodes del vehicle.

186.4. Frenada

186.4/1. En tot vehicle automòbil en servei, un esforç normal del conductor sobre el fre ha de permetre, en qualsevol condició de càrrega i sense que es produeixin alteracions en la trajectòria del vehicle, les reduccions següents:

Dispositiu principal	Reducció màxima (m/s ²)
Vehicles particulars	5,5
Vehicles amb un pes total amb càrrega igual o inferior a 16.000 kg	4,5
Vehicles amb un total amb càrrega superior a 16.000 kg	4,25
Dispositius de socors	
Vehicles particulars	2,5
Altres vehicles	2,0

186.4/2. En tot vehicle en servei destinat al transport públic de passatgers, un esforç normal aplicat al comandament del fre ha de permetre obtenir les reduccions màximes següents, sense alteracions en la trajectòria del vehicle durant la frenada:

Dispositiu principal	Reducció màxima (m/s ²)
Vehicle en buit	5,5
Vehicle amb càrrega	4,5

Dispositiu de socors	
Vehicle en buit	2,5
Vehicle amb càrrega	2,0

L'eficàcia de frenada d'un remolc es determina per proves consecutives de frenada, unes amb el tractor isolat i altres amb el conjunt de tractor i remolc amb la càrrega màxima.

La reducció pròpia del remolc (G'), s'obté a partir de la reducció del tractor sol (G) i de la reducció (J) del conjunt, aplicant la fórmula següent:

$$G' = J - P/P' (G - J)$$

P és el pes efectiu del tractor i P' el del remolc.

Les reduccions obtingudes són com a mínim les indicades a l'apartat 4/1 d'aquest article, per a vehicles particulars amb una tolerància d'1/5.

Vehicles destinats al transport públic de passatgers

Article 187

Els vehicles destinats al transport públic o privat de passatgers de més de 9 persones, inclòs el conductor, han de complir les disposicions següents, a més de les restants compreses en el Codi de la circulació.

187.1. Dipòsits de combustible, acumuladors, circuits elèctrics i evacuació de gasos.

a) El dipòsit de combustible ha d'estar situat a l'exterior del compartiment reservat als passatgers i als equipatges, no es pot trobar damunt d'aquests compartiments i ha de complir els reglaments núm. 36 i 66 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU, segons la redacció vigent en el moment de la matriculació del vehicle.

Ha d'estar separat d'aquests compartiments per un envà incombustible completament estanc; la part inferior del dipòsit ha de restar sempre lliure de manera que les pèrdues de carburant s'evacuin directament cap a terra sense obstacles. L'orifici d'ompliment ha d'estar a l'exterior de la carrosseria.

b) El conductor ha de poder parar el motor i desconnectar els circuits elèctrics dels acumuladors d'energia elèc-

trica sense abandonar el volant de direcció.

c) L'evacuació dels gasos de la combustió s'ha d'efectuar de forma que en cap circumstància puguin penetrar a l'interior del vehicle, i la seva conducció ha d'estar suficientment separada de tota matèria combustible a fi d'evitar qualsevol risc d'incendi.

En cap circumstància una pèrdua en la canalització de carburant no pot permetre que aquest es posi en contacte amb els conductes del gas de la combustió.

d) Els acumuladors d'energia elèctrica han d'estar situats a l'exterior dels compartiments destinats als passatgers i als equipatges.

187.2. Frenada

Els vehicles amb un pes amb càrrega superior a 8 t han d'estar proveïts, a més dels dos dispositius de frenada reglamentaris (de servei i de socors), d'un dispositiu alentidor o similar, accionable pel conductor des del seu seient i que doni una reducció com a mínim de 0,70 m/s². L'objecte d'aquesta prescripció és evitar el risc d'accident en els llargs descensos a causa d'una escalfor excessiva de les guarnicions de fre. Aquest dispositiu és obligatori en tots els vehicles nous matriculats a partir de la data de publicació d'aquest Codi. Els vehicles equipats d'aquests dispositius alentidors poden ser autoritzats a transportar un pes total de 500 kg com a màxim considerant el pes de l'alentidor.

187.3. Xassis i carrosseria

a) Els vehicles de carrosseria tancada han d'anar proveïts d'un sistema de calefacció i/o d'aire condicionat que ha d'oferir totes les garanties de salubritat. D'altra banda, han d'anar dotats d'un bon sistema de ventilació.

b) En cap cas pot modificar-se la distància entre els eixos indicada pel constructor, ni augmentar la distància existent entre l'eix posterior i l'extremitat posterior de la carrosseria (voladís posterior). No es consideren dins d'aquesta disposició els para-xocs, les escales i altres elements auxiliars.

c) Els vehicles d'un sol pis construïts per al transport de més de 16 persones assegudes o dretes a més del conduc-

tor, nous o d'ocasió, que es pretenguin matricular al Principat, han de complir les condicions tècniques del Reglament número 66 de la Comissió Econòmica per a Europa, relatiu a l'homologació dels vehicles de gran capacitat per al transport de persones respecte a la resistència mecànica de la superestructura.

d) Per calcular el pes del vehicle amb càrrega, es considera que cada passatger pesa 75 kg, i s'aplica el pes de 100 kg per cada m³ d'espai destinat a equipatges.

La repartició de la càrrega ha de ser independent dels altres seients del vehicle. Hi ha d'haver una barrera fixa i sòlida a l'altura del respall del conductor, per protegir-lo contra les pressions i els cops provinents dels altres passatgers.

Aquest seient ha de ser regulable i sòlidament unit a la carrosseria i ha d'estar situat de manera que permeti al conductor realitzar totes les maniobres necessàries sense haver de fer desplaçaments importants del cos.

S'han de prendre les disposicions necessàries perquè el conductor no sigui molestat durant la marxa del vehicle pel sol ni pels reflexos que puguin provenir de la il·luminació interior del vehicle.

e) Tot vehicle amb carrosseria tancada ha de disposar com a mínim de les sortides següents:

Nombre de places inclosa la del conductor	Sortides de servei	Nombre de places inclosa la del conductor	Finestres de Socors	Nombre de places inclosa la del conductor	Sortides zenitals
de 17 a 45	1	de 17 a 30	4	Fins a 51	1
de 46 a 70	2	de 31 a 45	5	+ 52	2
de 71 a 100	3	de 46 a 60	6		
+ 100	4	de 61 a 75	7		
		de 76 a 90	8		
		+ 90	9		

El vehicle de dos pisos ha de disposar de dos escales de servei.

f) Situació de les sortides. Les sortides de servei han d'estar situades al costat dret, i com a mínim una a la part davantera del vehicle.

Com a sortida de socors es pot admetre la del conductor, al costat esquerre, sempre i que quedi un espai lliure de 30 cm.

En els vehicles de capacitat entre 14 i 22 places, destinats a transport interurbà de llarga distància, es pot substituir una de les portes de servei per una de socors.

g) Dimensions de les sortides:

	Altura lliure mínima	Amplada lliure mínima
Sortides de servei	1,65 m	0,60 m
Sortides de socors	1,20 m	0,55 m
Finestres de socors	0,50 m	0,70 m

La superfície mínima de les finestres de socors ha de ser de 4.000 cm².

h) Condicions tècniques de les sortides:

Portes de servei: totes les portes de servei normal i del tipus clàssic han d'obrir cap a l'exterior dels vehicles, les xarneres han d'estar col·locades a la part anterior de la porta, en el sentit de la marxa del vehicle. Les portes han d'estar dotades d'un dispositiu de tancament amb poms interiors i exteriors ben visibles i accessibles. L'obertura des de l'interior només es pot fer aixecant el pany per evitar possibles obertures accidentals.

No s'admet el dispositiu de tancament de seguretat a les portes si no és fàcilment maniobrable des de l'exterior.

Tota persona no autoritzada s'ha d'abstenir d'obrir les portes dels vehicles destinats al transport col·lectiu de passatgers, així com de tancar-les a les parades per impedir l'entrada als passatgers.

En cap cas hi ha d'haver seients plegables units a les portes o situats de tal manera que hi dificultin l'accés. Els seients plegables s'han de retirar automàticament quan no siguin ocupats. Igual-

ment, cap d'aquests seients en posició d'utilització ha de reduir l'amplada mínima dels passadissos d'accés a les portes.

Finestres de socors: tots els vidres de totes les finestres han de ser de seguretat.

Les finestres de socors han d'estar senyalitzades. Davant les dites finestres hi ha d'haver un espai lliure permanent de 2.300 cm², com a mínim.

Els vehicles han d'anar equipats amb un nombre suficient de martells o dispositius equivalents, col·locats en llocs ben visibles i destinats a trencar els vidres en cas d'emergència.

Passadissos i seients: els passadissos longitudinals i d'accés a les portes han de tenir una altura lliure d'1,65 m, com a mínim, i una amplada mínima de 0,30 m.

Resta prohibida la instal·lació d'un o més seients que ocupin espais destinats a passadissos o sortides, a excepció de l'únic seient destinat al guia o acompanyant en transport discrecional, el qual ha de ser plegable i permetre, quan no es troba ocupat, el lliure pas dels ocupants per aquella zona.

Tots els seients, plegables o fixos, han d'anar proveïts d'un respall. A cada plaça de seient ha de correspondre una amplada d'almenys 43 cm. La profunditat dels seients mesurada des de la part inferior ha de ser com a mínim de 40 cm.

La separació entre dos seients consecutius, mesurada a la base del respall, ha de ser superior a 68 cm. En el cas de seients frontals, aquesta distància ha de ser superior a 1,30 m.

Si el vehicle està autoritzat per transportar passatgers drets, l'altura interior lliure de la carrosseria no pot ser inferior a 1,85 m a les zones destinades als passatgers drets. Aquestes zones han d'anar proveïdes de suficients barres de suport. La superfície mínima per passatger dret és de 0,20 m².

i) Altres. 1. Els estreps no poden sobrepassar el contorn del vehicle durant la marxa. El primer esglaó no ha d'estar a una altura superior a 45 cm del sòl considerant el vehicle de buit. L'altura dels altres esglaons està limitada com a màxim a 30 cm.

La profunditat útil dels esglaons ha de ser de 20 cm com a mínim. Han de ser construïts amb material no llisquent.

2. Els vehicles de carrosseria tancada que circulin a l'hivern han d'anar proveïts d'un sistema de calefacció que ofereixi totes les garanties de salubritat. D'altra banda, han d'estar dotats d'un bon sistema de ventilació.

3. Les canalitzacions elèctriques han de ser isolades i cada circuit ha de ser comandat per un interruptor i protegit per un fusible.

4. En els vehicles que circulin de nit, hi ha d'haver una il·luminació suficient per permetre la càrrega i descàrrega de passatgers còmodament i sense perill. Cada vehicle ha de portar, almenys, un llum portàtil autònom.

5. Tot vehicle dels inclosos en aquest article, ha de portar:

a) Un dispositiu cronotaquígraf.

b) Dispositius antillisquents si circula en períodes i regions on és probable trobar neu o glaç.

6. Tot vehicle ha de disposar d'un extintor d'incendi de capacitat suficient i en bon estat de funcionament, col·locat prop del conductor i visible per a tots els passatgers. Igualment, han de ser visibles les indicacions relatives a l'ús de l'extintor.

7. El vehicle ha de disposar d'una caixa de primers auxilis que contingui objectes i productes farmacèutics. Aquesta caixa ha de tenir pintada una creu a la part exterior i s'ha de col·locar en un lloc visible i fàcilment accessible per als passatgers.

8. Hi ha d'haver un dispositiu que permeti als passatgers fer senyals al conductor.

9. No es poden transportar passatgers en un vehicle remolcat, llevat de l'excepció prevista en l'article 71.4 d'aquest Codi.

10. En els vehicles destinats a excursions per carreteres i camins de muntanya que per la seva destinació pateixin un sobreforç mecànic, el nombre de places admissibles és limitat a 40. No obstant això, els vehicles que en l'actualitat han estat autoritzats per admetre un

nombre superior de places poden continuar en servei amb les places autoritzades en el seu dia i fins que caduqui la seva utilització o servei. En tot cas, aquest tipus de transport només pot dur-se a terme per carreteres o camins de muntanya que ofereixin unes mesures de seguretat mínimes, tenint en compte la maniobrabilitat, els desnivells, les proteccions, etc., sense que en cap cas es pugui efectuar transport públic de passatgers en llocs on no hi hagi camins suficientment preparats a l'efecte.

11. Protecció de seients situats davant les escales de sortida:

Aquestes proteccions s'han d'instal·lar als llocs on hi hagi el risc que un passatger assegut pugui ser projectat dins un forat d'escala com a conseqüència d'una frenada brusca.

La protecció ha de tenir una alçada mínima de 80 cm i una amplada, a comptar des de la paret lateral, que superi com a mínim en 10 cm l'eix longitudinal medial de l'últim seient exposat al risc esmentat.

La distància o espai lliure existent entre la protecció i el plànol vertical transversal tangent a la part frontal del coixí del seient ha de ser, com a mínim, de 28 cm.

El panell de protecció situat entre les barres ha de ser d'un material resistent i de seguretat en cas de ruptura.

Ni el panell ni cap altre dels elements de la protecció no poden presentar aletes susceptibles de produir lesions als passatgers.

12. No es poden efectuar transformacions en vehicles ja matriculats a Andorra per convertir-los en autobusos o autobusos tot terreny, els quals han de ser d'un tipus previst pel fabricant originari per a aquesta activitat.

13. Poden efectuar-se excepcions a alguns apartats d'aquest article, després d'un informe favorable del departament competent, en funció de les característiques i serveis que hagi de realitzar cada vehicle o quan la carrosseria dels vehicles hagi estat construïda directament pel fabricant en un país on la legislació difereix de les normes indicades en aquest Codi.

Transport escolar

Article 188

S'entén per transport escolar el trasllat col·lectiu de persones, amb una finalitat d'ensenyament, cultural, esportiva, recreativa o similar.

188.1. Tots els vehicles destinats a transport escolar, independentment de la seva data de matriculació, han de complir la reglamentació sobre frenada que es recull en el reglament núm. 13 de les Nacions Unides i en annexos vigents.

188.2. El transport escolar no pot fer-se mai en un remolc o similar.

188.3. Es considera una mitjana de 35 kg de pes per cada infant, a més del corresponent a les persones adultes acompanyants, que és de 75 kg per cada una.

188.4. Tots els infants han d'anar asseguts, solament les persones adultes acompanyants poden viatjar dempeus. Tan sols excepcionalment i per a trajectes exclusivament urbans, es pot autoritzar el transport d'escolars dempeus majors de 12 anys; no obstant això, fins i tot en aquest cas els infants no poden ocupar les plataformes que donen accés a les portes. Cada infant dempeus ha de disposar d'un espai de 0,20 m².

188.5. Quan el vehicle s'utilitzi ocasionalment per al transport d'infants, els seients corresponents a dues persones adultes poden ser ocupats per tres infants. Els seients individuals han de ser ocupats per un sol infant.

188.6. Les portes de servei han de ser d'obertura i tancament automàtics i han de reunir els requisits següents:

188.6/1. Les portes de servei han de poder ser accionades pel conductor des del lloc de conducció.

El conductor ha de tenir des del seu seient una bona visibilitat de les sortides. Si la visibilitat directa no és suficient, s'han d'instal·lar dispositius òptics que permetin veure les zones interiors i exteriors properes a les portes de servei.

188.6/2. En el tauler de comandament del vehicle hi ha d'haver testimonis lluminosos que indiquin la situació d'obertura o tancament de les portes.

188.6/3. El vehicle ha de ser concebut de forma que els passatgers que intentin utilitzar les portes de servei no tinguin cap risc de lesionar-se en el moment d'obrir-se o tancar-se les portes.

188.7. De les finestres accessibles per als infants només se n'ha de poder obrir el terç superior.

Els vehicles han de ser de carrosseria tancada.

188.8. Els seients que no estiguin situats darrere d'un altre respall, a una distància màxima de 80 cm mesurada entre ambdós respalls, han de tenir un dispositiu de protecció per impedir la projecció de l'infant en cas de parada brusca o d'accident.

188.9. El vehicle ha de portar a la part superior un senyal quadrat de 40 x 40 cm amb fons de color groc i la figura de dos nens de color negre. A sota del quadrat ha d'haver la inscripció "TRANSPORT ESCOLAR" amb lletres negres dins un rectangle de 16 x 45 cm en fons blanc. Aquest senyal ha de ser contornejat per una línia de color negre.

188.10. Hi ha d'haver un dispositiu de senyalització d'avaria com el descrit en l'article 90 que posi en servei simultàniament els 4 intermitents; aquest dispositiu s'ha d'utilitzar sempre que el vehicle estigui parat per efectuar la càrrega o descàrrega d'infants.

Instal·lacions exteriors i interiors dels vehicles automòbils

Article 189

189.1. Instal·lació exterior.

a) Les parts exteriors de la carrosseria dels vehicles no poden presentar elements complementaris, excepte els retrovisors, que sobresurtin de la pròpia carrosseria a menys de 2,20 m d'altura, per evitar, dins del possible, les lesions corporals de gravetat a les persones eventualment colpejades pel vehicle o danys als altres vehicles.

b) Tampoc és permesa la instal·lació de tubs o conduccions de fluids o gasos a la part exterior del vehicle que, per les seves característiques, puguin suposar perill per a la resta d'usuaris.

c) Les rodes i llantes dels vehicles no poden sobresortir dels parafangs. És

permesa la instal·lació d'aletes suplementàries als vehicles per evitar que les rodes o llantes sobresurtin, sempre que estiguin homologades pel fabricant del vehicle.

189.2. Instal·lació interior.

a) En els vehicles amb carrosseria tancada, l'evacuació dels gasos d'escapament s'ha de realitzar de manera que no puguin penetrar a l'interior del compartiment reservat als passatgers.

Els gasos, vapors i fums que es desprenen en l'interior del compartiment motor, no poden infiltrar-se a l'interior de la carrosseria.

b) A les parts situades davant dels passatgers, la forma i els materials han d'estar disposats de manera que en cas de frenada brusca o col·lisió, no puguin provocar-los ferides greus.

En el mateix sentit, el tauler de comandament i el volant no han de presentar aspreses perilloses, ni arestes susceptibles de ferir greument el passatger projectat cap endavant en el moment d'una frenada brusca o d'un xoc. L'extrem inferior del tauler ha de ser convenientment arrodonit.

c) El contorn del parabrisa i del sostre del vehicle no ha de tenir aspreses perilloses ni arestes dirigides cap endarrere o cap avall.

d) Els miralls retrovisors disposats a l'interior del vehicle han d'enquadranse en una muntura de protecció sense aspreses ni arestes perilloses.

e) Els dispositius emprats per evitar l'enlluernament produït pel sol, disposats davant dels passatgers de les plaques davanteres, han de tenir els contorns arrodonits i ser regulables.

f) Les portes laterals han de tenir xarneres a la seva part anterior.

g) Els seients han de ser fixats sòlidament a la carrosseria del vehicle sense impedir la possibilitat de reglar-los. La part posterior superior del respall dels seients davanteres ha d'estar encoixinada convenientment.

h) Els vehicles autocaravana o similars que utilitzin el gas com a combustible per als serveis de cuina, calefacció, aigua calenta, etc., han de tenir ins-

tal·lacions homologades i d'acord amb els reglaments vigents sobre dipòsits i conduccions de gasos. El titular del vehicle ha de presentar, en el moment de la inspecció tècnica, una certificació emesa per una empresa d'inspecció i control degudament autoritzada, que acrediti que la instal·lació reuneix totes les condicions de seguretat que són legalment i reglamentàriament exigibles.

Miralls retrovisors dels vehicles

Article 190

El nombre mínim de miralls retrovisors en un vehicle és el següent:

190.1. Vehicles particulars.

Un retrovisor interior i un d'exterior situat al costat esquerre del vehicle. Els vehicles particulars amb carrosseria comercial o familiar, han de portar un altre retrovisor extern al costat dret. Igualment, en el cas que el retrovisor interior no pugui complir la seva funció, el vehicle ha d'anar proveït del retrovisor extern al costat dret.

Els vehicles particulars que transportin un remolc, han d'anar proveïts del segon retrovisor extern al costat dret quan el remolc obstaculitzi el camp de visibilitat del retrovisor intern o quan l'amplada del remolc sobrepassi la del vehicle. En qualsevol cas els miralls exteriors han de permetre una bona visibilitat.

190.2. Camions, camionetes, autobusos i vehicles especials.

Han d'anar dotats de dos miralls retrovisors externs, l'un a l'esquerra i l'altre a la dreta.

190.3. Ciclomotors, motocicletes, tricicles i quadricicles sense cabina.

Han de portar com a mínim un retrovisor a l'esquerra.

190.4. Normes aplicables als miralls retrovisors interns.

El retrovisor intern ha de permetre un camp de visió centrat en el pla longitudinal medial del vehicle, almenys de 20 m d'amplada i que s'estengui des d'una distància de 60 m al darrere del vehicle fins a l'horitzó. El retrovisor ha d'estar fixat de manera segura, i ha de garantir una imatge estable. El conductor ha de poder

regular des del seient la posició del mirall sense abandonar el volant.

190.5. Normes aplicables als miralls retrovisors externs.

El retrovisor extern esquerre ha de ser visible a través de la part del parabrisa recorreguda per l'eixugaparabrises o bé a través del vidre lateral. La posició del retrovisor s'ha de poder regular des de l'interior del vehicle amb la porta tancada.

Quan l'extrem inferior del retrovisor estigui situat a menys d'1,90 m del sòl (vehicle carregat) aquest retrovisor no pot sobresortir més de 20 cm en relació amb el costat corresponent del vehicle, tenint en compte la secció en la qual aquest presenta l'amplada màxima.

El retrovisor esquerre ha de permetre al conductor la visibilitat a l'esquerra d'una porció de carretera plana, que comenci a la seva alçada i que tingui almenys 10 m de longitud. Aquest retrovisor ha d'assegurar encara al conductor, a partir dels 10 m, una visibilitat que s'estengui fins a l'horitzó al costat esquerre del vehicle i sobre una amplada de 2,50 m.

El retrovisor dret ha de permetre al conductor la visibilitat a la dreta d'una porció de carretera plana, que comenci a la seva alçada i que tingui almenys 0,75 m d'amplada a partir del costat dret del vehicle i 4 m de longitud. La visibilitat s'estén fins a l'horitzó en la prolongació del costat dret del vehicle, a partir d'aquests 4 m i es va eixamplant cap a la dreta de forma que passats 30 m (i considerant els 4 m esmentats) l'amplada sigui de 3,50 m.

Protecció del conductor contra el dispositiu de direcció (volant) en cas de xoc

Article 191

Els dispositius de direcció dels vehicles particulars han de ser disposats de manera que:

En cas de xoc frontal, el desplaçament de la columna de direcció en l'habitacle sigui concebut per tal de reduir els riscos de ferida al pit, al coll o al cap.

En cas de topar el conductor amb el dispositiu de direcció a conseqüència

d'un xoc, les ferides ocasionades per aquest dispositiu quedin reduïdes al mínim.

Antiobatori dels vehicles automòbils

Article 192

Els vehicles automòbils de quatre rodes com a mínim, o de tres, amb pes màxim que excedeixi els 1.000 kg han de portar un dispositiu per prevenir la utilització no autoritzada del vehicle.

Aquest dispositiu ha d'estar constituït per la combinació d'un mecanisme que impedeixi engegar el motor amb el comandament normal i un dels dispositius següents:

- Dispositiu que actuï sobre la direcció
- Dispositiu que actuï sobre el comandament del canvi de velocitat
- Dispositiu que actuï sobre la transmissió
- Dispositiu que impedeixi el funcionament del motor

Els dispositius que actuïn sobre els frens no són admesos.

Les característiques tècniques que han de reunir aquests dispositius antiobatori, són les contingudes en el reglament núm. 18 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU.

Resistència de panys i xarneres de les portes laterals dels vehicles automòbils

Article 193

Els panys i xarneres de les portes laterals dels vehicles, utilitzats per a l'entrada i sortida dels passatgers, han de reunir les condicions de resistència especificades en el reglament núm. 11 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU.

Resistència dels seients i dels seus amarratges

Article 194

L'estructura dels seients i les seves fixacions a la carrosseria, han de complir les especificacions del reglament núm. 17 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU.

Paràsits radioelèctrics creats pels vehicles automòbils

Article 195

El dispositiu d'encesa a alta tensió dels vehicles automòbils o altres elements del motor no ha de produir paràsits radioelèctrics que excedeixin els límits fixats en el reglament núm. 10 de la Comissió Econòmica per a Europa de l'ONU.

Soroll produït pels vehicles automòbils

Article 196

El soroll produït per un vehicle automòbil ha de ser inferior als valors que figuren al quadre següent:

Categoria del vehicle:	Nivell màxim dB (A) vehicles	
	matriculats	nous
a) Vehicles de 4 o més rodes		
a.1) Vehicles destinats al transport de passatgers amb un màxim de 9 places inclosa la del conductor	87	77
a.2) Vehicles destinats al transport de passatgers amb més de 9 places inclosa la del conductor i un pes màxim autoritzat superior a 3.500 kg:		
a.2.1) Amb un motor de potència inferior a 150 kW	97	80
a.2.2) Amb un motor de potència igual o superior a 150 kW	97	83
a.3) Vehicles destinats al transport de passatgers amb més de 9 places inclosa la del conductor i vehicles destinats al transport de mercaderies:		
a.3.1) Amb un pes màxim autoritzat no superior a 2.000 kg	90	78
a.3.2) Amb un pes màxim autoritzat superior a 2.000 kg i inferior a 3.500 kg	90	79
a.4) Vehicles destinats al transport de mercaderies, amb un pes màxim autoritzat superior a 3.500 kg:		
a.4.1) Amb un motor de potència inferior a 75 kW	97	81
a.4.2) Amb un motor de potència igual o superior a 75 kW i inferior a 150 kW	97	83
a.4.3) Amb motor de potència igual o superior a 150 kW	97	84
b) Vehicles de 2 rodes (motocicletes)		
b.1) Cilindrada menor o igual a 80 cm ³	87	77
b.2) Cilindrada superior a 80 cm ³ i inferior o igual a 125 cm ³	87	79
b.3) Cilindrada superior a 125 cm ³ i inferior o igual a 350 cm ³	87	82
b.4) Cilindrada superior a 350 cm ³ i inferior o igual a 500 cm ³	87	82
b.5) Cilindrada superior a 500 cm ³	87	82
c) Tricicles o quadricicles (llevat de la maquinària d'obres públiques)	87	82

No obstant això,

Per als vehicles de les categories a.1 i a.2, els valors màxims autoritzats s'han d'augmentar en 1 dB(A) si estan equipats amb un motor dièsel d'injecció directa.

Per als vehicles amb un pes màxim autoritzat superior a 2.000 kg i que no estiguin concebuts per circular per carretera, els valors màxims autoritzats s'han d'augmentar en 1 dB(A) si estan equipats amb un motor de potència inferior a 150 kW i en 2 dB(A) si estan equipats amb un motor de potència igual o superior a 150 kW.

El mesurament del soroll produït per un vehicle automòbil de 3 o 4 rodes s'ha de fer segons les condicions previstes en els punts 5.2.2.4 i 5.2.3.4 de la Directriu 81/334/CEE de 13 d'abril de 1981 de la Comunitat Econòmica Europea i les modificacions posteriors.

La mesura del soroll produït per un vehicle de 2 rodes s'ha de fer segons les condicions previstes en els punts 2.1.2 a 2.1.5 de la Directriu 78/1015/CEE de 23 de novembre de 1978 de la Comunitat Econòmica Europea i les modificacions posteriors.

El departament competent pot exigir a l'interessat, abans de procedir a la matriculació d'un vehicle, un certificat d'homologació de la CEE o similar relatiu al compliment del nivell sonor.

Fums i emissions produïts pels motors dels vehicles

Article 197

197.1 Els motors dels vehicles automòbils han de ser projectats, construïts, reglats, conservats i conduïts de manera que no provoquin emissions de fums molestos.

197.2. Cap vehicle en funcionament, durant la marxa o bé parat, ha d'emetre fums específicament opacs. S'admet, no obstant això, la possibilitat d'aquestes emissions en el moment d'efectuar un canvi en el règim del motor.

197.3. Independentment de la sanció corresponent a la infracció de l'apartat anterior, el propietari o conductor del vehicle pot ser obligat a presentar el vehicle, dins del termini previst, al servei de

la ITV, després d'haver efectuat els reglatsges o les reparacions pertinents.

Article 198

198.1. Vehicles amb motor de gasoil.

Els vehicles propulsats per motors de gasoil poden ser sotmesos, en el curs de les revisions periòdiques o a causa de controls volants, a proves per determinar l'opacitat dels fums en les condicions que es fixen en l'apartat següent.

Els mesuraments es fan amb un opacímetre de cèl.lula fotoelèctrica i no poden ser sobrepassats els valors indicats segons el tipus de vehicle, amb una tolerància de 10 unitats.

Tipus de vehicle	Nombre d'unitats
Vehicles particulars	40
Autobusos i autocars	45
Vehicles industrials i comercials de menys de 6 t de pes total	45
Vehicles industrials i comercials de 6 t a 19 t de pes total	50
Vehicles industrials i comercials de més de 19 t de pes total	60
Tractors agrícoles i vehicles de treballs públics	60

La revisió s'ha d'efectuar en les condicions següents:

Vehicle parat, motor a la temperatura normal d'utilització i alimentat per gasoil.

S'han d'efectuar almenys tres acceleracions successives tan ràpidament com sigui possible fins al règim màxim del motor, per netejar al màxim el sistema d'escapament i reduir al mínim l'efecte de l'alimentació d'aire quan hi ha sobrealimentació.

El mesurament pròpiament dit ha de tenir lloc en el curs d'una quarta acceleració immediatament després de les altres tres.

Poden també efectuar-se les medicions per altres sistemes homologats per la UE, que la inspecció tècnica de vehicles incorporarà segons correspongui.

198.2. Vehicles amb motor de gasolina

Els vehicles automòbils, nous o usats, que es pretenen matricular al Principat han de complir les condicions tècniques que especifica la Directriu 91/441 de la Comunitat Econòmica Europea.

El departament competent pot exigir a l'interessat, abans de la matriculació d'un vehicle, un certificat d'homologació de la Unió Europea o similar, relatiu al compliment dels límits d'emissió de contaminants.

Els vehicles matriculats han de complir les especificacions relatives a gasos contaminants existents en la data de matriculació.

Transport per carretera de matèries perilloses i peribles

Article 199

199.1. El transport per carretera de matèries perilloses es regula pel que disposa aquest article; subsidiàriament, sempre i que no es contradigui el que s'especifica en aquest Codi, seran d'aplicació els acords europeus sobre el transport internacional de matèries perilloses per carretera (ADR), adoptats a Ginebra el dia 30 de setembre de 1957, i complementats per les disposicions posteriors, refoses en el text del primer de gener de 1995, i per les reglamentacions complementàries que siguin d'aplicació.

199.2. Els vehicles destinats al transport públic o privat de matèries inflamables o perilloses, i també els vehicles autoritzats que s'utilitzin eventualment amb aquesta mateixa finalitat, a més de complir les normes vigents específiques aplicables en cada cas, compliment que pot ser comprovat i controlat en qualsevol moment pels serveis del departament competent, han d'anar equipats amb extintors de capacitat i eficàcia suficients i han de portar un imprès que com a mínim reculli els aspectes següents:

Naturalesa del perill de la mercaderia i mesures que cal prendre.

Auxili i cura de les persones que entrin en contacte amb la matèria transportada.

Mesures que cal prendre en cas d'incendi i mitjans per a la seva extinció.

Mesures que cal prendre en cas de trencament d'envasos o espargiment per la via.

Aquest imprès ha de trobar-se en la cabina del vehicle.

199.3. Senyalització dels vehicles. Els vehicles que transportin les matèries indicades en el quadre adjunt, a més de les limitacions de pes màxim que és permès transportar per cada classe i matèria per unitat de transport segons la normativa ADR, han de senyalitzar-se d'acord amb el que es preveu a continuació.

Matèria	Classe
Substàncies explosives	classe 1
Gasos comprimits, líquids o dissolts a pressió	classe 2
Líquids inflamables	classe 3
Sòlids inflamables	classe 4.1
Matèries susceptibles d'inflamació espontània	classe 4.2
Matèries que en contacte amb l'aigua desprenen gasos inflamables	classe 4.3
Matèries comburents	classe 5.1
Peròxids orgànics	classe 5.2
Matèries tòxiques	classe 6.1
Matèries infeccioses	classe 6.2
Matèries radioactives	classe 7
Matèries corrosives	classe 8
Matèries i objectes perillosos diversos	classe 9

199.4/1. Mitjançant dos senyals fixos de color groc taronja reflectors, amb la forma d'un rectangle de 40 cm de base i de 30 cm d'altura mínima, contornejats per una línia negra d'1,5 cm.

Aquests senyals han de ser fixats un al davant i l'altre al darrere del vehicle a la part esquerra perpendicularment al seu eix longitudinal i de manera ben visible.

Sobre els senyals han d'anar indicats els números de codi corresponents al tipus de la matèria transportada. Aquests números han de ser estampats sobre el senyal. Quan dues matèries diferents són transportades per un vehicle cisterna o per un remolc cisterna, el vehicle i el remolc han d'anar proveïts cada un davant i darrere dels senyals esmentats amb els corresponents números de codi.

Quan un vehicle cisterna transporta diferents materials en compartiments diferents d'una mateixa cisterna, els costats

de cada compartiment han de portar paral·lelament a l'eix longitudinal del vehicle els senyals esmentats anteriorment.

Quan les matèries perilloses siguin descarregades i les cisternes ben netes, els senyals groc taronja no han de ser visibles.

199.4/2. Mitjançant tres senyals fixos amb forma d'un quadrat amb punta cap a baix col·locats un a la part posterior perpendicularment a l'eix longitudinal, i els altres dos, un a cada costat del vehicle paral·lelament a l'eix longitudinal.

Aquests senyals han de reproduir el símbol corresponent a la natura del perill creat per la matèria transportada.

Quan una unitat de transport traslladi diferents tipus de matèries perilloses, s'han de col·locar els símbols corresponents a totes les classes de perills.

199.5. Els pesos màxims autoritzats a partir dels quals s'exigeix la senyalització dels vehicles estan determinats per la legislació internacional de transport per carretera de matèries perilloses ADR.

199.6. Els senyals de l'apartat 199.3 d'acord amb la normativa internacional de transport per carretera de matèries perilloses ADR, són els següents:

1) Bomba negra sobre fons taronja contornejada per una línia blanca.

2) Ampolla de gas negra sobre fons verd, contornejada per una línia blanca.

3) Flama negra sobre fons vermell, contornejada per una línia blanca.

4.1) Flama negra sobre fons constituït per bandes verticals equidistants alternativament vermelles i blanques, contornejada per una línia blanca.

4.2) Flama negra sobre fons blanc, el triangle inferior vermell contornejada per una línia blanca.

4.3) Flama blanca sobre fons blau contornejada per una línia blanca.

5) Flama sobre un cercle, negra sobre fons groc amb una línia blanca a l'entorn.

6.1) Calavera i dues tibies, sobre fons blanc.

7) Trèvol esquematitzat, amb la inscripció RADIOACTIU i la xifra 7. Fons groc en la part superior i blanc en la inferior. Símbols i inscripcions de color negre.

8) Gotes fluint d'una proveta sobre una placa i una altra proveta sobre una mà, negres sobre fons blanc, el triangle inferior de color negre contornejat per una línia blanca.

9) Fons blanc amb set bandes verticals negres en la meitat superior i la xifra 9 subratllada i de color negre al vèrtex inferior.

199.7. Proves a realitzar en els recipients cisterna

Els recipients i el seu equipament han de ser sotmesos, en conjunt o separadament, a un control inicial abans de posar-los en servei, i posteriorment hi ha d'haver controls periòdics. El control inicial consta d'una verificació de les característiques de construcció, un examen de l'estat interior i exterior i una prova d'hermeticitat, sota pressió hidràulica.

Els controls periòdics es fan d'acord amb les prescripcions de la reglamentació internacional per al transport de matèries perilloses (ADR), i consten d'un examen de l'estat interior i exterior i d'una prova de pressió hidràulica.

La prova inicial i les proves periòdiques són efectuades per un tècnic o empresa especialitzada reconeguts pel Govern, a la pressió indicada sobre la placa de característiques existent en el recipient cisterna.

Aquesta placa ha de ser d'un metall inoxidable i fixada permanentment en el recipient en un lloc fàcilment accessible. Les dades que han de figurar estampades sobre la placa són:

Número de l'homologació
 Marca del fabricant
 Número de fabricació
 Any de construcció
 Pressió de prova efectiva en bars
 Capacitat en litres
 Data de la prova inicial i de l'última prova periòdica efectuada
 Segell i signatura de l'expert que ha efectuat les proves

199.8. Equipament elèctric i contra incendis.

Els camions cisterna per al transport de matèries perilloses han de tenir en compte les prescripcions següents:

199.8/1. Els aparells interruptors han d'estar a l'interior de caixes metàl·liques tancades excepte quan per construcció o pel seu emplaçament no suposin cap perill.

199.8/2. És obligatori un interruptor fàcilment maniobrable i que desconnecti tots els circuits, llevat el corresponent a l'enllumenat d'estacionament i de galib. Aquest interruptor ha d'estar col·locat tan

a prop com sigui possible de la bateria i de forma que sigui fàcilment accessible.

199.8/3. Els interruptors, l'enllumenat, llevat del posterior, i els generadors i acumuladors elèctrics han d'estar al davant de les cisternes o recipients que continguin la matèria perillosa.

Això no obstant, l'interruptor de bateria i l'acumulador poden deixar de respectar aquesta prescripció quan estiguin protegits o siguin d'un tipus utilitzable en atmosfera explosiva i estiguin a més protegits contra eventuals degoteigs del líquid transportat.

199.8/4. Els borns de l'acumulador han d'estar protegits per una matèria isolant de tot contacte amb les superfícies conductores veïnes, susceptibles, en cas de deformació o de xoc, de provocar un curtcircuit.

199.8/5. Els cables elèctrics, aparells i llums han d'estar protegits degudament contra la humitat i les vibracions.

199.8/6. Han d'estar dotats com a mínim de dos extintors de capacitat suficient i en perfecte estat de funcionament per combatre tant un incendi del motor com de la càrrega. El conductor del vehicle ha de conèixer el funcionament dels extintors.

199.9. Els conductors dels vehicles que transportin matèries inflamables o perilloses han de complir amb el màxim rigor les normes següents:

199.9/1. Prohibició absoluta de fumar o portar el cigarret encès durant tot el temps de realització del transport i fins a la descàrrega completa del vehicle.

199.9/2. Prohibició d'abandonar el vehicle a la carretera i deixar-lo sense vigilància adequada o amb insuficients condicions de seguretat.

199.9/3. Prohibició d'estacionar el vehicle en nuclis urbans, si no és en cas de força major. En aquest supòsit el xofer no es pot allunyar més de 100 m del vehicle i en cap cas l'ha d'estacionar a menys de 10 m d'un foc descobert o d'un local comercial, habitatge o espai urbà habitable o ocupat per persones. Igualment, no pot abandonar el vehicle sense haver comprovat que totes les aixetes estiguin ben tancades.

Aquesta norma no s'aplica als conductors de vehicles de distribució a domicili quan estiguin en servei.

199.9/4. Obligació de respectar, sempre que els vehicles circulin en comboi, una distància mínima de 150 m entre un vehicle i el següent.

199.9/5. Obligació que el xofer del vehicle sigui titular d'un certificat d'aptitud per al transport de matèries inflamables o perilloses, lliurat pels serveis corresponents del departament competent.

199.9/6. Prohibició absoluta de transportar passatgers, excepte el personal de servei.

199.10 Els serveis del departament competent, encarregats de la formació teòrica i pràctica dels conductors d'aquest tipus de vehicles, queden obligats a desenvolupar un programa d'ensenyament que tracti obligatòriament els punts següents:

199.10/1. Estats físics dels elements i propietats característiques de sòlids, líquids i gasos.

199.10/2. Principals tipus de risc: inflamabilitat, explosibilitat, toxicitat, corrosibilitat, inestabilitat química i riscos específics de l'estat gasós.

199.10/3. Mesures de prevenció i minoració de riscos. Normes bàsiques per a la prestació d'auxilis i salvaments de persones i béns apropiades a cada tipus de risc.

199.10/4. Condicions de funcionament i característiques tècniques i mecàniques de l'equipament. Instruments necessaris per a la càrrega i descàrrega dels vehicles utilitzats en aquesta mena de transports.

199.10/5. Normes legals i reglamentació nacional i internacional aplicable al transport de matèries inflamables o perilloses.

199.11. Les persones que hagin obtingut el certificat d'aptitud per al transport per carretera de matèries perilloses han de seguir cada cinc anys un curs per actualitzar coneixements. El departament competent ha de determinar l'abast, la durada, els programes i l'organització d'aquest curs.

199.12. En tot cas, l'aspirant a obtenir el certificat d'aptitud per al transport per

carretera de matèries perilloses, ha de superar les proves mèdiques que comporten l'obtenció del certificat mèdic oficial especial, a més d'aquelles proves que el departament competent pugui determinar.

199.13. Els certificats d'aptitud per al transport de matèries perilloses o documents anàlegs expedits a l'estranger, poden homologar-se a Andorra sense necessitat de superar cap prova, si el país expedidor és cosignatari de la ADR i manté amb Andorra criteris de reciprocitat en la matèria. En cas contrari, el sol·licitant ha de superar les proves previstes a l'efecte.

199.14. Transport per carretera de productes alimentaris o peribles.

Els vehicles destinats al transport de productes alimentaris o peribles, han de complir el que especifica el Reglament d'higiene i control dels aliments, títol IV (del transport d'aliments) de data 21 d'abril de 1993.

Igualment aquest tipus de transport ha de complir el que disposa l'Acord sobre el transport internacional de productes peribles i sobre vehicles especials utilitzats per a aquest tipus de transports (ATP).

Capítol VIII. Targetes de transport

Article 200

És obligatòria la targeta de transport, lliurada pels serveis del departament competent, per a tots els vehicles següents:

- Vehicles de transport públic de passatgers.
- Vehicles de transport de mercaderies.
- Vehicles de lloguer, d'autoescoles, grues, taxis, ambulàncies i assistència sanitària.
- Qualsevol altre vehicle que no sigui d'ús privat com a turisme particular.

Article 201

201.1. Les targetes de transport es lliuren a tota persona física o jurídica que compleixi tots els requisits següents:

- a) Que disposi d'un vehicle, com a propietari/ària o per un altre títol jurídic, per a ús empresarial.

b) Que es dediqui professionalment a la prestació de serveis de transport d'ús públic o privat.

c) Que sigui titular de la corresponent autorització lliurada pel departament competent, per dur a terme l'activitat industrial o comercial que correspongui, i consti inscrit en el Registre de Comerç.

201.2. Resta prohibit el lliurament de targetes de transport per als vehicles que no hagin superat satisfactòriament la inspecció tècnica de vehicles que els correspongui, o que tinguin caducat el termini per superar-la.

Article 202

Les targetes de transport tenen la validesa següent:

- a) Tres o sis mesos: per als vehicles destinats al transport públic de passatgers segons correspongui.
- b) Sis o dotze mesos: per als vehicles de transport de mercaderies, vehicles de lloguer, taxis, vehicles d'autoescola, grues, ambulàncies i altres d'assistència sanitària, segons correspongui.

Capítol IX. Regulació de la circulació de vehicles de transport de mercaderies i especials

Article 203

El Govern pot, per raons de seguretat viària i fluïdesa de la circulació, mitjançant el reglament corresponent, establir les mesures de regulació de trànsit que afectin els vehicles i transports especials, la maquinària agrícola, els vehicles que transportin matèries perilloses i els vehicles de transport de mercaderies, o tots aquells en general que per les seves dimensions, prestacions, maniobrabilitat o càrrega, puguin dificultar o suposar un perill per la circulació o la seguretat viària.

Vehicles especials i agrícoles

Article 204

204.1. Es consideren vehicles especials, i s'han de matricular com a tals, els vehicles de motor i els remolcs no destinats normalment al transport de persones i/o de mercaderies ni a l'arrossegament d'altres vehicles amb aquestes finalitats, i que s'utilitzin espe-

cialment per a determinats treballs o serveis, com obres públiques, indústria de la construcció, agricultura o altres, ja siguin:

- Excavadores
- Buldòzers
- Pales carregadores
- Anivelladores
- Compactadores
- Dúmpers
- Elevadors
- Carros perforadors
- Grups compressors i grups electrògens mòbils i similars
- Tractors agrícoles de tot tipus
- Remolcs agrícoles
- Maquinària amb finalitat agrícola arrossegada per un altre vehicle
- Motocultors i vehicles anàlegs que per les seves característiques siguin capaços de circular per la via pública
- Qualsevol altre tipus d'enginyer mòbil utilitzat en la indústria o l'agricultura i capaç de circular per la via pública de forma autònoma o acoblat a un altre vehicle

204.2. Igualment, s'han de matricular com a vehicles especials els previstos exclusivament per circular en terrenys singulars: amfibis, autoerugues, vehicles especials per a dunes, per a muntanya, etc., que no reuneixin els requisits necessaris per circular per les vies públiques obertes al trànsit o no estiguin inclosos en cap de les categories determinades en aquest Codi. El certificat de matriculació d'aquests vehicles ha de fer referència a aquest paràgraf, i ha d'incloure la prohibició expressa de circular per la via pública.

204.3. Per a la matriculació de vehicles especials nous o d'ocasió s'exigeix la mateixa documentació que especifica el Codi de la circulació per als vehicles nous o d'ocasió, segons el cas.

204.4. Una vegada examinada la documentació i el mateix vehicle, aquest s'ha d'inscriure al Registre de Vehicles, fent constar les dades següents:

- El nom, els cognoms i el domicili del titular
- La marca, el model, el tipus i el servei al qual es destina el vehicle
- El número de xassis del vehicle
- El nombre de seients
- El pes total màxim autoritzat

El número de matrícula i el de registre que correspon

204.5. El ministre titular del departament competent expedeix el certificat de matriculació corresponent segons el model oficial.

204.6. Cal únicament una placa de matrícula, la qual s'ha de col·locar a la part posterior del vehicle, tan perpendicularment al terra com sigui possible i de forma que es vegi fàcilment.

204.7. Les matrícules han de ser de les dimensions i del tipus especials diferents de les matrícules normals i segons el model oficial.

204.8. Resta prohibida la matriculació a Andorra de tot vehicle especial o agrícola la fabricació del qual sigui anterior a 3 anys, comptats des de la data en què es pretén importar al Principat.

204.9. Resta prohibida la matriculació de vehicles agrícoles que estiguin desprovistos de les estructures necessàries per protegir el conductor en cas de bolc.

Circulació de vehicles especials i agrícoles

Article 205

205.1. Sols poden circular per les vies públiques aquells vehicles especials que vagin equipats de pneumàtics adequats.

Els vehicles tipus pales carregadores, excavadores, bulldozers o similars, quan circulin per les vies públiques, han de portar un dispositiu de protecció a la cullera o pala, de forma que la part de tall o dents no actui com a element de cisallament en cas de xoc amb un altre vehicle.

Els vehicles especials no estan autoritzats a circular a velocitats superiors a 40 km/h, a excepció dels vehicles que per les seves característiques puguin circular a velocitats superiors. La velocitat màxima autoritzada per a cada vehicle es farà constar al certificat de matriculació. A tal efecte, han d'anar equipats d'un disc limitador de velocitat, situat a la part posterior del vehicle.

205.2. Per a aquests vehicles no són aplicables les limitacions de pes i dimensions previstes en els articles 75, 76, 77 i 78 d'aquest Codi; no obstant això, quan circulin per la via pública vehicles que

sobrepassin les dimensions normals de llargada, alçada o amplada, s'han de prendre les precaucions necessàries com a transport especial.

205.3. Quan circulin per vies públiques, aquests vehicles han de disposar de la senyalització prevista en el capítol III d'aquest Codi, igual que qualsevol altre tipus de vehicle.

205.4. Durant la circulació per les vies públiques, els vehicles especials han de respectar les normes d'aquest Codi i han de ser conduïts per persones titulars d'un permís de conduir d'acord amb l'especificat a l'article 115.

205.5. Resta prohibida la circulació en territori andorrà de vehicles especials matriculats fora d'Andorra. Per causes extraordinàries i degudament justificades el departament competent pot autoritzar-ne la importació temporal i la seva circulació.

205.6. Perquè siguin conduïts dins les zones de treball, fora de les vies públiques, el conductor ha de tenir, com a mínim, 18 anys.

205.7. Igualment tenen condició de vehicles especials i per tant s'han d'acollir al que disposi aquest Codi per a la seva circulació, o al que sigui reglamentat a l'efecte, aquells vehicles que per les seves característiques motrius, direccionals, o altres que el departament competent consideri oportunes, hagin de ser conduïts en unes condicions diferents a la resta de vehicles no especials especificats en aquest Codi.

Per a la circulació d'aquests vehicles, el departament competent pot prescindir d'algun dels elements detallats en aquest article per a la circulació dels vehicles especials genèrics.

205.8. Els remolcs o semiremolcs destinats al transport de persones, arrossegats per un vehicle tractor, han de circular en règim de vehicle especial, d'acord amb el que resta estipulat en l'article 71.4 d'aquest Codi.

Circulació de quadricicles, tricicles i anàlegs. Motocicletes i automòbils de competició

Article 206

206.1. Els quadricicles amb motor, també denominats "quads", de quatre o més rodes, així com els tricicles amb motor, també denominats "trikes", poden circular per la via pública sense les restriccions imposades als vehicles especials, sempre que compleixin les particularitats tècniques següents:

Que la transmissió a les rodes – anteriors, posteriors o simultània segons de quin vehicle es tracti – estigui prevista de forma que en cap cas la relació de la tracció de dues rodes del mateix eix sigui del 100% a efectes de maniobrabilitat i seguretat.

Que vagin proveïts de dispositius de frenada a l'eix o eixos on tenen la tracció, i compleixin el disposat per aquest Codi en relació amb la frenada de vehicles.

Que compleixin la normativa de sorolls inclosa en aquest Codi.

Que tinguin les instal·lacions i dispositius necessaris per preveure raonablement una circulació segura, tant per al conductor i/o acompanyants com per a tercers.

206.2. Els vehicles d'aquestes característiques que puguin circular per la via pública sense les restriccions imposades als vehicles especials, han d'estar però sotmesos a les restriccions de circulació específiques següents:

En cap cas poden sobrepassar els 60 km/h.

Tant en vies urbanes com interurbanes només poden avançar altres vehicles ocupant el carril contrari i quan la senyalització i la situació ho permeti. En cap cas poden avançar altres vehicles dins el carril pel qual circulin, si per fer-ho no poden deixar una separació lateral amb el vehicle que pretenen avançar igual o superior a 2 m.

206.3. Les motocicletes i automòbils de competició matriculats que per les seves característiques tinguin limitada la circulació, poden circular excepcionalment per la via pública fora de competició, quan es desplacin en ocasió de proves

preparatòries, demostracions o manifestacions esportives.

206.3/1. Durant la circulació per la via pública, no poden sobrepassar en cap cas els 60 km/h.

206.3/2. Han de circular amb marxes llargues i sense produir sorolls ni acceleracions innecessaris.

206.3/3. No obstant això, no poden circular en les condicions exposades en aquest article aquells vehicles de competició que no reuneixin les condicions mínimes de seguretat, visibilitat, frenada, o altres equivalents que raonablement facin perillosa la seva circulació per la via pública ni aquells que no tinguin coberts, per una companyia d'assegurances legalment autoritzada a Andorra, els riscs que es puguin derivar de la seva circulació per la via pública en les condicions descrites en aquests article.

Circulació de motos de neu i vehicles anàlegs

Article 207

207.1. Queda rigorosament prohibida la circulació d'aquest tipus de vehicle per les vies públiques obertes al trànsit.

207.2. No poden circular en cap moment per les pistes d'esquí senyalitzades, excepte les utilitzades pels serveis d'exploatació de les estacions d'esquí o pels serveis de salvament de Govern.

Capítol X. Circulació de bicicletes i vehicles anàlegs

Article 208

Els conductors de bicicletes i altres vehicles moguts per l'energia dels seus conductors, han d'atenir-se a les normes generals de circulació que els siguin aplicables i, a més, a les especials contingudes en aquest capítol.

Queda rigorosament prohibida la utilització en la via pública de patins, monopatins o similars i de tota mena de vehicles mancats de mecanismes que permetin el seu funcionament autònom.

208.1. En tota classe de vies públiques, els vehicles a què es refereix aquest capítol han de circular sempre pels carrils que els són específicament destinats. En defecte de l'existència d'aquests carrils, han de circular pel costat dret de la zona

corresponent al sentit de la seva marxa i al més a prop possible de les voreres, sense envair-les, encara que llurs conductors els portin a la mà desmuntats.

208.2. Sempre que els conductors sentin l'avís d'un altre vehicle que prova d'avançar-los, han de moderar la marxa i apartar-se a la dreta tant com els ho permeti l'amplada de la calçada.

208.3. Resta prohibit que aquests vehicles circulin en posició paral·lela quan en circulen dos o més. Al contrari, han d'anar un darrere l'altre i ocupar la situació paral·lela només al moment d'efectuar l'avançament. Quan en la direcció de marxa de les bicicletes hi hagi dos carrils es pot ocupar la posició paral·lela a condició que no envaeixin el carril de l'esquerra i que no siguin més de dos vehicles.

208.4. Resta prohibit que en una bicicleta construïda per a una sola persona n'hi vagi una altra, encara que s'hi col·loquin peces accessòries.

208.5. Les bicicletes poden avançar altres vehicles pel costat dret, quan entre els vehicles i la vora de la calçada quedi un espai lateral lliure no inferior a 2 m.

208.6. Durant la nit i en general en condicions de visibilitat reduïda els conductors dels vehicles especificats en aquest article, han de portar instal·lat, com a mínim, un dispositiu lluminós a la part davantera i un dispositiu reflectant a la part de darrera.

Capítol XI. Matriculació d'embarcacions esportives

Article 209

209.1. Les persones físiques de nacionalitat andorrana o els estrangers legalment residents al Principat d'Andorra, llevat dels que gaudeixin únicament d'una autorització de sojorn i treball temporal, poden inscriure al Registre d'Embarcacions Esportives del Govern tot tipus d'embarcacions esportives, homologades pel país del fabricant, sempre que estiguin exclusivament destinades a un ús personal no comercial.

209.2. Els documents que s'han de lliurar al Registre per a la inscripció d'una embarcació esportiva, són els següents:

a) Factura d'origen, si es tracta d'una embarcació nova, o factura del propietari anterior si és d'ocasió. En el segon cas s'exigeix també la documentació de l'embarcació o en el seu defecte una fotocòpia legalitzada de la documentació. Han de constar a la factura de compra totes les característiques indispensables per poder transcriure-les a la targeta d'inscripció.

b) Declaració d'impost de mercaderies indirecte (IMI), lliurat pel Servei de Duana.

c) Per als estrangers, certificat o autorització de residència de qualsevol de les categories previstes per la llei, llevat de la temporal.

d) Certificat d'assegurança de responsabilitat civil obligatòria, contractada amb una companyia d'assegurances legalment autoritzada a Andorra, que cobreixi els danys que es puguin causar a tercers i ocupants, de quantia il·limitada i per una durada no inferior a un any.

209.3. Per ser identificades les embarcacions han de portar una inscripció convenientment retolada, a manera de matrícula a estribord i a babord de la seva proa, la qual ha de començar amb les inicials E (embarcació esportiva) seguides del número corresponent i de la inscripció AND.

Exemple: E E - 412 - AND

209.4. Per la conducció d'embarcacions nàutiques esportives, no és requerirà cap tipus de titulació o de permís.

Tot i no essent necessari disposar de titulació o permís per la conducció d'embarcacions esportives, el Govern podrà reconèixer els carnets o títols de capaciació voluntaris emesos per l'entitat delegada a tal efecte.

Capítol XII. Sancions

Article 210

210.1. Les infraccions als articles d'aquesta Llei referides als supòsits que s'especifiquen a continuació poden determinar, a més de la sanció econòmica que correspongui, la suspensió temporal del permís de conduir.

La conducció negligent o temerària, l'omissió del deure de socors en cas de

necessitat o d'accident, la ingestió de substàncies que pertorben o disminueixen les facultats psicofísiques del conductor, no respectar les limitacions de velocitat, ometre la prioritat de pas, efectuar incorrectament els avançaments i crear situacions de perill als altres usuaris en els canvis de direcció o de sentit, la circulació en sentit contrari a l'estipulat, les parades i els estacionaments en llocs perillosos o on s'obstaculitzi greument el trànsit, la circulació sense utilització de l'enllumenat en situacions de falta o de disminució de la visibilitat o produint enlluernament a la resta dels usuaris de la via, la circulació sense les autoritzacions previstes en aquesta Llei o amb un vehicle que incompleixi les condicions tècniques que garanteixen la seguretat viària; les competències o les carreres entre vehicles, l'incompliment de certes normes de transport de persones, escolar o de matèries perilloses i en general qualsevol altre comportament durant la circulació, no especificat anteriorment, que signifiqui una contravençió greu a les normes d'aquest Codi pot comportar d'acord amb el que s'especifica en l'article següent, la retirada temporal del permís de conduir.

La reincidència en infraccions que per si soles no comportin una suspensió temporal del permís de conduir, pot ser-ne mereixedora quan s'acumulin més de tres infraccions greus o cinc de lleus, en el període màxim de sis mesos. No obstant això, resten excloses d'aquest còmput les sancions per aparcament indegut a les zones urbanes (zona blava i zona verda) i aquelles que tenen prevista una sanció econòmica màxima, igual o inferior a 5.000 PTA.

La suspensió del permís o llicència per acumulació de sancions no pot excedir, en el cas de sancions lleus, els 15 dies i en el cas de greus, els 2 mesos. Aquestes suspensions de permís o llicència, només poden aplicar-se per acumulació de sancions que no comportin la suspensió temporal del permís de conduir.

210.2. Correspon al Servei de policia d'Andorra instruir els expedients sobre les infraccions previstes en el present codi. La interposició de recurs no suspèn l'execució de l'acte impugnats ni eximirà a l'infractor del pagament de la sanció econòmica corresponent. L'expe-

dient governatiu restarà suspès, i es trametrà la denúncia a l'òrgan jurisdiccional competent, per aquelles infraccions que puguin comportar responsabilitat penal per a l'infractor.

210.3. El Servei de policia d'Andorra té competència per denunciar i aplicar les sancions corresponents, d'acord amb el que es detalla en aquest capítol, dins tot el territori andorrà. És competència exclusiva del Servei de policia d'Andorra l'establiment de controls de velocitat, d'alcoholèmia, d'estupefaents i d'altres substàncies que alterin la capacitat d'obrar de les persones.

210.4. Els inspectors nomenats pel Govern en matèria de transports poden també denunciar i aplicar les sancions corresponents en aquesta matèria, en execució de les competències que els són destinades.

Article 211

211.1. Les sancions a què donen lloc les infraccions als articles d'aquest Codi, estan determinades al quadre següent, en el qual la presència d'un asterisc (*) junt a un període de temps significa que a més de la sanció dinerària l'autoritat governativa pot retirar temporalment el permís o llicència de conduir, durant el període màxim que s'indica.

211.2/1. Les infraccions es qualifiquen de lleus, greus i molt greus. Es consideren greus les que sancionen conductes que contravinguin allò que disposen els articles d'aquest Codi referents a:

- Conducció negligent
- Omissió del deure de socors
- Ingestió de substàncies que alterin les facultats psicofísiques dels conductors
- Canvis de direcció que creïn perill
- Canvis de sentit que creïn perill
- Circulació en sentit contrari al previst
- Superació dels límits de velocitat
- No respectar les prioritats de pas i crear situacions de perill
- Avançaments creant situacions de perill
- Parades i estacionaments en llocs que suposin perill per a la circulació
- Circulació sense enllumenat en condicions de poca visibilitat
- Circulació sense gaudir de les autoritzacions previstes en aquest Codi

Competició entre vehicles a la via pública

Realització de treballs a la via pública sense l'autorització pertinent, o retirada de la senyalització existent

Contravençions als articles que determinen el transport de persones, el transport escolar i el transport per carretera de matèries perilloses

211.2/2. Les infraccions tenen caràcter molt greu quan, tractant-se d'una infracció tipificada com a greu d'acord amb el paràgraf anterior, concorren circumstàncies de perill que suposen un risc afegit i concret al que està previst per a infraccions greus, en el moment de produir-se aquestes.

211.2/3. Tenen caràcter lleu la resta d'infraccions a aquest Codi que no es refereixin a les conductes determinades anteriorment.

211.2/4. Els imports que comporten són els següents:

Sanció lleu	fins a 25.000 PTA
Sanció greu	de 25.000 a 100.000 PTA
Sanció molt greu	de 100.000 a 150.000 PTA

211.2/5. Els agents de l'autoritat, en funció del fet sancionable i d'acord amb el que s'especifica seguidament, sancionen els infractors, imposant el tipus de sanció que correspongui a cada article que hagi estat contravingut, sempre d'acord amb la gravetat dels fets i la perillositat per a la seguretat viària que hagin ocasionat amb la seva conducta. Poden també ser objecte de sanció aquelles conductes que tot i no estant tipificades en el contingut de la taula de sancions, suposin un perill greu per la seguretat de les persones, sempre que el fet a sancionar provingui d'una infracció a qualsevol dels articles d'aquest Codi.

211.2/6. En cas que un mateix conductor ocasioni dos o més infraccions de forma simultània, pot ser sancionat per tots i cadascun dels fets que siguin sancionables segons aquest Codi.

211.2/7. L'acció administrativa per perseguir les infraccions determinades en aquest Codi prescriu als sis mesos pel que fa a les infraccions lleus i greus. Pel que fa a les infraccions molt greus, la prescripció és d'un any.

Article 212

Els imports màxims que es poden aplicar d'acord amb l'especificat anteriorment i per causa dels fets sancionables, així com aquelles infraccions que són mereixedores de la suspensió temporal del permís o llicència de conduir, són els que es detallen tot seguit:

Número article	Fet sancionable	Import en PTA	Retirada de permís
Regles generals			
2.1	Conducció temerària que causi perill a les persones o coses.	50.000	(*)1 mes
2.1	Manifestacions incorrectes o de fet en el curs de la circulació.	10.000	
2.2/1	Manca de llibertat de moviment o de visibilitat del conductor, a causa de la càrrega o dels passatgers.	15.000	
2.2/2 i 3	Disminució de la capacitat normal de percepció visual o acústica.	10.000	
2.2/4	Utilització de telèfon o un acte similar durant la conducció d'un vehicle.	3.000	
Velocitat			
3	No regular la velocitat en funció de l'estat de la calçada, de la visibilitat, dificultats de la circulació i obstacles previsibles.	15.000	
4	Competència de velocitat.	50.000	(*)1 mes
5	Circular a velocitat que excedeixi la permesa.		
	Excés fins a 10 km/h.	2.000	
	Excés fins a 20 km/h.	4.000	
	Excés fins a 30 km/h.	7.000	
	Excés fins a 40 km/h.	10.000	
	Excés fins a 50 km/h.	15.000	
	Excés fins a 60 km/h.	20.000	
	Excés fins a 70 km/h.	30.000	(*)15 dies
	Excés superior a 70 km/h.	40.000	(*)1 mes
	Per cada 10 km/h d'excés, a part de la sanció anterior	10.000	
6	Reducció brusca de velocitat sense causa justificada.	10.000	
6	Circular a velocitat anormalment reduïda sense causa justificada, dificultant la marxa dels altres vehicles.	5.000	
7	Separació insuficient entre vehicles.	15.000	
Interseccions / Prioritat de pas			
8	Canviar de direcció sense observar la presència d'altres vehicles.	15.000	
9	Canviar de direcció sense advertir els altres vehicles o bé canviar de direcció amb una maniobra incorrecta.	15.000	
10	No cedir el pas en una intersecció als vehicles que tenen preferència.	15.000	
11.1	No cedir el pas en incorporar-se a la via pública.	15.000	
11.1	Accedir a la via pública marxa enrere quan és possible fer-ho marxa endavant.	15.000	

11.2	No cedir el pas a un vehicle de transport col·lectiu de persones.	3.000	
12	No donar preferència a un vehicle d'urgències en servei.	25.000	(*) 15 dies
12	Conducció negligent o innecessàriament ràpida o temerària d'un vehicle d'urgències.	50.000	(*) 1 mes
13	Parada en un pas de vianants o una intersecció	10.000	
14	Evacuar indegudament una zona d'intersecció, creant perill per als altres usuaris.	25.000	
Avançaments			
15	No permetre l'avançament pel costat esquerre a un vehicle que ha demanat pas.	25.000	
15.2	No haver-se assegurat que després d'un avançament és possible retornar al costat dret de la calçada, sense perjudici de la circulació.	25.000	
15.3	No assegurar-se que la velocitat relativa dels dos vehicles permet efectuar l'avançament amb la suficient rapidesa i seguretat.	25.000	
15.4	Efectuar l'avançament amb risc de col·lisió amb altres vehicles.	35.000	(*) 15 dies
15.5	Avançar amb espai insuficient per efectuar-ho, així com quan el vehicle que es pretén avançar indiqui la intenció d'avançar un tercer vehicle.	20.000	(*) 15 dies
15.6	Avançar sense deixar separació suficient amb el vehicle avançat durant i després d'avançar-lo.	25.000	
15.7	Efectuar un avançament en corbes sense visibilitat, túnels, ponts o canvis de rasant, envaint la meitat esquerra de la calçada.	50.000	(*) 1 mes
15.10	Augmentar la velocitat o no aproximar-se a l'extrem dret de la calçada, dificultant la maniobra d'un vehicle que està procedint a l'avançament.	25.000	
15.11	Avançar un vehicle de dues rodes sense deixar separació suficient.	25.000	
15.12	Avançar un vehicle per la dreta en supòsits no permesos.	25.000	
15.12/2	Circular sobre les línies longitudinals assenyalades a la calçada.	15.000	
15.13	Avançar indegudament en un encreuament o immediatament abans.	25.000	
15.14	Avançar indegudament a prop d'un pas de vianants.	25.000	
15.15	Trepijjar una ratlla longitudinal contínua per fer un avançament.	15.000	
Encreuaments			
16	No adequar la velocitat ni les distàncies en arribar a un encreuament.	25.000	
16.1 i 2	No respectar les senyalitzacions o les preferències en els encreuaments.	25.000	(*) 15 dies
17	No donar preferència de pas al vehicle que, circulant en sentit ascendent per una carretera de muntanya, en tingui.	5.000	
Sentit de circulació			
18	No circular per la dreta de la calçada, encara que el centre es trobi lliure.	10.000	
18	No circular per la dreta en corbes sense visibilitat i en canvis de rasant, túnels i ponts.	50.000	(*) 15 dies
19	Circular sense deixar a l'esquerra els obstacles o refugis situats al centre de la calçada.	10.000	
Canvi del sentit de la marxa			
20	Efectuar la maniobra de canvi de sentit davant la presència d'altres vehicles que circulin en sentit contrari.	25.000	

20	Efectuar la maniobra de canvi de sentit sense advertir els altres vehicles.	10.000	
21	Efectuar la maniobra de canvi de sentit de marxa en llocs sense visibilitat, encreuaments, ponts i túnels i en vies de calçada d'amplada inferior a 4 m.	50.000	(*) 1 mes
Vies en reparació i obstacles a la circulació			
27.1	Llençar, dipositar o abandonar sobre la via objectes o matèries que puguin entorpir la lliure circulació, la parada o l'estacionament; fer-los perillosos o deteriorar la via o llurs instal·lacions, o produir a la via o al seu voltant efectes que modifiquin les condicions apropiades per circular, parar o estacionar.	25.000	
27.2	No cedir el pas al vehicle que trobi l'obstacle a la seva esquerra.	10.000	
27.3	No desocupar la calçada dels obstacles situats voluntàriament o involuntàriament.	10.000	
27.3	No advertir els altres usuaris o no senyalitzar convenientment la presència d'obstacles o perills, situats voluntàriament o involuntàriament a la calçada.	25.000	
27.4	Llençar a la via pública objectes que puguin provocar incendis o posar en perill la seguretat viària, les persones o les coses.	15.000	
28.1	Realitzar obres a la via pública o als voltants sense l'autorització corresponent.	50.000	
28.2	No senyalitzar degudament les obres que puguin dificultar de qualsevol manera la circulació o la seguretat viària.	50.000	
Parada i estacionament			
29	Parar o estacionar el vehicle interrompent greument la circulació.	10.000	
30	Estacionar al costat esquerre o de forma indeguda excepte via direcció única.	5.000	
30	Estacionar en zona blava o verda de forma indeguda, sense abonar l'import corresponent.	Mínim 2.000**	
	** Fins la suma que determini degudament el Comú o organisme competent.		
31	Obrir portes o deixar-les obertes ocasionant un perill per als altres usuaris.	5.000	
32.1	Estacionar o parar un vehicle en corbes, canvis de rasant sense visibilitat, encreuaments, ponts i túnels.	25.000	
32.2	Estacionar ocultant senyals de trànsit i a menys de 5 metres dels encreuaments.	5.000	
32.3	Estacionar a la calçada a l'altura d'una línia longitudinal contínua, si no es deixa lliure l'espai suficient perquè puguin circular altres vehicles sense envair la zona esquerra de la calçada.	10.000	
32.4	Estacionar davant de les entrades i sortides permanents dels vehicles, als immobles degudament senyalitzats.	10.000	
32.5	Estacionar en passos de vianants, a la seva zona d'influència o a les voravies.	10.000	
32.6	Estacionar en doble fila, llevat del temps necessari perquè pugin o baixin les persones transportades.	5.000	

32.7	Estacionar davant de les sortides de locals destinats a actes públics o espectacles durant les hores de la seva celebració, llevat del temps necessari a fi que pugin o baixin les persones transportades.	5.000	
32.8	Estacionar en una parada d'autobús o de taxi, en una zona de càrrega o descàrrega o en una zona d'aparcament destinada a minusvàlids sense tenir de l'autorització pertinent.	10.000	
32.9	Estacionar als marges o als vorals d'emergència de les carreteres o vies públiques situades fora del nucli urbà.	5.000	
32.9	Estacionar de forma abusiva un vehicle en una via pública (més de set dies de forma continuada).	10.000	
33	No retirar de la calçada els objectes que s'utilitzin per senyalitzar o per altres motius durant la parada d'un vehicle.	5.000	
34 i 35	Deixar el cotxe estacionat sense prendre les degudes precaucions per evitar qualsevol tipus d'accident durant l'absència del conductor.	25.000	(*) 15 dies
35	No fer ús dels llums de posició en un vehicle immobilitzat en una via insuficientment il·luminada.	10.000	
Immobilització, abandonament i retirada de vehicles			
36.2	Conduir un vehicle que presenti deficiències que constitueixin un perill per a la circulació.	25.000	
36.5	Circular sense pneumàtics adequats o equipaments especials en un lloc on és obligat el seu ús.	5.000	
36.10	Circular amb un vehicle donat de baixa en el registre.	50.000	
37	Abandonar un vehicle en la via pública.	25.000	
Operacions de càrrega i descàrrega			
38	Efectuar indegudament les operacions de càrrega i descàrrega.	15.000	
Senyals acústics i òptics			
39	Disposar indegudament d'un dispositiu sonor de tipus sirena o avisador de sons múltiples. (Suposarà a més la confiscació de l'aparell).	10.000	
40	Fer ús indegut dels senyals acústics durant la nit, excepte en cas d'absoluta necessitat.	5.000	
40	Ús de senyals acústics en les aglomeracions excepte en cas d'un perill immediat.	5.000	
40	Ús de senyals acústics amb motiu de comitives, desfilades o altres sense tenir l'autorització corresponent.	5.000	
Parada, inici de la marxa i marxa enrere			
41	Parar o iniciar la marxa sense observar la situació dels altres vehicles que circulen o bé fer la maniobra sense advertir els altres usuaris de la via pública.	10.000	
42	Fer marxa enrere sense comprovar l'existència de vehicles, persones o obstacles.	5.000	
Circulació per autopista i autovia			
43	Circulació per autovia o autopista de vianants i animals, fora dels llocs previstos.	5.000	
43	Circulació per autovia o autopista de vehicles no autoritzats.	10.000	
44	Sortida o incorporació a autovia o autopista de forma indeguda.	10.000	

44	Manca d'indicació suficient o execució incorrecta de maniobra que comporti desplaçament lateral del vehicle.	10.000	
45	Estacionament indegut en autovia o autopista.	15.000	
45	Circular pels vorals d'emergència.	15.000	
45	Fer mitja volta o circular marxa enrere.	25.000	(*) 15 dies
45	Fer mitja volta o bé circular en sentit contrari a l'indicat.	100.000	(*) 3 mesos
45	Canviar de calçada per circular en direcció contrària, aprofitant-se d'alguna zona on hi hagi comunicació entre ambdues calçades.	25.000	
47	Circular indegudament pel carril esquerre.	10.000	
48	Circular durant la nit sense l'enllumenat d'encreuament.	10.000	
Circulació per ciutat			
49.1	No adaptar la velocitat en funció d'encreuaments, proximitat d'escoles i aglomeracions.	10.000	
49.2	No adaptar la velocitat a les parades d'autobusos i/o taxis.	5.000	
49.3	No cedir el pas als vianants que estan en situació de creuar la calçada per un pas de vianants.	10.000	
49.4	Utilitzar indegudament la calçada central en vies de tres carrils.	5.000	
49.5	Fer marxa enrere per efectuar un canvi de direcció.	3.000	
49.6	No respectar els senyals dels agents de circulació.	10.000	
49.7	Conduir forçant les marxes i produint sorolls molestos.	5.000	
50	Efectuar obres al paviment de les vies públiques, posseint autorització, sense anunciar-ho a l'autoritat corresponent amb un mínim de 48 hores d'antelació.	25.000	
51	Rentar un vehicle a la via pública, o efectuar-hi operacions de manteniment o manipulació, fora de les reparacions d'urgència.	10.000	
Circulació de vianants			
52	Vianants. No circular per les voreres; a les vies sense voreres no circular per l'esquerra de la seva direcció.	2.000	
53	Circular per les voreres els vianants que portin objectes de gran dimensió, causant molèsties importants als altres vianants.	2.000	
54	Circular indegudament un grup de vianants per la calçada formant comitiva. Circular en cas de poca visibilitat o de nit sense llanternes portàtils per senyalitzar la seva presència.	2.000	
55	Creuar la calçada sense parar atenció a la presència d'algun vehicle o fer-ho sense utilitzar els passos per a vianants quan n'hi hagi a menys de 50 m. Circular sense obeir els senyals de trànsit o dels agents.	2.000	
Circulació d'animals			
56	Circular per carretera els animals guiats o en ramat impeding la circulació o sense permetre els encreuaments i avançaments en condicions satisfactòries.	2.000	
57	Conduir animals durant la nit sense la senyalització suficient.	5.000	
58	Abandonar animals o deixar-los lligats de forma que puguin envair la calçada.	5.000	
59	Fer creuar la calçada a animals, en encreuaments, en camins, en carreteres o en zones no senyalitzades convenientment per a aquest fi.	5.000	

Accidents

60.1	No prestar l'ajut necessari en un accident amb danys corporals o no avisar l'autoritat o els serveis sanitaris, quan sigui necessari.	100.000	(*) 1 mes
60.2	No donar part del sinistre a la companyia d'assegurances en el termini previst.	25.000	
60.2	No sotmetre's a les proves que indiquen els agents de l'autoritat.	25.000	
61	No identificar-se després d'haver ocasionat danys a una instal·lació pública, privada o a un altre vehicle.	25.000	

Càrrega d'un vehicle

62.1	Carregar un vehicle de forma que posi en perill les persones o pugui danyar les propietats públiques o privades.	25.000	
62.2	Disminuir per efecte de la càrrega la visibilitat del conductor o comprometre l'estabilitat o la conducció del vehicle.	15.000	
62.3	Provocar sorolls, pols o altres incomoditats evitables.	10.000	
62.4	Ocultar la senyalització pròpia del vehicle.	10.000	
62.5	No protegir degudament la càrrega d'un vehicle per evitar que pugui desprendre's del tot o en part durant el trajecte.	25.000	
62.6	No procedir a netejar les rodes del vehicle dels materials que s'hi trobin enganxats, abans d'incorporar-se a la via pública.	10.000	
63.1, 2 i 4	Càrregues que ultrapassin les dimensions màximes autoritzades.	15.000	
63.5 i 6	No portar la càrrega degudament senyalitzada.	10.000	

Portes i tancament de motor

64	Circular amb les portes del vehicle obertes.	25.000	
64	Obrir les portes del vehicle sense comprovar prèviament que no es pot causar cap perill o obstacle per als altres usuaris.	10.000	
65.1	Romandre més de dos minuts aturat amb el vehicle en un túnel o lloc tancat, sense interrompre el funcionament del motor.	10.000	
65.2	Carregar combustible amb el motor en marxa.	15.000	
65.3	Deixar estacionat el vehicle amb el motor en marxa.	5.000	

Targetes per a minusvàlids

66	Fer un ús indegut de la targeta de minusvàlid. Utilització de la targeta per persones no autoritzades.	25.000	
----	---	--------	--

Transports especials

67	Transportar peces o màquines indivisibles amb les quals el vehicle ultrapassi les dimensions o els pesos indicats en els articles 76, 77 i 78 sense el permís corresponent.	50.000	
67	No senyalitzar degudament el tipus de transport especial.	15.000	
68	No transportar les matèries o residus en recipients adequats.	50.000	
68	Parar a la via pública més temps del necessari per efectuar la càrrega i la descàrrega.	15.000	
69	Transportar material en pols o algun altre que pugui desprendre's sense cobrir-lo totalment i eficaçment amb veles de mides adequades.	25.000	

Transports de persones

71.1	Transport de més persones de les previstes segons les places del vehicle.	15.000
71.3	Transportar infants de menys de 10 anys a les places davanteres d'un vehicle quan sigui possible procedir d'una altra forma.	15.000
71.4	Transportar persones en llocs no previstos, o en remolcs o semiremolcs no autoritzats o de forma indeguda.	15.000

Cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció

72	Circular sense portar degudament cordat el cinturó de seguretat cada ocupant que l'hagi de dur.	3.000
----	---	-------

Circulació de motocicletes i ciclomotors

73.1	Circular per la via pública amb una motocicleta o vehicle anàleg sense que estigui degudament matriculat.	10.000
73.2	Circular ciclomotors, motocicletes i vehicles anàlegs sense llum d'encreuament.	5.000
73.3	No portar els usuaris dels ciclomotors o motocicletes casc de protecció personal o que no sigui de les característiques legalment establertes.	5.000
73.3	No portar un usuari de ciclomotor o motocicleta el casc degudament cordat.	2.000
73.5	Transport indegut de persones o materials en motocicletes.	5.000
73.6	Transportar passatgers quan el ciclomotor o la motocicleta no estiguin degudament homologats a l'efecte.	5.000
73.7	Transport de passatger en motocicleta conduïda per un menor de 16 anys.	10.000
73.8	Transport de més d'un passatger en motocicletes o vehicles anàlegs no previstos a l'efecte.	10.000
73.9	Transport de passatgers de forma inadequada, o transport de menors de 5 anys.	10.000

Pneumàtics de claus i equipaments especials

74	Circular amb pneumàtics de claus fora dels períodes de temps autoritzats.	10.000
74	Circular amb cadenes o equipaments especials en calçades sense neu o gel.	5.000

Limitacions de pes i dimensions

75	Transportar una càrrega superior al pes màxim autoritzat. Per cada 10% d'excés del pes autoritzat.	10.000
77	Amplada o alçada del vehicle amb càrrega inclosa superior a les permeses.	25.000
78	Llargada total del vehicle superior als límits màxims establerts.	25.000

Enllumenat i senyalització òptica dels vehicles

80	Utilitzar llums i colors no reglamentaris o pintures o dispositius reflectors no autoritzats.	15.000
81	Enllumenat de carretera no reglamentari.	5.000
82	Enllumenat d'encreuament no reglamentari.	5.000
83.1	Enllumenat ordinari no reglamentari.	5.000
83.2	Enllumenat ordinari no reglamentari en bicicletes, motocicletes o vehicles anàlegs.	5.000

83.3	Enllumenat ordinari no reglamentari en un vehicle de tracció animal.	5.000	
84	Enllumenat de boira no reglamentari i/o utilització incorrecta.	5.000	
85	Enllumenat de l'interior no reglamentari.	2.000	
86	Enllumenat de la placa posterior de matrícula no reglamentari.	2.000	
87	Senyalització de posició no reglamentària.	2.000	
88	Senyalització de gàlib no reglamentària.	2.000	
89	Senyalització de maniobra no reglamentària.	5.000	
90	Senyalització d'emergència no reglamentària.	5.000	
91	Senyalització de frenada no reglamentària.	5.000	
92	Senyalització de serveis d'urgència i especials no reglamentària.	5.000	
93	No utilitzar l'enllumenat necessari en cada cas en funció de la visibilitat i del tipus de carretera per la qual se circula.	10.000	
94	Enlluernar els altres vehicles que circulin en sentit contrari amb l'enllumenat de carretera.	15.000	
94	Enlluernar els altres vehicles que circulin en el mateix sentit.	10.000	
96	No utilitzar correctament els indicadors de direcció.	10.000	
97	No utilitzar correctament els dispositius òptics i els indicadors de direcció en les maniobres d'avançament.	10.000	
98	Deixar un cotxe estacionat en una via insuficientment il·luminada sense senyalar-ne la presència, mitjançant l'enllumenat ordinari o el d'emergència.	5.000	
Senyals de circulació			
102.2	No respectar algun dels senyals prohibitius, exceptuat els de tipus II.A.20a fins a, II.A.21 i II.A.22 (estacionament prohibit, parada prohibida i zona d'estacionament amb durada limitada).	10.000	
102.3	No respectar algun dels senyals d'obligació.	10.000	
103.7	No portar els senyals informatius del vehicle.	5.000	
104	No respectar la senyalització horitzontal de la calçada.	5.000	
105.1	No respectar la indicació d'un semàfor.	15.000	(*) 15 dies
105.3	No respectar la indicació d'un agent.	15.000	(*) 15 dies
106.2	No respectar els senyals d'abalisament.	10.000	
Permisos de conduir. Condicions administratives i tècniques			
107	Conduir un vehicle automòbil per les vies públiques sense estar legalment autoritzat mitjançant el corresponent permís de conduir.	75.000	
108	No poder exhibir el corresponent permís de conduir, malgrat tenir-lo.	2.000	
110	Conduir un vehicle amb el permís de conduir caducat.	10.000	
111	Conduir un vehicle amb un permís internacional sent resident al Principat.	15.000	
112	Conduir un vehicle amb matrícula andorrana amb permís de conduir estranger sent resident des d'un període superior a 6 mesos.	10.000	
114	Conduir un vehicle no autoritzat amb el permís de classe J.	50.000	(*) 1 mes
114	Conduir amb el permís J un vehicle sense estar acompanyat per les persones autoritzades.	50.000	(*) 3 mesos
115	Conduir un vehicle sense tenir la categoria de permís que correspongui.	50.000	(*) 1 mes

117	Conduir motocicletes d'una cilindrada inferior a 50 cc sense la llicència de conduir o permís corresponent.	25.000	
117.1	No poder exhibir la llicència o el permís de conduir corresponent, malgrat tenir-la.	2.000	
122	Conduir un vehicle automòbil amb un certificat de pèrdua del permís de conduir lliurat més de 3 mesos abans.		
	Pèrdua: de 3 mesos a 1 any.	5.000	
	Entre 1 any i 2 anys.	10.000	
	Més de 2 anys.	25.000	
123	No retornar el duplicat rebut en cas de pèrdua del permís de conduir.	10.000	
124	Conduir en estat d'embriaguesa, exceptuant els conductors de vehicles especials, de vehicles industrials, de transport de mercaderies, de transport públic o privat de passatgers i de transport de matèries perilloses.		
	De 0,5 g/l a 0,8 g/l	25.000	
	De 0,81 g/l a 1,20 g/l	50.000	(*) 1 mes
	Més d'1,20 g/l	100.000	(*) 3 mesos
	Conducció en estat d'embriaguesa, per part dels conductors de vehicles especials, de vehicles industrials, de transport de mercaderies, de transport públic o privat de passatgers i de transport de matèries perilloses.		
	De 0,2 g/l a 0,5 g/l	25.000	
	De 0,5 g/l a 0,8 g/l	50.000	(*) 1 mes
	De 0,81 g/l a 1,20 g/l	100.000	(*) 3 mesos
	Més d'1,20 g/l	150.000	(*) 6 mesos
125	Negar-se al control d'alcoholèmia.	50.000	(*) 1 mes
126	Conducció sota la influència d'estupefaents.	100.000	(*) 3 mesos

Escoles particulars de conductors

Les sancions econòmiques poden comportar a més la suspensió de les activitats de l'autoescola, d'acord amb l'article 133 d'aquest Codi

133.1	No complir les condicions obligatòries d'higiene i netedat els locals de l'autoescola.	50.000	
133.3	No disposar les autoescoles del material didàctic obligatori.	25.000	
133.4	No disposar les autoescoles dels vehicles especificats en aquest Codi, o disposar-ne en condicions precàries.	50.000	
133.6	Impartir l'ensenyament sense el rètol indicador del vehicle.	25.000	
133.9	No disposar les autoescoles, com a mínim, de dos monitors en les condicions previstes en aquest Codi.	50.000	
133.10	Exercir de monitor en més d'una autoescola.	25.000	
133.12	Exercir de monitor d'autoescola, sense estar degudament autoritzat.	50.000	
133.23/2	No poder exhibir la targeta d'ensenyament dels alumnes.	15.000	
133.28	Suspendre les activitats les autoescoles per més temps de l'autoritzat.	50.000	

Matriculació de vehicles i inspeccions tècniques

135	Circular per la via pública un vehicle propietat d'un resident, andorrà o estranger sense estar inscrit en el Registre, un cop transcorregut el termini previst a l'efecte.	25.000	
138	Circular per les vies públiques sense tenir contractada una pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil, d'acord amb el previst en el Codi de la circulació.	100.000	(*) 2 mesos
138	No poder presentar el rebut vàlid de l'assegurança, malgrat tenir-lo.	2.000	
141	Utilitzar un vehicle destinat exclusivament a ús ramader per a d'altres finalitats.	50.000	
143	Circular amb un permís de circulació amb les dades o anotacions (generals o marginals) alterades.	25.000	
145.4	Efectuar un canvi de nom d'un vehicle després del termini legal.	15.000	
145.5	Circular sense haver efectuat el canvi de nom en el termini previst.		
	De 15 dies hàbils fins a 3 mesos.	15.000	
	De 3 mesos fins a 1 any.	25.000	
	Més d'1 any.	50.000	
146	No donar de baixa definitiva un automòbil inscrit en el Registre que a causa del seu mal estat deixi de circular definitivament.	10.000	
147	Circular sense matrícula al davant o al darrere.	15.000	
147	Portar al vehicle un altre distintiu que el nacional, o inscripcions en l'entorn immediat de la matrícula.	5.000	
148	Circular amb un vehicle dels compresos en l'article sense haver-lo inscrit en el Registre.	25.000	
151	Conduir un vehicle amb placa de prova sense portar l'autorització corresponent.	10.000	
151	Renovar plaques de prova fora del termini estipulat.	10.000	
152	Circular amb plaques de prova caducades.	15.000	
153	Circular un resident, andorrà o estranger amb un vehicle amb matrícula temporal.	15.000	
155	Circular amb matrícula temporal transcorregut el termini de validesa.	50.000	
162.1	Circulació d'un vehicle modificat sense autorització en alguna de les seves parts estructurals o funcionals.	100.000	
162.2	Circulació d'un vehicle reparat després d'un accident greu, sense haver obtingut prèviament l'autorització pertinent.	100.000	
164	Circulació d'un vehicle reconstruït o transformat a partir de <i>kits</i> , sense l'autorització pertinent.	100.000	
165	Circulació d'un vehicle antic, sense l'autorització corresponent, quan aquesta sigui necessària.	10.000	
166	No presentar-se a la inspecció tècnica de vehicles en el termini estipulat, en haver estat requerit.	10.000	
166	Circular sense disposar del distintiu d'inspecció tècnica de vehicles en vigència per no haver-se presentat a les proves reglamentàries o per no haver-les superat.	10.000	
169	Circular sense el distintiu d'inspecció tècnica de vehicles, malgrat tenir-lo, o amb el distintiu situat en un lloc que dificulti veure'l completament.	3.000	

169	Circular sense permís de circulació posseint-lo.	5.000
170.1	No disposar, els recipients i conductes del vehicle que puguin contenir matèries inflamables, de les mesures necessàries per evitar un perill d'incendi o explosió.	50.000
170.2	Circular amb un vehicle matriculat a Andorra transformat perquè el motor sigui alimentat amb gasos líquids derivats del petroli, o gas natural, sense l'autorització corresponent.	100.000
171	Circular amb escapaments lliures totalment o parcial, amb tubs d'escapament incomplets, deteriorats o que no corresponguin a models previstos pel fabricant del vehicle.	15.000
172	No disposar, un vehicle de més de 400 kg, de dispositiu de marxa enrere.	15.000
173	Circular amb pneumàtics en mal estat (sanció per cada pneumàtic).	2.500
174	No portar unes proteccions a les rodes o parafangs per evitar que durant la marxa es puguin produir esquitxos.	5.000
175	No oferir les garanties de seguretat el dispositiu de direcció.	50.000
177	No tenir la transparència suficient el material constitutiu del parabrisa anterior.	10.000
177	No tenir la transparència suficient el material constitutiu dels vidres davanters fins al muntant de les portes anteriors.	5.000
177	No estar proveït d'un eixugaparabrisa eficaç al davant.	5.000
178.1 i 2	No anar proveïts, els turismes, els vehicles de pes inferior a 3.500 kg, o inferior a 8.000 kg si es tracta de vehicles de transport col·lectiu de persones, de cinturons de seguretat.	25.000
178.3	No tenir cinturons de seguretat o sistemes de retenció homologats.	15.000
180	No anar proveït d'un aparell de senyals acústics, o bé utilitzar dispositius per a senyals inadequats.	10.000
181	Utilitzar plaques de matrícula inadequades.	15.000
182	Modificar el número de xassís d'un vehicle sense autorització.	100.000
183	Circular sense algun dels accessoris, eines i peces de recanvi obligatoris.	5.000
184.1	Superar la càrrega prescrita en un remolc acoblat a un vehicle de turisme o similar.	25.000
184.2	Arrossegar un remolc amb una bicicleta, o arrossegar-lo indegudament amb una motocicleta.	10.000
184.3	No disposar els remolcs d'unes cadenes o cables metàl·lics de seguretat en les degudes condicions en el cas que siguin obligatoris, així com d'un dispositiu d'enganxament adequat.	25.000
184.4	Arrossegar un remolc amb un vehicle sense portar a la part anterior un senyal quadrat de 20 cm de costat de color blau, amb un triangle inscrit de color groc.	10.000
184.6	Circular amb un remolc artesanal desproveït d'autorització.	25.000
185.1	No portar, els vehicles destinats a remolcar-ne d'altres, la rampa de llums giratoris instal·lada o encesa.	25.000
185.1	No portar el vehicle remolcat la inscripció "ATENCIÓ, VEHICLE REMOLCAT"	25.000
185.2	Remolcar un vehicle indegudament, o amb perill per a les persones o coses.	50.000

186	No tenir o no portar en funcionament els dos dispositius de frenada, un de principal i un de socors.	15.000
186	Incomplir la normativa de distàncies de frenada d'un vehicle.	25.000
186	Circular amb els sistemes de fre amb un desgast que pugui posar en perill la conducció.	50.000
Transport públic de passatgers. Transport escolar		
187	Circular transportant més passatgers dels autoritzats (per cada passatger en excés).	15.000
187	No complir algun dels requisits obligatoris per als vehicles destinats al transport públic de passatgers.	50.000
188	Efectuar transport escolar en condicions no reglamentàries.	50.000
Instal·lacions. Sorolls. Fums		
189	Portar elements que surtin de les parts exteriors de la carrosseria a menys de 2,20 m d'alçada o no complir algunes de les regles de seguretat d'aquest article.	25.000
190	No portar els miralls retrovisors exigits o bé portar-los en mal estat.	10.000
196	Emetre sorolls excessius.	15.000
197	Produir excés de fums.	25.000
198	Produir excés de gasos contaminants.	25.000
Transport de matèries perilloses i peribles		
199	Incomplir alguna de les normes sobre transport de matèries perilloses de forma que es pugui posar en perill persones o coses.	100.000
199.2	No portar els senyals que indiquin la naturalesa de la matèria perillosa.	25.000
199.2, 3, 4, 5 i 6	No complir alguna de les normes de senyalització de transport de matèries perilloses.	25.000
199.7	Incomplir la normativa d'equipament elèctric i contra incendis.	100.000
199.8	Incomplir la normativa sobre transport per carretera de productes alimentaris o peribles.	50.000
Targetes de transport		
200	Circular sense la targeta de transport, malgrat posseir-la, o no portar-la en lloc visible.	10.000
200	Circular sense disposar de la targeta de transport en vigència, per no haver efectuat els reconeixements tècnics necessaris o per no haver-los superat.	25.000
202	Renovació de la targeta de transport fora del termini (per convocatòria).	5.000
Circulació de vehicles especials		
203	Circular els vehicles especials o de transport de mercaderies en general en condicions no reglamentàries.	25.000
205	Circular per la via pública una pala carregadora o una excavadora sense la protecció reglamentària de la cullera o pala.	25.000
205	Circulació d'un vehicle especial per la via pública a velocitat superior a l'autoritzada.	25.000
205	Circular per la via pública un vehicle especial sense el disc indicador de la velocitat màxima autoritzada.	5.000

205	No tenir un vehicle especial limitador de velocitat, o estar aquest fora de funcionament.	50.000
205	Circulació per la via pública d'un vehicle especial matriculat fora d'Andorra, sense l'autorització pertinent.	50.000
206	Sobrepasar els 60 km/h amb un vehicle dels inclosos en l'article.	10.000
206	Circulació no reglamentària de quadricicles, tricicles o vehicles anàlegs.	25.000
206	Circulació no reglamentària de motocicletes o automòbils de competició.	25.000
Circulació de motos de neu i vehicles anàlegs		
207	Circular amb motos de neu per vies públiques obertes al trànsit o per les pistes d'esquí.	25.000
Circulació de bicicletes i vehicles anàlegs		
208	Circular per la via pública amb patins, monopatins o similars.	3.000
208.1	No circular pel costat dret de la zona corresponent al sentit de la seva marxa i al més a prop possible de les voreres.	3.000
208.2	No moderar la marxa i no apartar-se a la dreta quan un altre vehicle és a punt d'avançar-los.	5.000
208.3	Circular en posició paral·lela.	5.000
208.4	Transport indegut de passatgers.	5.000
208.5	Efectuar un avançament pel costat dret quan entre els vehicles i la vora de la calçada quedi un espai lliure inferior a 2 metres.	5.000
208.6	Circular de nit o en condicions de poca visibilitat sense disposar dels dispositius lluminosos corresponents.	2.000

Disposició addicional

S'autoritza el Govern a desenvolupar per via reglamentària totes aquelles qüestions tècniques derivades d'aquesta Llei.

Disposicions transitòries

Primera

Els vehicles importats al Principat abans de la promulgació de la present Llei i que han satisfet l'impost de mercaderies indirecte poden ser matriculats malgrat que no compleixin les condicions d'emissions de gasos especificades a l'article 198, durant el termini de dotze mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquest Codi.

Segona

Els titulars dels permisos de conduir emesos abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, poden conduir els vehicles que els autoritza a conduir la legislació anterior, fins i tot si són de categoria superior a la prevista en aquest Codi.

Els titulars del permís A1, previst en el Codi anterior, per conduir motocicletes fins a 80 cc, poden conduir motocicletes fins a 125 cc.

Els titulars dels permisos de classe B1 prevista en el Codi anterior, poden, a partir de la data corresponent, sol·licitar el permís de la classe A1.

Els titulars dels permisos de categoria D, segons el Codi de circulació anterior, poden conduir vehicles inclosos en les categories D1 i D2.

Tercera

El compliment de l'obligació d'utilitzar els cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció homologats a què obliga l'article 72, és exigible als conductors i ocupants dels vehicles, matriculats a partir de la data d'entrada en vigor del present Codi, o en els vehicles ja matriculats en els quals estiguin instal·lats d'origen. Els matriculats que no disposin dels cinturons de seguretat o d'altres sistemes de retenció homologats, són obligats a instal·lar-los en el termini de tres mesos de l'entrada en vigor del present Codi. En tot cas, en resten exempts els vehicles antics fabricats amb anterioritat a l'any 1950.

Quarta

Els exàmens mèdics que es preveuen en l'article 131 d'aquest Codi s'aplicaran a partir de la data de la seva entrada en vigor, tant per a l'obtenció de nous permisos com per a la renovació dels permisos ja lliurats.

Cinquena

Les escoles de conductors que no compleixin la normativa prevista en aquest Codi, tenen el termini de dotze mesos, a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, per adequar les seves instal·lacions i el seu funcionament al que s'hi preveu.

Sisena

Els propietaris de ciclomotors ja matriculats que tinguin un certificat del fabricant en el qual consti la seva homologació per transportar passatgers, poden acudir a la inspecció tècnica de vehicles per obtenir el nou permís de circulació, després de la instal·lació dels mecanismes adequats.

Setena

Els propietaris dels vehicles que hagin estat matriculats com a especials i estiguin inclosos en una nova categoria segons el previst en aquesta Llei, poden presentar-se a la inspecció tècnica de vehicles per tal de ser matriculats d'acord amb la nova categoria. En aquest cas, no hauran de satisfer l'import de la nova matriculació.

Vuitena

El Govern i els comuns han d'adequar els espais d'aparcament de les vies públiques que restin afectats, per assenyalar les zones d'influència dels passos de viants en el termini de dotze mesos, a comptar de la entrada en vigor d'aquest Codi.

Novena

Les persones a les quals, d'acord amb les diposicions anteriors que modifica o deroga aquesta Llei, les hagi estat concedida una autorització, un permís, una llicència, una titulació o algun altre tipus de carnet, el poden mantenir almenys fins que l'autorització hagi de ser renovada, si escau. Només per motius de seguretat, ordre públic, respecte al medi ambient, o altres assimilables que puguin afectar l'interès públic, pot ser-los modi-

ficada o retirada l'autorització, el permís o altra titulació que les hagi estat lliurada d'acord amb l'anterior legislació. En aquest cas, l'afectat ha de sotmetre's al que disposa aquesta Llei, i pot obtenir l'autorització, el permís, la llicència o altra titulació, emprant els procediments d'acord amb les disposicions d'aquest Codi.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les disposicions anteriors que contradiguin la present Llei del Codi de la circulació i específicament la Llei de modificació del Codi de la circulació del 4 de desembre de 1991.

Disposició final

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap de quinze dies de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 10 de juny de 1999

Francesc Areny Casal
Sindic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra